

KALLELSE

Kommunstyrelsen

Plats och tid för
sammanträdet

KS-rummet, Borgholm, 2025-03-25 , klockan 09:00

Ilko Corkovic
Ordförande

/

Anton Karlsson
Sekreterare
0485-883 54

Förslag på justerare:

Sara Kånåhols (V) med Marcel van Luijn (M) som ersättare

Förslag på plats och tid för
justeringen:

Digitalt 2025-03-28

ÄRENDEN			Sid
1	Godkännande av dagordning		
2	Information från kommunchef	2025/11 002	
3	Budgetuppföljning februari	2024/73 041	3 - 17
4	Årsredovisning 2024	2023/45 041	18 - 163
5	Upphandling i Borgholms kommun och revidering av delegationsordning	2025/68 05	164 - 168
6	Finansiering för Muddring Kårehamn	2025/47 825	169 - 194
7	Upphandling av nytt slottståg	2025/67 040	195 - 199
8	Avfallsföreskrifter	2025/53 003	200 - 245
9	Uteserveringspolicy	2025/4 423	246 - 277
10	Utökning av fordonsparken för gata och park-Eldrivet arbetsfordon	2025/62 727	278 - 279
11	Motion Erik Arvidsson (SD): Implementera nya rutiner för att granska bidragsbrott och säkerställa korrekt fördelning av bidrag i Borgholms kommun	2024/114 109	280 - 286
12	Motion (Marwin Johansson KD) Återvändarträff för de som har haft sin skolgång i kommunen	2024/130 109	287 - 292
13	Motion (Marwin Johansson KD) Markera upp p-platser på torget	2024/152 109	293 - 298
14	Direktiv till ägarrepresentant i Ölands Besöksnäring AB för bolagsstämman 2024	2025/72 042	299 - 312

15	Redovisning av beslutsuppföljning mars 2025	2025/57	313 - 314
16	Meddelade och delegationsbeslut 2025	2025/10 002	315 - 319



Till kommunstyrelsen

Tjänsteskrivelse - Budgetuppföljning februari Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att lägga månadsuppföljningen för februari till handlingarna

Ärendebeskrivning

I sammanställningen nedan följer kommunens ekonomiska ställning efter februari.

- Resultat för kommunen är +5,2 miljoner kronor. (Årsprognos +30,3 miljoner kronor.)
- Budgetavvikelsen +3 miljoner kronor. (Årsprognos +8,6 miljoner kronor)
- Likvida medel per sista januari var 28 miljoner kronor och medelsaldot var 20,4 miljoner kronor.
- Investeringar under perioden uppgick till 0,5 miljoner kronor

Beslutsunderlag

Uppföljning februari 2025 Kommunstyrelsen, 2025-03-25

Uppföljning februari 2025 Kommunfullmäktige, 2025-03-25

Beslutet skickas till

Ekonomiavdelningen

Linda Kjellin
Ekonomichef

Anette Sjökvist
Controller

Kommunfullmäktige

Uppföljning februari

Feb 2025

KS: 2025-03-25



Innehållsförteckning

1	Förvaltningsberättelse	3
1.1	Händelser av väsentlig betydelse	3
1.2	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	3
	1.2.1 Sammanfattning ekonomisk analys	3
	1.2.2 Likviditet	4
	1.2.3 Kommunens verksamheter	4
2	Kommunens räkenskaper	6
2.1	Investeringsredovisning	6
3	Bilagor	8
3.1	Åtgärder och konsekvensanalys	8
	3.1.1 Specifikation åtgärder	9

1 Förvaltningsberättelse

1.1 Händelser av väsentlig betydelse

Inom socialförvaltningen pågår utbildning i bemanningsekonomi med syfte att få budget i balans.

Inom vård och omsorg har rehabenheten fyra konsulter inne från bemanningsföretag. Åtgärdsplan och handlingsplan är framtagna utifrån genomlysningen som följs upp i verksamheten samt av nämnden. Semesterrekrytering pågår och det har under perioden varit hög korttidsfrånvaro på grund av förkylning- och influensasymptom.

Individ- och familjeomsorgen har sagt upp flera hyresavtal inom området för tidigare servicebostad Sandgatan som kommunen nu kan sälja. Detta har möjliggjorts genom att socialförvaltningen fått lägenheter i Nydala men också fått möjlighet att hyra flera lägenheter av privata hyresvärdar.

Planeringsarbetet inför kommande läsår är igång och likaså förskole anpassningen inför hösten. Förberedelse inför ökningen till 20 från 15 timmar i förskolan är också en del i arbetet. En viktig del i förvaltningsarbetet har varit att förbereda budgetarbetet inför 2026.

Kulturskolan har startat flera nya aktiviteter i kommunen som musikstunder inom LSS och nya teatergrupper. Likaså har biblioteket flera mycket positiva aktiviteter som bedrivits under perioden och likaså ökar utlåning och besök markant.

Inom miljö- och byggnadsförvaltningen är det fortsatt arbete med effektivisering av ärendehantering inom miljö- och hälsoskydd, bygglov och tillsyn av enskilda avlopp. Även genom framtagande av samverkansavtal med Mörbylånga kommun.

Vattentjänstplanens samrådstid löpte ut den 28 februari, inkom 12 yttranden, främst från myndigheter. Kommunstyrelsen beslutade 2025-02-25 att föreslå KF att godkänna översiktsplanen för antagande. Planen lyfts på KF den 17 mars.

1.2 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

1.2.1 Sammanfattning ekonomisk analys

Kommunens resultat per 2025-02-28 uppgår till +5,2 mkr och den totala budgetavvikelsen är +3,0 mkr.

Samtliga nämnder uppvisar en positiv avvikelse. Inom kommunstyrelsen beror det främst på lägre kostnader för utbetalning av bidrag under perioden. Utbildningsnämnden har lägre kostnad för inköp av IT-material och system samt för interkommunal ersättning. Avvikelsen inom socialnämnden härleds främst till individ- och familjeomsorgen som har haft lägre placeringar än budgeterat, vakant tjänst, försäljning av bil inom arbetsmarknadsenheten samt intäkter från Migrationsverket som ännu inte är nyttjat. Även hälso- och sjukvården bidrar positivt till avvikelsen till följd av lägre bemanning än budgeterat.

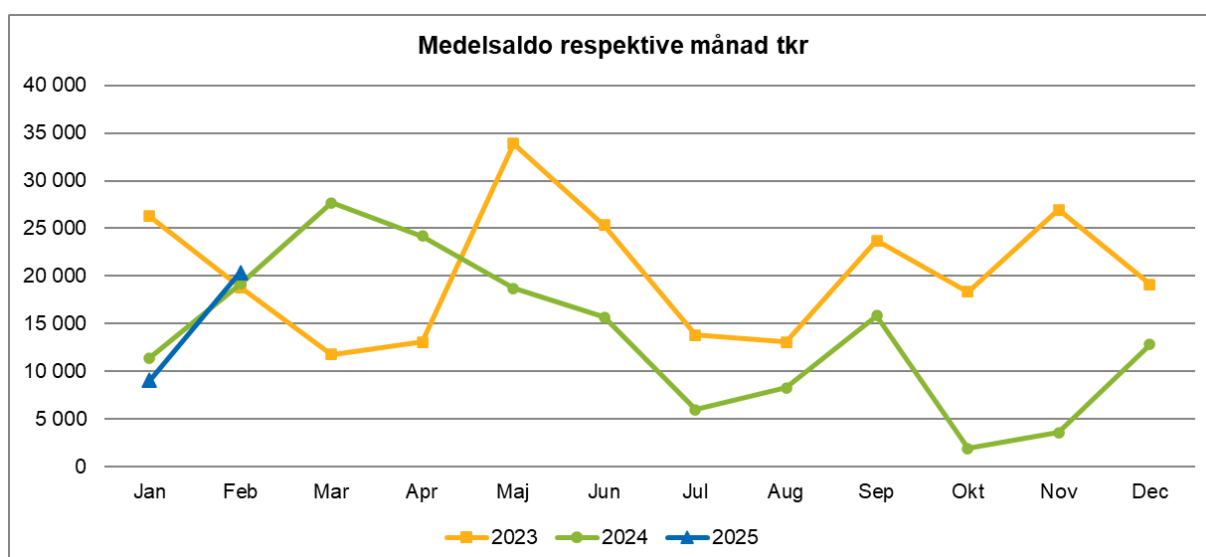
Prognosen för kommunens resultat per 2025-12-31 är +30,3 mkr och den består av det budgeterade årsresultatet +21,7 mkr samt den prognostiserade årsavvikelsen på +8,6 mkr.

Avvikelsen inom finansförvaltningen beror på kvartalsfakturerings av pensionskostnader jämfört med budget samt något högre intäkter för fastighetsavgiften.

1.2.2 Likviditet

- Utgående saldo per den sista februari var 28,0 mkr.
- Investeringarna har under perioden belastat likviditeten med 0,5 mkr.
- Tidigare år har en stor utbetalning avseende det Individuella pensionsvalet skett i mars om ca 15 mkr. Från och med 2024 så delas det belopp upp och betalas kvartalsvis.
- För att ytterligare säkerställa kommunens kortsiktiga betalningsberedskap har kommunen en checkkredit motsvarande 25 mkr.

Tabellen nedan visar medelsaldot för respektive månad och år. Medelsaldot för februari uppgick till 20,4 mkr.



Borgholms kommun har i likhet med många andra kommuner betydande utmaningar med likviditeten och dessa förväntas bestå under första halvåret 2025. Huvudanledningen till detta beror på att kommunen under många år finansierat samtliga kortsiktiga investeringar genom självfinansiering. Tillsammans med tidigare höga investeringsnivåer, höga pensionskostnader och intäkter som inte har ökat i samma takt medför detta att likviditeten får en negativ påverkan.

1.2.3 Kommunens verksamheter

Ekonomisk analys

Analys av avvikelse för perioden

Kommunstyrelsen visar en budgetavvikelse på +1,0 mkr för perioden. Lägre kostnader inom för utbetalning av projekt och bidrag inom kommunstyrelse och kultur- och fritid samt lägre drift- och personalkostnader inom HR, fastighet, gata, park och hamnar bidrar positivt. Det reduceras av lägre intäkter inom mark- och exploatering samt högre kostnader inom kost och omlastning. Ekonomiavdelningen belastas av kostnader som ska vidarefaktureras bolagen.

Övriga nämnder visar en budgetavvikelse på +1,4 mkr för perioden. IT-nämnden står för den större delen av överskottet med +1,3 mkr. Det är främst på grund av att kostnader för licenser för kvartal 1 har gått direkt till respektive kommun. Samt finns vakanser som kommer tillsättas av konsultkostnader under året istället i väntan på utredningen Mörbylånga-Kalmar.

Miljö- och byggnadsnämnden visar en budgetavvikelse på +0,7 mkr för perioden, främst beroende på högre intäkter än förväntat både på bygg och miljö, och lägre kostnader för bostadsanpassning.

Utbildningsnämnden visar en budgetavvikelse på +1,5 mkr för perioden. Den positiva avvikelsen härleds främst till centrala stödfunktionen där det finns outnyttjade medel för inköp av IT-material och system och lägre kostnad för interkommunal ersättning och bidrag till fristående. Samtliga rektorsområden visar positiva avvikelser.

Socialnämnden visar en budgetavvikelse på +0,8 mkr för perioden. Den positiva avvikelsen härleds främst till individ- och familjeomsorgen som har haft lägre antal placeringar än budgeterat samt intäkter från migrationsverket. Även hälsosjukvården bidrar positivt till avvikelsen till följd av lägre bemanning än budgeterat, samt låga hjälpmedelskostnader.

Finansförvaltningen visar en budgetavvikelse på -2,6 mkr för perioden. Avvikelsen beror främst på att en del pensionskostnader betalas ut kvartalsvis. Uppföljningen bygger på SKR:s senaste cirkulär 24:56.

Analys av årsprognos

Kommunstyrelsens årsprognos är +0,5 mkr. Lägre kostnader än budgeterat för turismverksamheten och informationssäkerhet är främst förklaringen till avvikelsen. Lägre intäkter inom tillväxtenheten kompenseras av lägre av något lägre kostnader inom kultur och fritid, fastighet och transport. Övriga verksamheter beräknas vara enligt budgeterad nivå.

Övriga nämnders årsprognos är beräknad till -0,6 mkr. Revision och valnämnd förväntas vara enligt budgeterad nivå. Prognosen är att IT-nämnden för båda kommunerna får ett underskott på totalt -1,2 mkr varav -0,6 mkr avser Borgholms kommun. Underskottet består främst i högre kostnader för konsulter än budgeterat i och med implementeringen av nya satsningar på IT-säkerhet samt licenskostnader som kraftigt höjts i pris. I avvaktan på utredningen kring Mörbylånga-Kalmar ersättningsrekryterar inte IT-avdelningen.

Miljö- och byggnadsnämndens årsprognos är beräknad till 0 mkr. Prognosen baseras på högre intäkter för bygglovsärenden, mindre intäkter för miljö- och hälsoskydd och mindre kostnader för administration.

Utbildningsnämndens årsprognos är beräknad till +1,2 mkr. Prognosen förväntas visa en positiv avvikelse främst med anledning av beräknat lägre antal barn och elever som väljer annan huvudman än vad som är budgeterat. Den positiva avvikelsen avser även den budget som kommer finnas kvar då förskola i norr pausas tillfälligt från hösten 2025.

Socialnämndens årsprognos är beräknad till +2,5 mkr. I prognosen har hänsyn tagits till kostnaden för Åkerbo projektet med minskat arbetsmått, kostnad för inhyrd bemanningspersonal inom rehabenheten samt ökat behov i boendestödet.

Det som främst bidrar till den positiva prognosen är statsbidrag om 8,9 mkr som erhålls 2025.

Finansförvaltningen årsprognos är beräknad till +4,7 mkr som främst beror på att slutavräkningen för 2025 beräknas ge ett överskott enligt SKR:s senaste cirkulär 24:56 samt något högre intäkter för fastighetsavgiften enligt senaste fastighets cirkulär 24:57. Även pensionskostnaderna för 2025 beräknas bli något lägre enligt Skandias senast beräkning.

Tabell

Ekonomisk sammanställning per nämnd

	Årsbudget	Budget jan-feb	Utfall jan-feb	Avvikelse jan-feb	Årsprognos
0 Kommunfullmäktige	906	160	178	-18	0
1 Kommunstyrelse	176 693	31 551	30 477	1 074	538
2 Övriga nämnder	1 206	156	-1 263	1 419	-398
3 Borgholms slott	0	1 724	1 735	-12	0
4 Miljö- och byggnadsnämnd	9 298	1 709	976	733	0
6 Utbildningsnämnd	226 607	37 174	35 628	1 547	1 221
7 Socialnämnd	388 700	62 780	61 940	840	2 597
8 Pensionskostnader m.m.	16 251	2 709	6 542	-3 833	820
9 Finansförvaltning	-841 357	-140 226	-141 465	1 239	3 910
SUMMA	-21 696	-2 265	-5 253	2 988	8 688

2 Kommunens räkenskaper

2.1 Investeringsredovisning

Årets färdigställda och pågående investeringar för perioden uppgår till 0,5 mkr.

	Årsbudget	Utfall	Avvikelse
Infrastruktur, skydd	5 000	0	5 000
Laddinfrastruktur	500	0	500
Gata/Park	500	0	500
Utveckling GC-Vägar	500	0	500
Gatubelysning	1000	0	1 000
Belägningsarbeten	2500	0	2 500
Kultur och fritid	7 950	0	7 950
Fritidsanläggningar	1000	0	1 000
Kallbadhuset - målning	350	0	350
Tennishallen gym/klätterk	0	0	0
Reinv kultur och fritid	4200	0	4 200
Borgholm sport mål & golv	1200	0	1 200
Borgholm sport ute måln	200	0	200
Borgholm sport takbyte	600	0	600
Köping sport tak	400	0	400
Pedagogisk verksamhet	14 200	264	13 936
Pedagogisk verksamhet	10000	0	10 000
Köping skola - belysning	250	225	25
Gärdslösa skola - ombyggnad	2500	39	2 461
Viktoria klätterställning	250	0	250

	Årsbudget	Utfall	Avvikelse
Rälla vent	500	0	500
Rälla solceller	300	0	300
Utbildningsförv. vhtinv.	400	0	400
Vård omsorg	20 050	57	19 993
Björkviken LSS boende	5500	32	5 468
Eckbacka dagvatten	500	0	500
Åkerbohemmet markanl.	400	0	400
LSS-boende inventarier	400	0	400
Reinvestering Vård/Omsorg	12475	0	12 475
Eckbacka 12 fasad	0	23	-23
Eckbacka brandskydd	75	0	75
Eckbacka kulvert	0	1	-1
Klockargården tak	300	0	300
Klockargården målning	300	0	300
Socialförvalt vht invest	100	0	100
Näringsliv och bostäder	4 300	44	4 256
Hamnar	2640	0	2 640
HSB Underhållsplan	300	1	300
Kungsgården fasad	230	0	230
Överläkarvillan rep tak	0	5	-5
Reinv Näringsliv och bost	780	0	780
Eckbacka polisförråd	0	21	-21
Folkets hus	0	17	-17
Inventarier hamnar	100	0	100
Elstolpar Böda hamn	250	0	250
Gemensamma verksamheter	4 300	94	4 206
Trådlöst	1500	0	1 500
IT infrastruktur	300	0	300
Stadshuset värmesystem	1300	0	1 300
Reinv gemensamma vht	900	0	900
Kommunstyrelsens vhtinv.	300	94	206
S:a pågående investeringar	55 800	459	55 341
S:a investeringar	55 800	459	55 341

3 Bilagor

3.1 Åtgärder och konsekvensanalys

Socialförvaltningen fortsätter arbeta löpande med åtgärder under 2025 för att uppnå och bibehålla budget i balans inom alla verksamhetsområden.

Vård och omsorg

- Buffert med 5% i schemat för att skapa bättre förutsättningar att ha budget i balans.
- Fördela om bemanningsnyckel till timmar.
- En ökad samplanering för att minska obokad resurstid.
- Öka grundbemanningen för att täcka vakanta turer, minska övertid- och timkostnader samt möjligheter att täcka planerad frånvaro.
- Närvarande ledarskap.
- Arbeta med hälsofrämjande åtgärder för att ha friska medarbetare och minska sjukskrivning.
- Se över resursfördelningsmodellen för hemtjänsten för att öka förståelsen och ge bättre förutsättningar för att planera verksamheten.
- Öka förståelsen kring schema och budget på APT.
- Effektiv bemanningsplanering utifrån behovet.
- Fortlöpande kompetensutveckling för personalen
- Avhållsamhet för onödiga inköp generellt, och att personalen har ett ekonomiskt tänk i det vardagliga arbetet bidrar till att hålla kostnaderna nere.
- Hussamverkan för att skapa bättre dialoger mellan arbetsgivare och arbetstagare.
- Ökat samarbetet med nattens alla enheter.
- Gruppmöten kommer att fortgå, samt möten med arbetsgrupper gällande läkemedel, introduktion och dokumentation.
- Kompetenshöjning bemanningsekonomi.

Omsorg om funktionsnedsatta

- Anställa "resursare" som ligger i schema 7-21 varje dag, för att täcka akut sjukfrånvaro, skulle i ett inledningsskede vara kostnadsdrivande, men med en förväntad positivt effekt på minskade övertids- och andra merkostnader. En ytterligare effekt skulle vara minskade kostnader i samband med den kompenserande vilan med vad det innebär i både vikariekostnader, arbetstid kring processen samt en förmodad piggare och mindre sjuka medarbetare som slipper arbeta övertid.
- Bygga om Björkvikens förskola till barnboende LSS utifrån behov, med möjlighet att sälja plats till andra kommuner. En sådan lösning skulle kunna innebära att även barn korttids tillsammans med övriga insatser såsom över 12-årstillsyn skulle kunna nyttja ena delen av lokalen, vilket skulle ge synergieffekter personal- och kompetensmässigt.

Individ- och familjeomsorg

- Minska antalet externa placeringar samt förebygga placeringar av individer framåt. Detta förväntas uppnås genom fortsatt kompetensutveckling, utökat samarbete med regionen samt marknadsföring för att rekrytera egna familjehem, kontaktpersoner och kontaktfamiljer. I dagsläget är det svårt att beräkna vad dessa åtgärder kommer generera men att placera individer i egna familjehem istället för ett konsulentstött familjehem genererar en effektivisering om ca. 300 tkr per placering och år. Dessa åtgärder inom Individ och familjeomsorgen beräknas ge ekonomiskt resultat under 2025 och framåt.

Nedan är bedömning av effekter (på kort/lång sikt)

-  Förslag till åtgärd får negativa konsekvenser för perspektivet
-  Förslag till åtgärd får inga konsekvenser för perspektivet/ eller osäkerhet kring konsekvenser
-  Förslag till åtgärd får positiva konsekvenser för perspektivet
-  Bedömning kan inte göras

3.1.1 Specifikation åtgärder

Förvaltn ing	Verksa mhet	Beskrivning	Effekt/summa (tkr)	Period	Bedömn ing av effekt
SN	OFN	Samplanering, grafändring	25	03-12	
SN	OFN	Generellt sparbetning om 46 tkr beräknas täckas upp av lägre bemanning än budgeterat	46 tkr	jan-dec	
SN	OFN	Generellt sparbetning om 16 tkr besparas genom mindre bemanning	16 tkr	jan-dec	
SN	Vård och omsorg	Ersätta frånvarande sjuksköterska med undersköterskor på resurstid.	-	maj-dec	
SN	Vård och omsorg	Minska sjuklönekostnader med 1% jmf med föregående år.	62	jan-dec	
SN	Vård och omsorg	Samordning av schema i hemtjänstområdena	-	mar-dec	
SN	Vård och omsorg	Samordning av schema på vård och omsorgsboende	-	aug-dec	
SN	Vård och omsorg	Hysesintäkter sommarvikarier	65	juni-aug	



Borgholms
kommun

Kommunstyrelse

Uppföljning februari

Feb 2025

KS: 2025-03-25



Innehållsförteckning

1	Förvaltningsberättelse	3
1.1	Händelser av väsentlig betydelse	3
1.2	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	3
	1.2.1 Sammanfattning ekonomisk analys	3
	1.2.2 Kommunens verksamheter	3
2	Bilagor	7
2.1	Åtgärder och konsekvensanalys	7
	2.1.1 Specifikation åtgärder	7

1 Förvaltningsberättelse

1.1 Händelser av väsentlig betydelse

- Vattentjänstsplanens samrådstid löpte ut den 28 februari, inkom 12 yttranden, främst från myndigheter.
- Kommunstyrelsen beslutade 2025-02-25 att föreslå KF att godkänna översiktsplanen för antagande. Planen lyfts på KF den 17 mars.
- Arbetet med att åtgärda stormskador i kommunens hamnar pågår fortfarande.
- Kosten har börjat med servering av mellanmål på Åkerboskolan måndag till torsdag.

1.2 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

1.2.1 Sammanfattning ekonomisk analys

Förvaltningen har ett utfall på +1,0 mkr efter februari.

Lägre kostnader för utbetalning av projekt och bidrag inom kommunstyrelse och kultur- och fritid samt lägre drift- och personalkostnader inom HR, fastighet, gata, park och hamnar bidrar positivt. Det reduceras av lägre intäkter inom mark- och exploatering samt högre kostnader inom kost och omlastning. Ekonomiavdelningen belastas av kostnader som ska vidarefaktureras bolagen.

Kommunstyrelsens årsprognos är +0,5 mkr.

Lägre kostnader än budgeterat för turismverksamheten och informationssäkerhet är främst förklaringen till avvikelsen. Lägre intäkter inom tillväxtenheten kompenseras av lägre av något lägre kostnader inom kultur och fritid, fastighet och transport. Övriga verksamheter beräknas vara enligt budgeterad nivå.

1.2.2 Kommunens verksamheter

Ekonomisk analys

Analys av avvikelse för perioden

Kommunledning och politik

- Inom kommunstyrelsen är det främst lägre kostnader för projekt och bidrag som bidrar till den positiva avvikelsen.
- Inom kommunledningen är det främst bidrag för krishantering som ännu inte är utbetalat och som bidrar negativt medan lägre kostnader för informationssäkerhet reducerar avvikelsen.

Verksamhetsstöd

- Kommunikation och servicecenter är det något högre kostnader för personalkostnader.
- Ekonomiavdelningen är enligt budgeterad nivå.
- HR-avdelningen har lägre kostnader för förvaltningsgemensamma kostnader, företagshälsovård och friskvårdsbidrag som bidrar positivt under perioden.

Tillväxt

- Inom tillväxt är det lägre intäkter som bidrar till en negativ avvikelse.

- Kultur- och näringslivs överskott beror främst på bidrag som ännu inte har betalats ut.
- Miljöprojekt är enligt budgeterad nivå.
- Planavdelningen har något högre intäkter än budgeterat.

Teknisk verksamhet

- Gata och park har en budget i balans för perioden. Överskottet från tidigare månad har jämnat ut sig och inga större avvikelser föreligger.
- Hamnar har för perioden lägre kostnader för förbrukningsmaterial, el, VA samt lokalvård.
- Fastigheter har en positiv budgetavvikelse för perioden som hänförs till lägre kostnader för el mot budgeterat.
- Fastighetsfunktionen har en budget i balans för perioden.
- Kostverksamheten har en negativ budgetavvikelse som härleds till lägre intäkter än förväntat på Café Ekbacka.
- Lokalvård har en positiv budgetavvikelse vilket förklaras av flera långtidssjukskrivningar som inte kunnat ersättas ännu. Omlastningens underskott härleds till inköp som ej fakturerats till verksamheterna ännu.

Analys av årsprognos

Kommunstyrelsens årsprognos är + 0,5 mkr. Följande redovisas där det förändras mellan utfall och prognos.

Kommunledning och politik

- Kommunstyrelsens överskott beror främst på lägre kostnader än budgeterat för turismverksamheten.
- Kommunledningen har lägre kostnader för informationssäkerhet då det är delvis vakant tjänst.

Verksamhetsstöd

- Ekonomiavdelningen har högre kostnader för ekonomisystem i och med nytt avtal, den ökade kostnaden kompenseras med lägre konsultkostnader under året.
- HR-avdelningen förväntas vara enligt budgeterad nivå.

Tillväxt

- Mark- och exploatering förväntas även fortsatt ha lägre intäkter men har delvis vakanta tjänster under året vilket reducerar avvikelsen.
- Kultur- och fritid visar ett mindre överskott vilket beror på något lägre kostnader än budgeterat för konst.
- Miljöprojekt har något högre personalkostnader under början av året.
- Planenheten är enligt budgeterad nivå.

Teknisk verksamhet

- Driften för kommunens fastigheter förväntas vara enligt budgeterad nivå.
- Fastighetsfunktionen förväntas vara enligt budgeterad nivå.
- Gata parks prognos är budget i balans. I dagsläget finns ingen anledning att anta att verksamheten kommer avsluta året med ett positivt resultat då det överskott som upparbetats under årets första månad beräknas reduceras under resten av året.
- Hamnverksamhet förväntas vara enligt budgeterad nivå.

- Kostverksamheten förväntas vara enligt budgeterad nivå.
- Lokalvård, transport och omlastning förväntas ha ett positivt budgetöverskott med + 100 tkr med anledning till att avtalet för matkörning på helger har avslutats från och med årsskiftet.

Tabell

Ekonomisk sammanställning per ansvar

	Årsbudget	Budget jan-feb	Utfall jan-feb	Avvikelse jan-feb	Prognos
1010 Kommunstyrelse	88 077	14 404	14 319	85	200
1100 Kommunledning	6 485	1 050	1 124	-75	200
1102 Kommunikation servicecent	4 619	754	856	-102	50
1110 Ekonomiavdelning	9 102	1 537	1 523	14	100
1120 HR-avdelning	11 700	1 913	1 561	352	0
1201 Tillväxtavdelning	281	24	286	-262	-301
1202 Kultur och näringsliv	10 208	1 691	1 366	325	200
1203 Miljöprojekt	1 016	175	127	49	-20
1204 Plan	1 504	243	186	57	0
1300 Teknisk avdelning	1 348	217	219	-2	-2
1310 Fastigheter	7 331	2 345	2 086	259	0
1311 Fastighetsfunktion	9 203	1 357	1 344	13	0
1320 Gata och park	22 448	4 617	4 587	31	0
1330 Hamnar	3 371	1 329	1 099	230	0
1340 Kostverksamhet	0	-34	-26	-9	10
1350 Lokalvård	0	-67	-299	232	0
1351 Transport	0	-2	-24	22	100
1352 Omlastning	0	-3	143	-146	0
	176 693	31 551	30 477	1 074	538

2 Bilagor

2.1 Åtgärder och konsekvensanalys

För att hantera det krympande ekonomiska utrymmet framöver behöver kommunen se över sina processer för att hitta effektiviseringar och den administrativa påbyggnaden där bland annat vakanser kommer prövas innan återbesättning.

Kommunstyrelsen har i sin verksamhetsplan för 2025 beslutat att se över och effektivisera organisationerna för att arbeta mer aktivt med att minska sjukfrånvaron genom projektet "Friskorienterat arbetssätt" vilket förväntas få effekt för hela den kommunala organisationen.



§ 43

Årsredovisning 2024

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att₁ godkänna Årsredovisningen 2024.

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

att₂ överlämna årsredovisning 2024 till kommunens revisorer.

att₃ paragrafen justeras omedelbart.

Ärendebeskrivning

Två av de tre finansiella mål uppfylls både under mandat- och planperioden. Resultatet för 2024 motsvarar 1,7 % av skatter och bidrag.

- Resultatet för kommunen är +14,4 miljoner kronor och för koncernen +10,7 miljoner kronor.
- Den totala budgetavvikelsen är +5,3 miljoner kronor.
- Årets investeringar uppgår till 32,4 miljoner kronor.
- Likvida medel vid årets slut var 12,8 miljoner kronor.

Beslutsunderlag

- Årsredovisning 2024, Kommunfullmäktige, daterad 2025-02-28
- Bilaga 5 - Årsredovisning 2024, Kommunstyrelse
- Bilaga 6 - Årsredovisning 2024, IT nämnd
- Bilaga 7 - Årsredovisning 2024, Miljö- och byggnadsnämnd
- Bilaga 8 - Årsredovisning 2024, Utbildningsnämnden
- Bilaga 9 - Årsredovisning 2024, Socialnämnden

Dagens sammanträde

Arbetsutskottet diskuterar årsredovisningen och framför följande önskemål om justeringar:

- Komplettera med summa för Sjöstugeudden under kapitlet Ekonomisk analys
- Skriva att Solberga har påverkat likviditeten positivt under året, under rubriken Likviditet

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--

- Komplettera med nedskrivning och summa under kapitlet Ekonomisk analys

De påtalar också att de vill föreslå kommunstyrelsen att överlämna årsredovisning 2024 till kommunens revisorer och att paragrafen ska justeras omedelbart. Ordförande frågar arbetsutskottet om de vill besluta enligt förvaltningens förslag till beslut, med justeringar som nämnts ovan, och finner att så är fallet.

Yrkande

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut.

Beslutet skickas till

- Kommunstyrelsen
- Ekonomiavdelning

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--



Till kommunstyrelsens arbetsutskott

Tjänsteskrivelse - Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna Årsredovisningen 2024

Ärendebeskrivning

Två av de tre finansiella mål uppfylls både under mandat- och planperioden. Resultatet för 2024 motsvarar 1,7 % av skatter och bidrag.

- Resultatet för kommunen är +14,4 mkr och för koncernen +10,7 mkr.
- Den totala budgetavvikelsen är +5,3 mkr
- Årets investeringar uppgår till 32,4 mkr
- Likvida medel vid årets slut var 12,8 mkr

Beslutsunderlag

Årsredovisning 2024, Kommunfullmäktige

Bilaga 5 - Årsredovisning 2024, Kommunstyrelse

Bilaga 6 - Årsredovisning 2024, IT nämnd

Bilaga 7 - Årsredovisning 2024, Miljö- och byggnadsnämnd

Bilaga 8 - Årsredovisning 2024, Utbildningsnämnden

Bilaga 9 – Årsredovisning 2024, Socialnämnden

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ekonomiavdelning

Linda Kjellin
Ekonomichef

Kommunfullmäktige

Årsredovisning 2024

KS: 2024-03-25



Innehållsförteckning

1	Inledning	4
1.1	Så här läser du vårt bokslut	4
1.2	Kommunalrådet har ordet	5
2	Förvaltningsberättelse	6
2.1	Översikt över verksamhetens utveckling	6
2.2	Den kommunala koncernen	7
2.3	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	8
	2.3.1 Redovisning och hantering av risker	10
	2.3.2 Hantering av finansiella risker	11
2.4	Händelser av väsentlig betydelse	13
2.5	Förväntad utveckling	15
2.6	Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	16
	2.6.1 Vision och målstyrning	17
	2.6.2 Budgetmodell	17
	2.6.3 Principer för intern kontroll	18
	2.6.4 Kommunpolitiker är uppdragsgivare	18
	2.6.5 Kommunanställda är verkställande	19
2.7	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	19
	2.7.1 Uppföljning av kommunfullmäktigemål	19
	2.7.2 Avstämning finansiella mål	23
	2.7.3 Sammanfattning ekonomisk analys	25
	2.7.4 Likviditet	26
	2.7.5 Kommunens verksamheter	26
	2.7.6 Utvärdering av prognoser	29
2.8	Balanskravsresultat	30
2.9	Väsentliga personalförhållanden	31
	2.9.1 Medarbetare i Borgholms kommun	31
	2.9.2 Hälsa	32
	2.9.3 Pensioner och minnesgåvor	33
	2.9.4 Personalomsättning	33
	2.9.5 Lön	33
	2.9.6 Arbetsmiljö, företagshälsovård och friskvård	33
	2.9.7 Fokusområden framåt	34
3	Kommunens räkenskaper	36
3.1	Resultaträkning	36
3.2	Balansräkning	37
3.3	Kassaflödesanalys	39
3.4	Driftredovisning	40
3.5	Investeringsredovisning	41
3.6	Noter	45
3.7	Redovisnings- och värderingsprinciper	53
	3.7.1 Intäkter	53
	3.7.2 Kostnader	53
	3.7.3 Anläggningstillgångar	55
	3.7.4 Koncernredovisning	55

	3.7.5	Upplysning om tillämpade internredovisningsprinciper.....	56
4		Bilagor	57
4.1		Åtgärder och konsekvensanalys	57
	4.1.1	Specifikation åtgärder	58
4.2		Intern kontroll	61
4.3		Inköp och avtalstrohet	64

1 Inledning

Denna årsredovisning omfattar perioden 2024-01-01 – 2024-12-31. Kommuner ska enligt kommunallagen upprätta en årsrapport. Syftet med årsrapporten är att ge en överskådlig bild av kommunens ekonomiska ställning och verksamhet under året. AI har använts till viss del använts för att sammanfatta texter.

1.1 Så här läser du vårt bokslut

Bokslutet sammanställs av ekonomiavdelningen och är till för att politiker, kommuninvånare och andra intressenter ska kunna få insikt i kommunens verksamhet och ekonomi.

Bokslutet är indelat i tre kapitel.

Kapitel 1 – Introduktion och inledning Introduktionen är den du läser nu. Här redovisas hur bokslutet är uppbyggt.

Kapitel 2 – Förvaltningsberättelse Andra kapitlet innehåller förvaltningsberättelsen, här hittar du en sammanfattande översikt av verksamhetens utveckling, uppföljning av den kommunala koncernen, viktiga förhållanden för ekonomisk ställning samt händelser av väsentlig betydelse. Kommunens styrmodell presenteras samt de övergripande strategiska mål som kommunfullmäktige beslutat efter det en avstämning av de finansiella målen samt en sammanfattande finansiell analys. Under kapitel två återfinns en kort sammanfattning av hur kommunen bedrivit sina olika verksamheter under året. Kapitlet avslutas med väsentliga personalförhållanden. För mer information om verksamheterna så finns detta beskrivet under respektive bilaga: kommunstyrelsen, socialnämnden, utbildningsnämnden och miljö- och byggnadsnämnden. Varje bilaga inleds med en kort beskrivning av nämndens verksamhet, viktiga händelser under året samt en beskrivning av måluppfyllelse och nämndens ekonomi. Varje del innehåller en tabell där året i siffror redovisas.

Kapitel 3 – Kommunens räkenskaper Sista kapitlet innehåller kommunens och koncernens räkenskaper.



Bild 1: Ungdomar på promenad

1.2 Kommunalrådet har ordet

Det har nu blivit dags att summera året 2024. Ett intensivt och tufft år med många utmaningar inte minst med anledning av oroligheterna i omvärlden som kräver omfattande insatser av oss i syfte att stärka vårt civila försvar.

Borgholms kommun visar återigen upp ett positivt ekonomiskt resultat med ett överskott på 14,4 mkr vilket motsvarar 1,7 procent av skatteintäkter/bidrag. Under året har kommunen sänkt investeringstakten för att kunna fortsätta självfinansiera alla våra investeringar. Investeringarna har landat på drygt 32 mkr.

Vi kan återigen konstatera att vi får goda betyg för våra verksamheter i olika nationella kvalitetsmätningar. Våra satsningar ger resultat! Det är en styrka att vi kan fortsätta med satsningarna på våra kärnverksamheter, med cirka 50 mkr utöver de tekniska ramarna, för att hålla hela kommunen levande. Enligt den senaste medborgarundersökningen är våra medborgare mycket nöjda med kommunen och rekommenderar vänner och bekanta att flytta hit i mycket högre utsträckning än tidigare. Vi kan också konstatera att vi återigen är den tryggaste kommunen i polisområdet Syd enligt Polisens trygghetsmätning.

Vi har fortsatt flytta fram våra positioner när det gäller företagsklimatet och nått den bästa placeringen på 13 år och nu ligger vi på 93:e plats i landet och tvåa i länet. Det är oerhört viktigt att skapa förtroende för kommunen i alla kontakter med näringslivet och en grundpelare i detta är att kunna leverera snabba och professionella tjänster. Vi gläds åt de pågående externa byggprojekten i kommunen och extra glada är vi för det nya tillskottet med 32 hyresrätter i Nydala. Från kommunens sida har vi jobbat för att attrahera nya invånare men tyvärr har vi minskat i invånarantal under året, i likhet med de flesta kommunerna i landet. Ett annat område där det krävs särskilda insatser är att minska sjuktalet i våra verksamheter vilket har prioriterats och startats upp under året.

Arbetet med att visa att vi är en attraktiv arbetsgivare där medarbetare trivs och utvecklas blir allt viktigare då fler yrken inom välfärdssektorn är svårrekryterade. Vår målsättning är att fortsätta med kontinuerliga och ständiga förbättringar av personalens arbetssituation och att vara ett föredöme som arbetsgivare. Bra arbetsvillkor och möjligheter till kompetensutveckling ska vara självklart. Det uppskattade projektet med förkortad arbetstid på Åkerbohemmet kommer att fortsätta under nästa år. Vårt nya moderna äldreboende med 80 lägenheter på Tullgatan 40 har invigts under våren.

Ett bra utbud av kultur- och fritidsaktiviteter är viktiga beståndsdelar för en attraktiv kommun och folkhälsan. Vi är stolta att kunna erbjuda avgiftsfri kulturskola och avgiftsfritt sommarbusskort till våra ungdomar, infört investeringsbidrag för våra föreningar och prioriterat satsningar på fritidsanläggningar och lekplatser. Det senaste tillskottet är multiarenan och lekplatsen i Föra.

Vi vill framföra ett stort och innerligt tack från kommunstyrelsen till all personal i alla verksamheter för ett engagerat och väl genomfört arbete under ett tufft år. Det är bra - inte bara för att det ser bra ut i en årsredovisning, utan för att det betyder hög och bra service till dem som kommunen är till för, oss kommuninvånare.

Ilko Corkovic (S), Kommunstyrelsens ordförande



Bild 2: Ilko Corkovic (S), kommunstyrelsens ordförande

2 Förvaltningsberättelse

2.1 Översikt över verksamhetens utveckling

Tabellen nedan redovisar utvecklingen genom att aktuellt år jämförs med tidigare års utfall. Väsentliga förändringar innevarande år och långsiktiga utvecklingsmönster kommenteras.

Definitiv slutavräkning för 2023 och den preliminära slutavräkningen för 2024 har kommit att försämra årets resultat med 0,8 mkr. Detta enligt SKR:s cirkulär 24:56.

Ett högre värde för soliditeten indikerar att större delen av tillgångarna är finansierade med egna medel. År detta värde positivt överstiger tillgångarna skulderna. Soliditeten ökade under tidigare år men har under de två senaste åren minskat från 46 till 40 procent. Den tidigare ökningen är kopplat till årens höga resultat medan minskningen det senaste året främst är kopplat till det nya äldreboendet men även något lägre resultat. År 2023 var soliditeten 42 procent i snitt för alla kommuner i riket och soliditeten inklusive pensionsförpliktelse var 31 procent.

Självfinansieringsgraden beskriver hur stor andel av investeringarna som finansieras av egna medel. Den långsiktiga målsättningen bör vara att självfinansieringsgraden ska vara 100 procent, det vill säga att årets avskrivningar och resultat ska vara högre än årets investeringar. Utifrån det resonemanget klarar kommunen detta för året med 186 procent. Anledningen till ökningen jämfört mot föregående år är den betydligt lägre investeringsnivån 2024. För år 2023 var denna siffra 72 procent för riket.

	Utfall				
	2024	2023	2022	2021	2020
Folkmängd 1 nov	10 672	10 781	10 880	10 875	10 833
Kommunal skattesats	21,58	21,58	21,58	21,58	21,58
Verksamhetens intäkter	215 158	206 774	170 150	151 994	137 698
Verksamhetens kostnader	-978 680	-952 607	-852 184	-794 704	-777 099
Årets resultat	14 364	15 757	51 903	62 167	44 453
Soliditet	40%	45%	46%	46%	42%
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelsen	21%	23%	24%	19%	12%
Investeringar (netto)	32 435	85 165	133 057	72 959	56 961
Självfinansieringsgrad investeringar	186%	63,5%	70,7%	134,4%	139,5%
Långfristig låneskuld	291 500	291 500	251 500	251 500	255 400
Antal anställda	1 082	1 085	1 056	1 039	1 002

Tabell 1: Översikt över verksamhetens utveckling

Den kommunala koncernen redovisar resultatet 10,7 mkr. I tabellen nedan redovisas en översikt över koncernens utveckling.

Det redovisade resultatet kan förklaras av kommunens och övriga delars överskott från verksamheterna och dess bidrag till koncernresultatet.

Den kommunala koncernen
Utfall

	2024	2023	2022	2021	2020
Verksamhetens intäkter	413 201	416 550	342 122	358 180	303 253
Verksamhetens kostnader	-1 117 991	-1 113 482	-968 428	-909 099	-882 832
Årets resultat	10 744	9 313	47 422	109 311	50 494
Soliditet	28%	30%	33%	32%	27%
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser	18%	19%	21%	19%	13%
Investeringar (netto)	346 851	239 399	253 260	146 231	118 583
Självfinansieringsgrad	29,7%	37,9%	52,3%	126,8%	102,5%
Långfristig låneskuld (till kreditinstitut)	779 340	739 976	689 490	672 700	727 879
Antal anställda	1 143	1 158	1 151	1 123	1 137

Tabell 2: Översikt över den kommunala koncernen

2.2 Den kommunala koncernen

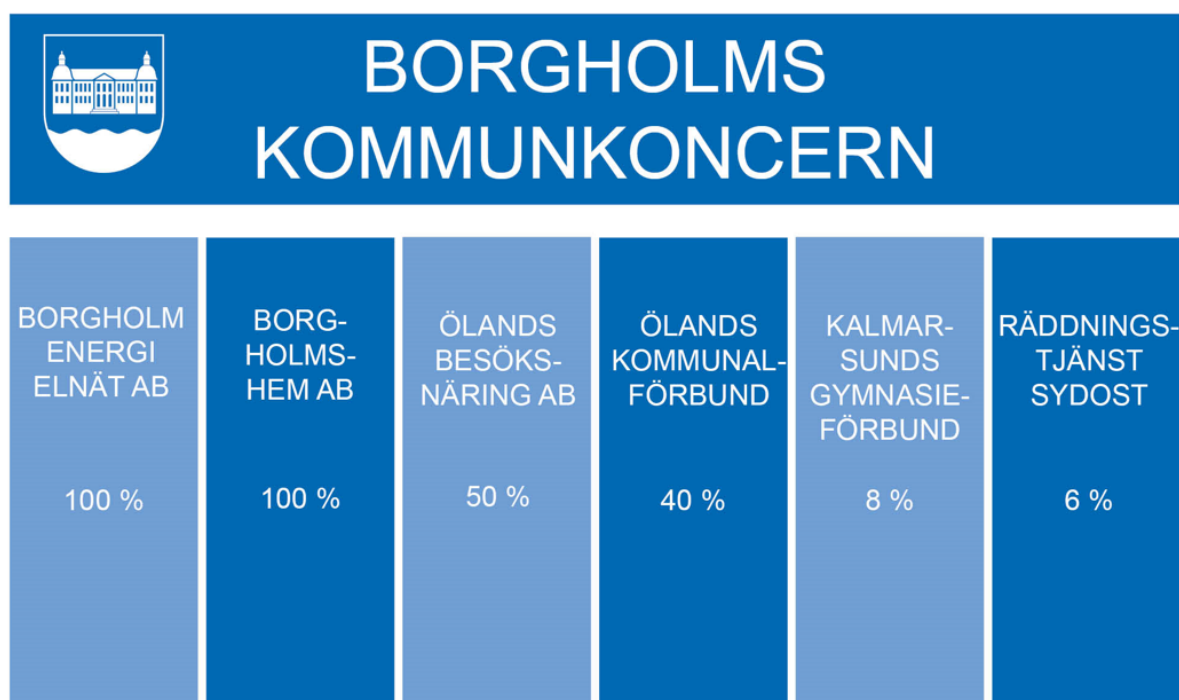


Bild 3: Borgholms kommunkoncern

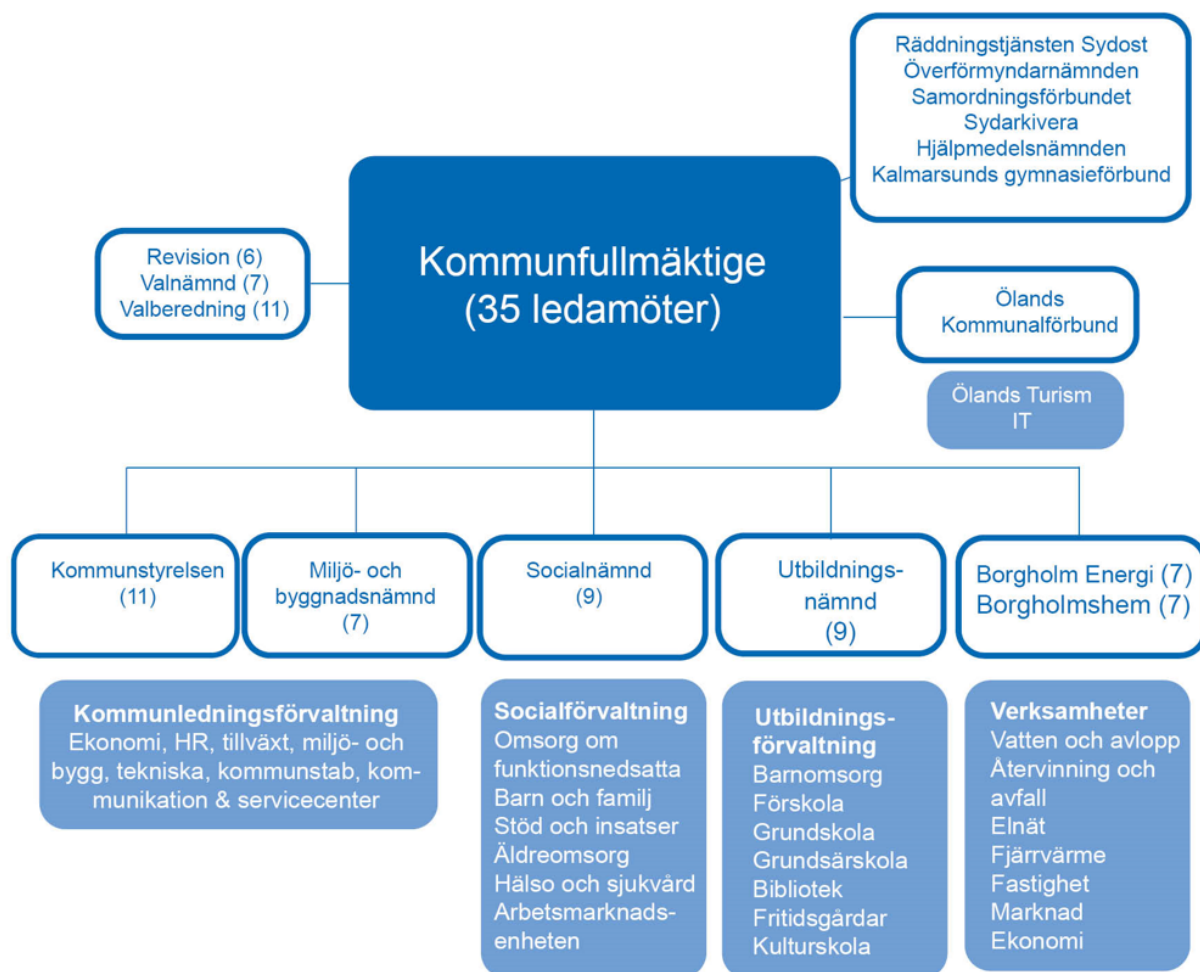


Bild 4: Organisationsskiss Borgholms kommunkoncern

2.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Åren 2023 och 2024 har varit två år med mycket höga pensionskostnader medan det kommande år väntas mer normala förhållanden i sektorn. De sjunkande kostnaderna framåt beror på lägre uppräknings av pensionerna i och med att inflationen pressats ner till målnivån.

Inflationen förklarar merparten av de höga pensionskostnaderna 2023 och 2024. Därefter förväntas en återgång till lägre nivå på pensionskostnaderna från 2025. Prognosen beror dock på hur stor ökningen av prisbasbeloppet blir framöver. Det är en faktor som är känslig, eftersom det är inflationstakten en enskild månad (juni) som avgör nästkommande års prisbasbelopp.

Bilden på nästa sida visar pensionskostnader totalt samt för kommuner och regioner.

Miljarder kronor

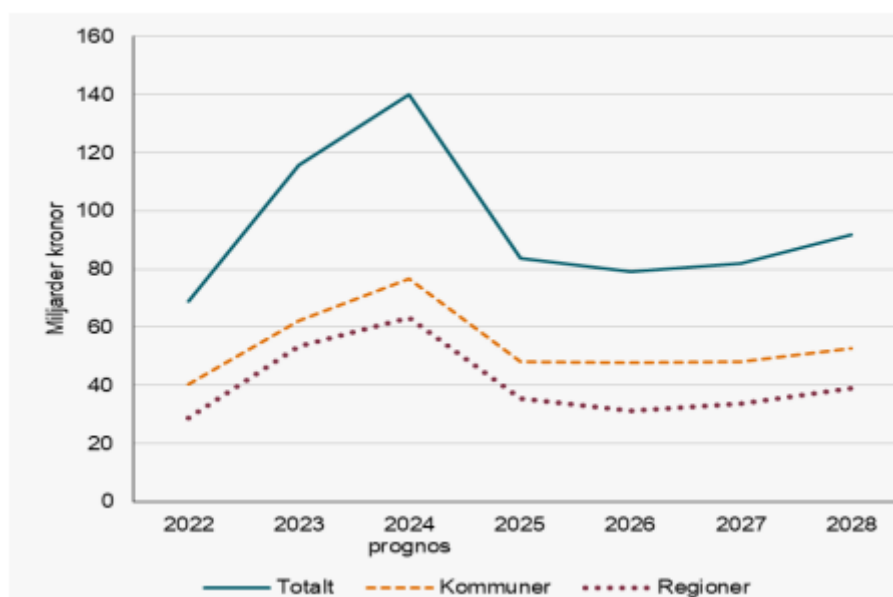


Bild 5: Pensionskostnaders utveckling för kommuner och regioner

Inkomstbasbeloppet, som bestäms utifrån förändringen av genomsnittlig pensionsgrundande inkomst mellan två år (inkomstindex), har stor betydelse för pensionskostnaderna. Inkomstbasbeloppet styr nivån på det så kallade taket, vilket är 7,5 inkomstbasbelopp. För inkomster över taket ger inte den allmänna pensionen förmåner, där svarar istället tjänstepensionen för individens pension. Det innebär höga kostnader för inkomstdelar över tak i tjänstepensionen. Dels i det äldre avtalet för den förmånsbestämda pensionen som enbart omfattar inkomster över tak och dels via den högre avgiftspremien, på 31,5 procent, på inkomster över tak i det avgiftsbestämda pensionsavtalet. Ett högre inkomstbasbelopp ger ett högre tak, vilket innebär lägre pensionsintjänande, eftersom inkomstdelen över tak blir lägre och vice versa. Inkomstbasbeloppet beräknas av Pensionsmyndigheten och fastställs av regeringen i november året innan aktuellt år. Bilden nedan visar årlig procentuell förändring.

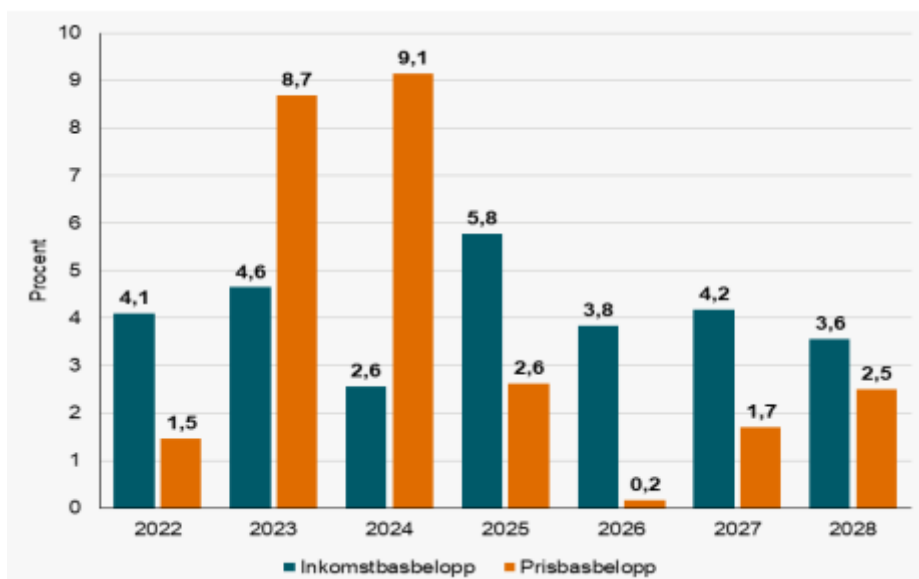


Bild 6: Prisbasbelopp och inkomstbasbelopp

Basbeloppen har stor betydelse för pensionskostnaderna. Hög ökningstakt av prisbasbeloppet bidrar till kraftigt ökade pensionskostnader medan hög ökningstakt av inkomstbasbeloppet bidrar till kostnadsminskning.

Det senaste utfallet för inkomstbasbeloppet innebär en oväntat stor ökning om 5,8 procent, vilket kan jämföras med SKR:s prognos på 4,5 procent. Effekten av denna upprevidering blir att sektorns kostnader för pensioner minskar med cirka 4,5 miljarder kronor för 2025. Det högre inkomstbasbeloppet innebär betydligt lägre kostnader för den förmånsbestämda pensionen och något lägre för den avgiftsbestämda pensionen. En liknande förändring kunde vi se under förra året då Pensionsmyndigheten gick från sin preliminära bedömning från juni 2024 på 4,2 procent till en fastslagen ökning av inkomstbasbeloppet i november på 2,6 procent. Eftersom det då rörde sig om en minskning innebär det att kostnaderna ökade mer än förväntat för sektorn. Det fick även stor effekt på PO-påläggen och det får även den senaste upprevideringen av inkomstbasbeloppet för 2025.

2.3.1 Redovisning och hantering av risker

Tillsammans med utmaningen att finansiera det ökade behovet så ökar andel äldre över 80 år med nästan 50 procent de tio närmsta åren medan den arbetsföra befolkningen, i åldern 20–66 år, enbart ökar med 4 procent. I nästan 6 av 10 kommuner minskar till och med den arbetsföra andelen av befolkningen. Det är den arbetsföra befolkningen som ska svara för såväl finansiering som bemanning av välfärden.

Under 2024 minskade folkmängden i Borgholms kommun med 109 personer, från 10 781 till 10 672 invånare. Orsaken till den minskade befolkningen var ett negativt födelsenetto (antalet födda minus antalet döda) medan flyttnettot (antalet inflyttade minus utflyttade) var positivt och enligt förväntad nivå. I prognosen framåt fortsätter antalet 80+ att öka men övriga åldersgrupper ser ut att minska.

Borgholms kommun har tagit fram ett förslag till en offensiv Tillväxtstrategi för att jobba strategisk mot att få fler medborgare och samtidigt öka antal arbetstillfällen i kommunen. Strategin sträcker sig till 2030. Tillväxtstrategin beslutades i fullmäktige under 2024.

Kommunen arbetar med att ta fram en strategi för kompetensförsörjning. Kompetensförsörjning är: "Att på kort och lång sikt säkerställa att verksamheten har tillgång till medarbetare med rätt kompetens" (Rikstermbankens definition)

Kompetensförsörjning handlar inte bara om att hitta nya medarbetare med rätt kunskaper, utan också om att lyfta befintliga medarbetares kompetens i linje med organisationens behov. Det handlar också om att behålla kompetensen i organisationen.

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Omvärldsrisk			
Omvärldsläge på grund av pandemi och krig	Risken är att den psykiska ohälsan ökar ytterligare samt att oroligheter och våld ökar i kommunen. Utifrån ovan är risken att ekonomin påverkas. Kostnadsökningar medför att prioriteringar kan behöva göras kraftfullare än tidigare för att möta ovan situation.	Kommunala koncernen	Kontinuerlig uppföljning i kommunledningsgruppen och nära samarbete med säkerhetssamordnare, ungdomssamordnare och folkhälsosamordnare.
Befolkning	Risk för befolkningsminskning kommande år. Minskade intäkter från skatter och statsbidrag.	Kommunala koncernen	Borgholms kommun arbetar prioriterat med detaljplaner för att skapa möjlighet för människor i olika åldrar att bosätta sig i kommunen. Vi har en offensiv bostadsförsörjningsplan och håller på att ta fram en ny Översiktsplan som innehåller fler utvecklingsområden. Översiktsplanen beslutas under 2023 och utgör en bra grund för fortsatt utveckling.
Verksamhetsrisk			
Personal	Borgholms kommun står inför en utmaning att bemanna kritiska verksamheter och specifikt norra kommunen.	Socialnämnd, utbildningsnämnd och kommunstyrelse	I kommunen har vi heltid som norm och inga delade turer vilket har en positiv påverkan på bemanningen. En ny kompetensförsörjningsstrategi för hela organisationen är framtagen. Under 2025 ska respektive förvaltningschef upprätta kompetensförsörjningsplaner för sin förvaltning tillsammans med stöd från HR.
IT-säkerhet	Störning i system som stödjer samhällsviktiga funktioner.	Kommunala koncernen	Samverkan med Mörbylånga kommun gör att kommunen har tillgång till två serverhallar. Skulle något hända i den går det att starta upp systemen i den andra. Skanning av nätverket efter sårbarheter sker kontinuerligt och har aktiverat ett utökat skydd på datorerna.

Tabell 3: Redovisning och hantering av risker

2.3.2 Hantering av finansiella risker

Finansiella räntekostnader för perioden uppgår till 13,4 mkr, föregående års period var de finansiella räntekostnaderna 4,4 mkr inklusive räntekostnaden för finansiell leasing. Föregående år ändrades redovisningsprinciper gällande finansiell leasing vilket medförde minskade kostnader med cirka 4 mkr. Den genomsnittliga räntan under perioden är 2,50 procent, jämfört med föregående år då den var 2,08 procent.

Kommunens finanspolicy förespråkar att den genomsnittliga kapitalbindningstiden och den genomsnittliga räntebindningstiden inte får understiga 1 år och inte överstiga 5 år. Högst 50 procent av låneportföljen får förfalla till betalning inom närmast rullande 12-månaders period.

Enligt tabellen nedan framgår det att den genomsnittliga kapitalbindningstiden för kommunens lån uppgår till 2,21 år och även den genomsnittliga räntebindningstiden är 2,21 år. De rörliga lånen samt fasta lån som löper ut inom de närmsta 12 månaderna ingår i intervallet 0-1 år.

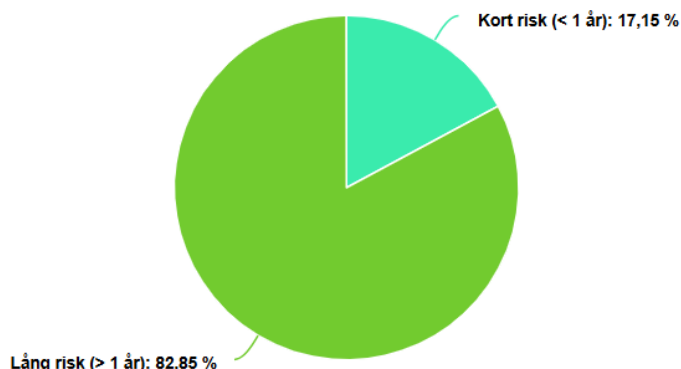


Bild 7: Fördelning av risker

Kommunen följer antagen finanspolicy. Under perioden uppgår andelen lån med lång räntebindning till 83 procent och de med kort räntebindning (<1 år) uppgår till 17 procent.

Konsekvenser för världsekonomin, handeln och de finansiella marknaderna spelar stor roll för kommuner och regioner då de är tätt sammanflätade och högre priser påverkar kostnadsbilden direkt för en kommun eller region i vårt land. Den högre inflationen påverkar räntorna som har ökat. Det innebär att det blir dyrare att låna, vilket många kommuner och behöver regioner göra.

Då inflationen, både i Sverige och i omvärlden, fortsätter att sjunka avtar behovet för centralbankerna att strama åt ytterligare. Riksbanken antas i prognosen inte höja räntan mer i denna höjningscykel. På några års sikt antas att Riksbankens styrränta landar på 2 procent, vilket är något högre än i tidigare beräkning.

Kommunen jobbar med riskeliminering av den finansiella risken, det vill säga ökade räntekostnader, på två sätt. För det första följer kommunen en finanspolicy och för det andra följer kommunen en långsiktig refinansiering fram till 2027.

Intervall	Kapitalbindning / Genomsnitt år	Andel i procent	Kapitalbindning / Bundet Belopp (tkr)
0-1 År	0,49	17,15%	50,0
1-2 År	1,45	32,18%	93,8
2-3 År	2,36	18,18%	53,0
3-4 År	3,50	19,42%	56,6
4-5 År	4,19	13,07%	38,1
5-6 År	0,00	0,00%	0,0
Total	2,21	100%	291,5

Tabell 4: Genomsnittlig kapitalbindning

2.4 Händelser av väsentlig betydelse

Under det senaste året har Borgholms kommun genomfört flera viktiga initiativ och strategiska beslut för att förbättra både samhällstjänster och den ekonomiska situationen. En central åtgärd har varit rekryteringsstopp inom kommunen på grund av finansiella begränsningar, vilket kommer att kvarstod till årets slut. Samtidigt har kommunen sett en förbättring i sin företagsklimatranking, vilket indikerar en positiv trend i affärsutvecklingen.

Inom utbildningssektorn har fokus lagts på att förbättra elevnärvaro och resultat, särskilt för de som riskerar att inte kvalificera sig för gymnasiet. Samarbete mellan skolor, socialtjänst och andra relevanta aktörer har stärkts för att stödja barns välmående, och nya professionella utvecklingsprogram för lärare planeras för att ytterligare förbättra utbildningen.

Inom vård och stöd har kommunen stått inför rekryteringsutmaningar, särskilt inom hemtjänsten och stöd för personer med funktionsnedsättningar. Trots dessa utmaningar har insatser för att utbilda personal och utveckla framtida tjänster genomförts. Socialtjänsten har också tagit itu med ökande problem med hög skolfrånvaro bland ungdomar, vilket kräver samarbete mellan olika samhällstjänster. Ett nytt äldreboende på Tullgatan har invigts i slutet av februari och tre av fyra enheter är i gång.

Miljöskydd och effektivitet har varit centrala teman, med implementering av nya system för ärendehantering och förbättrade inspektioner av enskilda avloppssystem. Initiativ för att främja medarbetares välbefinnande har också genomförts, inklusive projekt för att minska sjukfrånvaro.

Koncern

Borgholm Energi Elnät AB

Året 2024 har inneburit fortsatta ekonomiska utmaningar efter en tid med hög inflation, kostnadsökningar och höga kostnadsräntor. Detta har påverkat verksamheterna och en ekonomisk osäkerhet har präglat året.

Under året har flertalet nya medarbetare välkomnats, Christian Wiström har tillträtt som ny VD, nya verksamhetschefer har tillträtt samt nya medarbetare i flertalet positioner.

Återvinning och avfall har under 2024 tagit över skötsel och drift av återvinningsstationerna samt fastighetsnära insamling av förpackningar vid flerbostadshus. Året har i stort präglats av planering och förberedelse inför Närsorterat, som träder i kraft under 2025.

Marknad har under året arbetat med förberedelse för byte av insamlingssystem för avfall. Resan mot mer digitaliserad kundkommunikation har fortsatt. I syfte att ge mer träffsäker information till kund har en AI-hjälps lanserats på hemsidan vilken har syfte att ge besökaren personligt anpassad information. Fastighetsaffärerna har fortsatt under 2024 och utöver Rödhaken 5 har kvarvarande bostadsfastigheter sålts till Borgholmshem AB.

Energimarknadsinspektionen har meddelat ny intäktsram för elnät under reglerperioden 2024-2027 vilken är bestämd till 166 mkr i 2022 års nivå. Under november månad startade fjärrvärmeprojektet framtidens fjärrvärme. Projektets syfte är att säkerställa att fjärrvärmeproduktionen uppfyller stoffkrav efter år 2030.

VA ledningsnät har under året fokuserat på drift- och undersökningsåtgärder. Kårehamn etapp 2 har fortgått under året och projektering för etapp 3 är färdigställd med publicerad upphandling. VA-utbyggnadsprojekt Högsrum etapp 2 avslutades.

Borgholms AB

Borgholms AB har under året köpt fastigheterna Högby 2:21, Solberga 5:40 samt Rödhaken 5. Samtliga bostadsförvärv inom koncernen är därmed genomförda. Lån har upptagits under november för inköp av Rödhaken 5.

Ett aktieägartillskott på 8 500 tkr avseende köp av fastigheten Högsrum 5:134 har inkommit under året. Aktieägartillskottet beslutades i samband med köp 2023 men har dröjt.

Ölands Besöksnäring

Räkenskapsåret 2024 var bolagets första verksamhetsår. Övergången från tidigare kommunalförbund påbörjades under det fjärde kvartalet 2023 och skapade goda förutsättningar för etablering och uppstart av bolaget.

Under det första kvartalet 2024 beslutade ägarna om styrelsesammansättningen och färdigställde rekryteringen av verkställande direktör. För att stärka det viktiga samarbetet mellan kommunerna och näringslivet tilldelades tre platser i styrelsen till representanter från bolagets partners. Syftet med denna samverkan är att tillsammans skapa gynnsamma förutsättningar för Ölands fortsatta utveckling inom besöksnäringen.

Ölands kommunalförbund

Likvidationen av förbundet fortsätter enligt plan. All personal och verksamhet har flyttats till nya organisationer och det kvarstår endast att avsluta pågående avtal, lösa in skulder och kräva in fordringar. Detta arbete har pågått under hela året och kommer troligtvis också att fortgå nästkommande år. En svår fråga att lösa är hur uppkomna pensionsförpliktelser ska lösas i framtiden. För att minimera framtida påverkan har en pensionsförsäkring tecknats som hanterar den största delen av skulden. Utredning tillsammans med SKR och Sydarkivera pågår om hur ansvaret för arkivet ska hanteras i framtiden.

Kalmarsunds Gymnasieförbund

I slutet av 2023 ansökte Mönsterås kommun om medlemskap i Kalmarsunds gymnasieförbund. En omfattande analys har genomförts för att bedöma de ekonomiska konsekvenserna samt planera samordningen av personalresurser i samband med övergången. Under våren godkände medlemskommunerna Mönsterås som ny medlem i förbundet från och med höstterminen 2024. Inträdet innebär inte några ökade kostnader för de befintliga medlemskommunerna.

Räddningstjänst sydost

I början av februari 2024 drabbades Kalmar kommun av en omfattande IT-störning som föranleddes av en IT-attack. Då Räddningstjänsten Sydost köper hela IT-strukturen av Kalmar kommun drabbades även förbundet av händelsen. Konsekvenserna av attacken var omfattande.

I samband med verksamhetsövergången konstaterades att de tidigare organisationerna hade olika ersättningar och villkor för räddningspersonal i beredskap (RIB-anställda). Under 2023 förhandlade arbetsgivare och fackliga organisationer i målsättning att komma överens om ett gemensamt avtal för samtliga RIB-anställda inom kommunalförbundet. Dessa förhandlingar misslyckades och 2024-01-01 fanns därför inget lokalt avtal för RIB-anställda inom organisationen. Förhandlingarna återupptogs i början av 2024 och innan sommaren var arbetsgivare och fackliga organisationer överens om ett lokalt avtal.

Under 2023–2024 har bränsletankar på minst tre gasbussar som används av KLT (Kalmar Länstrafik) exploderat när bussarna stått parkerade. Efter dialog med MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap), Försvarsmakten, Länsstyrelsen med flera aktörer gjordes bedömningen att det inte kan uteslutas att fler tankar skulle explodera. Händelsen klassades som räddningstjänst enligt Lagen om skydd mot olyckor och avspärningar gjordes runt

samtliga bussar. Hjälp begärdes från Försvarsmakten som oskadliggjorde samtliga tankar.

2.5 Förväntad utveckling

En strategi för att förbättra kompetenshantering har antagits, med planer på att utveckla specifika kompetensplaner för varje avdelning fram till 2025. Digitalisering av personaldokument har påbörjats, och fokus ligger på att effektivisera HR- och löneprocesser för att stödja chefer och öka ledarskapsutbildningen. Dessutom kommer en "Hälsosam Arbetsmetod" att införas för att minska sjukfrånvaro och främja välbefinnande.

Inom utbildningssektorn planeras ett professionellt utvecklingsprogram för grundskollärare med fokus på klassrumsledarskap som startar hösten 2025. Utmaningar med personalbrist och minskat barnantal i förskolan identifieras, vilket skapar ekonomisk press. Det finns även ett behov av certifierade lärare i vissa ämnen. Samtidigt ökar efterfrågan på bibliotekstjänster och kulturella aktiviteter, vilket betonas som viktigt för medborgarnas mentala välbefinnande.

Inom hälso- och sjukvård betonas vikten av kompetensutveckling för att förbättra säkerhet och vårdkvalitet. Rekrytering och personalbevarande utgör huvudsakliga utmaningar, och det krävs strategiska insatser för att skapa en attraktiv arbetskultur. Dessutom finns behov av samarbete mellan socialtjänst, skolor och rättsväsende för att hantera sociala frågor, inklusive ungdomars rekrytering till gäng och frånvaro i skolan.

Trots stabila bygglovsansökningar förväntas en ökning av ansökningar framöver, och en ny strategi för övervakning av enskilda avloppssystem kommer att införas 2025. Effektiviseringar i ärendehantering och samarbeten med grannkommuner syftar till att förbättra serviceleveransen och hantera en förväntad ökning av bygglovsansökningar.

Koncern

Borgholm Energi Elnät AB

Alla kommuner ska från 2027 samla in förpackningar fastighetsnära för att uppnå EU:s återvinningsmål. Från november 2025 sker insamling av kommunalt avfall i egen regi. I Borgholms kommun införs Närsorterat, vilket innebär fler sopkärl och utmaningar vid implementeringen. Det nya insamlingssystemet medför initialt ökade kostnader, men väntas bli lönsamt på sikt.

Ledningsnäten inom kommunen är i stort behov av förnyelse samtidigt som vi bygger ut nätet för att klara kommunens planerade expansion. Våra anläggningar är i behov av uppdatering för att klara fler, utökade verksamhetsområden samt nya och framtida miljökrav. Det kräver re- och nyinvesteringar som innebär ekonomiska risker och utmaningar avseende interna och externa resurser.

Klimatförändringar förväntas påverka både el- och fjärrvärmeverksamheten. Flispriser varierar och varmare klimat leder till mindre behov av uppvärmning. Solcellsinstallationer ökar belastningen på elnätet, vilket kan kräva större investeringar. Effekttaxa avseende elnätet införs senast 1 januari 2027.

Fastighetsbeståndet planeras att minskas för att fokusera på kärnverksamheten inom bolaget och delvis finansiera utbyggnaden av våra anläggningar och nät.

Borgholmshem AB

Förslag till koncerngemensam fastighetsfunktion har beslutats och kommer verkställas under 2025. Samtidigt ska ny VD tillika fastighetschef rekryteras.

Samarbete med Statens bostadsomvandling (SBO) har inletts för att titta på möjligheterna att bygga om Strömgården till attraktiva och prisvärda lägenheter.

Ölands Besöksnäring

Ett omfattande och strategiskt projekt kommer inledas med syfte att attrahera nya målgrupper och skapa förutsättningar för fler lönsamma företag som är verksamma året runt på Öland. Projektet innebär en gemensam satsning i partnerskap med fyra andra europeiska länder och fokuserar på att stärka och utveckla hästturismen som en del av besöksnäringen på Öland.

Bolaget kommer under 2025 påbörja arbetet med att utveckla en förenklad hållbarhetsstrategi, både för bolagets egen verksamhet och för Ölands utveckling som destination. Strategin syftar till att skapa konkreta och mätbara åtgärder för att minska miljöpåverkan, främja socialt ansvar och stödja ekonomisk hållbarhet. Målsättningen är att stärka Ölands position som en hållbar och attraktiv destination, samtidigt som vi säkerställer en långsiktig och ansvarsfull tillväxt för både bolaget och det lokala näringslivet.

Med besöksnäringstrategin har bolaget tillsammans med kommunerna och partners skapat långsiktiga mål som möjliggör starka samarbeten och en långsiktig vision för en hållbar besöksnäring där Öland står väl rustad för att möta framtidens möjligheter och utmaningar samtidigt som Öland behåller sin unika identitet och attraktionskraft som destination.

Ölands kommunalförbund

Förbundet förväntas kunna lösa sina skulder under 2025 och därmed upphöra.

Kalmarsunds Gymnasieförbund

Kalmarsunds gymnasieförbund står inför en rad komplexa utmaningar, både i nuet och inför kommande år. Dessa utmaningar spänner från en snabbt växande elevpopulation till ekonomiska påfrestningar och behovet av att skapa en inkluderande och hållbar lärmiljö. Den befolkningsprognos som medlemskommunerna har presenterat indikerar en ökning av elevantalet fram till år 2033, vilket säkerställer betydande krav på förbundets organisation och infrastruktur.

Räddningstjänst sydost

Då räddningstjänsten Sydost under 2024 och 2025 kommer att teckna ett lån hos Kommuninvest på cirka 80 mkr för att lösa en revers gentemot medlemskommunerna från starten av förbundet och kommer framöver att bli mer räntekänsligt.

De förändrade arbetstidsreglerna kommer sannolikt att innebära ökade kostnader för räddningstjänsten, men hur mycket det kommer att påverka ekonomin är svårt att veta. De nya arbetstidsreglerna kommer innebära att konkurrensen om tillgänglig arbetskraft hårdnar, då alla Sveriges räddningstjänster står med rekryteringsbehov till följd av de nya arbetstidsreglerna.

Det har startats upp ett arbete med att utreda förbundets övnings/ utbildningsplatser. Flera övningsfält är i dåligt skick och dessutom förorenade av PFAS. Det kommer framöver att finnas behov av modernisering av ett eller flera övningsfält, beroende på vad påbörjad utredning ger för alternativ. Uppbyggnaden av vår förmåga gällande räddningstjänst under höjd beredskap kommer att vara ett fokusområde de närmaste tio åren. Svensk räddningstjänst förutsätts att kraftigt öka personella resurser att tillgå vid höjd beredskap och krig, främst genom civilplikt.

2.6 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

I följande stycken beskrivs vision och målstyrning, hur budgetmodellen fungerar i stora drag samt principer för intern kontroll.

2.6.1 Vision och målstyrning

En styrmodell beskriver hur kommunen och dess verksamheter leds och styrs. Syftet med en styrmodell är att ange den politiska viljeinriktningen, att skattepengarna hanteras på bästa tänkbara sätt, att visionen och målen uppnås samt att god ekonomisk hushållning säkerställs. Det ska finnas ett samband mellan de resurser som används, den verksamhet som bedrivs och de resultat som önskas uppnås.

Styrmodellens syfte är att bidra till att skapa en helhetsbild och en röd tråd från visionen *"Med gemensamma krafter utvecklar vi hela Borgholms kommun till något som vi är stolta över. Nu och för framtiden."* till det dagliga arbetet i verksamheterna. Organisationer styrs inte bara av modeller och dokument utan påverkas även av organisationskultur, värderingar och attityder. För att styrmodellen ska få önskad effekt är det viktigt att kommunens gemensamma kärnvärden; *välkomnande, utvecklande och tillsammans* genomsyrar verksamheterna.

Antagna kommunfullmäktigemål utgår i från Agenda 2030, som kompletteras med mätetal och aktiviteter. Respektive nämnd följer upp och redovisar hur de arbetar för att uppfylla av kommunfullmäktige uppsatta mål.



Bild 8: Kommunfullmäktiges mål utifrån Agenda 2030

2.6.2 Budgetmodell

Budgetmodellen som Borgholms kommun använder är framtagen av SKR och används just nu av drygt 60 kommuner, där 12 nya är på väg in i modellen inför budget 2026. Modellen bygger på de intäkter som kommunen får in. Vad som blir det verkliga utfallet baseras på befolkningssiffran den 1:e november. Till vänster i bilden nedan visas den intäktsnivå som kommunen beräknas få. Av intäkterna avsätts ett resultat, i exemplet två procent av intäkterna.

Resultatnivån tillsammans med avskrivningar ger nivån för den investeringsnivå som kommunen behöver för att kunna självfinansiera sina investeringar i den grad som det finansiella målet bestämmer. De finansiella målen om självfinansiering av investeringar och resultat om 2 procent av skatter och bidrag bedöms på två fyraårsperioder. Dels mandatperioden och dels planperioden.

Tekniska ramar baseras på "prislappar" för de verksamheter där det finns prislappar att tillgå, d.v.s. äldreomsorg, grundskola och barnomsorg vilket motsvarar cirka 70 procent av kommunens totala budget. Prislappar baseras på de intäkter en kommun får för att bedriva en verksamhet av genomsnittlig kvalitet inklusive tillägg/avdrag för struktur. I Borgholms kommun finns ett tillägg för struktur. Omsorg om funktionsnedsatta och individ- och familjeomsorg baseras på "intäktslappar".

De tekniska ramarna är inklusive uppräknings för pris- och löneökning. Uppräkningen är enligt SKR:s rekommendationer för pris- och löneindex (PKV). Utöver uppräknings finns en pott för prioriterade grupper och som hanteras som en prioritering och fördelas ut till respektive

förvaltning efter genomförd lönerevision.

De verksamheter som inte har någon prislapp utgår från föregående års budget. Exempel på verksamheter utan prislapp är gata/park och kulturskola.

Den tekniska ramen visar ramnivån utan politiska prioriteringar. Kommunen har även andra intäkter som medför ett utrymme för politiken att prioritera vilka nämnder/verksamheter som ska få ökad budgetram, utöver den tekniska ramen. Prioriteringsutrymmet blir då mellanskillnaden mellan intäkter, det resultat som kommunen behöver ha och de tekniska ramarna. Prioriteringarna är endast ett år i taget. Är det en flerårig satsning måste prioriteringen ske för varje år i planperioden.

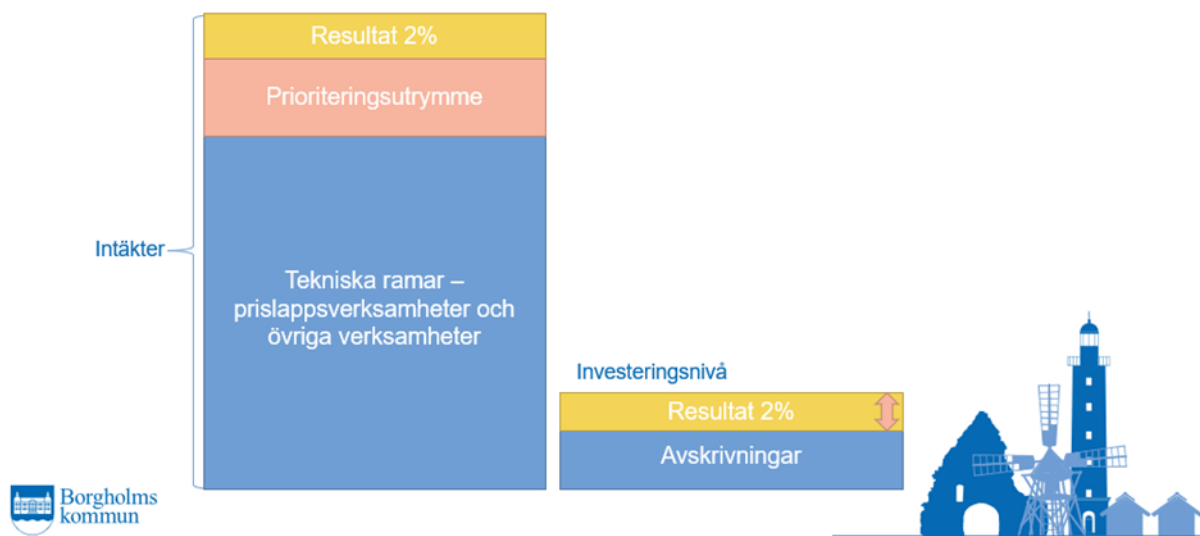


Bild 9: Borgholms kommuns budgetmodell

2.6.3 Principer för intern kontroll

Intern styrning och kontroll är ett stöd för att säkerställa att kommunens verksamhet bedrivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt. Det handlar om att arbete med uppsatta mål görs på det sätt som är tänkt för att minimera risken att kommunen skadas av oönskade händelser.

Kommunstyrelsen har övergripande ansvar att samordna att en god intern styrning och kontroll bedrivs inom nämnder och kommunala bolag. Respektive nämnd har det yttersta ansvaret för den interna styrningen och kontrollen inom dess verksamhetsområde. Förvaltningen har till ansvar att upprätta en konkret plan för den interna kontrollen vilken beslutas i nämnden. Rutiner utformas av förvaltningschefer eller motsvarade så att en god intern kontroll kan upprätthållas.

Kommunens övergripande internkontrollplan upprättas i samband med årsplan och rapporteras i årsbokslut till kommunfullmäktige. Nämnder och styrelser ska årligen upprätta en intern kontrollplan i samband med årsplan och verksamhetsplan. Från januari till november utförs kontroller och åtgärder löpande. Mer information finns i *"Reglemente för intern kontroll och styrning"*.

2.6.4 Kommunpolitiker är uppdragsgivare

Det är de förtroendevalda i Borgholms kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder som är ytterst ansvariga för hela den kommunala verksamheten. De förtroendevalda bestämmer i frågor om ekonomi och kvalitet samt beslutar om reglementen, förordningar, policy och strategier. De styr kommunen genom att ge uppdrag, sätta upp mål samt ge

resurser till de olika verksamheterna ur kommunens totala budget.

2.6.5 Kommunanställda är verkställande

Det är de anställda; tjänstepersoner, medarbetare och chefer som i praktiken genomför kommunens verksamhet. De ansvarar för att politiskt fattade beslut följs och utförs i det dagliga arbetet. De hanterar frågor om ekonomi, kvalitet, planering och arbetsledning. De anställda ansvarar också för att ta fram underlag för politiska beslut, följa upp verksamheterna och att redovisa detta tillbaka till uppdragsgivarna - de förtroendevalda.

2.7 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

2.7.1 Uppföljning av kommunfullmäktigemål

I årsbokslutet görs en uppföljning av kommunfullmäktiges mål som fastställdes i Årsplan med budget 2024 med plan 2025-2027. Målen och mätetalen bedöms utifrån hur väl måluppfyllelsen uppfylldes. De fyra mål som redovisas nedan är en samlad bedömning av hur nämnderna/styrelserna utvärderat samma mål. Underbyggt målen finns, på nämnd och styrelsenivå, mätetal och aktiviteter, vilka redovisas i bilaga 1-5. För 2024 är samtliga fyra mål mestadels uppfyllda. Det tredje målet är delvis uppfyllt och det fjärde målet är uppfyllt.

Borgholm Energi har ytterligare tre mål "Rent vatten och sanitet för alla" och "Ekosystem och biologisk mångfald" där måluppfyllelsen är uppfyllt samt "Hållbar energi för alla" som är mestadels uppfyllt.

Text	Färg
Ej uppfyllt	
Delvis uppfyllt	
Mestadels uppfyllt	
Uppfyllt	

Bild 10: Beskrivning av färgsättning på måluppfyllelse

3 God Hälsa och välbefinnande



Bild 11: Mätare för målet god hälsa och välbefinnande

Kommentar

Målet är mestadels uppfyllt vid årets slut. För att bedöma måluppfyllelsen har 32 mätetal tagits fram där 16 mätetal är uppfyllda, 8 mestadels uppfyllda, 5 mätetal är delvis uppfyllda, 2 mätetal är inte uppfyllda och 1 mätetal är inte möjliga att mäta då data inte finns tillgängligt för perioden. Prognosen vid tertial- och delårsbokslut var mestadels uppfyllt respektive uppfyllt. Utfallet föregående år var mestadels uppfyllt.

Kommunledningens fokus har varit på att upprätthålla säkerheten, där Borgholm rankades tryggast i Södra Sverige enligt en årlig trygghetsmätning. Betoningen låg på samarbete med polisen och att sätta upp medborgarlöften baserade på mätningens resultat.

Inom skolektorn har tryggheten i förskolor varit mycket positiv, medan grundskolan sett en generell förbättring. Särskilda satsningar som MVP (mentors in violence prevention) och arbete med att minska elevfrånvaro har varit viktiga inslag.

Socialnämnden har fortsatt fokusera på personcentrerad vård och omsorg för äldre och funktionsnedsatta, med projekt som SAMSAS som nu är en permanent del av verksamheten. Nyttänkande initierades, exempelvis digitala medicinskåp och signeringslistor, vilket säkrade kvaliteten ytterligare.

Kommunens anställda har genomgått ett år präglat av ekonomiska omställningar med vakanta tjänster och hög personalomsättning. Åtgärder för att förbättra friskfaktorer har diskuterats och följts upp regelbundet. Friskindex för hela Borgholms kommun ligger på 69 i senaste mätningen vilket är något under målvärdet men en ökning på alla områden jämför med mätningen innan.

Gemensamt för alla verksamheter är vikten av förebyggande arbete och kontinuerlig uppföljning av resultat, men fokusområdena varierar från brottsbekämpning och elevnärvaro till omsorgsaktiviteter och ekonomisk balans.

Mätetal	Periodicitet	Målvärde	Utfall	Trend
 Trygghetsmätning	År	1	0,78	→
 Friskindex för alla kommunanställda	Tertial	70	69	↗

Tabell 5: Mätetal God hälsa och välbefinnande

4 God utbildning för alla



Bild 12: Mätare för målet god utbildning för alla

Kommentar

Målet är mestadels uppfyllt vid årets slut. För att bedöma måluppfyllelsen har 13 mätetal tagits fram där 4 mätetal är uppfyllda, 3 mestadels uppfyllda, 2 mätetal är delvis uppfyllda, 3 mätetal är inte uppfyllda och 1 mätetal är inte möjligt att mäta då data inte finns tillgängligt för perioden. Prognosen för målet vid tertial- och delårsbokslut var delvis uppfyllt, och det faktiska utfallet för hela 2023 var mestadels uppfyllt.

Samtliga avdelningar arbetar mot specifika mål med olika grad av måluppfyllelse. Förvaltningarna har framgångsrikt gett elever i årskurs 8 möjlighet att praktisera inom kommunens verksamheter. Utbildningsnämnden rapporterar att målen delvis uppnåtts, med förbättrade meritvärden och minskad frånvaro i årskurs 6, men fortsatt arbete behövs för att förbättra elevresultaten.

Inom Socialnämnden finns en brist på yrkesutbildad personal som förväntas öka. Satsningen på utbildning under arbetstid har haft positiva effekter, med fler utbildade undersköterskor och pågående kompetensutveckling för både undersköterskor och sjuksköterskor. Alla vård- och omsorgsboenden har certifierats för demensvänlighet.

Omsorgen om funktionsnedsatta fokuserar på att alla medarbetare ska ha rätt grundkompetens inom fem år, med individuell utvecklingsplan för nuvarande anställda.

Individ- och familjeomsorgen erbjuder kontinuerlig kompetensutveckling och förbereder sig för den nya socialtjänstlagen genom flera kompetenshöjande aktiviteter.

Gemensamt för alla verksamheter är inriktningen på utbildning och kompetensutveckling, både för personal och elever, samt insatser för att öka deltagande och närvaro. Skillnader finns i specifika mål och metoder anpassade efter varje avdelnings särskilda behov och utmaningar.

8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt



Bild 13: Mätare för målet anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Kommentar

Målet är mestadels uppfyllt vid årets slut. För att bedöma måluppfyllelsen har 43 mätetal tagits fram där 15 mätetal är uppfyllda, 14 mätetal är mestadels uppfyllda, 4 mätetal är delvis uppfyllda och 10 mätetal inte är uppfyllda. Prognosen för målet vid tertial- och delårsbokslut var samma som utfallet för helåret och det faktiska utfallet för hela 2023 var delvis uppfyllt.

Den totala sjukfrånvaron har under 2024 sjunkit något. Under första kvartalet 2024 påbörjades arbetet med Friskorienterat arbetssätt som främst syftar till att minska korttidssjukfrånvaro. Detta är ett långsiktigt arbete men effekt av lägre korttidsfrånvaro syns redan i de grupper man implementerat nya arbetssätt.

Resultatet avseende företagsklimat enligt Svenskt näringslivs ranking presenterades i maj och ranking redovisas under hösten. Föregående år hade Borgholms kommun klättrat från plats 136 till 95. Under början av året har en ny näringslivsstrategi beslutats.

Ekonomisk tillväxt och budgethantering är andra gemensamma nämnare där avdelningarna anpassar sina strategier för att möta ekonomiska krav och förutsättningar. Skillnaderna ligger i de specifika problemen och målen varje avdelning ställer upp. Till exempel fokuserar kommunledningsförvaltningen på näringslivsstrategi och företagsklimat, medan utbildningsförvaltningen kopplar ekonomisk tillväxt till barns utbildningsförutsättningar. Socialnämnden prioriterar vård och omsorg, medan miljö- och byggnadsnämnden lägger vikt vid service och bemötande enligt NKI.

Specifika projekt och åtgärder nämns också, såsom "Återhämtningsguiden" inom individ- och familjeomsorg och helgtjänstgöring inom vård och omsorg. Borgholm Energi rapporterar om goda friskfaktorer och soliditet, medan Borgholmshem fokuserar på att förbättra sin soliditet och hantera belåningsgrad genom investeringar och expansion av fastighetsbeståndet. Totalt sett visar rapporterna att varje avdelning arbetar aktivt med sina specifika mål och utmaningar.

Mätetal	Periodicitet	Målvärde	Utfall	Trend
■ Företagsklimat enligt Svenskt Näringslivs ranking	År	50	83	↗
■ Total sjukfrånvaro ska minska med en procentenhet jämfört med föregående år	Tertial	7,9 %	8,6 %	↗
■ Korttidssjukfrånvaro ska minska med en procentenhet jämfört med föregående år	Tertial	2,3 %	2,9 %	↗
■ Andelen långtidssjukfrånvaro av total sjukfrånvaro ska minska med en procentenhet jämfört med föregående år	År	38,2 %	52,2 %	↘

Tabell 6: Mätetal anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

12 Hållbar konsumtion och produktion



Bild 14: Mätare för målet hållbar konsumtion och produktion

Kommentar

Målet är mestadels uppfyllt vid årets slut. För att bedöma måluppfyllelsen har 12 mätetal tagits fram där 4 mätetal är uppfyllda, 3 mätetal mestadels är uppfyllda, 0 mätetal är delvis uppfyllda, 4 mätetal inte är uppfyllda och 1 mätetal inte går att mäta då mätdata inte presenteras för perioden. Prognosen för målet vid tertial- och delårsbokslut var samma och det faktiska utfallet för hela 2023 var mestadels uppfyllt.

Hållbar konsumtion innebär inte bara miljöfördelar utan även sociala och ekonomiska fördelar. Genom att kommunen verkar för omställning till en hållbar konsumtion och produktion av varor bidrar vi till att minska vår negativa påverkan på klimat, miljö och människors hälsa. Detta uppnås genom att nyttja våra resurser på ett effektivt och hållbart sätt, hantera våra vattenresurser hållbart och miljöfrämjande och ha hållbarhet i fokus i våra upphandlingar.

Kommunen arbetar aktivt för att övergå till fossilfria bränslen för sina fordon enligt regionala och lokala handlingsplaner, även om leveransförseningar har fördröjt processen och det ännu inte finns en biogasmack i Borgholm.

Utbildningsnämnden har gjort stora framsteg i arbetet med hållbar utveckling inom skolor och förskolor, och medvetenheten har ökat, särskilt genom användning av digitala läromedel.

Socialnämnden rapporterar att målet att öka andelen fossilfria fordon närmar sig uppfyllelse, delvis genom att behålla el-bilar inom hemtjänsten.

Miljö- och Byggnadsnämnden har stött på svårigheter att nå sina mål, speciellt inom områden som e-tjänst för bygglov och inventering av enskilda avlopp, även om vissa framsteg har gjorts.

Borgholm Energi har mestadels uppnått målet då verksamheten genomsyras av hållbarhet och resurshållning. Mätetalet är för perioden inte aktuellt då det mäts vartannat år.

Borgholmshem har nästan nått sina uthyrningsmål och arbetar för att öka andelen fossilfria

fordon till 100% när ekonomin tillåter. Det har skett en energibesparing på grund av att äldreboendet på Strömgården tömdes under våren vilket gjorde att värmen sattes ned till ett minimum för de tomställda lokalerna. Detta har minskat energiförbrukningen med 8%.

En gemensam nämnare är ett fokus på hållbarhet och effektivisering, medan utmaningar som ekonomiska begränsningar och tekniska hinder varierar mellan avdelningarna.

2.7.2 Avstämning finansiella mål

Borgholms kommun har tre finansiella mål som ska bedömas över en period av fyra år. Målen följs upp både under mandatperiod (2023-2026) och planperiod (2024-2027). Utvärdering av de finansiella målen baseras på utfall 2023 och 2024 samt budgeterad nivå avseende 2025-2027.

Finansiella mål

Måluppfyllelse under mandatperioden (2023-2026)	Måluppfyllelse under planperioden (2024-2027)	Namn på mål	Målbeskrivning	Måluppfyllelse
		Investeringar med kort livslängd ska självfinansieras	Resultat och avskrivningar ger ett utrymme för investeringar.	Investeringsutrymmet över mandatperioden är 231 mkr, den planerade investeringsvolymen är 124 mkr. För planperioden är investeringsutrymmet 244 mkr och investeringsvolymen är planerad till 135 mkr och målet uppnås därmed under mandat- och planperioden.
		Ett resultat som är minst 2 % av skatter och bidrag	Årens resultat i förhållande till skatter och bidrag ska vara minst 2 %	Målet uppnås under mandatperioden (2023-2026) och planperioden (2024-2027) då resultatet är 2,0% respektive 2,1%.
		Soliditeten och soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen, ska öka	Soliditeten ska årligen öka för att stärka kommunens ekonomi	Soliditeten sjönk under 2024 när nya äldreboendet togs i bruk. Antagandet är att soliditeten ska öka men inte som planerat.

Tabell 7: Finansiella mål

Investeringar med kort livslängd ska självfinansieras

Alla investeringar ska i grund självfinansieras, dock kan kommunen lånefinansiera stora och långsiktiga investeringar. Med stora och långsiktiga investeringar avses investeringar som överstiger 30 mkr och har en livslängd på minst 30 år.

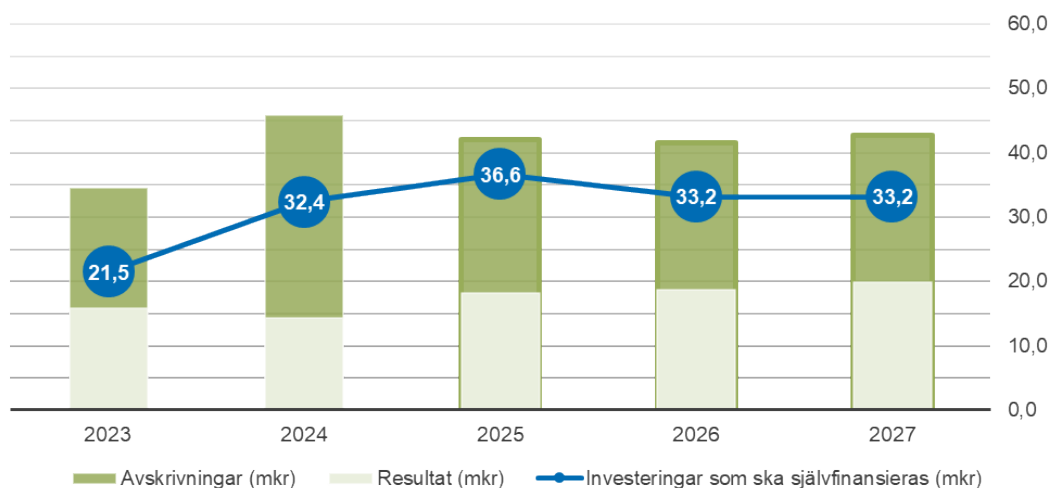


Bild 15: Investeringar med kort livslängd ska självfinansieras

Diagrammet visar förhållandet mellan investeringsutrymme (avskrivningar plus resultat) samt investeringsnivå. Investeringsutrymmet baseras på utfall 2023 och 2024 samt planerad investeringsnivå 2025-2027. Investeringsprojektet på Åkerboskolan kategoriseras som en långsiktig investering och ingår därmed inte i bedömningen av målet.

Utrymmet för investeringar över mandatperioden (2023-2026) är 231 mkr, den planerade investeringsvolymen är 124 mkr. För planperioden 2024-2027 är investeringsutrymmet 244 mkr och investeringsvolymen är planerad till 135 mkr och målet uppnås därmed under både mandat- och planperioden.

Ett resultat som är minst 2 % av skatter och bidrag

Diagrammet visar det lägsta resultat som ska uppnås i förhållande till utfall och prognos av skatte- och bidragsintäkter som budgeten baseras på (den gröna linjen). Den blå linjen är redovisat resultat för 2023 och 2024 och budget för planperioden (2025-2027). Målet uppnås om resultatet under mandatperioden respektive planperioden uppgår till minst 2 procent av skatter och bidrag.

Målet uppnås under mandatperioden (2023-2026) och planperioden (2024-2027) då resultatet är 2,0% respektive 2,1%. Årets utfall är 1,7%.

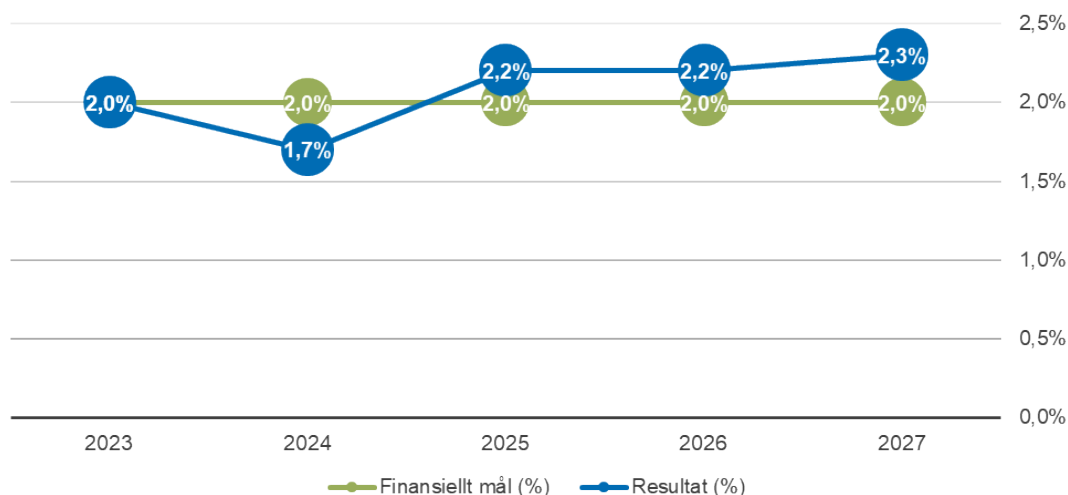


Bild 16: Ett resultat som är minst 2 procent av skatter och bidrag

Soliditeten, inklusive pensionsåtaganden, ska öka

Soliditeten ska öka över åren. Under 2024 har soliditeten sjunkit från 23% till 21%. Prognosen är att soliditeten minskar under mandatperioden (2023-2026) och planperioden (2024-2027) på grund av det nya äldreboendet vilket redovisas som finansiell leasing och därmed hanteras som om kommunen upptagit egna lån för finansiering vilket medför att målet inte uppnås.

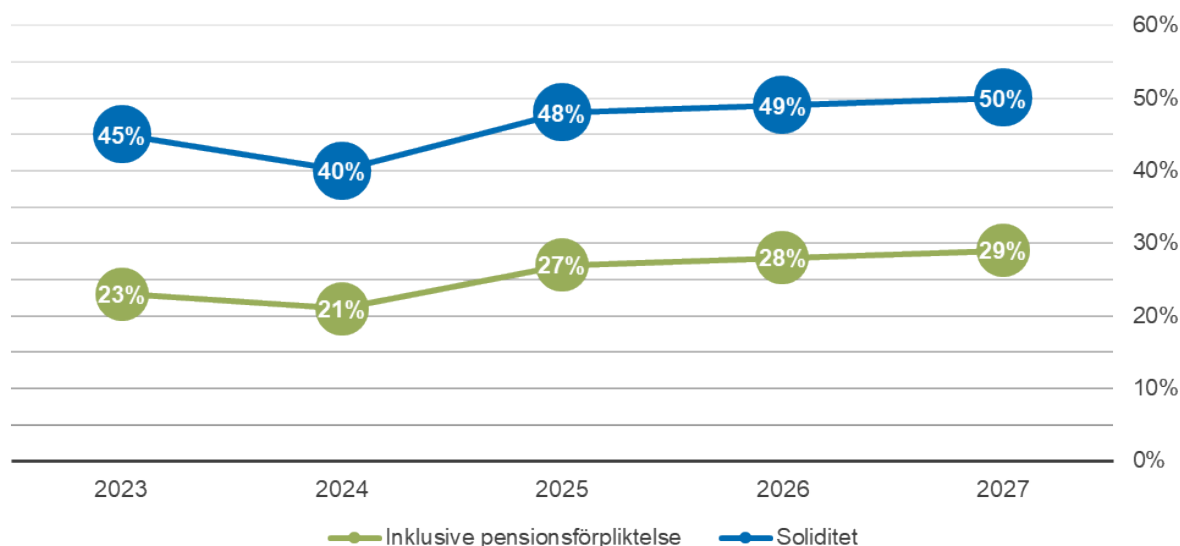


Bild 17: Soliditeten ska öka

2.7.3 Sammanfattning ekonomisk analys

Kommunens resultat per 2024-12-31 uppgår till 14,4 mkr och den totala budgetavvikelsen är 5,3 mkr.

Socialnämnden samt finansförvaltningen inklusive pensionskostnader visar en negativ budgetavvikelse för perioden. Avvikelsen inom socialnämnden beror främst på ökat antal hemtjänsttimmar samt högre timkostnad i och med högre personalkostnader. De högre personalkostnader beror till stor del på övertid och sjuklönekostnader men även viss övertalighet på personal där enheterna inte lyckats ställa om vid minskning av timmar. Även särskilt boende visar en negativ avvikelse för perioden vilket härleds till högre kostnader än beräknat för flytten till Tullgatan samt personalkostnader kopplade till projektet "Minskat arbetsmått" på Åkerbohemmet.

Inom finansförvaltningen beror avvikelsen främst på högre pensionskostnader. Ökningen beror främst på inflationen och justering av inkomstbasbeloppet som beslutades i november 2023.

Resterande nämnder visar en positiv budgetavvikelse vilket reducerar underskottet något.

Måluppfyllelsen är mestadels uppfyllt för samtliga fyra mål och bedömd måluppfyllelse beräknas på mätetalen. Målet "God hälsa och välbefinnande" är på gränsen mellan mestadels uppfyllt och helt uppfyllt, "God utbildning", "Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt" och "Hållbar konsumtion och produktion" är på gränsen mellan delvis uppfyllt och mestadels uppfyllt.

Borgholm Energi har ytterligare tre mål "Rent vatten och sanitet för alla" och "Ekosystem och biologisk mångfald" där måluppfyllelsen är helt uppfyllt samt "Hållbar energi för alla" som är

på gräsen mellan delvis uppfyllt och mestadels uppfyllt.

Borgholms kommun har tre finansiella mål som ska bedömas över en period av fyra år. Målen följs upp både under mandatperiod (2023-2026) och planperiod (2024-2027). Målen för självfinansiering av investeringar och resultatmål på 2% är uppfyllt under både mandat- och planperioden medan målet om ökad soliditet inte är uppfyllt.

2.7.4 Likviditet

- Utgående saldo per den sista december var 12,8 mkr.
- Investeringarna har under perioden belastat likviditeten med 32,4 mkr.
- Tidigare år har en stor utbetalning avseende det Individuella pensionsvalet skett i mars om cirka 15 mkr. Från och med 2024 så delas det belopp upp och betalas kvartalsvis. Försäljning av markområdet Solberg har stärkt likviditeten under året.
- För att ytterligare säkerställa kommunens kortsiktiga betalningsberedskap har kommunen en checkkredit motsvarande 25 mkr.

Tabellen nedan visar medelsaldot för respektive månad och år. Medelsaldot för december uppgick till 12,8 mkr.

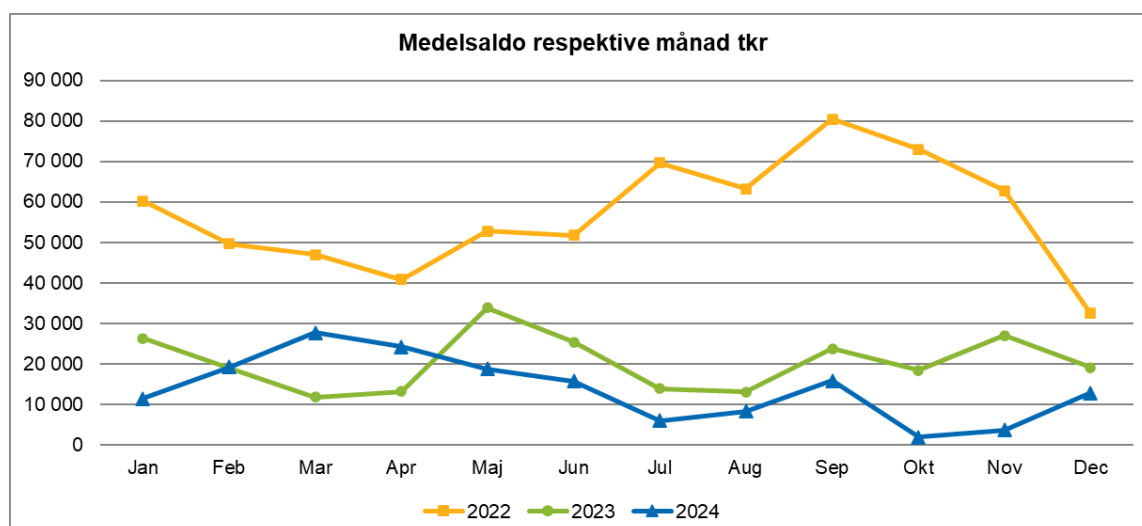


Bild 18: Medelsaldo per månad

Borgholms kommun har i likhet med många andra kommuner betydande utmaningar med likviditeten och dessa förväntas bestå under första halvåret 2025. Huvudanledningen till detta beror på att kommunen under många år finansierat samtliga kortsiktiga investeringar genom självfinansiering. Tillsammans med tidigare höga investeringsnivåer, höga pensionskostnader och intäkter som inte har ökat i samma takt medför detta att likviditeten får en negativ påverkan. I och med att 2024 var ett enskilt år med tillfälligt högre pensionskostnader beslutades en lägre resultatnivå för att verksamheterna inte skulle vara tvungna att ställa om på kort sikt. Det medför att det inte finns några marginaler och även det påverkar likviditeten negativt.

2.7.5 Kommunens verksamheter

Ekonomisk analys

Analys av avvikelse för perioden

Kommunstyrelsen har ett utfall på +11,0 mkr efter december. Den största bidragande orsaken till den positiva avvikelsen är exploateringsprojektet "Sjöstugeudden" som avslutas i

bokslut 2024 och redovisas då i resultatet med +11,9 mkr. Det är fortsatt positiv avvikelse inom kommunledning, ekonomi, HR och kultur- och fritid. Den positiva avvikelsen beror främst på lägre kostnader för utbetalning av projekt och bidrag samt lägre drift- och personalkostnader. Det reduceras av lägre intäkter inom mark- och exploatering, ökat medlemsbidrag till Räddningstjänst Sydost och Gymnasieförbundet samt presentkort till alla anställda. Gata och park har fortsatt haft högre driftkostnader främst inom gatubelysning och Åkerbobadet. Förvaltningens resultat förbättras även fortsatt i och med försäljningen som avser del av Högby 2:8 till Borgholm Energi för vidareförsäljning till Borgholms hem.

Övriga nämnder visar en budgetavvikelse på -0,1 mkr för perioden. IT-nämnden uppvisar en budgetavvikelse på -1,2 mkr för perioden innan utfördelning av underskottet vilket främst beror på arvoden till nämnden som inte varit budgeterade samt högre kostnader för förbindelser och telefoni. Kostnader som fördelas mellan kommunerna uppvisade ett underskott på -0,2 mkr som har fördelats ut mellan kommunerna. Reglering av lager har skett mellan Ölands kommunalförbund och Borgholms kommun med 0,7 mkr. Semesterlöneskulden mellan Ölands kommunalförbund och Borgholms kommun reglerades i april. IT-lagrets intäkter har bokats upp utifrån inventeringen vilket resulterade i en kostnadsökning av de gemensamma kostnaderna. Kvarvarande underskott som härleds till Borgholms kostnader har fördelats ut på nämnderna, kvar finns underskottet kopplat till nämndsarvoden. Underskottet kompenseras av positiv avvikelse inom Revision och Valnämnden under perioden.

Miljö- och byggnadsnämnden uppvisar en avvikelse för året med +0,6 mkr, främst beroende på högre intäkter från bygglovsärenden än beräknat och lägre personalkostnader, genom förvaltningens åtgärds paket, motsvarande 1,1 mkr. Högre kostnader från bostadsanpassning och lägre intäkter än beräknat från miljö- och hälsoskydd reducerar det positiva resultatet.

Utbildningsnämndens budgetavvikelse för perioden blev + 3,2 mkr. Den positiva avvikelsen härleds främst till lägre kostnader än budget inom centrala stödfunktionen. Där har både kostnader för skolskjuts och interkommunal ersättning understigit budgeten. Även lägre personalkostnader och tillkomna statsbidrag har bidragit till en positiv budgetavvikelse. Centrala området visar en positiv budgetavvikelse med anledning av lägre bemanning än budget. Södra områdets negativa budgetavvikelse härrör från hög sjukfrånvaro där vikarier har satts in och ökat behov hos barn och elever. Norra området hamnar på en budget i balans och kulturområdet slutar på en negativ budgetavvikelse till följd av höga systemkostnader för biblioteket.

Socialnämnden visar ett resultat på -1,2 mkr. Den negativa avvikelsen härleds främst till äldreomsorgen där hemtjänsten haft fler beviljade hemtjänsttimmar än budgeterat under stor del av året. Det som reducerar den negativa avvikelsen är till stor del hälsosjukvården till följd av vakanta tjänster och statliga stimulansmedel. Även individ- och familjeomsorgen som har haft få externa placeringar och högre intäkter från migrationsverket reducerar avvikelsen.

Finansförvaltningen visar en budgetavvikelse på -8,0 mkr för perioden. Uppföljningen bygger på SKR:s senaste cirkulär 24:56. Slutavräkningen för 2023 landade på +5,8 mkr vilket är en försämring med 0,9 mkr jämfört med prognosen från föregående cirkulär. Prognosen för slutavräkningen för 2024 har också försämrats jämfört med föregående cirkulär.

Budgetavvikelsen härleds också till höga pensionskostnader. Pensionskostnaderna beräknas enligt den senaste pensionsberäkningen från Skandia per 2024-12-31. Den negativa avvikelsen reduceras dock i och med högre intäkter för fastighetsavgiften enligt SKR:s senaste fastighetscirkulär, 23:60. Under året har även nedskrivningar om 3,8 mkr gjorts.

Koncernen

Borgholm Energi Elnät AB

Koncernens resultat uppgick till -1,4 mkr efter finansiella poster. Borgholm Energi Elnät AB uppvisar en vinst på 5,1 mkr efter finansiella poster samtidigt som Borgholm Energi AB visar en förlust på -6,4 mkr efter finansiella poster. Elnäts vinst är högre än budgeterat vilket beror på att elnätstaxan höjdes från halvårsskiftet då intäktsramen för perioden 2024–2027 blev högre.

I Energi är det Vatten och avlopp som uppvisar det största underskottet med -7,1 mkr. Under året har det varit fokus på drift- och undersökningsåtgärder vilket har genererat högre kostnader än budgeterat. Till följd av undersökningar har verksamheten även fått sätta in akuta åtgärder vilket skapat oförutsedda kostnader. Ränteläget påverkar också denna verksamhet då andelen lån är hög. Fjärrvärme uppvisar underskott på grund av lägre produktion än budgeterat. Återvinning och avfall uppvisar underskott som härleds till förpackningsinsamlingen. Samtliga bostäder är nu sålda till Borgholmshem. Näringsfastigheter kompenserar upp resultatet främst på grund av försäljning av Rödhaken 5.

Borgholmshem AB

Borgholmshem uppvisar ett överskott på 0,2 mkr efter finansiella poster för året. Samtliga fastighetstransaktioner enligt affärsplanen är genomförda under året. Resultatet blev bättre än väntat på grund av förvärv av Rödhaken 5 samt att avskrivningskostnaderna blev lägre än budgeterat. Ränteintäkter hjälpte också upp resultatet.

Ölandsbesöksnärings AB

Under våren 2024 inleddes ett samarbete mellan Ölands Besöksnärings AB och ECIT AB avseende inköp av tjänster inom redovisning, budgetarbete och prognosarbete i syfte att säkerställa en effektiv ekonomisk styrning.

Den initiala budgeten för räkenskapsåret baserades på den tidigare verksamheten inom Ölands kommunalförbund. Detta medförde utmaningar vid övergången till aktiebolagsform, då verksamhetens ekonomiska förutsättningar var svårbedömda. Under året har ett omfattande arbete genomförts för att säkerställa en stabil och hållbar etablering av bolaget. Avtalsvillkor har omförhandlats, kostnadsstrukturer har analyserats och justerats för att främja långsiktig kostnadseffektivitet, samtidigt som bolagets intäktsbas har förstärkts genom utökade partnerskap. Vid räkenskapsårets slut uppvisar Ölands Besöksnärings AB ett starkare resultat än initialt förväntat, vilket har bidragit till en positiv utveckling av bolagets egna kapital och skapar goda finansiella förutsättningar inför kommande verksamhetsår.

Ölands kommunalförbund

Perioden uppvisar ett positivt resultat på 1 555 tkr vilket kan jämföras med ett positivt resultat på 409 tkr för motsvarande period föregående år.

Kalmarsunds Gymnasieförbund

Efter den positiva ekonomiska utvecklingen, både hos förbundets enheter som på finanserna, vilken redovisades vid delårsrapporten har det ekonomiska läget fortsatt i en positiv utveckling. Vid förbundets delårsprognos redovisades ett prognostiserat helårsresultat på minus 4,4 mkr vilket var en förbättring efter prognosen efter mars månad som angav ett helårsresultat på budgeterad nivå (minus 18,2 mkr). Redovisningen efter oktober månad visade på ytterligare återhämtning och ett årsresultat om minus 1,9 mkr. Utfallet när året räknas samman blir ett positivt resultat om 2,2 mkr. Det balanserade resultatet uppgår till 0,9 mkr.

Enligt politiskt beslutad budget skulle förbundet använda sin resultatutjämningsreserv för att täcka ett underskott ner till minus 18,1 mkr. Vid uppföljningen efter mars månad var

prognosen densamma. Direktionen gav dock, efter mars månads prognos, förbundsdirektören i uppdrag att se till att skolenheterna håller budget då det vid tillfället var två enheter som prognostiserade underskott. Dessa två enheters återhämtning samt övriga åtgärder och utfall innebär att resultatet för förbundet blev positivt. RUR kommer inte nyttjas och kvarstår därmed i sin helhet om 20 mkr till kommande år.

Medlemskommunernas bidrag till Kalmarsunds gymnasieförbund år 2024 uppgår enligt budget till 595 mkr. Medlemsbidragets storlek utmynnar dock i ett positivt utfall då Mönsterås kommun under början av året beslutat att gå in som medlem i förbundet. Detta innebär att kommunen betalar medlemsbidrag från och med andra halvåret 2024 och att förbundet därmed övertar ansvaret och kostnaderna för kommunens 16-19-åringar. Bidraget uppgår till drygt 29 mkr.

Räddningstjänsten Sydost

Räddningstjänsten sydost redovisar ett negativt resultat för 2024. Underskottet härleds främst till pensionskostnader som ökat på grund av inflationens effekter. Förbundet åberopar synnerliga skäl för kostnader kopplade till pension. I balanskravsutredningen åberopar förbundet synnerliga skäl för 33 mkr. Därmed återstår 10,2 mkr av det negativa resultatet som kommer behöva återställas inom en treårsperiod. Förbundet har tagit fram en åtgärdsplan med både kortsiktiga och långsiktiga aktiviteter.

	Årsbudget	Utfall	Avvikelse
Kommunfullmäktige	895	1 041	-146
Kommunstyrelse	176 117	165 119	10 998
Övriga nämnder	1 348	1 489	-141
Miljö- och byggnadsnämnd	9 050	8 449	601
Utbildningsnämnd	219 927	216 727	3 200
Socialnämnd	388 023	389 181	-1 158
Pensionskostnader m.m.	5 171	18 669	-13 498
Finansförvaltning	-809 560	-815 039	5 479
SUMMA	-9 029	-14 364	5 335

Tabell 8: Ekonomisk sammanställning per nämnd

2.7.6 Utvärdering av prognoser

Efter de första åtta månaderna gjordes bedömningen att kommunen skulle nå en total budgetavvikelse om -5 mkr. I årsbokslutet är den totala budgetavvikelsen för året 5,3 mkr.

De större förändringarna mellan delårsbokslutet och årets redovisade budgetavvikelse är följande:

Kommunstyrelsens årsprognos vid delårsbokslutet var +2,1 mkr. Skillnaden mellan utfall och prognos beror främst på exploateringsprojektet Sjöstugeudden som resulterade i +11,9 mkr, men även högre intäkter inom stödfunktioner bidrar positivt. Lägre intäkter inom tillväxtavdelningen samt högre kostnader inom gata, park och hamnar reducerar den positiva avvikelsen.

Miljö- och byggnadsnämndens årsprognos vid delårsbokslutet var 0,3 mkr. Skillnaden mellan prognos och utfall beror främst på lägre kostnader än förväntat för bostadsanpassning, uppdatering av karttjänster och nytt ärendehanteringssystem för miljö- och hälsoskydd.

Utbildningsnämndens årsprognos vid delårsbokslutet var 2 mkr. Skillnaden mellan utfall och prognos beror främst på den centrala stödfunktionen och det centrala området. Lägre kostnader för skolskjuts, personal och interkommunal ersättning än förväntat är anledningen till det högre resultatet. Det som drar ner den positiva avvikelsen är högre personalkostnader på södra området och oförutsedda kostnader på elevhälsa och IT.

Socialnämndens årsprognos vid delårsbokslutet var -2,2 mkr. Skillnaden mellan utfall och prognos beror på att verksamheterna har lyckats minska kostnaderna under hösten främst inom äldreomsorgen där hemtjänsttimmar minskat. Även åtgärder om minskning av bland annat övertidskostnader har gett effekt. Inom individ- och familjeomsorgen har intäkterna från migrationsverket ökat under hösten vilket också har påverkat resultatet. Utöver ovanstående har ytterligare stimulansmedel om 800 tkr blivit beviljat och utbetalt under hösten vilket har påverkat prognosen positivt. En debitering av skyddsmaterial på cirka 300 tkr har tillkommit som inte var prognostiserad. Ytterligare oförutsedda kostnader från IT-nämnden om cirka 500 tkr har debiterats.

Finansförvaltningens årsprognos vid delårsbokslutet var -6,8 mkr. Skillnaden mellan prognos och utfall beror främst på försämrade slutavräkning för 2023 och 2024, något högre pensionskostnader och nedskrivning av värmesystemet på Köpingssskola. Det som reducerar avvikelsen är lägre semesterlöneskuld vid årets slut.

Årsprognos (tkr)	Prognos tertial 2	Utfall tertial 3	Förändring tkr
Kommunfullmäktige	-140	-146	-6
Kommunstyrelsen	2 100	10 998	8 898
Övriga nämnder	-319	-141	178
Miljö- och byggnadsnämnd	260	601	341
Utbildningsnämnd	2 000	3 200	1 200
Socialnämnd	-2 150	-1 158	992
Pensionskostnader	-13 030	-13 498	-468
Finansförvaltning	6 250	5 479	-771
Summa	- 5 030	5 335	10 365

Tabell 9: Analys av årsprognos

Koncernen

Borgholm Energi Elnät AB

Borgholm Energi Elnäts, inkl dotterbolags, årsprognos vid delårsbokslutet var 2,2 mkr, vid årsskiftet var utfallet -2,8 mkr. Skillnaden mellan utfall och prognos är främst på grund av högre driftkostnader än prognostiserat främst på drift- och underhållsåtgärder inom vatten och avlopp. Även verksamheten Återvinning och avfall hade under årets sista månader högre driftkostnader än budgeterat. Vidare gjordes lagerjusteringar i bokslutet vilket påverkat resultatet på främst Borgholm Energi Elnät.

Borgholmshem AB

Borgholmshems årsprognos vid delårsbokslutet var -0,4 mkr, vid årsskiftet var utfallet +0,2 mkr. Skillnaden mellan utfall och prognos är främst ökade ränteintäkter och att investeringsprognosen inte uppnåddes vilket gör att avskrivningskostnaderna blir något lägre än prognosen. Att Rödhaken 5 köptes i slutet på året bidrog också till det bättre resultatet.

2.8 Balanskravsresultat

År 2000 infördes balanskravet i kommunallagen vilket ses som en miniminivå för god ekonomisk hushållning och för att dagens kostnader inte ska behöva hanteras av kommande generationer. I den budget som upprättas måste därför intäkterna överstiga kostnaderna. Skulle kommunen redovisa ett negativt resultat ska underskottet regleras inom tre år. Kommunen uppfyller under 2024 det lagstadgade balanskravet och det finns inga tidigare underskott att reglera.

Balanskravsutredning (mkr)

	Bokslut 2024
Årets resultat enligt resultaträkningen	14,4
Realisationsvinster som inte står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning	0
Realisationsförluster som inte står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning	0
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	14,4
Reservering av medel till RUR	0
Användning av medel från RUR	0
Balanskravsresultat	14,4

Tabell 10: Balanskravsutredning

2.9 Väsentliga personalförhållanden

	2024	2023	Avvikelse
Antal anställda (totalt)	1 052	1 085	-33
Årsarbetare (arbetade timmar)	951	939	12
Andel män %	23,1	23,5	-0,4
Andel kvinnor %	76,9	76,5	0,4
Medellålder	48	48	0
Medelsysselsättningsgrad	97,1	96,9	0,2
Medellön	33 159	31 655	1504
Personalkostnader (mkr)	605,1	573,1	32,0
Fyllnad arbetade timmar	3 378	5 847	-2469
Övertid arbetade timmar	7 349	13 906	-6557
Timavlönade arbetade timmar	176 805	181 592	-4787

Tabell 11: Personalen i siffror 2024

2.9.1 Medarbetare i Borgholms kommun

Under året har ett stort fokus legat på att förbättra arbetsmiljön och sänka sjukfrånvaron för våra medarbetare. HR initierade metoden "Friskorienterat arbetssätt" som stöd av SKR och fyra enheter har varit pilotgrupper under året. Metoden har som mål att minska framför allt korttidsfrånvaron. Arbetet med friskfaktorer pågår och under året har en arbetsgrupp bildats med målet att nå ut bredare i organisationen. Arbetet involverar både ledning och chefer

såväl som medarbetare och fackliga företrädare.

Under året har arbetet med chefsutveckling fortsatt genom exempelvis chefsforum och chefsnätverk. Träffarna har handlat om allt från lönebildning och lönesättning till att hantera när våra medarbetare blir utsatta eller utsätter andra för våld i nära relationer. Bland annat har nya frågor införts i medarbetarsamtalet där frågor som rör detta ämne tas upp. Cheferna i organisationen erbjud även ledarskapsutbildningar i form av UL/UGL/IL. I slutet av året beslutade ledningsgruppen att tillsätta en arbetsgrupp bestående av chefer från alla förvaltningar som har i uppgift att utveckla våra chefsforum och chefsnätverk.

2.9.2 Hälsa

Den totala sjukfrånvaron har minskat sedan föregående år men är fortsatt på en hög nivå. Männens sjukfrånvaro ökar men är på en relativt låg nivå. Kvinnors sjukfrånvaro sjunker något men ligger på en väldigt hög nivå.

Under 2024 påbörjades ett arbete med stöd av SKR som benämns "Friskorienterat arbetssätt". En djupare analys av sjukfrånvaron har genomförts där man har identifierat enheter med hög korttidssjukfrånvaro och även riskgrupper för detta. Arbetet leds av HR-avdelningen.

HR-avdelningen har under året rekryterat en HR-partner rehab som har tagit avgörande steg för att förändra arbetssättet kring rehabärenden genom att införa ett nytt, samordnat arbetssätt. Fokus har legat på att ge chefer ett enskilt och praktiskt stöd i sjuk- och rehabiliteringsfrågor. Inflödet av ärenden sker både genom att chefer söker upp HR-partner rehab och genom att HR-partner aktivt når ut till chefer för att erbjuda stöd i verktyget Adato och pågående rehabiliteringsärenden.

	2024	2023	Avvikelse
Totalt för alla medarbetare	8,6	8,8	-0,2
Kvinnor	9,4	9,8	-0,4
Män	6,1	5,6	0,5
Personer upp till 29 år	6,6	7,8	-1,2
Personer mellan 30-49 år	7,9	8,3	-0,4
Personer 50 år och äldre	9,5	9,3	0,2
Varav långtidssjukfrånvaro	51,7	46,2	5,5

Tabell 12: Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid 1 jan-31 dec

	2024	2023	Avvikelse
Kommunledning	5,8	6,0	-0,2
Socialförvaltning	10,0	10,3	-0,3
Utbildningsförvaltning	7,4	7,3	0,1
Totaler	8,6	8,8	-0,2

Tabell 13: Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid/förvaltning

2.9.3 Pensioner och minnesgåvor

	2024-2028	2029-2033	Totalt
Chefer	4	13	17
Förskollärare	3	7	10
Lärare	16	14	30
Omsorgsassistent	0	0	0
Sjuksköterska	3	7	10
Undersköterska	20	48	68
Vårdbiträde	13	17	30
Barnskötare	4	6	10
Övriga	47	64	111
Totaler	110	176	286

Tabell 14: Pensionsavgångar

2.9.4 Personalomsättning

Samtliga medarbetare som lämnar kommunen erbjuds att lämna sina synpunkter genom en anonym enkät och samtliga chefer som lämnar erbjuds ett avslutssamtal genom HR-avdelningens försorg. Kommunens ledningsgrupp går igenom sammanställningar av enkäter och samtal två gånger per år.

	2024	2023	Avvikelse
Övrigt	5	7	-2
Egen begäran	85	80	5
Sjukersättning	0	0	0
Pension	27	13	14
Totaler	117	100	17

Tabell 15: Personalomsättning

2.9.5 Lön

Under 2024 hade vi en stor avtalsrörelse i Sverige där många avtal förhandlades om och så även de i kommunal sektor. Med anledning av att Vårdförbundet gick ut i konflikt försenade det löneöversynen och den blev helt klar under oktober månad.

Under hela 2024 har stort fokus legat på att effektivisera lönehanteringen och minska administrationen. Vi har infört ett digitalt personalarkiv och väldigt mycket tid har ägnats åt att skanna in alla fysiska personalakter till arkivet. Arbetet fortsätter med att digitalisera och automatisera arbetet med löneprocessen och ett flertal nya funktioner kommer införas under 2025.

2.9.6 Arbetsmiljö, företagshälsovård och friskvård

Arbetsmiljö

Under året har 4 pulsmätningar genomförts för samtliga medarbetare för att bidra till en dialog om arbetsmiljön. Friskindex för hela Borgholms kommun landade på 69 för 2024 vilket är en ökning jämfört med föregående år. Svarsfrekvens på våra pulsmätningar har ökat från 73 procent 2023 till 77 procent under 2024 vilket är mycket bra. De områdena som får bäst resultat är Prioriteringar och Tillit medan de områden vi behöver förbättra mest är Delaktighet

och Balans.

Under året anställdes en HR-partner som fokuserar på arbetet med våra medarbetare som är långtidssjuka och som har behov av att rehabiliteras tillbaka till arbetet. Inom ramen för uppdraget har även samarbetet med företagshälsovården och Borgholms hälsocentral intensifierats. Under hösten genomfördes en utbildning för cheferna i arbetslivsinriktad rehabilitering och utbildningen genomfördes i samverkan med Försäkringskassan, företagshälsovården och Borgholms hälsocentral.

Kommunens cirka 25 hälsoinspiratörer arbetar för fysisk, psykisk och social hälsa i sina respektive arbetsgrupper.

Företagshälsovård

Företagshälsovårdens tjänster är indelade i tre olika kategorier; Främja, förebygga och efterhjälpande. Fördelningen av de tjänster vi har köpt under 2024 ser ut enligt följande:

- Främjande insatser 0%
- Förebyggande insatser 65%
- Efterhjälpande insatser 35%

Främst köper vi tjänster såsom stödsamtal och läkarbesök. En stor skillnad från tidigare år är att vi köper en väldigt liten del rehabsamtal och rehabsamordning utifrån att vi nu har kompetens internt.

Hälsa och friskvård

I Borgholms kommun finns en aktiv personalförening, Trikumo, som främjar trivsel, kultur och motion. Målet är att alla anställda ska ha möjlighet att delta i någon av de många aktiviteter som anordnas varje år.

Förutom rabatter på gym och badhus arrangerar Trikumo regelbundet olika evenemang för att inspirera till rörelse och gemenskap. Under 2024 erbjöds exempelvis "Prova på Bowls" samt en vårjakt med temat "*Vart är vi på väg?*", där medarbetarna fick använda ledtrådar för att hitta olika orter på Öland och promenera en viss sträcka under åtta veckor. Våren bjöd även på den uppskattade gökaftonen.

Hösten fortsatte i samma anda med en stadsvandring i Borgholm, en höstjakt med fokus på motion samt den traditionsenliga slottsfesten på Borgholms slott. Året avslutades med en gemensam resa till julmässan i Huseby – en perfekt avslutning på ett aktivt och inspirerande Trikumoår.

Alla medarbetare erbjuds ett friskvårdsbidrag upp till 3 000 kronor/år.

2.9.7 Fokusområden framåt

Kompetensförsörjning

För att klara den framtida kompetensförsörjningen är det av största vikt att lägga fokus på att vara en attraktiv arbetsgivare. Det handlar om att arbeta inom alla områden inom ARUBA konceptet. (attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avsluta)

Stort fokus behöver läggas inom områden Behålla! Om vi kan behålla den personal vi har och tillse att de har rätt förutsättningar att göra ett bra jobb, så kommer det påverka flera andra delar såsom attrahera, rekrytera och utveckla. En kompetensförsörjningsstrategi kommer antas under oktober som sedan ska implementeras ute i verksamheterna.

Satsningar kommer även fortsättningsvis genomföras på bland annat ledarutveckling samt arbetsmiljöarbete. Alla chefer i kommunen har möjlighet att delta i flera

ledarutvecklingsaktiviteter såsom utbildningar inom UL och UGL.

Två medarbetare har genomgått ledarförsörjningsprogrammet som anordnas av Kalmar kommun.

För att klara av sommarbemanningen inom Socialförvaltningen har det under 2024 bildats en styrgrupp och en arbetsgrupp som har i uppdrag att analysera tidigare års arbetssätt och utveckla arbetet framöver.

Sjukfrånvaro

Vi har, och kommer fortsatt ha, stort fokus på att minska sjukfrånvaron. Det gör vi främst genom arbetet med Friskorienterat arbetssätt och våra friskfaktorer.

Kompetensutveckling

Att få våra kärnvärden att genomsyra hela verksamheten är en viktig fråga för att kunna utvecklas mot att bli en attraktivare arbetsgivare med stolta medarbetare.

Vi erbjuder kontinuerligt chefsutbildningar inom främst arbetsmiljö och arbetsrätt och under året har vi även utbildat cheferna i våld i nära relationer. Detta ligger nu också med som obligatoriska frågeställningar i medarbetarsamtalen.



Bild 19: Lekande barn

3 Kommunens räkenskaper

3.1 Resultaträkning

(tkr)		Kommunen		Koncernen	
	Not	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Verksamhetens intäkter	1	215 158	206 774	413 201	416 550
Verksamhetens kostnader	2	-978 680	-952 607	-1 117 991	-1 113 482
Avskrivningar	3	-45 926	-38 283	-91 593	-81 540
Verksamhetens nettokostnader		-809 448	-784 116	-796 382	-778 472
Skatteintäkter	4	538 119	532 412	538 119	532 412
Generella statsbidrag och utjämning	5	297 946	270 944	297 946	270 944
Verksamhetens resultat		26 618	19 240	39 683	24 884
Finansiella intäkter	6	1 372	1 200	3 098	3 246
Finansiella kostnader	7	-13 626	-4 684	-31 252	-18 817
Resultat efter finansiella poster		14 364	15 757	11 528	9 313
Extraordinära poster		0	0	-784	0
Periodens/Årets Resultat		14 364	15 757	10 744	9 313
Periodens/årets resultat i relation till skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning (%)		1,7%	2,0%	1,3%	1,2%

Tabell 16: Resultaträkning kommun och koncern

3.2 Balansräkning

(tkr)		Kommun		Koncern	
	Not	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	8	0	0	7 742	8 859
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	9, 11	839 921	661 890	1 088 921	887 887
Maskiner och inventarier	10	30 271	23 868	723 484	676 150
Finansiella anläggningstillgångar	12	34 566	25 010	15 591	15 656
Summa anläggningstillgångar		904 758	710 768	1 835 738	1 588 552
Omsättningstillgångar					
Förråd		0	0	8 560	6 884
Fordringar	13	190 058	219 087	270 211	327 950
Kassa och bank	14	14 015	14 302	24 198	29 090
Summa omsättningstillgångar		204 073	233 389	302 968	363 924
SUMMA TILLGÅNGAR		1 108 831	944 157	2 138 706	1 952 476
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
Eget kapital					
Ingående eget kapital	15	-425 025	-409 269	-581 651	-574 520
Effekt av förändrad andel kommunalförbund, del av IB		0	0	-2 390	0
Eget kapitalandel i obeskattade reserver		0	0	-271	0
Periodens/årets resultat		-14 364	-15 757	-10 794	-9 520
Summa eget kapital		-439 389	-425 026	-595 106	-584 041
Avsättningar					
Avsättning för pensioner	16	-21 582	-20 894	-27 223	-27 185
Andra avsättningar	17	0	0	-45 915	-46 544
Summa avsättningar		-21 582	-20 894	-73 138	-73 729
Skulder					
Långfristiga skulder	18	-482 998	-305 916	-1 134 924	-914 188
Kortfristiga skulder	19	-164 863	-192 322	-335 538	-380 519
Summa skulder		-647 860	-498 238	-1 470 462	-1 294 707
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		-1 108 831	-944 158	-2 138 706	-1 952 476

(tkr)		Kommun		Koncern	
Ansvarsförbindelser (tkr)					
Kommunala borgensåtaganden	20	583 700	551 200	0	0
Pensionsförpliktelser före 980101 inkl löneskatt		208 728	207 115	212 276	211 030
Nyckeltal (tkr)					
Anläggningskapital		421 761	407 821	700 814	674 364
Rörelsekapital		39 210	21 393	-32 570	-16 595
Soliditet %		40%	45%	28%	30%
Soliditet inkl ansvarsförbindelse %		21%	23%	18%	19%
Skuldsättningsgrad %		147%	117%	247%	222%
Kassalikviditet %		124%	121%	90%	96%
Likvida medel		14 015	14 302	24 198	29 090

Tabell 17: Balansräkning kommun och koncern

Nyckeltalsdefinitioner

Anläggningskapital:

Skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder

Rörelsekapital:

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder

Soliditet (%):

Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutning.

Soliditet inkl. ansvarsförbindelse (%):

Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) och pensionsförpliktelser i procent av balansomslutning.

Skuldsättningsgrad %:

Totala skulder i förhållande till eget kapital.

Kassalikviditet %:

Omsättningstillgångar i förhållande till kortfristiga skulder.

3.3 Kassaflödesanalys

(tkr)		Kommun		Koncern	
	Not	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		14 363	15 757	10 744	9 313
Justering för ej likviditetspåverkande poster		0	0	0	0
Av- och nedskrivningar av anläggningstillgång	3	45 926	38 283	91 593	81 540
Försäljning	9,11	251	5 443	251	10 892
Avsättning till pensioner	16	1 788	1 907	2 171	7 023
Upplösning av bidrag till infrastruktur	18	-338	-1 292	-338	-1 292
Övriga likviditetspåverkande poster		0	0	-7 162	-2 261
Minskning av avsättningar pga. Utbetalningar	16	-1 101	-958	-1 101	-1 327
Ökning (-) / minskning (+) av periodiserade anslutningsavgifter	18	0	0	4 879	-6 908
Ökning (-) / minskning (+) av bidrag till investeringar	18	0	0	0	0
Ökning (-) / minskning (+) av förråd och lager		0	0	6 217	-1 333
Ökning (-) / minskning (+) av fordringar	13	29 029	-46 309	56 134	-91 913
Ökning (+) / minskning (-) av kortfristiga skulder	19	-27 459	9 942	-24 924	128 765
Medel från den löpande verksamheten		62 459	22 773	138 464	132 498
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	8	0	0	-400	-4 991
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	9,10,11	-230 610	-85 165	-346 852	-239 399
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	9,10	0	16 656	0	44 820
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	12	-9 556	-9 331	-9 556	-232
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	12	0	0	0	0
Ökning långfristiga fodringar		0	0	0	0
Medel från investeringsverksamheten		-240 166	-77 840	-356 808	-199 802
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån	18	0	40 000	27 500	140 000
Ökning minskning av skulder för finansiell leasing	18	177 256	-2 639	177 256	-2 639
Amortering av skuld	18	0	0	-19	-89 514
Ökning av övrig skuld	18	164	1 013	8 714	1 013
Medel från finansieringsverksamheten		177 420	38 374	213 451	48 860
PERIODENS KASSAFLÖDE		-287	-16 693	-4 892	-18 444
Likvida medel vid årets början	14	14 302	30 995	29 090	47 534
LIKVIDA MEDEL VID PERIODENS SLUT		14 015	14 302	24 198	29 090

Tabell 18: Kassaflöde kommun och koncern

3.4 Driftredovisning

Driftredovisning (tkr)		Intäkter			Kostnader		Budgetavvikelse		
styrelse/nämnd	Innv. År	Budget	Fg. År	Innv. År	Budget	Fg. År	Intäkte r	Kostnad er	Netto
Kommunfullmäktige	0	0	0	- 1 041	- 895	- 847	0	- 146	- 146
Kommunstyrelsen	73 980	28 349	74 521	- 239 099	- 204 466	- 248 704	45 632	- 34 634	10 998
Revision	0	0	0	- 992	- 994	- 911	0	2	2
Allmänna val	374	300	0	- 691	- 654	- 17	74	- 37	36
IT	15 783	7 190	0	- 15 963	- 7 190	0	8 593	- 8 773	- 180
Borgholms Slott	14 152	11 740	12 866	- 14 152	- 11 740	- 12 866	2 413	- 2 413	0
Miljö- och byggnadsnämnd	12 617	12 529	11 857	- 21 067	- 21 579	- 22 636	88	512	601
Utbildningsnämnd	24 791	22 417	27 012	- 241 518	- 242 344	- 232 301	2 374	826	3 200
Socialnämnd	82 231	48 722	90 405	- 471 412	- 436 745	- 447 055	33 509	- 34 667	- 1 158
Pensionskostnader	12	0	26	- 18 694	- 5 171	- 25 581	12	- 13 523	- 13 512
Justeras: poster som ej är hänförliga till verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader i resultaträkningen	-8 782	0	-9 914	45 949	0	38 310	-8 782	45 949	37 167
Verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader enligt resultaträkning	215 158	131 246	206 774	-978 680	-931 777	-952 607	83 912	-46 903	37 009

Tabell 19: Driftredovisning styrelse/nämnd

Driftredovisning (tkr)		Intäkter			Kostnader		Budgetavvikelse		
verksamhet	Innv. År	Budget	Fg. År	Innv. År	Budget	Fg. År	Intäkte r	Kostnad er	Netto
Politisk verksamhet	693	300	5	-14 713	- 15 669	- 13 971	393	956	1 349
Infrastruktur, skydd mm	58 911	16 552	47 798	-106 899	- 75 625	- 110 689	42 359	- 31 274	11 085
Fritid och kultur	16 141	13 633	14 885	-45 933	- 42 561	- 43 495	2 508	- 3 372	- 864
Pedagogisk verksamhet	24 725	22 403	26 706	-285 080	- 280 877	- 273 301	2 322	- 4 203	- 1 881
Vård och omsorg	70 222	44 889	77 486	-457 179	- 424 712	- 433 127	25 333	- 32 467	- 7 134
Särskilt riktade insatser	12 634	5 037	14 168	-16 092	- 11 568	- 18 529	7 597	- 4 524	3 074
Affärsverksamhet	15 190	14 145	23 355	-16 643	- 14 601	- 16 881	1 046	- 2 042	- 996
Gemensamma verksamheter	25 424	14 287	12 285	-82 091	- 66 163	- 80 924	11 137	- 15 928	- 4 791
Justeras: poster som ej är hänförliga till verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader i resultaträkningen	-8 782	0	-9 914	45 949	0	38 310	-8 782	45 949	37 167
Verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader enligt resultaträkning	215 158	131 246	206 774	-978 680	-931 777	-952 607	83 912	-46 903	37 009

Tabell 20: Driftredovisning verksamhet

3.5 Investeringsredovisning

Årets färdigställda och pågående investeringar för perioden uppgår till 32,4 mkr.

De största investeringarna under perioden är Gärdslösa skola ombyggnad samt inventarierinköp till nya Tullgatan 40. Även ändrings- och tilläggsarbeten (ÄTOR) avseende nybyggnationen av Åkerboskolan har belastat investeringsbudget under 2024.

Kommunfullmäktiges investeringsbudget har under året förändrats från 48,9 mkr till 50,4 mkr. I ett senare beslut justeras årsprognosen ner till 37 mkr för att investeringarna inte skulle belasta likviditeten.

- § 82 Överföring investeringsmedel 2023 till 2024 0,99 mkr
- §105 Tilläggsbudget Gärdslösa skola inventarier 0,55 mkr
- § 112 Justering av investeringsbudget -13,4 mkr

Investeringsredovisning (tkr), Kommunen	Totalutgift			Varav: årets investeringar		
Färdigställda investeringar	Total budget	Ack. Utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Infrastruktur, skydd	0	0	0	0	0	0
Kultur och fritid	4 312	4 476	-164	1 387	1 336	51
Borgholms sporthall	500	580	-80	300	306	-6
Gärdslösa sporthall passersystem	60	30	30	60	30	30
Konstgräsplan	2 725	2 915	-190	0	48	-48
Köping omklädningsrum	87	87	0	87	87	0
Löttorps sporthall belysning	300	300	0	300	300	0
Löttorp sporthall passersystem	100	52	48	100	52	48
Multiarena Föra	300	330	-30	300	330	-30
Runsten sporthall passersystem	60	50	10	60	50	10
Rälla sporthall styr regl	60	71	-11	60	71	-11
Rälla sporthall passersystem	60	27	33	60	27	33
Viktoriaskolan sporthall passersystem	60	34	26	60	34	26
Pedagogisk verksamhet	3 397	3 493	-96	3 118	3 213	-95
Diamanten matta	200	209	-9	200	209	-9
Gärdslösa fsk styr	60	51	9	60	51	9
Gärdslösa skola tak	700	876	-176	700	876	-176
Gärdslösa ventilation	700	571	129	700	571	129
Köpingskola hiss	340	343	-3	340	343	-3
Köping skolan sporthall passersystem	60	75	-15	60	75	-15
Rälla kök	80	69	11	80	69	11

Investeringsredovisning (tkr), Kommunen	Totalutgift			Varav: årets investeringar		
Rälla skola stängsel	0	77	-77	0	77	-77
Rödhaken fsk styr regl	45	33	12	45	33	12
Skogsbrynet fsk styr regl	60	55	5	60	55	5
Skogsbrynet kök	60	55	5	60	55	5
Slottsskolan	282	207	76	282	207	76
Solvändan golv	150	84	66	150	84	66
Viktoriaskolan hiss	60	59	1	60	59	1
Åkerboskolan - konst	500	500	0	221	220	1
Åkerboskolan laddstolpar	100	230	-130	100	230	-130
Vård omsorg	2 533	2 744	-211	1 733	1 694	39
Eckbacka brandlarm	100	89	11	100	89	11
Eckbacka skyltning parkering	100	99	1	100	99	1
Eckbacka underhållsplan	450	451	-1	450	451	-1
Åkerbohemmet belysning	475	469	6	475	469	6
Åkerbohemmet dörrautomat	58	58	0	58	58	0
Åkerbohemmet fasad	300	203	97	300	203	97
Åkerbohemmet växthus	800	1 112	-312	0	62	-62
Åkerbohemmet tvätt & tork	250	263	-13	250	263	-13
Näringsliv och bostäder	3 381	3 401	-20	3 225	3 311	-86
Båtbottentvätt	2 890	2 944	-54	2 890	2 944	-54
Böda belysningsarmaturer	75	60	15	75	60	15
Eckbacka - ambulans	156	119	37	0	29	-29
Folkets Hus - lägenheten	200	223	-23	200	223	-23
Lötgården - värmesystem	60	54	6	60	54	6
Gemensamma verksamheter	400	431	-31	400	431	-31
Reservkraft	400	431	-31	400	431	-31
S:a färdigställda investeringar	14 023	14 544	-521	9 863	9 984	-121
Pågående projekt	Total budget	Beräknad totalutgift	Prognos avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Infrastruktur, skydd	26 101	27 226	-1 125	5 130	2 976	2 154
Belägningsarbeten	15 580	14 494	1 086	2 780	1 609	1 171
Gata och park	500	100	401	500	100	401
Laddinfrastruktur	820	432	388	0	81	-81
Gatubelysning	8 041	11 888	-3 847	1 350	896	454
Utveckling GC-vägar	1 160	313	847	500	290	210
Kultur och fritid	3 013	2 571	353	1 300	859	441
Allaktivitet Mejeriviken	1 662	1 672	-10	100	111	-11

Investeringsredovisning (tkr), Kommunen	Totalutgift			Varav: årets investeringar		
Fritidsanläggningar	100	0	100	100	0	100
Kallbadhuset målning	250	34	216	250	34	216
Kultur och fritid reinv.	25	0	25	25	0	25
Löttorps sporthall målning	331	243		331	243	88
Tennishallen - ombygg. Atletklubben	645	623	22	494	472	22
Pedagogisk verksamhet	107 475	107 114	361	7 475	6 421	1 054
Gärdslösa skola inventarier	550	444	106	550	444	106
Gärdslösa skola - ombygg	1 995	1 848	147	1 995	1 814	181
Köping skola värme	1 175	1 469	-294	1 175	1 469	-294
Pedagogisk verksamhet reinvestering	2 355	0	2 355	2 355	0	2 355
Rälla skola fuktskador	1 000	638	362	1 000	638	362
Utbildnings vht investering	400	348	52	400	348	52
Åkerboskolan	100 000	102 367	-2 367	0	1 709	-1 709
Vård omsorg	19 442	9 018	10 424	19 442	9 018	10 424
Björkviken LSS boende	200	0	200	200	0	200
Eckbacka 12 fasadmålning	175	126	49	175	126	49
Eckbacka dagvatten	1 000	970	30	1 000	970	30
Eckbacka garage Strömgården	400	350	50	400	350	50
Eckbacka kulvert tak	550	18	532	550	18	532
LSS-boende inventarier	600	0	600	600	0	600
Reinvestering Vård och omsorg	9 217	0	9 217	9 217	0	9 217
Socialförvalt vht investeringar	500	563	-63	500	563	-63
Åkerbohemmet markanläggning	300	65	235	300	65	235
Äldreboende inventarier	6 500	6 926	-426	6 500	6 926	-426
Näringsliv och bostäder	8 260	2 317	5 943	4 810	2 230	2 580
Reinv Näringsliv och bostäder	1 835	0	1 835	1 835	0	1 835
Borgholms hamn hammarband	400	470	-70	400	470	-70
Eckbacka - polisförråd	200	156	45	200	156	45
Folkets hus	1 500	893	607	1 500	893	607
Hamnar	3 325	0	3 325	25	0	25
HSB Underhållsplan	400	265	135	250	178	72
Kungsgården inre underhåll	600	534	66	600	534	66
Gemensamma verksamheter	3 175	1 475	1 700	2 375	947	1 428

Investeringsredovisning (tkr), Kommunen	Totalutgift			Varav: årets investeringar		
Ekbacka hus 2 plan 2 (IT)	650	568	82	0	40	-40
Gemensamma verksamheter reinvestering	1 100	0	1 100	1 100	0	1 100
IT infrastruktur	112	112	0	112	112	0
IT-lagring	688	410	278	688	410	278
Kommunstyrelsens inventarier	300	300	0	300	300	0
Överläkarvillan rep tak	240	11	229	90	11	79
Överläkarvillan vattenskada	85	74	11	85	74	11
S:a pågående investeringar	167 466	149 721	17 656	40 532	22 451	18 081
S:a investeringar	181 489	164 266	17 135	50 395	32 435	17 960

Tabell 21: Investeringsredovisning kommun

3.6 Noter

(tkr)	Kommun		Koncern	
Not 1: Verksamhetens intäkter	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Intäkter enligt driftredovisning	223 940	216 688	421 983	426 464
Justeras: poster som ej är hänförliga till verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader i resultaträkningen	-8 782	-9 914	-8 782	-9 914
Summa verksamhetens intäkter	215 158	206 774	413 201	416 550
Försäljningsintäkter	34 076	25 497	36 828	25 497
Taxor och avgifter	38 180	37 387	39 195	37 387
Hyrer och arrenden	27 425	23 619	27 618	23 619
Bidrag och ersättningar från staten	70 171	77 754	72 186	77 754
Övriga bidrag och ersättningar	0	0	166 250	209 776
Försäljning av verksamhet	19 247	15 864	45 065	15 863
Försäljning av anläggningstillgångar	26 059	26 654	26 059	26 654
Summa verksamhetens intäkter	215 158	206 774	413 201	416 550
Not 2: Verksamhetens kostnader	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Kostnader enligt driftredovisning	-1 024 629	-990 916	-1 163 940	-1 151 792
Justeras: poster som ej är hänförliga till verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader i resultaträkningen	45 949	38 310	45 949	38 310
Summa verksamhetens kostnader	-978 680	-952 606	-1 117 991	-1 113 482
Bidrag och transfereringar	-18 680	-22 574	-18 680	-22 574
Köp av huvudverksamhet	-124 141	-125 686	-124 141	-125 686
Löner och andra ersättningar	-581 911	-557 913	-581 911	-557 913
Pensionskostnader	-121 169	-97 662	-121 169	-97 662
Finansiell revision	-149	-139	-450	-1 375
Skatt på åretsresultat	0	0	-716	1 467
Övriga verksamhetskostnader	-132 630	-148 632	-270 924	-309 739
Summa verksamhetens kostnader	-978 680	-952 606	-1 117 991	-1 113 482
Not 3: Avskrivningar	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Avskrivningar enligt plan	-42 154	-30 852	-87 821	-74 109
Nedskrivningar	-3 772	-7 431	-3 772	-7 431
Summa avskrivningar	-45 926	-38 283	-91 593	-81 540

Not 4: Skatteintäkter	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Preliminär kommunalskatt	538 879	521 022	538 879	521 022
Korrigerig av slutavräkning 2022; 260 kr per inv (10 875 1 nov 2021)	0	2 827	0	2 827
Prognos slutavräkning 2023; 787 kr per inv (10 880 1 nov 2022)	0	8 563	0	8 563
Korrigerig av slutavräkning 2023; -255 kr per inv (10 880 1 nov 2022)	-2 770	0	-2 770	0
Prognos slutavräkning 2024; 186 kr per inv (10 781 1 nov 2023)	2 010	0	2 010	0
Summa skatteintäkter	538 119	532 412	538 119	532 412
Not 5: Generella statsbidrag och utjämning	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Inkomstutjämning	175 040	173 133	175 040	173 133
Strukturbidrag	3 321	3 351	3 321	3 351
Regleringsbidrag	32 939	25 414	32 939	25 414
Kostnadsutjämning	-8 700	-14 636	-8 700	-14 636
Kostnadsutjämning LSS	7 493	6 733	7 493	6 733
Fastighetsavgift	79 071	67 035	79 071	67 035
Tillfälligt generellt statsbidrag	8 782	9 914	8 782	9 914
Summa generella statsbidrag och utjämning	297 946	270 944	297 946	270 944
Not 6: Finansiella intäkter	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Räntor på likvida medel	623	937	2 349	3 246
Aktieutdelning	483	7	483	0
Borgensavgift	266	256	266	0
Summa finansiella intäkter	1 372	1 200	3 098	3 246
Not 7: Finansiella kostnader	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Kostnadsräntor	-13 418	-4 449	-31 045	-18 583
Bankkostnader	-207	-234	-207	-234
Summa finansiella kostnader	-13 625	-4 684	-31 252	-18 817
Not 8: Immateriella Anläggningstillgångar	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Immateriella anläggningstillgångar				
Ingående anskaffningsvärden	0	0	15 971	10 980
Årets nyanskaffningar	0	0	400	4 991
Avyttringar och utrangeringar	0	0	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	0	0	16 372	15 971

Ingående avskrivningar	0	0	-7 112	-5 645
Åretsavskrivningar enligt plan	0	0	-1 518	-1 467
Avyttringar och utrangeringar	0	0	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	0	0	-8 630	-7 112
Utgående bokfört värde	0	0	7 742	8 859
Not 9: Mark, byggnader och tekniska anläggningar	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Mark				
Ingående anskaffningsvärden	10 044	10 469	30 187	21 078
Årets nyanskaffningar	1 061	375	1 061	15 359
Avyttringar och utrangeringar	-251	-800	-251	-6 250
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	10 854	10 044	30 997	30 187
Utgående bokfört värde	10 854	10 044	30 997	30 187
Byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärden	933 215	916 363	1 238 946	1 216 948
Årets nyanskaffningar	19 755	24 167	31 953	59 063
Omklassificering	128 736	9 341	151 081	6 133
Avyttringar och utrangeringar	0	-16 656	-38 199	-43 198
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 081 706	933 215	1 383 781	1 238 946
Ingående avskrivningar	-429 015	-385 024	-588 291	-551 255
Årets avskrivningar enligt plan	-28 564	-27 218	-36 502	-35 480
Årets nedskrivning	-3 772	-7 431	-3 772	-7 431
Omklassificering	18 910	-9 342	-3 951	-3 797
Avyttringar och utrangeringar	0	0	22 586	9 672
Utgående ackumulerade avskrivningar	-442 441	-429 015	-609 930	-588 291
Utgående bokfört värde	639 266	504 200	773 850	650 654
Pågående nyanläggning				
Ingående anskaffningsvärden	147 646	95 486	207 046	181 991
Årets nyanskaffningar	1 720	52 160	36 592	25 055
Omklassificering	-147 646	0	-147 646	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 720	147 646	95 992	207 046
Utgående bokfört värde	651 840	661 890	900 839	887 887

Not 10: Maskiner och inventarier	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Ingående anskaffningsvärden	107 453	100 583	1 185 573	1 069 237
Årets nyanskaffningar	11 314	8 462	48 450	139 922
Effekt av förändrad andel i kommunalförbund	0	0	1 951	0
Omklassificering	-141	-1 592	37 538	-21 964
Avyttringar och utrangeringar	0	0	-2 504	-1 622
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	118 626	107 453	1 271 008	1 185 573
Ingående avskrivningar	-83 585	-81 544	-509 424	-497 516
Årets avskrivningar enligt plan	-4 557	-3 633	-7 819	-37 160
Årets nedskrivning	0	0	0	0
Omklassificering	-213	1 592	-32 767	12 692
Avyttringar och utrangeringar	0	0	2 485	12 560
Utgående ackumulerade avskrivningar	-88 355	-83 585	-547 524	-509 424
Utgående bokfört värde	30 271	23 868	723 484	676 150
Not 11 Finansiell leasing Äldreboende	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Ingående balans	0	4 643	0	4 642
Årets nyanskaffning	197 116	0	197 116	0
Årets avskrivning	-9 035	0	-9 035	0
Omklassificering		-4 643	0	-4 642
Utgående balans	188 081	0	188 081	0
Not 12: Finansiella anläggningstillgångar	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Borgholm Energi AB	7 360	7 360	0	0
Borgholmskem AB	10 300	1 800	0	0
Ölands Besöksnäring AB	50	50	0	0
Övriga andelar	8 526	8 539	7 260	8 394
Kommuninvest	7 864	6 796	7 864	6 796
Kommunassurans Syd Försäkring AB	466	466	466	466
Redovisat värde vid årets slut	34 566	25 010	15 590	15 656
Summa anläggningstillgångar	904 757	710 768	1 835 737	1 588 552
Not 13: Fordringar	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Kundfordringar	6 226	5 303	37 830	44 487
Ersättning för mervärdesskatt	4 041	4 947	4 385	5 598
Interimsfordringar proceedo	15 049	24 656	15 049	24 656

Interimsposter	139 278	119 273	158 369	136 130
Fordringar hos staten	389	643	3 753	3 355
Slutavräkning	7 803	24 125	7 803	24 125
Kortfristiga fordringar koncernen	16 117	38 859	31 186	76 442
Övriga fordringar	1 155	1 281	6 474	10 081
Kortfristiga placeringar	0	0	2 972	3 077
Effekt av ändrad andel kommunalförbund	0	0	2 390	0
Redovisat värde vid årets slut	190 058	219 087	270 211	327 950
Not 14: Kassa och bank	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Likvida medel	0	0	0	0
Handkassor	33	25	33	26
Bankkonto	13 562	13 871	23 745	28 660
Södra medlemskonto	420	405	420	405
Summa	14 015	14 302	24 198	29 090
Not 15: Eget kapital	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Ingående eget kapital	-425 025	-409 269	-581 651	-574 520
Effekt av förändrad andel kommunalförbund, del av IB	0	0	-2 390	0
Eget kapitalandel i obeskattade reserver	0	0	-271	0
Periodens /årets resultat	-14 364	-15 757	-10 794	-9 520
Utgående eget kapital	-439 389	-425 025	-595 106	-584 041
Not 16: Avsättning för pensioner	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Avsättningen				
Ingående avsättning	20 894	19 945	27 185	21 487
Effekt av förändrad andel kommunalförbund, del av IB	0	0	-1 034	0
Pensionsutbetalningar	-1 289	-1 190	-1 378	-1 536
Nyintjänad pension	-9	172	300	5 223
Ränte- och basbeloppsuppräknig	1 663	1 550	1 985	1 592
Förändring av löneskatten	134	185	213	208
Ändring av försäkringstekniska grunder	0	0	-321	2
Övrigt	188	232	273	209
Utgående avsättning	21 582	20 894	27 223	27 185
Aktualiseringsgrad	99%	99%	99%	99%
Specifikation - Avsatt till Pensioner				
Pensioner och liknande	6 340	6 377	6 340	6 377
Övriga pensioner och liknande	10 684	9 749	15 218	14 812

Särskild avtalspension, visstidspension mm	344	689	344	689
Summa pensioner	17 368	16 815	21 902	21 878
Löneskatt	4 214	4 079	5 314	5 307
Summa avsatt till pensioner	21 582	20 894	27 216	27 185
Antal visstidsförordnanden				
Politiker	4	4	4	4
Not 17: Andra avsättningar	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Uppskjuten skatteskuld				
Ingående avsättning	0	0	38 060	38 418
Årets avsättning	0	0	-612	-358
Utgående avsättning	0	0	37 448	38 060
Sluttäckning deponier				
Ingående avsättning	0	0	8 112	8 031
Årets avsättning	0	0	0	0
Under året ianspråktaga belopp	0	0	-222	81
Utgående avsättning	0	0	7 890	8 112
Återbetalning friskolor 2019-2023				
Ingående avsättning	0	0	372	231
Effekt av förändrad andel i kommunalförbund, del av IB	0	0	-44	0
Årets avsättning	0	0	249	142
Utgående avsättning	0	0	577	372
Summa andra avsättningar	0	0	45 915	46 544
Not 18: Långfristiga skulder	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Ingående låneskuld	291 500	251 500	739 976	689 490
Nyupplåningar under året	0	40 000	39 383	140 000
Årets amortering	0	0	-19	-89 514
Utgående låneskuld	291 500	291 500	779 340	739 976
Långfristiga skulder				
Kommuninvest	291 500	291 500	0	0
Långfristig skuld finansiell leasing	177 256	0	177 256	0
Skuld investeringsbidrag	5 862	6 200	5 862	6 200
Periodiserade anslutningsavgifter	0	0	164 087	159 797

Borgholms Slott	8 379	8 215	8 379	8 215
Summa	482 998	305 916	355 584	174 212
Summa långfristiga skulder	482 998	305 916	1 134 924	914 188
Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut				
Genomsnittlig ränta	2,5%	2,08%	2,50%	2,15%
Genomsnittlig räntebindningstid	2,21 år	1,9 år	2,21år	1,8 år
Lån som förfaller inom:				
1 år	17%	40%	17%	40%
2-3 år	50%	41%	50%	41%
3-5 år	33%	19%	33%	19%
Not 19: Kortfristiga skulder	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Semesterlöneskuld	30 731	32 411	33 219	38 117
Interimsposter	31 708	37 854	53 541	57 230
Källskatt	8 248	8 689	9 646	10 457
Pensioner, individuell	15 493	14 070	17 687	16 650
Leverantörsskulder	24 270	38 366	49 575	59 039
Arbetsgivaravgift	10 634	10 356	11 235	11 711
Skulder till Staten	8 120	5 302	9 035	15 964
Kortfristig skuld till staten	0	0	0	619
Övriga kortfristiga skulder	4 992	5 827	29 130	16 538
Kortfristiga skulder kreditinstitut	0	0	91 519	103 400
Kortfristiga skulder förutbetalda anläggningsavgifter	0	0	0	10 554
Moms	1 111	587	1 396	1 382
Kortfristig skuld finansiell leasing	13 439	0	13 439	0
Kortfristiga skulder koncernföretag	16 117	38 859	16 117	38 859
Summa	164 863	192 322	335 538	380 519
Not 20: Borgensåtaganden m m	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Borgholm Energi AB	533 700	511 200	0	0
Borgholms hem AB	45 000	40 000	0	0
Summa	578 700	551 200	0	0
Pensionsförpliktelser äldre än 1998				
Pensionsförpliktelser	167 977	166 678	170 832	169 830
Löneskatt	40 751	40 437	41 444	41 201
Summa	208 728	207 115	212 276	211 030

Ansvarsförbindelsen				
Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulderna				
eller avsättningarna och som inte heller har täckning i				
pensionsstiftelses förmögenhet.				
Ingående ansvarsförbindelse	207 115	201 971	211 030	205 761
Effekt av förändrad andel i kommunalförbund, del av IB	0	0	-3 328	0
Nya förpliktelser under året				
Nyintjänad pension	0	70	0	71
Ränte- och basbeloppsuppräknig	13 461	13 507	13 690	13 755
Övrigt	1 910	1 800	2 181	1 873
Pensionsutbetalningar	-12 067	-11 237	-12 306	-11 459
Minskning av ansvarsförbindelse genom tecknande av försäkring	-2 224	0	-2 415	0
Visstidspension eller liknande	3 104	0	3 146	0
Förändring av löneskatten	262	1 004	279	1 029
Korrigerig enligt Skandias beräkning	-2 833	0	0	0
Utgående ansvarsförbindelse	208 728	207 115	212 276	211 030
Aktualiseringsgrad	99%	99%	99%	99%
Not 21: Leasing	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Operationell leasing bilar				
Totala leasingavgifter	3 679	6 292	4 076	6 513
Nuvärde minimileasingavgifter	0	0	0	0
Därav förfall inom 1 år	2 137	2 673	2 221	2 689
Därav förfall inom 1-5 år	1 542	3 619	1 855	3 737
Not 22: Kommuninvest				
Borgholms kommun har i juni månad 2010 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 2024-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Borgholm kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2024-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 601 095 707 587 kronor och totala tillgångar till 603 916 952 803 kronor. Borgholms kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 936 135 250 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 944 688 355 kronor.				

Tabell 22: Noter kommun och koncern

3.7 Redovisnings- och värderingsprinciper

Bokslutet är upprättat i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning vilket bland annat innebär att:

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed. Värdering av kortfristiga placeringar har gjorts post för post till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärdet.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen och i kassaflödesanalys.

Som jämförelsestörande betraktas poster som saknar ett tydligt samband med kommunens normala verksamhet, är sällan förekommande och överstiger 1,0 mkr.

Huvudkontot för koncernkontot innehas av Borgholms kommun 212000-0795. Saldo på koncernkontot är per 2024-12-31 29 338 tkr och redovisas under fordringar och kortfristiga skulder.

3.7.1 Intäkter

Redovisning av skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKR:s december prognos cirkulär 24:56 i enlighet med rekommendation R2.

Redovisning av intäkter

Försäljning av varor och tjänster redovisas vid leverans till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljningen redovisas efter avdrag för moms och rabatter. Övriga intäkter som intjänats intäktsredovisas enligt följande: Hyresintäkter i den period uthyrningen avser, ränteintäkter i den takt som tillgången förräntas samt erhållen utdelning: när rätten att erhålla utdelning bedöms som säker.

Statliga investeringsbidrag bokförs initialt som en skuld. I enlighet med matchningsprincipen intäktsförs sedan inkomsten successivt i takt med att investeringsobjekten skrivs av över sina respektive nyttjandeperioder.

3.7.2 Kostnader

Avskrivningar

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs emellertid inga avskrivningar.

Avskrivningstider

En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgång görs. Tillgångstypen

skrivs sedan av på den närmast lägre avskrivningstiden.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Immateriell tillgång 5-30 år

IT utrustning 3-5 år

Kommunbilar 5 år

Inventarier 3-30 år

Byggnader 10-100 år

Hamnar 30-60 år

Övriga maskiner 10-30 år

För tillgångar med identifierbara komponenter som har olika nyttjandeperiod där varje komponents värde uppgår till minst 57 300 kr tillämpas komponentavskrivning.

För tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal till exempel leasing används den verkliga nyttjandeperioden som avskrivningstid.

För tillgångar med ett anskaffningsvärde understigande 57 300 kronor och en nyttjandeperiod understigande tre år görs en mer individuell bedömning av nyttjandeperioden, vilken därmed kan avvika från kommunens normala avskrivningstider.

Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt till exempel verksamhetsförändringar, teknikskiften, organisationsförändringar. Normalt omprövas dock inte tillgångars nyttjandeperiod om avskrivningstiden är tre år eller lägre och det bokförda restvärdet understiger 57 300 kronor. Omprövning av den tekniska livslängden görs löpande varpå avskrivningstiden ev justeras.

Avskrivningsmetod

I normalfallet tillämpas linjär avskrivning, det vill säga lika stora nominella belopp varje år. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk.

Andra metoder används i speciella fall när dessa bättre återspeglar tillgångens förbrukning och tillgången har ett värde som överstiger 57 300 kronor.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett helt prisbasbelopp och gäller som gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar och därmed också för finansiella leasingavtal.

Genomsnittlig nyttjandeperiod

Tabellen nedan visar de olika anläggningstillgångarnas genomsnittliga nyttjandeperiod och i vilken takt de skrivs av över tid.

Anläggningstillgång	Anskaffningsvärde	Årets avskrivningar	Genomsnittlig Nyttjandeperiod år
Verksamhetsfastigheter	819 565 739	25 205 424	33
Fastigheter för affärsverksamhet	134 522 187	2 736 744	49
Publika fastigheter	127 618 331	4 393 185	29
Inventarier	118 625 960	4 556 785	26
Totalt	1 200 332 217	36 892 138	33

Tabell 23: Genomsnittlig nyttjandeperiod

3.7.3 Anläggningstillgångar

Materiella och immateriella anläggningstillgångar

Nedskrivningar

Om en nedskrivning eller återföring har gjorts efter prövning, ska följande upplysningar lämnas för varje tillgång:

- Beloppet som påverkat resultatet under perioden.
- Upplysning om slag av den tillgång som varit föremål för nedskrivning eller återföring.
- De händelser eller omständigheter som lett till nedskrivningen eller återföringen.
- Huruvida tillgångens återvinningsvärde utgörs av nettoförsäljningsvärde eller anpassat användningsvärde.
- Hur återvinningsvärdet fastställts.

Under 2024 har en nedskrivning av materiella anläggningstillgångar genomförts om 3,8 mkr.

Värdering och upplysningar om pensionsförpliktelser

Beräkningarna bygger på den modell som anvisas i RIPS 22, dvs. SKR:s riktlinjer för beräkning av pensionsskuld, enligt RKR:s rekommendationer. Underlag för beräkningarna utgörs av data i Skandias register innan beräkningstillfället. För personer där det saknas uppgifter har antaganden enligt RIPS använts i tillämpliga fall för att uppskatta pensionsskuld och pensionskostnader. I fall RIPS inte varit tillämplig har Skandia gjort antaganden baserade på egna bedömningar, framförallt när det gäller prognosen.

Beräkningarna bygger på förutsättningen att antalet anställda ska vara oförändrat framöver. Inga anställda antas avsluta eller påbörja anställningar med undantag för pensionering. Anställda som går i pension under prognosperioden ersätts beräkningsmässigt av en yngre person med liknande inkomstprofil.

Redovisning av hyres-/leasingavtal

Leasingbilar som har leasingavtal med en leasingperiod om högst 36 månader redovisas från och med år 2023 som operationella leasingavtal.

Ett finansiellt leasingavtal har tecknats gällande ett äldreboende som togs i bruk under 2024.

3.7.4 Koncernredovisning

I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kommunalförbund där kommunen har ett betydande inflytande.

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden med proportionerlig

konsolidering. Med förvärvsmetoden avses att kommunen eliminerar det förvärvade egna kapitalet i dotterbolagen. Proportionerlig konsolidering innebär att den andel av dotterbolagens räkenskaper som tas upp i den sammanställda redovisningen motsvarar den ägda andelen. Ekonomiska transaktioner mellan de i koncernen ingående bolagen respektive kommunen har i allt väsentligt eliminerats.

Obeskattade reserver och bokslutsdispositioner har i den sammanställda redovisningen fördelats på uppskjuten skatt 20,6 procent och eget kapital 79,4 procent.

Tilläggsposter vid sammanställd redovisning som inte täcks av den kommunala redovisningslagens räkenskapsscheman är följande:

- Skatt på årets resultat redovisas i resultaträkningen under skatter.
- Uppskjutna skatter redovisas under avsättningar.

De kommunala bolagens redovisning är upprättad i enlighet med Årsredovisningslagen, Bokföringslagen samt Bokföringsnämndens allmänna råd. Vid avvikelse i redovisningsprinciper mellan kommun och kommunala bolag är kommunens redovisningsprinciper vägledande för den sammanställda redovisningen. Inga väsentliga skillnader i redovisningsprinciper har identifierats.

3.7.5 Upplysning om tillämpade internredovisningsprinciper

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive nämnds och verksamhets ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra nämnderna och verksamheterna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som endast innehåller kommunexterna poster, har driftredovisningen påförts även kommun interna poster, såsom köp och försäljning mellan nämnder och verksamheter. Omvänt finns det poster i resultaträkningen som inte ingår i driftredovisningen eller som simuleras kalkylmässigt. Poster som finns i resultaträkningen, men inte i driftredovisningen, är skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, finansiella intäkter och kostnader samt extraordinära poster. Poster som kalkylmässigt simuleras i driftredovisningen är:

- personalomkostnader, i form av arbetsgivaravgifter, avtalspension och löneskatt. Dessa kalkyleras schablonmässigt till att uppgå till 43,95 procent av lönekostnaden för år 2024.
- kapitalkostnader, i form av avskrivningar och ränta på bundet kapital. Kapitalkostnaderna beräknas enligt rak nominell metod, vilket innebär att kostnaden består av linjär avskrivning på anläggningstillgångarnas avskrivningsbara värde och ränta på tillgångarnas bokförda restvärde. Den internt beräknade räntan har satts till 1,75 procent. För information om avskrivningstider, se Redovisningsprinciper.

Gemensamma kostnader som fördelas mellan kommunens olika verksamheter genom interndebitering är framförallt:

- Lokalkostnader: Internhyra tillämpas till självkostnadspris för driftkostnader i grunden. Fastighetsavdelningen ingår inte i internhyran.
- Kost: Debitering sker av kommunens produktionskök till självkostnad, beräknad på portionspris.
- Transport: Debitering sker utifrån faktiska kostnader för bilar, personal och externa transportavtal.
- Lokalvård: Debitering sker utifrån uppskattade lokalvårdstimmar per objekt.

4 Bilagor

4.1 Åtgärder och konsekvensanalys

För att hantera det krympande ekonomiska utrymmet framöver behöver kommunen se över sina processer för att hitta effektiviseringar och den administrativa påbyggnaden där bland annat vakanser kommer prövas innan återbesättning.

Kommunstyrelsen har i sin verksamhetsplan för 2024 beslutat att se över och effektivisera organisationerna för fastighet samt gata, park och hamnar. Samt att arbeta mer aktivt med att minska sjukfrånvaron genom projektet "Friskorienterat arbetssätt" vilket förväntas få effekt för hela den kommunala organisationen.

Miljö- och byggnadsnämndens åtgärdspaket uppgår till 1,1 mkr för helåret. Åtgärderna bedöms vara nödvändiga för att hålla årets budget, även om intäkterna från bygglovsärenden ökat sedan mars. Åtgärderna bedöms inte ge några negativa konsekvenser för verksamheten.

Inom utbildningsnämnden har det under perioden tillkommit behov hos vissa elever som vi enligt Skollagen måste ta om hand. Likaså att det tillkommit elever, vilket är positivt men som utmanar budgeten vilket behöver bemötas framöver. Vissa enheter har en ökad arbetsbelastning då viss personalminskning behövs göras utifrån budgeten. Konsekvenserna blir kännbara på mindre enheter och det blir tydligt att behoven av att hantera budgeten i större sammanhang blir extra viktigt. På helåret räknar utbildningsnämnden med att ha en budget i balans utifrån de åtgärder som görs.

För helåret uppgår socialnämndens åtgärdspaket till 12,8 mkr. Alla verksamhetsområden har börjat implementera åtgärder, några där ekonomisk effekt finns beräknad och flera som ännu inte har någon summa.

Vård och omsorg

- Ha en grundbemanning som är tillräcklig för att täcka planerad frånvaro.
- Ökad möjlighet för samplanering då Soldalen och Strömgården flyttar till Tullgatan 40.
- Genomlysning av hemtjänsten för att se över eventuella förbättringsförslag.
- Arbeta med hälsofrämjande åtgärder för att ha friska medarbetare och minska sjukskrivning.
- Kompetensutveckling av chefer via HR gällande tidiga samtal/åtgärder vid frånvaro och misstanke om misskötsel.
- Ytterligare utveckling av personalsamverkan mellan olika hemtjänstområden och SÄBO.
- Se över resursfördelningsmodellen för hemtjänsten för att öka förståelsen och ge bättre förutsättningar för att planera verksamheten.
- Senarelagd öppning av Tullgatan 40 avdelning G och H då vi i dagsläget inte har kö till platser på särskilt boende.
- Ökat samarbete mellan enheterna gällande bemanning för att få bättre planering.
- Ingen brevidgång ska ske på vård- och omsorgsboende, utan medarbetarna ska kunna arbeta på samtliga enheter.
- Se till verksamhetens bästa när man beviljar semester.
- Rastlokaler i ytterområdena inom hemtjänsten.
- Öka delegerade HSV-uppgifter.

Individ- och familjeomsorg

- Minska antalet externa placeringar samt förebygga placeringar av individer framåt. Detta förväntas uppnås genom fortsatt kompetensutveckling, utökat samarbete med regionen samt marknadsföring för att rekrytera egna familjehem, kontaktpersoner och kontaktfamiljer. I dagsläget är det svårt att beräkna vad dessa åtgärder kommer generera men att placera individer i egna familjehem istället för ett konsulentstött familjehem genererar en effektivisering om cirka. 300 tkr per placering och år. Dessa åtgärder inom Individ och familjeomsorgen beräknas ge ekonomiskt resultat först under 2025 och framåt.
- Vidare arbetar verksamheten med att inte ersätta tjänstledigheter och vakanser under året vilket ger en positiv ekonomisk effekt.

Omsorg om funktionsnedsatta

- Anställa "resursare" som ligger i schema 7-21 varje dag, för att täcka akut sjukfrånvaro, skulle i ett inledningsskede vara kostnadsdrivande, men med en förväntad positivt effekt på minskade övertids- och andra merkostnader. En ytterligare effekt skulle vara minskade kostnader i samband med den kompenserande vilan med vad det innebär i både vikariekostnader, arbetstid kring processen samt en förmodad piggare och mindre sjuk medarbetare som slipper arbeta övertid.
- Bygga om Björkvikens förskola till barnboende LSS utifrån behov, med möjlighet att sälja plats till andra kommuner. En sådan lösning skulle kunna innebära att även barn korttids tillsammans med övriga insatser såsom över 12-årstillsyn skulle kunna nyttja ena delen av lokalen, vilket skulle ge synergieffekter personal- och kompetensmässigt.
- Minska fyllnads- och övertidsersättning inom SFB-assistans. Detta förväntas ge positiv effekt för arbetsmiljön, däremot kan det ha motsatt effekt för den enskilde eftersom kontinuiteten minskar då verksamheten istället behöver ta in annan personal än ordinarie.

Nedan är bedömning av effekter (på kort/lång sikt)

- Förslag till åtgärd får negativa konsekvenser för perspektivet
- Förslag till åtgärd får inga konsekvenser för perspektivet/ eller osäkerhet kring konsekvenser
- Förslag till åtgärd får positiva konsekvenser för perspektivet
- Bedömning kan inte göras

4.1.1 Specifikation åtgärder

Förvaltn ing	Verksa mhet	Beskrivning	Effekt/summa (tkr)	Period	Bedömn ing av effekt
KS	KS	Projekt och bidrag	1 000	jan-dec	●
KS	KLF	Lägre förvaltningsgemensamma kostnader, konsultkostnader, ungdomssamordnare och vakant tjänst	1 100	jan-dec	●
KS	EKO	Vakant upphandlartjänst	500	jan-aug	●
KS	EKO	Högre intäkter SKR, lägre driftkostnader	200	jan-dec	●
KS	HR	Lägre kostnader företagshälsovård och bidrag omställningsfonden.	1 000	jan-dec	●

KS	MEX	Delvis vakant tjänst, lägre konsultkostnader och för fortbildning	300	jan-dec	
KS	KoF	Vakant tjänst	500	jan-dec	
KS	Miljö	Delvis vakant tjänst	50	jan	
KS	Plan	Högre intäkter, lägre driftkostnader	100	jan-dec	
KS	Gata o park	Lön finansieras av LONA-projekt	200	jan-dec	
KS	Hamnar	Vakant tjänst	300	juni-dec	
KS	Fastighet	Uppsägning av extern fastighetsskötsel samt system	70	juni-dec	
UN	Central adm	Effektivisering	1 645	2024	 / 
UN	Norra området	Effektivisering	146	2024	
UN	Central BO	Effektivisering	50	2024	
UN	Viktorias kolan	Effektivisering	103	2024	
UN	Slottskolan	Effektivisering	129	2024	
UN	Rälla, Gärdslösa, Runsten	Effektivisering	163	2024	
UN	Köping	Effektivisering	127	2024	
UN	Kultur/Fritidsgårdar	Effektivisering	117	2024	
UN	Bibliotek	Effektivisering	119	2024	
SN	IFO	Utökat samarbete med regionen gällande personer med risk och missbruk.	-	jan-dec	
SN	IFO	Rekrytera egna familjehem istället för att anlita konsulentstötta familjehem.	300/placeringar/år	apr-dec	
SN	IFO	Vidareutbilda medarbetare för att förbygga placeringar i Signs of safety.	-	-	
SN	IFO	Inte ersätta pensionsavgång	460	mar-dec	
SN	IFO	Hemmaplanslösningar och integration.	750	mar-dec	
SN	IFO	Statsbidraget avseende "God och Nära Vård" finansierar 25% av en tjänst i Förebyggande Teamet.	152	jan-dec	
SN	IFO	Statsbidrag avseende skolsociala team finansierar 50% av en tjänst i Förebyggande teamet.	260	jan-dec	
SN	IFO	Ej tillsätta tjänstledighet	133	okt-dec	

SN	OFN	Sälja arbetstid och täcka egen frånvaro.	660	jan-dec	●
SN	OFN	Ej återbesätta 0,6 aa.	270	jan-dec	●
SN	OFN	Minska fyllnads- och övertidsersättning.	100	jan-dec	●
SN	Vård och omsorg	Minska övertid- och fyllnadstid.	775	jan-dec	●
SN	Vård och omsorg	Täcka egen planerad frånvaro och oplanerad frånvaro.	450	apr-dec	●
SN	Vård och omsorg	Samordning av personal på Tullgatan 40.	-	maj-dec	●
SN	Vård och omsorg	Ersätta frånvarande sjuksköterska med undersköterskor på resurstid.	-	maj-dec	●
SN	Vård och omsorg	Genomlysning och samsyn inom hemtjänst.	-	maj-dec	●
SN	Vård och omsorg	Minska sjuklönekostnader med 1% jmf med föregående år.	72	jan-dec	●
SN	Vård och omsorg	Finansiera utbildning av personal via statsbidrag.	2000	jan-dec	●
SN	Vård och omsorg	Inte ersätta vakanta tjänster	739	maj-dec	●
SN	Vård och omsorg	Hysesintäkter sommarvikarier	70	juni-aug	●
SN	Vård och omsorg	Senarelagd öppning av Tullgatan av G & H	5 726	apr-dec	●
SN	Vård och omsorg	Öka delegerade HSV-uppgifter	220	sep-dec	●
MBN	Admin	Vakans	418	apr-dec	●
MBN	Miljö	Vakans	434	mar-okt	●
MBN	Bygg	Vakans	249	mar, okt-dec	●

Tabell 27: Specifikation av åtgärder med konsekvensbedömning

4.2 Intern kontroll

Nedan redovisas kommunfullmäktiges beslutade risker för 2024. Inför varje år tillsätts en arbetsgrupp med tjänstemän från samtliga förvaltningar, som gör en inventering av risker. Riskerna identifieras med utgångspunkt från olika frågeställningar som exempelvis kompetensförsörjning, informationssäkerhet och krishantering.

Inför varje risk nedan har en riskbedömning gjorts. Färgerna för beslutade risker är satta efter en gemensam riskbedömning av sannolikhet och konsekvens, enligt nedanstående matris.

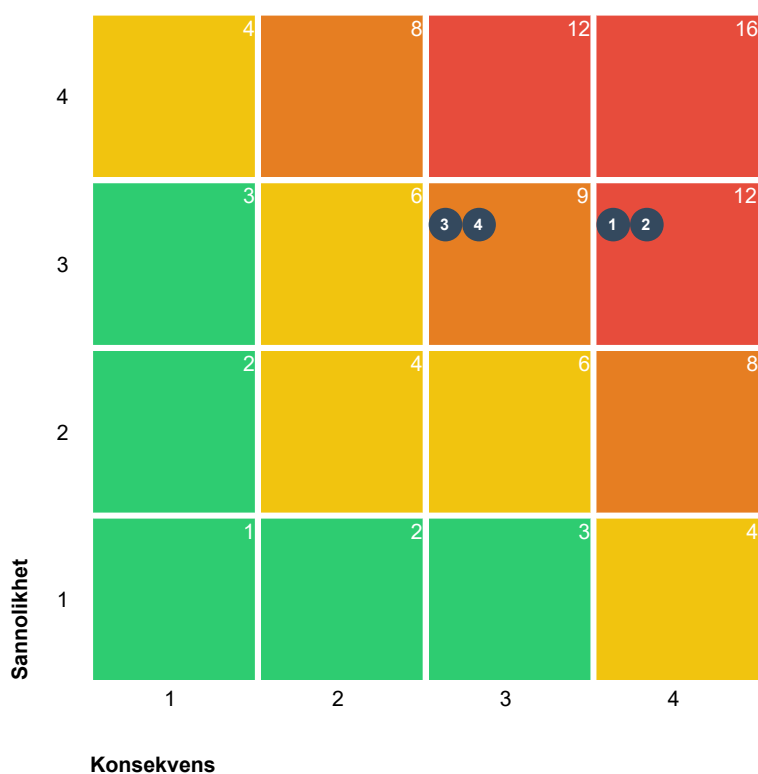


Bild 20: Riskmatris Intern kontroll

2 Eliminera/Minimera 2 Reducera Totalt: 4

Eliminera/Minimera	Sannolikhet		Konsekvens
Reducera			
Bevaka			
Acceptera			
	4	Sannolik	Allvarlig
	3	Trolig	Kännbar
	2	Möjlig	Lindrig
	1	Osannolik	Försumbar

Risk	Granskning
Risk att förebyggande krishantering inte är ändamålsenligt Arbetet med kontinuitetsplanering har fortsatt i flera av kommunens samhällsviktiga verksamheter. Syftet	Kontrollera att ansvariga chefer känner sig tillräckligt förberedda inför möjliga kriser.

Risk	Granskning
har varit och är att kunna hantera identifierade risker såsom strömbrott, IT-bortfall, kommunikationssvårigheter eller personalbortfall som kan uppstå i ett läge av höjd beredskap eller vid en frestida längre kris. Information om och tillvägagångssätt samt kompetenshöjning för att genomföra kontinuitetsplanering har lämnats till kommunledningsförvaltningens ledningsgrupp. Det kommer framöver och under oöverskådlig tid att vara fokus på höjd beredskap vilket präglat de förberedelser och den planering som utförts i samhällsviktig verksamhet under 2024. Att kunna hantera höjd beredskap (risk för krig eller krig) innebär att man även kan hantera frestida kriser då stöd och hjälp lättare kan fås både internt och externt. Arbetet med förberedelser inför svåra kriser eller höjd beredskap har kommit olika långt bland kommunens verksamheter. Prioriterad samhällsviktig verksamhet är långt framskridna men det återstår en hel del arbete i övrigt. En kommunövergripande plan för kontinuitetshantering ska upprättas under 2025 där bland annat ansvarsförhållanden tydliggörs.	
 Risk att kommunen inte kan bemanna sina kärnverksamheter För att få en bättre överblick över medarbetares kompetenser bygger HR-avdelningen nu upp en kompetensdatas i vårt befintliga system Winlas. Det finns flera syften med det. Exempelvis sammanställs en övergripande bild av vilka kompetenser som saknas eller har brist av i organisationen. Den enskilde chefen kan också använda det i medarbetarsamtal för utvecklingsplaneringen för medarbetaren. Detta ska även kunna användas i vår successionsplanering. HR-avdelningen analyserar även löpande avslutsenkäter samt avslutssamtal med chefer som slutat för att finna de primära orsakerna till att medarbetare väljer att avsluta sin anställning. HR-chefen redovisar detta halvårsvis i ledningsgruppen som sen vidtar lämpliga åtgärder.	Omvärldsbevakning inför kommande bristkompetenser och göra en kompetensinventering. Analys av avslutningssamtal.
 Risk att det inte finns en successionsplan när kompetens går förlorad Samtliga förvaltningar jobbar för att säkerställa att spetskompetens inte förloras i samband med exempelvis pensionsavgångar. Därmed sker ett systematiskt arbete för att minimera riskerna för att rutiner ska saknas, eller att inte nya skapas inom de verksamhetsnära verksamheterna. Nya rutiner kan även behövas kvalitetssäkras så förvaltningarna såväl gör rätt saker, som saker rätt. Socialförvaltningen har identifierat några uppgifter med större risker. och har därmed valts att följas upp två gånger per år för att säkerställa att kompetens inte går förlorad. Vid varje uppföljning diskuterar förvaltningen riskerna och kontrollerar att fler än en person kan utföra uppgiften samt att det finns rutiner vid behov. Inom utbildningsförvaltningen har det tagits fram en successionsplan och dokumenterat rutiner för	Se över interna rutiner för att säkerställa att samtliga finns.

Risk	Granskning
förvaltningens olika processer som går igenom och uppdateras inför varje nytt läsår. Inom miljö och byggnadsnämnden så har arbetsrutiner setts över och uppdaterats löpande under året. Förberedelser har gjorts för kommande pensionsavgångar, genom att planera rekrytering av ersättare så att kompetensöverföring är möjlig.	
 Risk att kommunen utsätts för cyberattack / skadlig kod Kommunen lever med hot om attentat mot våra IT-system. De utförs för att sabotera, stressa civilsamhället, komma åt viktig information som kan användas till utpressning eller säljas till andra antagonistiska organisationer eller stater. Skyddet mot detta är IT-säkerhet och Informationssäkerhet. IT-avdelningen har under året aktiverat multifaktorinloggning mot flera system när de nås från okända enheter och okända nätverk. Vissa tjänster är inte tillgängliga från länder utanför EU. Det finns även ett nytt system för sårbarhetsskanning och har möjlighet till fler kontroller i Microsoft 365.	Se över verktyg samt statistik över trafik och aktiviteter i nätverk och på datorer.

Tabell 28: Intern kontroll, risker och granskningar

4.3 Inköp och avtalstrohet

Borgholms kommun införde e-handel under våren 2019. Det finns flera mål kopplat till att införa e-handel, till exempel att det ska bli lättare att göra rätt för de medarbetare som gör inköp, att avtalstroheten ska öka, att processerna ska bli mer effektiva samt att uppnå kostnadsbesparingar. Genom att ansluta leverantörer till e-handelssystemet kan den som beställer enklare söka och hitta avtalade varor och tjänster och se de aktuella priserna. Det blir då lättare att handla rätt varor och tjänster från rätt leverantör till rätt pris.

Nedan visas avtalstroheten för kommunen avseende januari till augusti 2024, baserat på inköp som är betalda under perioden. Inköpen är exklusive köp av huvudverksamhet, lokalhyror samt bidrag till föreningar. Avtalstroheten för hela kommunen för perioden är 87 procent (2023 var den 87 procent). Avtalstroheten följs upp i respektive förvaltning samt för hela kommunen och koncernen. Avtalstroheten för koncernen är för perioden 87 procent.

Årets inköp gjorda från 677 olika leverantörer under perioden, varav 167 är avtalsleverantörer. Det är många mindre köp som genomförs från olika leverantörer.

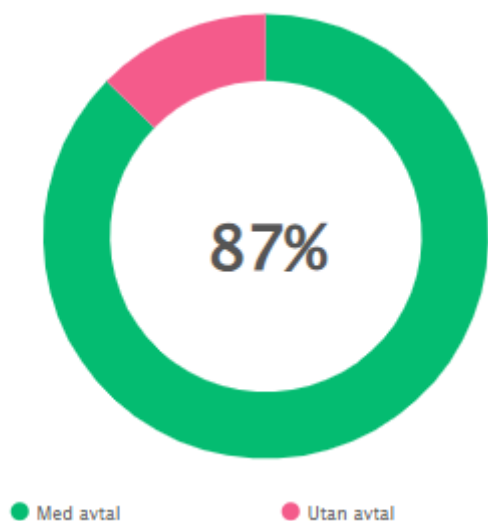


Bild 21: Andelen köp med avtal för Borgholms kommun är 87 procent

Kommunstyrelse

Årsredovisning 2024

Dec 2024

KSAU: 2025-03-04



Innehållsförteckning

1	Förvaltningsberättelse	3
1.1	Händelser av väsentlig betydelse	3
1.2	Förväntad utveckling	3
1.3	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	4
	1.3.1 Uppföljning av kommunfullmäktigemål	4
	1.3.2 Sammanfattning ekonomisk analys	7
	1.3.3 Kommunens verksamheter	7
	1.3.4 Utvärdering av prognoser	12
2	Bilagor	12
2.1	Åtgärder och konsekvensanalys	12
	2.1.1 Specifikation åtgärder	12
2.2	Intern kontroll	13
2.3	Inköp och avtalstrohet	15

1 Förvaltningsberättelse

1.1 Händelser av väsentlig betydelse

- EU-valet genomfördes utan några avvikelser.
- Kommunstyrelsen beslutade i september att införa anställningsstopp i kommunen med anledning till den ekonomiska situationen. All rekrytering prövades av kommunstyrelsens personalutskott fram till årsskiftet.
- Alla tomter i Solberga har sålts och överlämning av tomterna skedde vid årsskiftet.
- Ny tillväxtstrategi samt en ny näringslivsstrategi beslutades under våren.
- Efter samråd av detaljplan i yttre hamnen har konsult upphandlats för att ta fram underlag för att upphandla en utredning kring reningsverket kopplat till kommande bostäder.
- I mätningen av näringslivsklimatet" ökade kommunen marginellt, från 95:e till 93:e plats. Borgholms kommun har fått möjligheten att delta i utvecklingsprogrammet tillsammans med Svenskt Näringsliv och 7 andra kommuner tack vare vår positiva trend i mätningen av näringslivsklimatet de senaste fem åren.
- Arbetet med "Friskorienterat arbetssätt" fortlöper och djupanalysen av sjukfrånvaron är klar. Fyra pilotgrupper som antingen har hög korttidssjukfrånvaro eller som ligger i risk för att hamna där är utvalda att jobba vidare med under hösten.
- Det digitala personalarkivet är på plats och det har pågått ett stort arbete med att skanna in alla fysiska personalakter.
- Planavdelningen har arbetat med att stärka den interna samverkan mellan planhandläggare, miljöhandläggare och MEX. Flera nya medarbetare innebär möjlighet att ta fram nya rutiner och arbetssätt för att nå bättre effektivitet.
- Tekniska avdelningen har fokuserat på att hitta synergier och effektiviseringar i metoder och arbetssätt. Ett exempel är samverkan mellan fastighet, gata- och park och även hamnar med målsättningen att sudda ut gränsen för hyresgästen, medborgaren, besökaren och näringsliv.
- Arbete pågick under våren inför uppstarten på Tullgatan 40.
- Inom kostverksamheten tillsammans med utbildningsförvaltningen pågick arbetet med modellen "Sammansatt måltid".
- Investeringen av båtbottentvätt finansieras inom ramen av LOVA-projekt. Målsättningen är att få bort giftiga båtfärger som innehåller tenn. Småbåtsägare och besökare med båtar kan tvätta sina båtar i yttre hamnen i Borgholm.
- Antal husbilar som besöker kommunen under sommaren har succesivt ökat under en 5-års period. Årets statistik visar även detta år rekord i antal besökare vilket får konsekvens för framkomligheten i framför allt hamnar, tätorter och naturskyddade områden.

1.2 Förväntad utveckling

Det kommer även fortsatt vara ett stort fokus på tre områden framöver:

- Kompetensförsörjning
- Effektivisering och digitalisering
- Minskning av sjukfrånvaron

En kompetensförsörjningsstrategi är antagen och under 2025 kommer arbetet med att upprätta kompetensförsörjningsplaner inom respektive förvaltning.

Under 2024 införskaffades ett digitalt personalarkiv och ett stort arbete har gjorts med att skanna in alla personaldokument i det nya arkivet. I samband med det infördes även digital signering av alla anställningsavtal. Under 2025 kommer arbetet med effektiviseringar att

fortsätta för att ska minska administrationen för HR/lön. Detta så att man kan fokusera på det proaktiva arbetet med att ta fram verktyg och metoder som kan underlätta för våra chefer i deras dagliga arbete samt ha möjlighet att erbjuda fler chefsutbildningar inom HR.

Arbetet med metoden "Friskorienterat arbetssätt" kommer fortsätta under 2025 med fokus på att minska sjukfrånvaron.

1.3 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

1.3.1 Uppföljning av kommunfullmäktigemål

I årsbokslutet görs en uppföljning av kommunfullmäktiges mål som fastställdes i Årsplan med budget 2024 med plan 2025-2027. Målen och mätetalen bedöms utifrån hur väl måluppfyllelsen uppfylldes. För 2024 är två av fyra mål uppfyllda och två av målen är delvis uppfyllt.

Text	Färg
Ej uppfyllt	
Delvis uppfyllt	
Mestadels uppfyllt	
Uppfyllt	

3 God Hälsa och välbefinnande



Kommentar

Målet anses vara uppfyllt då invånarna i Borgholms kommun känner sig trygga här. Borgholms är den kommun i länet och hela Polisregion syd där invånarna känner sig tryggast enligt Polisens årliga trygghetsmätning. Borgholms kommun rankas i år 2024 för sjätte året i rad som en av de tryggaste kommunerna i landet. Utfallet för 2024 var 0,78, vilket är oförändrat jämfört med 2023. Nästa mätning genomförs under hösten 2025.

Med stöd av bland annat trygghetsmätningen har kommunen och polisen gemensamt tagit fram medborgarlöften. Det är brottsområden som medborgarna själva anger som något mer angelägna att arbeta mot och som stöds av resultatet i undersökningen. Trygghetsmätningen är också en del i kommunens övergripande kartläggning av brottsligheten som med tillhörande åtgärdsplan ska fastställas i juli 2024.

Borgholms kommun deltog i SCB:s medborgarundersökning under 2023 där medborgarens syn på den offentliga miljön är en del. Nästa mätning genomförs under 2025.

Friskindex för kommunledningsförvaltningen var 76 procent i den fjärde mätningen för året. Jämfört med föregående mätning var det en ökning på samtliga områden utom ett. Svarsfrekvens på våra pulsmätningar ligger på 80%. De områden som får bäst resultat är Prioriteringar och Tillit medan det område vi behöver förbättra mest är Balans

Mätetal	Periodicitet	Målvärde	Utfall	Trend
Medborgarens syn på underhåll av den offentliga miljön	År	92 %	93,5 %	→
Trygghetsmätning	År	1	0,78	→
Friskindex för alla kommunanställda	Tertial	70	76	↗

Aktiviteter	Status
Stärk ekosystemtjänster i tätorten	Pågående
Stärk ekosystemtjänster i odlingslandskapet	Pågående
Stärk ekosystemtjänster i vattnets landskap	Pågående
Genomföra uppföljning och ta fram en handlingsplan utifrån trygghetsmätning	Pågående
Starta projekt för att på ett strukturerat sätt implementera nya arbetssätt för att sänka sjukfrånvaron	Avslutad

4 God utbildning för alla



Kommentar

Målet anses vara uppfyllt då samtliga förvaltningar under våren har gett elever i årskurs 8 möjlighet att praktisera i kommunens verksamheter.

Aktiviteter	Status
Kommunledningsförvaltningen ger möjlighet att ta emot praoelever i årskurs 8.	Pågående

8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt



Kommentar

Målet anses vara delvis uppnått.

Både den totala sjukfrånvaron och korttidssjukfrånvaron för kommunledningsförvaltningen har minskat något jämfört med samma period föregående år men uppnår inte målet med en minskning med en procentenhet. Ett arbete är påbörjat arbetet med "Friskorienterat arbetssätt" och därmed djupanalysen av sjukfrånvaron.

Resultatet avseende företagsklimat enligt Svensknäringslivs ranking presenteras i maj och

ranking redovisades under hösten. Föregående år hade Borgholms kommun klättrat från plats 136 till 95 och årets mätning visade en marginell förbättring. Under början av året har en ny näringslivstrategi beslutats. Avseende "Forum Borgholm - fortsättning på en väg in" finns det fortsatt tider att boka hos tillväxtchef och näringslivsutvecklare, för kommunens företagare.

Mätetal	Periodicitet	Målvärde	Utfall	Trend
 Företagsklimat enligt Svenskt Näringslivs ranking	År	50	83	
 Total sjukfrånvaro ska minska med en procentenhet jämfört med föregående år	Tertial	5 %	5,8 %	
 Korttidssjukfrånvaro ska minska med en procentenhet jämfört med föregående år	Tertial	0,9 %	1,6 %	
 Andelen långtidssjukfrånvaro av total sjukfrånvaro ska minska med en procentenhet jämfört med föregående år	År	54,2 %	64,56 %	

Aktiviteter	Status
"Forum Borgholm" - fortsättning på "en väg in"	 Pågående
Genomföra aktiviteter i "Handlingsplan för bättre företagsklimat"	 Pågående
Fördjupad sjukfrånvaroanalys	 Avslutad
Ta fram en kompetensförsörjningsplan	 Avslutad
Utreda och föreslå en effektiv fastighetsfunktion i ett koncernperspektiv.	 Avslutad
Sammanslagning av funktionerna gata/park och hamnar	 Avslutad
Ta fram nya detaljplaner	 Pågående

12 Hållbar konsumtion och produktion



Kommentar

Målet anses vara delvis uppfyllt. Kommunen arbetar aktivt för att övergå till fossilfritt bränsle vid utbyte av våra fordon och har som mål enligt den No Oil (regionala handlingsplanen för fossilbränslefri region) samt Borgholm kommuns strategi och handlingsplan för klimat och energi att år 2025 har en fossilbränslefri fordonsflotta (bilar och arbetsmaskiner). Det har varit lång leveranstid på nya fordon under föregående år, vilket gjort omställningen långsammare. Det finns ännu inte någon biogasmack i Borgholm, vilket medför att vi ännu inte kan köpa in biogasbilar. Biogasmack är planerad att placeras i Rosenfors, tidigast under 2024.

I början av 2023 gick kommunen in i Kalmars samlastningscentral vilket innebär att allt inköp av livsmedel lastas om i Kalmar för att sedan köras i en lastbil istället för att respektive leverantör levererar själva. Det fortgår även under 2024.

Mätetal	Periodicitet	Målvärde	Utfall	Trend
 Miljöbilar i kommunorganisationen, andel (%)	År	80	75	
 Minskad energianvändning i kommunens fastigheter	År	100 000	165 000	

Aktiviteter	Status
Fortsätta ersätta bensin- och dieselfordon mot HVO-, gas- och elfordon	 Pågående
Energieffektiviserande åtgärder i kommunens verksamhetsfastigheter.	 Pågående

1.3.2 Sammanfattning ekonomisk analys

Förvaltningen har ett utfall på +11 mkr efter december.

Den största bidragande orsaken till den positiva avvikelser är exploateringsprojektet "Sjöstugeudden" som avslutas i bokslut 2024 och redovisas då i resultatet.

Det är fortsatt positiv avvikelse inom kommunledning, ekonomi, HR och kultur- och fritid. Den positiva avvikelser beror främst på lägre kostnader för utbetalning av projekt och bidrag samt lägre drift- och personalkostnader. Det reduceras av lägre intäkter inom mark- och exploatering, ökat medlemsbidrag till Räddningstjänst Sydost, Gymnasieförbundet samt presentkort till alla anställda. Gata och park har fortsatt haft högre driftkostnader främst inom gatubelysning och Åkerbobadet. Förvaltningens resultat förbättras även fortsatt i och med försäljningen till Borgholmshem som avser del av Högbj 2:8.

Skillnaden mellan prognostiserat resultat och utfall är främst exploateringsprojektet Sjöstugeudden, men även högre intäkter inom stödfunktioner bidrar positivt. Lägre intäkter inom tillväxtavdelningen samt högre kostnader inom gata, park och hamnar reducerar den positiva avvikelser.

1.3.3 Kommunens verksamheter

Ekonomisk analys

	Årsbudget	Budget jan-dec	Utfall jan-dec	Avvikelse jan-dec
1010 Kommunstyrelse	88 607	88 607	89 025	-418
1100 Kommunledning	6 768	6 768	5 822	946
1102 Kommunikation servicecent	4 620	4 620	4 865	-245
1110 Ekonomiavdelning	9 410	9 410	8 531	879
1120 HR-avdelning	10 990	10 990	10 221	769
1201 Tillväxtavdelning	514	514	1 728	-1 214
1202 Kultur och näringsliv	10 514	10 514	9 464	1 050
1203 Miljöprojekt	946	946	585	361
1204 Plan	1 497	1 497	1 105	392
1217 Strandbo	0	0	62	-62
1218 Legenäs 1:39	0	0	100	-100

	Årsbudget	Budget jan-dec	Utfall jan-dec	Avvikelse jan-dec
1220 Ekbacka	0	0	81	-81
1224 Sjöstugeudden	0	0	-11 925	11 925
1228 Rullbacka	0	0	43	-43
1229 Centrala Köpingsvik	0	0	129	-129
1230 Borgholmshem	0	0	-806	806
1300 Teknisk avdelning	1 287	1 287	1 313	-26
1301 Teknisk	0	0	0	0
1310 Fastigheter	6 480	6 480	7 214	-734
1311 Fastighetsfunktion	8 911	8 911	8 907	4
1320 Gata och park	21 575	21 575	23 392	-1 817
1330 Hamnar	4 048	4 048	4 718	-670
1340 Kostverksamhet	-20	-20	-188	168
1350 Lokalvård	-30	-30	183	-213
1351 Transport	0	0	67	-67
1352 Omlastning	0	0	502	-502
1903 Tingsene-Kolstad	0	0	13	-13
1932 Strategi handl.plan ekosy	0	0	-9	9
1940 LONA kommunala våtmarker	0	0	-23	23
	176 117	176 117	165 119	10 998

Analys av avvikelse för perioden

Kommunledning och politik

- Arvode till förtroendevalda är något lägre än budgeterat.
- Kostnad för partistöd är högre då stöd för hela året betalades ut under perioden.
- Utfallet för turistvägar bidrar positivt då bidragen betalas ut i november.
- Inom kommunstyrelsen är det främst lägre kostnader för projekt och bidrag som bidrar till den positiva avvikelsen.
- Högre kostnader till Ölands Turism och Kalmarsunds gymnasieförbund i och med högre pensionskostnader.
- Ökat medlemsbidrag till Räddningstjänst sydost.
- Inom kommunledningen är det främst bidrag för krishantering som är utbetalat och som bidrar positivt. Vakant tjänst för informationssäkerhet, intäkter från Sydarkivera och generellt lägre kostnader ökar avvikelsen.

Verksamhetsstöd

- Inom kommunikation och servicecenter är det något högre kostnader för personalkostnader, porto samt trycksaker som bidrar negativt.
- Inom ekonomiavdelningen är det lägre personalkostnader som bidrar till den positiva avvikelsen. Högre kostnader för införande av beslutsstödsystem reducerar den något.
- HR-avdelningen har obudgeterade intäkter från Omställningsfonden men även lägre kostnader för förvaltningsgemensamma kostnader, personalutbildning, företagshälsovård och friskvårdsbidrag som bidrar positivt under perioden.

Tillväxt

- Den stora skillnaden jämfört med föregående månad är att exploateringsprojektet "Sjöstugeudden" avslutas i bokslut 2024 och redovisas då i resultatet.
- Inom tillväxt är det lägre intäkter som bidrar till en negativ avvikelse.
- Kultur- och näringslivs överskott beror främst på bidrag som ännu inte har betalats ut men även delvis vakanta tjänster.
- Överskottet inom miljöprojekt beror på delvis vakanta tjänster.

Teknisk verksamhet

- Inom gata och park hänförs underskottet till en säsong med många besökare och väderförhållanden som medför gräsklippning mer frekvent än andra somrar. Ökade kostnader för drivmedel och sopor är även det en konsekvens. Resterande del beror på inköp av robotgräsklippare till Gärdslösa förskola, högre elkostnader inom gatubelysning, strandrensning och tångborttagning samt personalkostnader inom Åkerbobadet.
- Hamnar har generellt haft högre kostnader för reparation och underhåll i hamnar samt servicebyggnader.
- Underskottet på driften av kommunens fastigheter hänförs till lägre intäkter till följd av bland annat uteblivna intäkter för laddstolpar. Även högre kostnader mot budgeterat på avskrivningar bidrar till årets underskott.
- Fastighetsfunktionen har en budget i balans.

Analys av årsprognos

Årets resultat är högre än prognostiserat i augusti. Nedan presenteras avvikelsen mellan prognos i tertialbokslut (tertiäl 1), delårsbokslut (tertiäl 2) och årets utfall.

Kommunledning och politik

- Avvikelsen mellan prognosen för tertial 1 och utfallet för kommunstyrelsen beror främst på högre kostnader till Ölands besöksnäring samt ökat medlemsbidrag till Räddningstjänst Sydost.

Verksamhetsstöd

- Prognosen för kommunikation och servicecenter har försämrats under året i och med högre kostnad för timanställda.
- Ekonomiavdelningens utfall blev bättre än tidigare prognoser vilket främst beror på osäkerhet kring kostnaderna för införande av beslutsstödsystem samt högre intäkter från Sveriges kommuner och regioner (SKR)
- Utfallet för HR-avdelningen har förbättrats mot tidigare prognos vilket främst beror på högre intäkter från Omställningsfonden än förväntat.

Tillväxt

- Skillnaden mellan utfall och prognos inom tillväxt beror till stor del på att förväntade intäkter avseende markförsäljning uteblev och bidrog till en negativ avvikelse.
- Kultur, fritid och näringsliv har lägre kostnad för kultur- och fritidsbidrag vilket medför att utfallet är förbättrat jämfört med tidigare prognos.
- Planenheten har en positiv avvikelse som beror på på något högre intäkter för planavgifter än budgeterat samt lägre konsultkostnader.

Teknisk verksamhet

- Utfallet för driften av kommunens fastigheter blev sämre än tidigare prognos med anledning av uteblivna intäkter för laddstolpar när leverantör Eways gick i konkurs samt högre avskrivningskostnader.
- Gata och park visade ett underskott än tidigare prognos då arbetet med skötsel av grönområden, parker och torg har varit mer omfattande än tidigare år beroende på väderförhållanden och antal besökare. Elkostnaden för gatubelysning är högre än budgeterat. Vinterväghållning förväntades vara enligt budgeterad nivå medan kostnaderna blev något högre. Det är även generellt högre kostnader för strandrensning, barmarksunderhåll, parker, offentliga toaletter och konstgräsplan.
- Hamnverksamheten förändring beror främst på högre kostnader för reparation och underhåll.
- Kostverksamhetens prognos försämrades något vilket beror på att intäkterna på Ekbacka café blev lägre än beräknat.
- Lokalvårdens försämring beror på högre kostnader för timanställda under början av sommaren.
- Inom omlastningen så är prognosen att kostnader för livsmedel och skyddsmaterial debiteras ut till respektive verksamhet men där viss del avseende skyddsmaterial debiteras kommunstyrelsen. Den del som avser kommunstyrelsen samt krisberedskapslager är en del av den negativa avvikelsen inom omlastningen.

		Prognos Tertial 1	Prognos Tertial 2	Resultat 2024	Avvikelse tertrial 2 och resultat
Kommunledning och politik		1 000	500	528	28
1010	Kommunstyrelse	100	-500	-418	82
1100	Kommunstab	900	1 000	946	-54
Verksamhetsstöd		650	590	1 403	813
1102	Kommunikation och servicecenter	0	-110	-245	-135
1110	Ekonomiavdelning	600	500	879	379
1120	HR-avdelning	50	200	769	569
Tillväxt		760	2 100	1 397	-703
1201	Tillväxtavdelning	300	400	-1 214	-1 614
1202	Kultur- och näringsliv	300	500	1 050	550
1203	Miljöprojekt	30	300	361	61
1204	Planenhet	130	100	393	293
1230	Borgholmshem	0	800	807	7
Exploateringsprojekt		105	44	11 510	11 466
1217	Strandbo	0	0	-62	-62
1209	Löttorp industritomt	105	130	0	-130
1218	Legenäs 1:39	0	0	-100	-100

		Prognos Tertial 1	Prognos Tertial 2	Resultat 2024	Avvikelse tertia 2 och resultat
1220	Ekbacka	0	-81	-81	0
1224	Sjöstugeudden	0	0	11 925	11 925
1228	Rullbacka	0	-5	-43	-38
1229	Centrala Köpingsvik	0	0	-129	-129
Teknisk		-367	-1 132	-3 857	-2 725
1300	Teknisk centralt	-17	-12	-26	-14
1310	Fastigheter	-500	-250	-734	-484
1311	Fastighetsfunktion	0	0	4	4
1320	Gata och park	-100	-600	-1 817	-1 217
1330	Hamnar	300	-200	-670	-470
1340	Kostenhet	0	280	168	-112
1350	Lokalvård	100	-100	-213	-113
1351	Transport	50	-50	-67	-17
1352	Omlastning	-200	-200	-502	-302
LOVA/LONA		0	0	19	19
1903	Tingsene-Kolstad	0	0	-13	-13
1932	Strategi handl.plan ekosystem	0	0	9	9
1940	LONA kommunala våtmarker	0	0	23	23
Summa		2 150	2 100	10 998	8 898

Sjukfrånvaroanalys

Den totala sjukfrånvaron har minskat sedan samma period föregående år men är fortsatt på en hög nivå. Orsakerna till långtidssjukfrånvaron beror främst på psykiska diagnoser men även rörelseorganen och övriga sjukdomar förekommer. Aktivt arbete pågår med primärsjukvården, företagshälsovården och Försäkringskassan.

Vi fortsätter det påbörjade arbetet med "Friskorienterat arbetssätt" och djupanalysen av sjukfrånvaron är klar. Inom KS är två pilotgrupper utvalda med fokus på att sänka sjukfrånvaron.

Under våren anställdes en ny HR-partner med fokus på rehabilitering och som nu jobbar strukturerat med att få tillbaka långtidssjukskrivna i arbete.

	2022		2023		2024	
	Total	Korttid	Total	Korttid	Total	Korttid
(%) Kommunstyrelsen	4,9	2,1	6,0	1,9	5,8	1,6

2 Bilagor

2.1 Åtgärder och konsekvensanalys

För att hantera det krympande ekonomiska utrymmet framöver behöver kommunen se över sina processer för att hitta effektiviseringar och den administrativa påbyggnaden där bland annat vakanser kommer prövas innan återbesättning.

Kommunstyrelsen har i sin verksamhetsplan för 2024 beslutat att se över och effektivisera organisationerna för fastighet, gata park samt hamnar. Vidare arbeta mer aktivt med att minska sjukfrånvaron genom projektet "Friskorienterat arbetssätt" vilket förväntas få effekt för hela den kommunala organisationen. Nedan är bedömning av effekter (på kort/lång sikt)

-  Förslag till åtgärd får negativa konsekvenser för perspektivet
-  Förslag till åtgärd får inga konsekvenser för perspektivet/ eller osäkerhet kring konsekvenser
-  Förslag till åtgärd får positiva konsekvenser för perspektivet
-  Bedömning kan inte göras

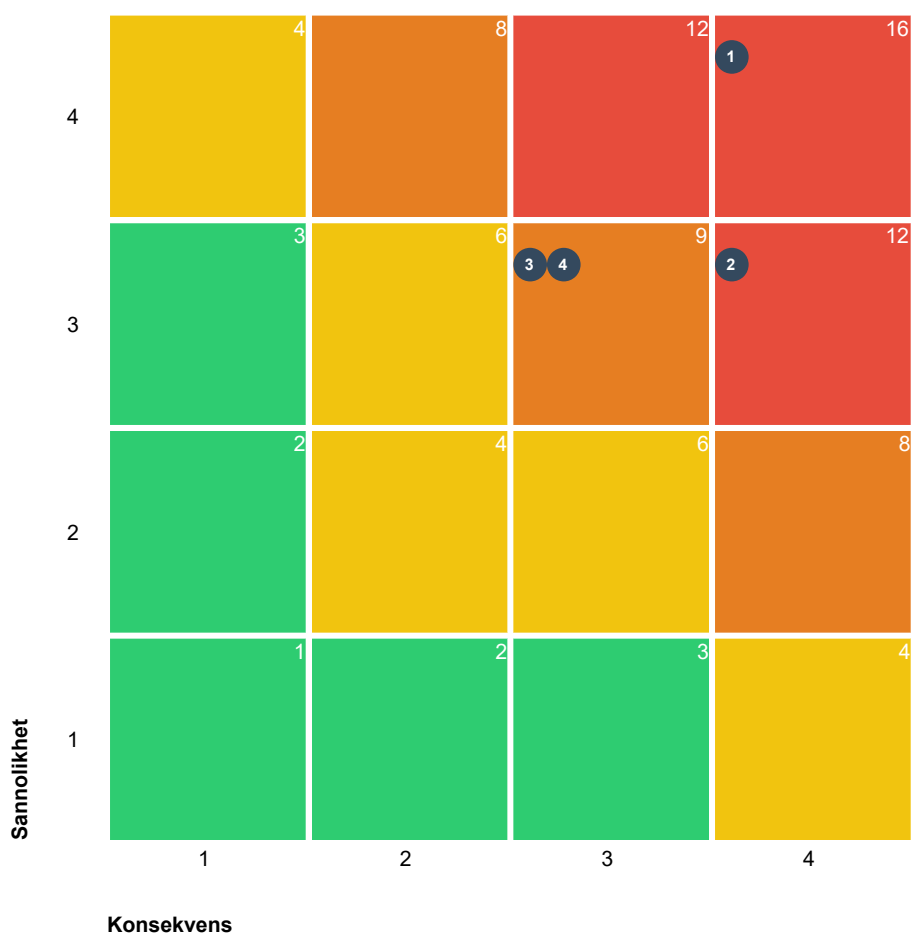
2.1.1 Specifikation åtgärder

Förvaltning	Verksamhet	Beskrivning	Effekt/summa (tkr)	Period	Bedömning av effekt
KS	KS	Projekt och bidrag	1 000	jan-dec	
KS	KLF	Lägre förvaltningsgemensamma kostnader, konsultkostnader, ungdomssamordnare och vakant tjänst	1 100	jan-dec	
KS	EKO	Vakant upphandlartjänst	500	jan-aug	
KS	EKO	Högre intäkter SKR, lägre driftkostnader	200	jan-dec	
KS	HR	Lägre kostnader företagshälsovård och bidrag omställningsfonden.	1 000	jan-dec	
KS	MEX	Delvis vakant tjänst, lägre konsultkostnader	300	jan-dec	
KS	KoF	Vakant tjänst	500	jan-dec	
KS	Miljö	Delvis vakant tjänst	50	jan	
KS	Plan	Högre intäkter, lägre driftkostnader	100	jan-dec	
KS	Gata o park	Lön finansieras av LONA-projekt	200	jan-dec	
KS	Hamnar	Vakant tjänst	300	juni-dec	
KS	Fastighet	Uppsägning av extern fastighetsskötsel samt system	70	juni-dec	

2.2 Intern kontroll

Nedan redovisas kommunfullmäktiges beslutade risker för 2024. Inför varje år tillsätts en arbetsgrupp med tjänstemän från samtliga förvaltningar, som gör en inventering av risker. Riskerna identifieras med utgångspunkt från olika frågeställningar som exempelvis kompetensförsörjning, informationssäkerhet och krishantering.

Inför varje risk nedan har en riskbedömning gjorts. Färgerna för beslutade risker är satta efter en gemensam riskbedömning av sannolikhet och konsekvens, enligt nedanstående matris.



2 Eliminera/Minimera		2 Reducera	Totalt: 4
----------------------	--	------------	-----------

	Sannolikhet	Konsekvens
Eliminera/Minimera		
Reducera		
Bevaka		
Acceptera		
4	Sannolik	Allvarlig
3	Trolig	Kännbar
2	Möjlig	Lindrig
1	Osannolik	Försumbar

Risk	Granskning
Risk att förebyggande krishantering inte är ändamålsenligt Arbetet med kontinuitetsplanering har fortsatt i flera av kommunens samhällsviktiga verksamheter. Syftet har varit och är att kunna hantera identifierade risker såsom strömavbrott, IT-bortfall, kommunikationssvårigheter eller personalbortfall som kan uppstå i ett läge av höjd beredskap eller vid en fredstida längre kris. Det kommer framöver och under oöverskådlig tid att vara fokus på höjd beredskap vilket präglat de förberedelser och den planering som utförts i samhällsviktig verksamhet under 2024. Att kunna hantera höjd beredskap (risk för krig eller krig) innebär att man även kan hantera fredstida kriser då stöd och hjälp lättare kan fås både internt och externt. En kommunövergripande plan för kontinuitetshantering ska upprättas under 2025 där bland annat ansvarsförhållanden tydliggörs.	Kontrollera att ansvariga chefer känner sig tillräckligt förberedda inför möjliga kriser.
Risk att kommunen inte kan bemanna sina kärnverksamheter För att få en bättre överblick över medarbetares kompetenser bygger HR-avdelningen nu upp en kompetensdatas i vårt befintliga system Winlas. Det finns flera syften med det. Exempelvis sammanställs en övergripande bild av vilka kompetenser som saknas eller har brist av i organisationen. Den enskilde chefen kan också använda det i medarbetarsamtal för utvecklingsplaneringen för medarbetaren. Detta ska även kunna användas i vår successionsplanering. HR-avdelningen analyserar även löpande avslutsenkäter samt avslutssamtal med chefer som slutat för att finna de primära orsakerna till att medarbetare väljer att avsluta sin anställning. HR-chefen redovisar detta halvårsvis i ledningsgruppen som sen vidtar lämpliga åtgärder.	Omvärldsbevakning inför kommande bristkompetenser och göra en kompetensinventering. Analys av avslutningssamtal.
Risk att det inte finns en successionsplan när kompetens går förlorad Samtliga förvaltningar jobbar för att säkerställa att spetskompetens inte förloras i samband med exempelvis pensionsavgångar. När det gäller det verksamhetsnära uppdraget så ses rutiner över kontinuerligt.	Se över interna rutiner för att säkerställa att samtliga finns.
Risk att kommunen utsätts för cyberattacker / skadlig kod Kommunen lever med hot om attentat mot våra IT-system. De utförs för att sabotera, stressa civilsamhället, komma åt viktig information som kan användas till utpressning eller säljas till andra antagonistiska organisationer eller stater. Skyddet mot detta är IT-säkerhet och Informationssäkerhet. IT-avdelningen har under året aktiverat multifaktorinloggning mot flera system när de nås från okända enheter och okända nätverk. Vissa tjänster är inte tillgängliga från länder utanför EU. Det finns även ett nytt system för sårbarhetsskanning och har möjlighet till fler kontroller i Microsoft 365.	Se över verktyg samt statistik över trafik och aktiviteter i nätverk och på datorer.

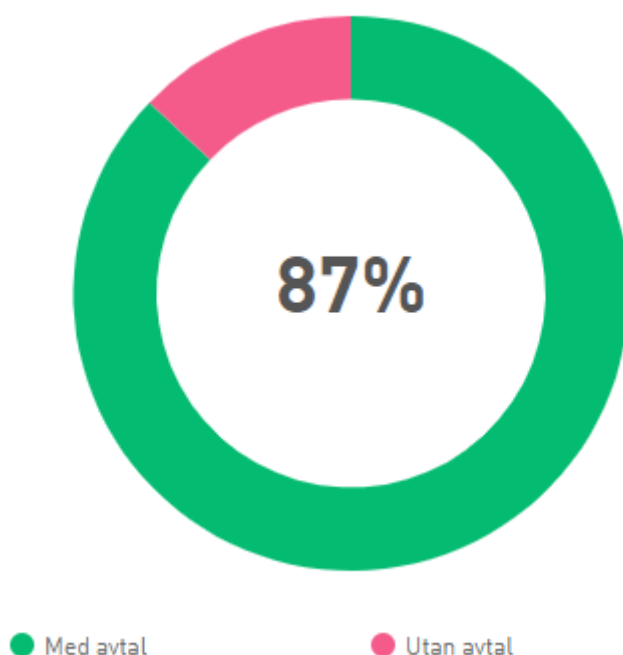
2.3 Inköp och avtalstrohet

Enligt av kommunfullmäktige beslutade mål "Hållbar konsumtion och produktion" ska kommunen säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster. Både konsumtion och produktion behöver vara hållbart, upphandlingar som görs behöver ta hänsyn till hållbarhet och det ska vara enkelt att göra rätt gällande hållbar konsumtion och produktion.

Det finns flera mål kopplat till att införa e-handel, till exempel att det ska bli lättare att göra rätt för de medarbetare som gör inköp, att avtalstroheten ska öka, att processerna ska bli mer effektiva samt att uppnå kostnadsbesparingar. Genom att ansluta leverantörer till e-handelssystemet kan den som beställer enklare söka och hitta avtalade varor och tjänster och se de aktuella priserna. Det blir då lättare att handla rätt varor och tjänster från rätt leverantör till rätt pris. Under året har ett kategoriträd införts i kommunens e-handelssystem för att underlätta för beställarna att hitta de produkter som verksamheten behöver.

Nedan visas avtalstroheten för kommunstyrelsen baserat på inköp som är betalda under året. Inköpen är exklusive köp av huvudverksamhet, lokalhyror samt bidrag. Avtalstroheten för perioden är 87 %. De kategorier som har störst andel utan avtal är inom teknisk verksamhet och tjänster. Sett till hela kommunen är avtalstroheten 87 % för perioden.

Året inköp gjorda från 364 olika leverantörer under perioden, varav 113 är avtalsleverantörer. Det är många mindre köp som genomförs från olika leverantörer.



Ölands IT-Nämnd

Årsredovisning 2024

IT: 2025-02-06



1 Förvaltningsberättelse

1.1 Händelser av väsentlig betydelse

Kalmar kommuns drabbades av en cyberattacker i januari som inte påverkade oss direkt men gav upphov till extra kontroller.

Vi har haft egna incidenter där de större är:

- IT-incident 2024-03-21. Nätverket slutade fungera vilket gjorde att inga verksamhetssystem var tillgängliga under tre timmar. Orsaken är identifierad och åtgärder för att det inte ska kunna hända igen är implementerade.
- Onsdag 2024-08-28 var det avbrott på Internetförbindelsen. Efter en timmes felsökning utan resultat kopplade vi över till Mörbylångas Internetförbindelse. Leverantören kunde heller inte hitta några fel och dagen efter kunde vi koppla tillbaka.

Under slutfördes följande projekt:

- Easit - ärendehanteringssystem
- PointSharp - certifikatbaserad inloggning
- SDK - anslutning till Ineras "Säker Digital Kommunikation"
- Ny leverantör av datorer och tillbehör

1.2 Förväntad utveckling

Dagens cyberattacker kräver att mer satsas på IT-säkerhet och Informationssäkerhet. Vi kommer behöva lägga mer resurser på Informationssäkerhet för att verksamheterna ska uppfylla kraven i NIS 2.

Utreda annan samverkan med Mörbylånga efter nuvarande avtal löper ut 2026-12-31.

1.3 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

1.3.1 Uppföljning av kommunfullmäktigemål

IT-nämnden har inte kopplat några mätetal eller aktiviteter till kommunfullmäktiges mål för 2024.

1.3.2 Kommunens verksamheter

Ekonomisk analys

Analys av avvikelse för perioden

IT-avdelningen uppvisade en budgetavvikelse på -1,2 mkr för året. De gemensamma kostnaderna som ska fördelas mellan kommunerna uppvisar underskott för perioden på -231 tkr. Borgholms kostnader för perioden uppvisar underskott på -841 tkr.

Gemensamt innehåller kostnader för det som delas mellan kommunerna, personal, lokaler, bilar med mera och återfinns i den andra tabellen nedan som heter *fördelas mellan kommunerna*.

- Personalkostnaderna uppvisar överskott för perioden.
- Inventeringen resulterade i ett underskott på lagret som har fördelats ut.

- Lagervärdet uppgår till 1 062 tkr per 31/12. IT-lagrets intäkter har bokats upp utifrån lagervärdet efter inventeringen.

Det gemensamma underskottet på -231 tkr har fördelats och fakturerats ut till respektive kommun baserat på antalet användare.

Borgholms egna kostnader inklusive kostnader för Borgholms del av nämnden återfinns i den tredje tabellen nedan och heter *IT Borgholm*.

- Tilläggsfaktura från ÖKF för avräkning av kvartal 1 2024.
- Högre kostnader för förbindelser och telefoni.
- Högre kostnader för system och program som delvis inte varit budgeterade.

Underskottet som uppstått i Borgholm på 841 tkr har utfördelats till nämnderna. Det kvarvarande underskottet på 180 tkr avser kostnader för nämndsarvoden.

Den fjärde tabellen nedan innehåller utfallet för IT-kostnaderna i Mörbylånga 2024.

Analys av årsprognos

Årsprognoserna har varierat över året. Från september har prognosen varit närmst utfallet. Det som hände i september var att kostnader från Ölands kommunalförbund inkom. Efter analyser var anledningen till att underskottet inte upptäcktes tidigare främst att Microsoftlicenser för första kvartalet 2024 togs redan 2023 i Ölands kommunalförbund därför har inte prisökningen märkts av så tydligt som verksamheten prognostiserat. Efter analysen har åtgärder vidtagits för att tidigare kunna identifiera eventuella underskott tidigare.

Uppföljning IT Total

	Budget jan-dec	Utfall jan-dec	Avvikelse ack.
Summa intäkter	-17 808	-28 650	10 842
Summa kostnader	17 808	28 829	-11 021
Total	0	180	-180

Totala intäkter och kostnader för IT-nämnden och Borgholm.

Uppföljning IT Fördelas mellan kommunerna

	Budget jan-dec	Utfall jan-dec	Avvikelse ack.
Intäkter från kommunala bolag	-1 950	-1 950	0
Övriga intäkter	0	-9 681	9 681
Summa intäkter	-1 950	-11 630	9 680
Inköp till Lager	0	9 790	-9 790
Personalkostnader	10 197	9 729	468
Lokalkostnader	175	175	0
System och program	0	85	-85
Övriga kostnader	865	1 108	-243
Summa kostnader	11 237	20 917	-9 680
Total	9 287	9 286	0

Varav kostnader som ska fördelas mellan Borgholm och Mörbylånga. Utfall blev -231 tkr som har fördelats 45,3% Borgholm och

54,7% Mörbylånga.

Uppföljning IT Borgholm

	Budget jan-dec	Utfall jan-dec	Avvikelse ack.
Intäkter Borgholms kommun	-10 778	-10 778	0
Intäkter Mörbylånga kommun	-5 080	-5 080	0
Övriga intäkter	0	-1 161	1 161
Summa intäkter	-15 858	-17 020	1 162
Nämndsarvoden	0	180	-180
Telefoni	1 150	1 254	-104
System och program	4 447	4 871	-424
IT kommunikation	974	1 224	-250
Övriga kostnader	0	340	-340
Summa kostnader	6 571	7 912	-1 341
Total	-9 287	-9 107	-180

Varav Borgholms egna kostnader uppvisar ett negativt utfall med -841 tkr exklusive kostnader för Borgholms del av nämnden. Utfallet för nämndsarvoden blev -180 tkr.

Uppföljning IT Mörbylånga

	Budget jan-dec	Utfall jan-dec	Avvikelse ack
Intäkter Mörbylånga kommun	-12 873	-13 241	368
Övriga intäkter	-2 410	-392	-2 018
Summa intäkter	-15 283	-13 633	-1 650
Nämndsarvoden	250	89	161
Telefoni	100	73	27
System och program	13 632	13 512	120
IT kommunikation	360	336	24
Övriga kostnader	2 106	2 039	67
Summa kostnader	16 448	16 048	399
Totalt	1 165	2 416	-1 251

Analys från Mörbylånga: Intäkter från ÖKF är budgeterat enligt den gamla IT-organisationen vilket resulterar i en stor avvikelse på intäktssidan.

Kostnaderna överskrider inte budget på grund av en felberäkning men det täckte å andra sidan de ökade kostnaderna som inte var medräknade i budgeten.

Underskottet fördelas inte ut utan det tas centralt.

Åtgärder och konsekvensanalys

Kostnaderna för förbindelser och licenser för system har ökat mer än vad som beräknades i budget. Dock finns det en vakans under januari till februari, vilken reducerar avvikelsen.

Samtliga system och program har kartlagts och jämförts med budget. En del av dessa är fakturerade direkt till Borgholm istället för Ölands kommunalförbund. Mörbylångas del faktureras under november.

Förklaring av bedömning av effekt för åtgärder i specifikationen:

-  Förslag till åtgärd får negativa konsekvenser för perspektivet
-  Förslag till åtgärd får inga konsekvenser för perspektivet/ eller osäkerhet kring konsekvenser
-  Förslag till åtgärd får positiva konsekvenser för perspektivet
-  Bedömning kan inte göras

Specifikation åtgärder

Förvaltn ing	Verksa mhet	Beskrivning	Effekt/summa (tkr)	Period	Bedömn ing av effekt
KS	IT	Vakans	105	jan-feb	
KS	IT	Fakturering av gemensamma IT kostnader som budgeterats i ÖKF till Mörbylånga	355	nov	



Borgholms
kommun

Miljö- och byggnadsnämnd

Årsredovisning 2024

Dec 2024

MBN: 2024-02-19, §XX



Innehållsförteckning

1	Förvaltningsberättelse	3
1.1	Händelser av väsentlig betydelse	3
1.2	Förväntad utveckling	3
1.3	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	4
	1.3.1 Uppföljning av kommunfullmäktigemål	4
	1.3.2 Sammanfattning ekonomisk analys	7
	1.3.3 Kommunens verksamheter	8
2	Bilagor	10
2.1	Intern kontroll	10
2.2	Inköp och avtalstrohet	13

1 Förvaltningsberättelse

1.1 Händelser av väsentlig betydelse

Förvaltningen har under året arbetat aktivt med:

- Effektivisering av ärendehantering för miljö- och hälsoskydd, bland annat genom upphandling av nytt ärendehanteringssystem
- Införande av ett nytt, effektivare, arbetssätt för tillsyn av enskilda avlopp enligt modellen "Klart vatten" på Gotland, och inventering och åtgärder som utgår från miljökvalitetsnormerna i kommunens vattenförekomster
- Ytterligare effektivisering av ärendehantering för bygglovsärenden, genom förberedelser för ett ännu mera automatiserat ärendehanteringssystem och anslutning till digitala brevlådor
- Åtgärder för att stärka friskfaktorer och minska sjukfrånvaron, exempelvis genom kollegiala samtalsgrupper och deltagande i kommunens övergripande projekt för att minska sjukfrånvaron: "Friskorienterat arbetssätt"

1.2 Förväntad utveckling

Bygglov

Räntesänkningar och dämpad inflation under året påverkade inte antalet inkommande bygglovsärenden nämnvärt. Däremot ökade antalet förfrågningar och rådgivningar, vilket kan indikera att ärendeingången kan komma att öka under 2025.

Förvaltningen arbetade aktivt för att behålla kompetenser genom det ekonomiska omställningsarbetet inför 2024. Flera effektiviseringar i ärendehantering har också genomförts under året och planeras för 2025. Bedömningen är därför att en måttlig ökning av bygglovsärenden ska kunna hanteras med befintliga resurser.

Dialog pågår med Mörbylånga kommun kring samverkan för GIS och kart- och mättjänster, för ökad effektivitet och minskad sårbarhet vid personalomsättning.

Miljö-och hälsoskydd

Med det nya arbetssättet för tillsyn av enskilda avlopp som införs 2025 förväntas en ökning av ansökningar, efter utskick till fastighetsägare i april och november. Antalet tillståndsansökningar halverades under 2024, samtidigt som två nya medarbetare anställdes. Bedömningen är därför att ökningen ska kunna hanteras med befintliga resurser. Införandet av ett nytt ärendehanteringssystem under andra halvan av året, jämte den omfördelning av arbetsuppgifter som gjorts, förväntas också öka effektiviteten i ärendehandläggningen och minska administrationen.

Under 2025 kommer ett samverkansavtal med Mörbylånga kommun att tas fram för handläggning av ärenden inom miljö- och hälsoskydd och livsmedel. Detta minskar sårbarheten vid personalomsättning och frånvaro, och ökar likabedömningen i ärendena mellan kommunerna. I förlängningen är det tänkt att övriga kommuner i länet också kan ansluta till avtalet.

Dialog pågår också med Kalmar kommun kring ett fortsatt samverkansavtal för serveringstillstånd.

1.3 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

1.3.1 Uppföljning av kommunfullmäktigemål

3 God Hälsa och välbefinnande



Kommentar

Målet är delvis uppfyllt. I måluppfyllelsen har det tagits hänsyn till 1 mätetal där verksamheten delvis når målvärdet. Prognosen vid tertial- och delårsbokslut var densamma som utfallet för helåret. Utfallet föregående år var mestadels uppfyllt.

Friskindex för alla kommunanställda

Resultatet ska ses mot bakgrund av det stora ekonomiska omställningsarbetet inför 2024, där många åtgärder vidtogs för en budget i balans. Besparingar gjordes genom vakanshållning av tjänster under kortare och längre perioder, och medarbetare utlånades till andra avdelningar och enheter inom KLF. Personalomsättningen var också relativt hög.

Resultaten från medarbetarundersökningarna har följts upp och åtgärder för att stärka friskfaktorerna har diskuterats, beslutats och följts upp på arbetsplatsträffar, i avdelningens lokala samverkan och på avdelningsmöten.

Ett gradvis bättre budgetläge under året, med möjlighet att återbesätta tjänster, ta tillbaka utlånad personal och arbeta med effektiviseringar i ärendehantering har sannolikt påverkat friskfaktorerna och därmed måluppfyllelsen positivt i jämförelse med resultatet vid tertial- och delårsbokslut.

Mätetal	Periodicitet	Målvärde	Utfall	Prognos
Friskindex för alla kommunanställda	Tertial	70	64	65

8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt



Kommentar

Målet är uppfyllt. I måluppfyllelsen har det tagits hänsyn till 7 mätetal där verksamheten når målvärdet på 3 av dessa, mestadels når målvärdet på 2, och delvis når målvärdet på 2. Prognosen vid tertial- och delårsbokslut var mestadels uppfyllt. Utfallet föregående år var delvis uppfyllt.

Löpande Insikt - Nöjd Kund Index (NKI) på serviceområde Bemötande och Information ska öka årligen

Målet för serviceområde Bemötande är uppfyllt, och målet för serviceområde Information är delvis uppfyllt. Mätningen är gjord i början på 2024 och baseras på utfall 2023 för samtliga ingående verksamheter. Inom nämndens ansvarsområde har betyget för bemötande ökat för Bygg, Livsmedel och Servering, medan det minskat för Miljö, mätetalet är därmed mestadels uppfyllt. Betyget för information har ökat för Bygg, Livsmedel och Servering, medan det minskat för Miljö, mätetalet är därmed mestadels uppfyllt. Arbetet med service och

bemötande i projektet "Bra bemötande i Borgholms kommun" har fortsatt under 2024, bland annat genom deltagande i Svenskt Näringslivs utvecklingsprogram "Serviceinriktad myndighetsutövning".

Bemötande	2022	2023
Bygg	75	80
Miljö	76	72
Livsmedel	74	88
Servering	89	92

Information	2022	2023
Bygg	67	74
Miljö	69	62
Livsmedel	68	78
Servering	73	75

Intäktsstapp för reducerade ärenden inom Byggenheten får inte överskrida 2% av totala intäkter

Målet är uppfyllt. Intäktsbortfall för 2024 uppgår till 0,2% av de totala intäkterna för året. Totalt har tre ärenden varit försenade och lett till reduceringar om totalt 14,1 tkr. Dessa avser månaderna januari, februari och maj.

Antal timmar debiterbar miljötillsyn per anställd av 1000 timmar

Målet är delvis uppfyllt. Personalomsättning under året har påverkat måluppfyllelsen.

Total sjukfrånvaro ska minska med en procentenhet jämfört med föregående år

Målet är mestadels uppfyllt. Målvärdet är satt med hänsyn till enstaka långtidssjukskrivningar inom en verksamhet som under första tertialen stod för den största påverkan procentuellt då avdelningen är förhållandevis liten. Flera åtgärder för att förebygga arbetsrelaterad sjukfrånvaro och stärka verksamheten inom detta område vidtogs under både 2023 och 2024, som kollegial samtalsgrupp via HR, snabba ersättningsrekryteringar vid vakanser och förberedelser för ett nytt, effektivare arbetssätt. Avdelningen har också deltagit i kommunens projekt för att minska sjukfrånvaron: "Friskorienterat arbetssätt".

Korttidssjukfrånvaro ska minska med en procentenhet jämfört med föregående år

Målet är uppfyllt.

Andelen långtidssjukfrånvaro av total sjukfrånvaro ska minska med en procentenhet jämfört med föregående år

Målet är mestadels uppfyllt. Enstaka långtidssjukskrivningar inom ett verksamhetsområde påverkar mycket procentuellt. Många åtgärder har vidtagits under året för att stärka den aktuella verksamheten, som kollegial samtalsgrupp via HR, snabba ersättningsrekryteringar vid vakanser och förberedelser för ett nytt arbetssätt.

Aktivitet: Mätning av sökflöde på hemsidan

Antalet sidvisningar inom området "Bygga, bo och miljö" var under året 9554 stycken, jämfört med 13815 stycken 2023. På den mest besökta sidan under denna rubrik, "Bygga nytt, ändra eller riva" har sidvisningarna minskat något, från 6816 stycken 2023 till 6374 stycken 2024. Näst mest besökta sida inom nämndens ansvarsområde "Detaljplaner och översiktsplan" har också minskat, från 3653 till 2628 i år, medan "Översiktsplaner" under denna rubrik däremot har ökat från 1864 till 2415 besök. "Avgifter bygglov och anmälan" har oförändrat antal besök. Under samtliga rubriker "Kartor", "Bygglövsprocessen", och "Gällande detaljplaner" har besöken minskat. Sidan "Elda ute" har ökat från 919 till 1731 besök.

Ökningen av sidvisningar för översiktsplanering beror uppenbart på det pågående granskningsarbetet och remissen av ÖP 2040. Minskningarna på de övriga sidorna är mera svårtolkade, då både förvaltningen och branschen upplevt ett ökat antal förfrågningar under hösten. De ökade besöken på sidan "Elda ute" beror sannolikt på ny lag från 1 januari 2024, baserad på EU-direktiv, om eldning i trädgårdar.

Webbsidorna uppdateras löpande av två webbredaktörer, en handläggare från Bygg och en från Miljö, för att vara aktuella och funktionella.

Mätetal	Periodicitet	Målvärde	Utfall	Prognos
 Löpande Insikt - NKI på serviceområde Bemötande ska öka årligen	År	80	83	83
 Löpande Insikt - NKI på serviceområde Information ska öka årligen	År	80	74	74
 Intäktstapp för reducerade ärenden inom byggenheten får inte överskrida 2% av totala intäkter	Tertial	2 %	0,2 %	0,2 %
 Antal timmar debiterbar miljötillsyn per anställd av 1000 timmar	Tertial	275 /ÅA	254 /ÅA	250 /ÅA
 Total sjukfrånvaro ska minska med en procentenhet jämfört med föregående år	Tertial	6,8 %	7 %	7 %
 Korttidssjukfrånvaro ska minska med en procentenhet jämfört med föregående år	Tertial	3 %	2,3 %	2,3 %
 Andelen långtidssjukfrånvaro av total sjukfrånvaro ska minska med en procentenhet jämfört med föregående år	År	54 %	64 %	64 %

Aktiviteter	Status
Mätning av sökflöde på hemsidan	 Avslutad

12 Hållbar konsumtion och produktion



Kommentar

Målet är inte uppfyllt. I måluppfyllelsen har det tagits hänsyn till 3 mätetal där verksamheten inte når målvärdet på något av dem. Prognosen vid tertial- och delårsbokslut var delvis

uppfyllt samt ej uppfyllt. Utfallet föregående år var ej uppfyllt.

Andel bygglovs- och anmälningsärenden som kommer in via e-tjänst inom byggenheten

Målet är inte uppfyllt. Under året har informationsutskick gjorts i äldre ärenden som saknar slutbesked där giltighetstiden har gått ut. En andel av dessa sökande har gjort lovansökan på nytt och ansökt på samma handlingar som de gjort i tidigare ärende vilket gör att ansökan kommer in analogt. Detta påverkar statistiken för antal ärenden som kommer in via e-tjänst negativt. Detsamma gäller analoga massansökningar från stora energiaktörer. På hemsidan, och vid kontakter med sökande, hänvisas alltid till e-tjänster.

Antal inventerade enskilda avlopp av det totala uppskattade antalet på 6000 st

Målet är inte uppfyllt. Detta beror främst på att de personella resurserna inte motsvarat behovet för verksamheten, att medarbetare varit långtidssjukskrivna och att personalomsättningen har varit hög. Två nya medarbetare har anställts under året och en rad åtgärder för att effektivisera och stärka verksamheten har vidtagits.

Förberedelser för inventering av enskilda avlopp har inletts genom att läsa in ca 4000 fastigheter i ärendehanteringssystemet.

Andel ärenden som kommer in via e-tjänst inom miljöenheten

Målet är inte uppfyllt. En förklaring kan vara att e-tjänsten för den stora ärendegruppen enskilda avlopp inte upplevs som funktionell, varför sökande föredrar analoga ansökningar. När det nya ärendehanteringssystemet för miljö- och hälsoskydd införs 2025 kommer e-tjänsterna att bli mera funktionella. På hemsidan, och vid alla kontakter med sökande, hänvisas alltid till e-tjänster.

Mätetal	Periodicitet	Målvärde	Utfall	Prognos
■ Andel bygglovs- och anmälningsärenden som kommer in via e-tjänst inom byggenheten	Tertial	75 %	54 %	54 %
■ Antal inventerade enskilda avlopp av det totala uppskattade antalet på 6000 st	Tertial	100 st	0 st	0 st
■ Andel ärenden som kommer in via e-tjänst inom miljöenheten	Tertial	50 %	38 %	38 %

1.3.2 Sammanfattning ekonomisk analys

Avvikelsen för året är +601 tkr, främst beroende på högre intäkter från bygglovsärenden än beräknat och lägre personalkostnader, genom förvaltningens åtgärds paket, motsvarande 1,1 mkr. Högre kostnader från bostadsanpassning och lägre intäkter än beräknat från miljö- och hälsoskydd reducerar det positiva resultatet.

Skillnaden mellan resultatet och prognoserna vid tertial- och delårsbokslut beror främst på lägre kostnader än förväntat för bostadsanpassning, uppdatering av karttjänster och nytt ärendehanteringssystem för miljö- och hälsoskydd.

1.3.3 Kommunens verksamheter

Ekonomisk analys

Analys av avvikelse för perioden

Avvikelsen för året är +601 tkr, främst beroende på högre intäkter från bygglovsärenden än beräknat och lägre personalkostnader, genom förvaltningens åtgärder för att hålla budget och skapa ett överskott vid årets slut, enligt §79 Kommunstyrelsen 2024-08-27. Högre kostnader för bostadsanpassning och lägre intäkter än beräknat från miljö- och hälsoskydd reducerar det positiva resultatet.

Analys av årsprognos

Skillnaden mellan resultatet och prognoserna vid tertial- och delårsbokslut beror främst på lägre kostnader än förväntat för bostadsanpassning, uppdatering av karttjänster och nytt ärendehanteringssystem för miljö- och hälsoskydd.

(tkr)	Prognos tertialbokslut	Prognos delårsbokslut	Årets resultat
Miljö- och byggnadsnämnden	+ 760	+ 260	+ 601

Ekonomisk sammanställning per ansvar

	Årsbudget	Budget jan-dec	Utfall jan-dec	Avvikelse jan-dec
4000 Miljö- och byggnadsnämnd	747	747	742	5
4100 Miljö och bygg	1 583	1 583	1 595	-12
4200 Miljöenhet	3 619	3 619	3 746	-127
4300 Byggenhet	-1 098	-1 098	-1 736	638
4309 Bostadsanpassning	1 724	1 724	2 030	-306
4400 Administration	2 475	2 475	2 072	403
	9 050	9 050	8 449	601

Sjukfrånvaroanalys

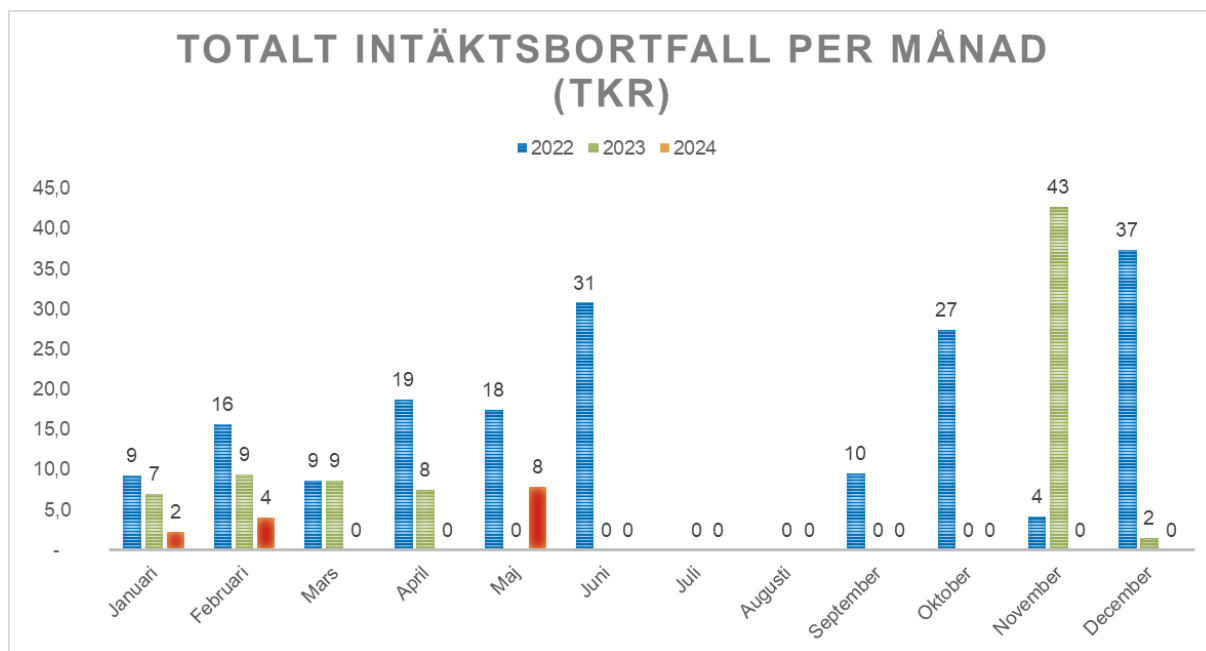
Både den totala sjukfrånvaron och korttidssjukfrånvaron är lägre än föregående år. Enstaka långtidssjukskrivningar inom en verksamhet påverkar resultatet mycket då avdelningen har förhållandevis få medarbetare. Flera åtgärder för att förebygga arbetsrelaterad sjukfrånvaro och stärka verksamheten inom detta område vidtogs under både 2023 och 2024, som kollegial samtalsgrupp via HR, snabba ersättningsrekryteringar vid vakanser och förberedelser för ett nytt, effektivare arbetssätt. Avdelningen har också deltagit i kommunens projekt för att minska sjukfrånvaron: "Friskorienterat arbetssätt".

Miljö- och byggnadsnämnden	2022		2023		2024	
	Total	Korttid	Total	Korttid	Total	Korttid
	5,4	2,3	8,4	2,7	7,0	2,3

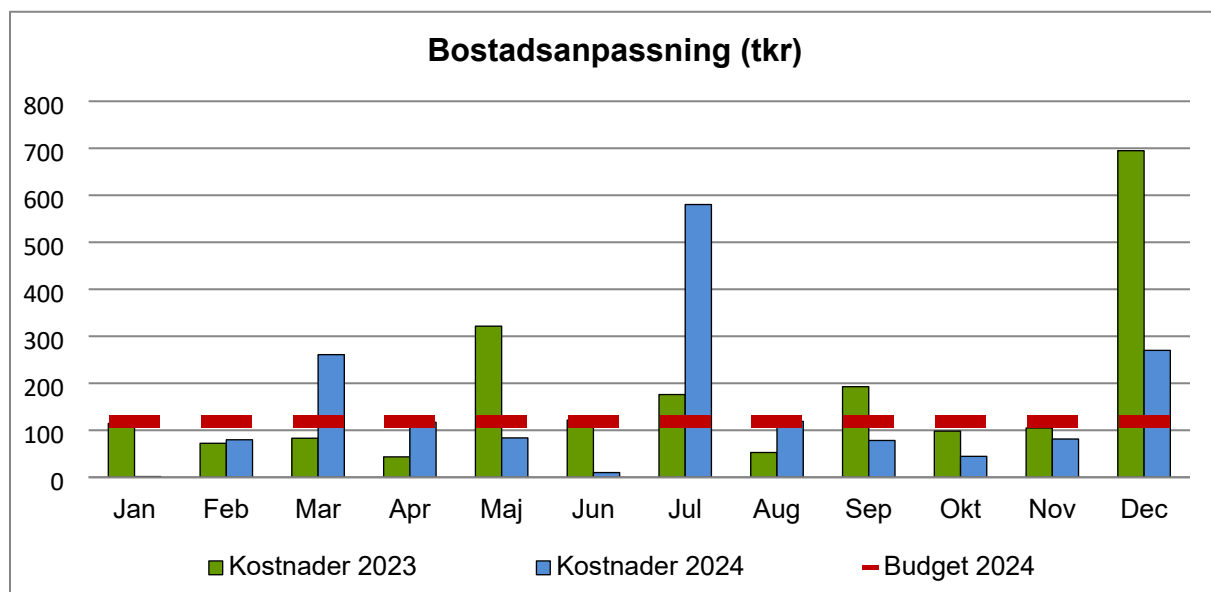
I tabellen är data uttaget för perioden 1/12 föregående år till 30/11 för respektive år. För att det ska vara representativt för ett helår. Det blir en förskjutning på en månad.

Reducerade avgifter och bostadsanpassning

Antalet ärenden som på byggenheten överskridit tiden och därmed innebär en reducerad avgift för kunden var för december månad 0 styck, totalt intäktsbortfall om 0 tkr, vilket är 0 % av den totala intäktssumman för månaden. I tabellen nedan visas totalt intäktsbortfall per månad för innevarande år, föregående år samt året innan dess. Totalt uppgår intäktsbortfallet för 2024 till 0,2 % av de totala intäkterna.



Kostnaden för bostadsanpassning ligger 314 tkr över budgeterad nivå för året. Kostnadsökningen i juli härleds till ett överprövat ärende samt två kostsamma bostadsanpassningar. I tabellen nedan visas kostnad per månad för innevarande år samt för föregående år. Innevarande års budget per månad visas också.



Åtgärder och konsekvensanalys

Förvaltningens åtgärdspaket uppgick till 1,1 mkr för helåret. Åtgärderna bedömdes vara nödvändiga för att kunna hålla budget och skapa ett överskott vid årets slut, enligt §79 Kommunstyrelsen 2024-08-27. De bedöms inte ha gett några påtagliga negativa konsekvenser för verksamheten.

Specifikation åtgärder

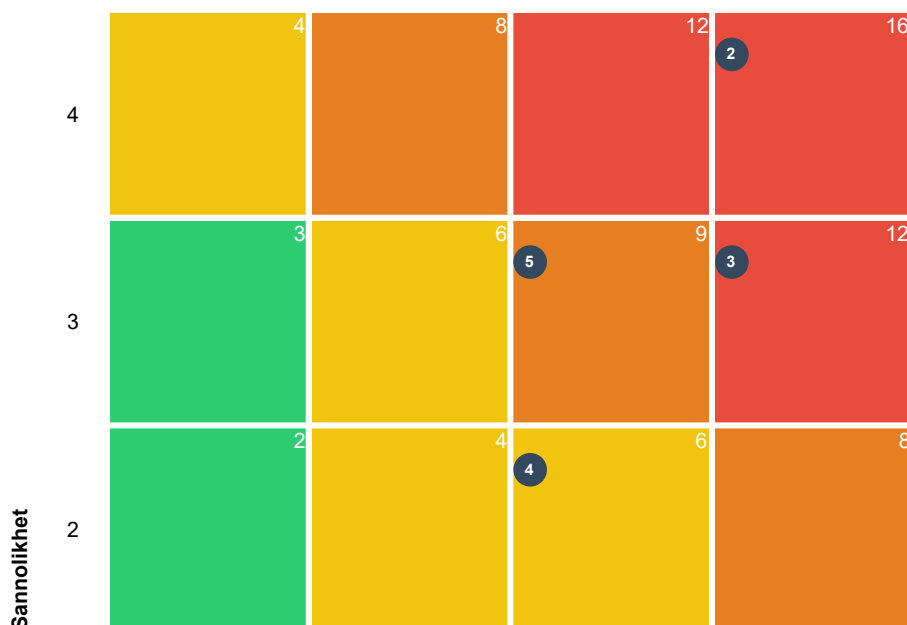
Förvaltn ing	Verksa mhet	Beskrivning	Effekt/summa (tkr)	Period	Bedömn ing av effekt
MBN	Admin	Vakans	418	apr-dec	●
MBN	Miljö	Vakans	434	mar-okt	●
MBN	Bygg	Vakans	249	mar, okt-dec	●

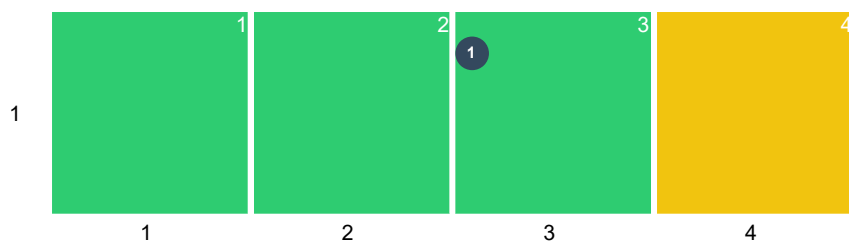
2 Bilagor

2.1 Intern kontroll

Nedan redovisas kommunfullmäktiges beslutade risker för 2024. Inför varje år tillsätts en arbetsgrupp med tjänstemän från samtliga förvaltningar, som gör en inventering av risker. Riskerna identifieras med utgångspunkt från olika frågeställningar som exempelvis kompetensförsörjning, informationssäkerhet och krishantering.

Inför varje risk nedan har en riskbedömning gjorts. Färgerna för beslutade risker är satta efter en gemensam riskbedömning av sannolikhet och konsekvens, enligt nedanstående matris.





Konsekvens

2 Eliminera/Minimera 1 Reducera 1 Bevaka 1 Acceptera Totalt: 5

Eliminera/Minimera	Sannolikhet	Konsekvens
Reducera		
Bevaka	4 Sannolik	Allvarlig
Acceptera	3 Trolig	Kännbar
	2 Möjlig	Lindrig
	1 Osannolik	Försumbar

Risk	Granskning
(1) Risk att debitering inte är korrekt enligt taxa och att fakturering inte sker i tid Miljö- och byggnadsnämnd Granskning har skett löpande under året för att säkerställa att debitering och fakturering utförts korrekt.	Pågående Stickprov på fakturor
(2) Risk att förebyggande krishantering inte är ändamålsenligt Miljö- och byggnadsnämnd Både chefer och medarbetare behöver mera kunskap och förberedelse för vad som krävs vid en eventuell kris. Arbetet påbörjades under 2024 med ett föredrag om höjd beredskap av kommunens säkerhetssamordnare vid ett avdelningsmöte. Arbetet behöver fortsätta under 2025 med mera konkreta förberedelser inom de olika verksamhetsområdena.	Pågående Kontrollera att ansvariga chefer känner sig tillräckligt förberedda inför möjliga kriser.
(3) Risk att kommunen inte kan bemanna sina kärnverksamheter För att få en bättre överblick över medarbetares kompetenser bygger HR-avdelningen nu upp en kompetensdatas i vårt befintliga system Winlas. Det finns flera syften med det. Exempelvis sammanställs en övergripande bild av vilka kompetenser som	Pågående Omvärldsbevakning inför kommande bristkompetenser och göra en kompetensinventering. Pågående Analys av avslutningssamtal.

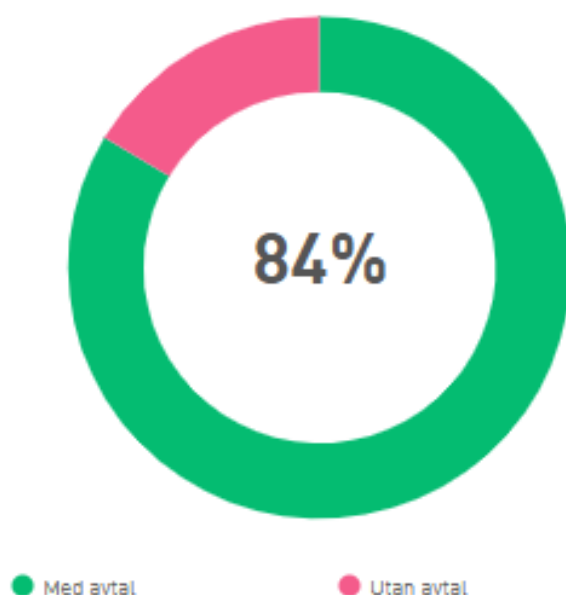
Risk	Granskning
saknas eller har brist av i organisationen. Den enskilde chefen kan också använda det i medarbetarsamtal för utvecklingsplaneringen för medarbetaren. Detta ska även kunna användas i vår succesionsplanering. HR-avdelningen analyserar även löpande avslutsenkäter samt avslutssamtal med chefer som slutat för att finna de primära orsakerna till att medarbetare väljer att avsluta sin anställning. HR-chefen redovisar detta halvårsvis i ledningsgruppen som sen vidtar lämpliga åtgärder.	
 (4) Risk att det inte finns en succesionsplan när kompetens går förlorad Miljö- och byggnadsnämnd Arbetsrutiner har setts över och uppdaterats löpande under året. Förberedelser har gjorts för kommande pensionsavgångar, genom att planera rekrytering av ersättare så att kompetensöverföring är möjlig.	 Pågående Se över interna rutiner för att säkerställa att samtliga finns.

2.2 Inköp och avtalstrohet

Enligt av kommunfullmäktige beslutade mål "Hållbar konsumtion och produktion" ska kommunen säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster. Både konsumtion och produktion behöver vara hållbart, upphandlingar som görs behöver ta hänsyn till hållbarhet och det ska vara enkelt att göra rätt gällande hållbar konsumtion och produktion.

Det finns flera mål kopplat till att införa e-handel, till exempel att det ska bli lättare att göra rätt för de medarbetare som gör inköp, att avtalstroheten ska öka, att processerna ska bli mer effektiva samt att uppnå kostnadsbesparingar. Genom att ansluta leverantörer till e-handelssystemet kan den som beställer enklare söka och hitta avtalade varor och tjänster och se de aktuella priserna. Det blir då lättare att handla rätt varor och tjänster från rätt leverantör till rätt pris. Under året har ett kategoriträd införts i kommunens e-handelssystem för att underlätta för beställarna att hitta de produkter som verksamheten behöver.

Nedan visas avtalstroheten för miljö- och byggnadsförvaltningen, baserat på inköp som är betalda under perioden. Inköpen är exklusive köp av huvudverksamhet, lokalhyror samt bidrag. Avtalstroheten för perioden är 84 %. Inköp gjorda från 46 olika leverantörer under perioden, varav 21 är avtalsleverantörer. Den del som avviker mest från avtal är kategorierna konsulttjänster och administrativa kostnader. Sett till hela kommunen så är avtalstroheten 87 % under perioden.



Utbildningsnämnd

Årsredovisning 2024

Dec 2024

XN: 202X-XX-XX, §XX



Innehållsförteckning

1	Förvaltningsberättelse	3
1.1	Händelser av väsentlig betydelse	3
1.2	Förväntad utveckling	4
1.3	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	5
	1.3.1 Uppföljning av kommunfullmäktigemål	5
	1.3.2 Sammanfattning ekonomisk analys	8
	1.3.3 Kommunens verksamheter	8
	1.3.4 Systematisk kvalitetssäkring	13
2	Bilagor	15
2.1	Intern kontroll	15
2.2	Inköp och avtalstrohet	17

1 Förvaltningsberättelse

1.1 Händelser av väsentlig betydelse

Flera positiva händelser har även detta år skett med kreativa lösningar för våra barn, elever och medborgare. De beskrivs noggrannare nedan i texten. Det är glädjande trots att även detta år har varit ett oroligt år i världen vilket även påverkat barn och ungas mående. Samt vissa ekonomiska svängningar som vi inte kunnat förutse, men som vi tidigt tog höjd för.

Grundskolorna har arbetat vidare med att få bättre elevnärvaro vilket har fortsatt ge effekt. Direkta insatser för att försöka säkra upp studieresultaten för i synnerhet de elever som riskerade att missa behörighet till gymnasiet har genomförts. Men efter analyser så kommer vi att satsa på en spännande generell kompetensutveckling i grundskolan kommande läsår för att stärka våra lärare så ännu bättre resultat kan uppnås. Tilläggas bör att skolorna arbetar hårt redan med att förbättra resultaten, vilket vi redan kan se effekter på vissa enheter.

Arbetet kring barn och ungas situation och mående har varit och är en viktig del i uppdraget. Samarbetet med socialförvaltningen i form av förebyggande teamet är bra och viktigt. Skola, socialtjänst, polis och fritid (SSPF) fortsätter ha ett gott förebyggande samarbete kring tidiga insatser. Det förebyggande arbetet kring våld genom MVP har nu också startat upp på f-6 skolorna.

Barn- och elevtalet har minskat något på en del enheter medan det faktiskt har ökat på några. Det fördelar sig ojämnt vilket blir utmaningar i frågan om organisering, men även ekonomi. En kreativitet och förändringsbenägenhet krävs för att möta dessa utmaningar. Tyvärr är födseltalet även i vår kommun mycket lägre än tidigare, under 2022 51 födda i Borgholms kommun, 2023 52 födda. Även när vi summerar 2024 landade vi på 52 födda. Detta är något som vi måste hantera och fick påbörja 2024 då vi slog ihop förskolorna Björkviken och Hasselbacken i Köpingsvik. Även ett beslut att tillfälligt stänga förskolan Sandhorvan från hösten 2025 fattades och ska verkställas.

Flera nationella utredningar påbörjades under året och som vi inväntar resultat på framöver. Dessa kan komma och påverka verksamheten på olika sätt.

Ett beslut fattades kring förskolan och att utöka från 15-20 timmar för de placeringar inom den gruppen. Det ska genomföras hösten 2025.

Skola arbetslivs (SKAL) arbetet har fortsatt och är mycket viktigt vilket bekräftats på flera sätt. Länsövergripande möten har hållits där vi berättat om vårt arbete i Borgholms kommun, som inspiration till övriga kommuner i länet.

Fritidsgården har genomfört flera aktiviteter under året. Liseberg, Hestra (skidresa) gemensamt. Fritidsgårdarna är mer EN verksamhet.

Kulturskolan har fortsatt haft fokus bemötande och kollegial fortbildning. Ett mycket positivt arbete på vår kulturskola som är en av landets största i förhållande till folkmängd, ca 20-24% av barnen deltar i verksamhet. Man har även i år deltagit i flera stora evenemang som skördefesten, lucia och kronprinsessans födelsedagsfirande.

Flera gemensamma projekt inom kultur och de kreativa delarna pågår. Exempelvis hbtq-café, projekt tillsammans med folkhälsosamordnaren, förebyggande och fritidsgård. Där vi ska rikta verksamheten mot ungdomar i behov.

Vi har även inlett ett samarbete med LSS-verksamheten där deras deltagare ska gå på

skapande verkstad, sång och dans på Kulturskolan.

Biblioteken har genomfört en studieresa till bokmässan, vilket var mycket givande. Även det nära samarbetet med skolbiblioteksdelarna för att främja läsningen har fortsatt utvecklats. En mycket viktig del för våra barn och unga som vi behöver hålla i och vidareutveckla framåt. En ny barnavdelning har utformats på huvudbiblioteket samt en fortsatt uppskattad aktivitetsverksamhet för alla åldersgrupper.

Uppbyggnaden av den nya Åkerboskolan är nu avslutad, och hela verksamheten har flyttat in i de moderna lokalerna. Skolgården är färdig och togs i bruk i och med skolstarten hösten 24.

Samarbetet med Mörbylånga har utvecklats vidare och finns i många delar inom förvaltningen. Exempel på vad som arbetas med är: övergripande förvaltningsfrågor där förvaltningen har regelbundna möten, gemensamma utvecklingsdagar för rektorer, biblioteksverksamheten arbetar tillsammans kring bland annat program och marknadsföring, elevhälsan samarbetar och enskilda rektorer har dialog i olika frågor.

1.2 Förväntad utveckling

Utifrån föregående läsårs studieresultat för årskurs 9 har ett utvecklingsarbete startats som förväntas ge bättre studieresultat för våra elever. En gemensam kompetensutveckling för grundskolans lärare är planerad att starta höstterminen 2025 kring Ledarskap i klassrummet i syfte att stärka lärarna och undervisningen.

Språkutveckling, läsning och arbetet kring detta är en del i kommande utveckling. Ett gott samarbete med skolbiblioteken och en plan för detta finns på plats. Det har redan skett positiva delar under hösten och förutsättningar framåt blir mycket viktiga för att hålla i det arbetet.

Utifrån nuläge så kommer fokus att behöva vara extra stort kring arbetsmiljön, i synnerhet på en del enheter i förskolan. Detta som en följd av de minskade barntalen och därifrån minskad bemanning. Den budget som givits oss utgår från ett visst barntal och vi ser exempelvis i centrala Borgholm att det blir klart fler barn än vad som är budgeterat och det skapar en ansträngd situation då det i dagsläget inte finns marginaler att justera upp budgeten. Detta tvärtemot andra delar i kommunen där små enheter får det svårt ekonomiskt och för att hålla en kvalitativ verksamhet behövs en bemanning som täcker hela dagen. Dessa utmaningar är stora och blir ännu större då det låga födseltalet fortsätter. Om 4-5 år kommer dessa utmaningar till skolan då de små kullarna börjar förskoleklass.

Utvecklingen framåt är också behovet av legitimerade lärare i en del ämnen då det utbildas väldigt få. Några av våra enheter är nu övningsförskolor och övningsskolor och tar emot studenter från Linnéuniversitetet, men det är få studenter som går lärarutbildningen.

Behovet av bibliotek och läsfrämjande insatser kommer att öka, likaså behovet av kulturskolans olika ämnen. En viktig bit framåt blir det psykiska måendet hos våra medborgare, oavsett ålder och där kommer kulturskola och bibliotek ha viktiga delar i det förebyggande arbetet. Detta är också i linje med den nya Socialtjänstlagens ambitioner, så uppdraget blir brett.

1.3 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

1.3.1 Uppföljning av kommunfullmäktigemål

3 God Hälsa och välbefinnande



Kommentar

Målet för året anses vara mestadels uppfyllt.

Tryggheten i förskolan är mycket positiv. I grundskolan övervägande positiv, men självfallet finns det alltid mer att göra inom området. En satsning på MVP (mentors in violence prevention) har påbörjats under hösten och innefattar samtliga skolor. Det är ett arbete som är i fokus, inte minst det förebyggande arbetet kring trygghet hos våra barn och elever vilket vi ser finns ett behov av. Arbetet med att följa upp och utreda kränkningar mellan barn eller elever fungerar väl och verksamheterna har rutiner på plats för detta arbete.

Elevfrånvaron i grundskolan steg under pandemin och åren efter har ett arbete genomförts för att få ner frånvaron i nivå med tiden före pandemin. Under slutet av 2023 sjönk andelen elever med 15 % frånvaro, men ökade tyvärr något under våren 2024. På helheten minskade elevfrånvaron under läsåret 2023/24 jämfört med tidigare läsår. Under hösten och första halvan av läsåret 2024/25 sjönk elevfrånvaron ytterligare och närmar sig nu liknande nivåer som före pandemiåren. Trots att elevfrånvaron sjunker fortgår enheternas arbete med åtgärder med att ytterligare öka elevernas närvaro.

En hög medvetenhet finns hos rektorer kring att barn- och elevhälsa är allas ansvar. Detta bedöms nu vara väl förankrat i verksamheterna.

Mätetal	Periodicitet	Målvärde	Utfall
Andel elever i årskurs 5 och 9 som är trygga i skolan, positiva svar (%)	Tertial	100 %	82,8 %
Andel vårdnadshavare i förskolan som upplever att deras barn är trygga (%)	Tertial	100 %	98 %
Andel elever som är trygga i Kulturskolan, positiva svar (%)	Tertial	100 %	96,7 %
Andel trygga besökare på fritidsgårdarna (%)	Tertial	100 %	93,9 %
Andelen påbörjade utredningar i förhållande till anmälda kränkningar mellan barn i förskolan (%)	Tertial	100 %	100 %
Andelen påbörjade utredningar i förhållande till anmälda kränkningar mellan elever i grundskolan (%)	Tertial	100 %	98 %
Ökad samsyn kring barn- och elevhälsa inom utbildningsförvaltningen	Tertial		Ökar
Genom införande av meröppet ska kommunens bibliotek uppfattas som mer tillgängligt för invånare.	År	100 %	100 %
Friskindex för alla kommunanställda	Tertial	70	67
Andelen elever med 15% frånvaro eller mer ska minska jämfört med föregående tertial	Tertial	22,5 %	16 %

Aktiviteter	Status
Utvärdering av Barn- och elevhälsoplan en gång per år.	✓ Avslutad
Fortsatt implementering på enheterna av synsättet att barn- och elevhälsa är allas ansvar.	✓ Avslutad
Alla enheter arbetar utifrån resultat på pulsmätningar för en sundare arbetsmiljö.	✓ Avslutad

4 God utbildning för alla



Kommentar

Målet är delvis uppfyllt för året.

Prognosen gällande meritvärde och behörighet till gymnasiet är baserad på vårterminens slutbetyg i årskurs 9. Förhoppningen var att meritvärdet skulle öka utifrån höstterminens betyg i åk 9, men ökningen blev liten. Med den sjunkande elevfrånvaron och högre måluppfyllelse i åk 6 ser vi förutsättningar att förbättra elevernas resultat framöver. Insatser är i gång i alla skolor för att förbättra våra elevers resultat. Under hösten har vi sett ett högre resultat för läsårets åk 9 jämfört med föregående läsårs åk 9.

Vid kvalitetsdialoger med rektorer blev det tydligt att en del elevers studieresultat fortfarande påverkas av frånvaro. Arbetet med att främja skolnärvaro och minska elevernas frånvaro fortgår.

Mätetal	Periodicitet	Målvärde	Utfall
Residual utifrån modellberäknat meritvärde (SALSA) för åk 9 ska vara positiv	År		
Elever i åk. 9, genomsnittligt meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)	År	197	204
Andel elever i årskurs 3 som når godkänt i svenska och matematik (%)	År	100 %	87,66 %
Andelen elever som genomfört PRAO (%)	År	100 %	99 %
Elever som deltar i musik- eller kulturskola som andel av invånare 7-15 år, (%)	År	20 %	25,60 %
Andel elever behöriga till ett nationellt gymnasieprogram (%)	År	100 %	76,30 %
Andel elever i åk 6 som har godkänt betyg i alla ämnen (%)	År	100 %	76,70 %

Aktiviteter	Status
Uppföljning, utvärdering och utveckling av Borgholms kommuns SYV-plan	✓ Avslutad
Uppföljning, utvärdering och utveckling av Borgholms kommuns SYV-plan.	✓ Avslutad
Uppföljning, utvärdering och utveckling av Borgholms kommuns SYV-plan.	✓ Avslutad

8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt



Kommentar

Målet anses vara delvis uppfyllt.

Sjukfrånvaron är fortsatt hög. Vi ser en variation mellan enheterna gällande sjukfrånvaron. Detta är en viktig faktor att arbeta vidare med.

Andelen legitimerade lärare ökar vilket är positivt för våra barn och elevers kunskapsutveckling.

När det gäller delen om ekonomisk tillväxt är det vi kan säga inom utbildningsförvaltningen kopplat till hur vi hanterar vår budget och att vi får ut det bästa från de förutsättningar vi ges. Att vi skapar förutsättningar för barn och unga för ett framgångsrikt liv skapar också ekonomisk tillväxt. Vissa ekonomiska anpassningar gjordes under början av året för att möta efterfrågan i form av färre barn i förskola. Precis som tidigare är det viktigt att vi håller i samtal och reflektion kring hur vi kan göra våra arbetssätt mer effektiva och samtidigt bibehålla en hög kvalitet i verksamheten.

Mätetal	Periodicitet	Målvärde	Utfall
Andel legitimerade lärare, samtliga kategorier (%)	År	100 %	92 %
Total sjukfrånvaro ska minska med en procentenhet jämfört med föregående år	Tertial	6,20 %	7,60 %
Korttidssjukfrånvaro ska minska med en procentenhet jämfört med föregående år	Tertial	1,94 %	2,80 %
Andelen långtidssjukfrånvaro av total sjukfrånvaro ska minska med en procentenhet jämfört med föregående år	År	50,86 %	51,13 %

12 Hållbar konsumtion och produktion



Kommentar

Målet anses vara uppfyllt.

Hållbar utveckling är ett prioriterat område inom alla verksamheter och en del av skolans, förskolans och fritidshemmets mål i läroplanerna. Denna koppling är tydlig och det är därifrån vi kan hämta våra resultat. Det ser olika ut hur stor medvetenheten är kring det i verksamheterna, men det råder ett framåtskridande arbete, inte minst i förskolorna.

Mätetal	Periodicitet	Målvärde	Utfall
Andel skolor som har ett tydligt arbete med hållbar utveckling (%)	Tertial	100 %	99,6 %
Andel förskolor som har ett tydligt arbete med hållbar utveckling	Tertial	100 %	97,5 %

1.3.2 Sammanfattning ekonomisk analys

Utbildningsförvaltningens budgetavvikelse för år 2024 blev + 3 201 tkr.

Den positiva avvikelsen härleds främst till lägre kostnader än budget inom centrala stödfunktionen. Där har både kostnader för skolskjuts och interkommunal ersättning understigit budgeten. Även lägre personalkostnader och tillkomna statsbidrag har bidragit till en positiv budgetavvikelse. Centrala området visar en positiv budgetavvikelse med anledning av lägre bemanning än budget. Södra områdets negativa budgetavvikelse härrör från hög sjukfrånvaro där vikarier har satts in och ökat behov hos barn och elever. Norra området hamnar på en budget i balans och kulturområdet slutar på en negativ budgetavvikelse till följd av höga systemkostnader för biblioteket.

Årets resultat är högre än prognosticerat. Den största ökningen avser centrala stödfunktionen och centrala området. Lägre kostnader för skolskjuts, personal och interkommunal ersättning än förväntat är anledningen till det högre resultatet. Det som drar ner den positiva avvikelsen är högre personalkostnader på södra området och oförutsedda kostnader på elevhälsa och IT.

Måluppfyllelsen för året anses vara god där ett mål ses som uppfyllt, två av målen anses vara mestadels uppfyllda och ett av målen delvis uppfyllt.

1.3.3 Kommunens verksamheter

Ekonomisk analys

Analys av avvikelse för perioden

Utbildningsförvaltningens budgetavvikelse för år 2024 blev + 3 201 tkr.

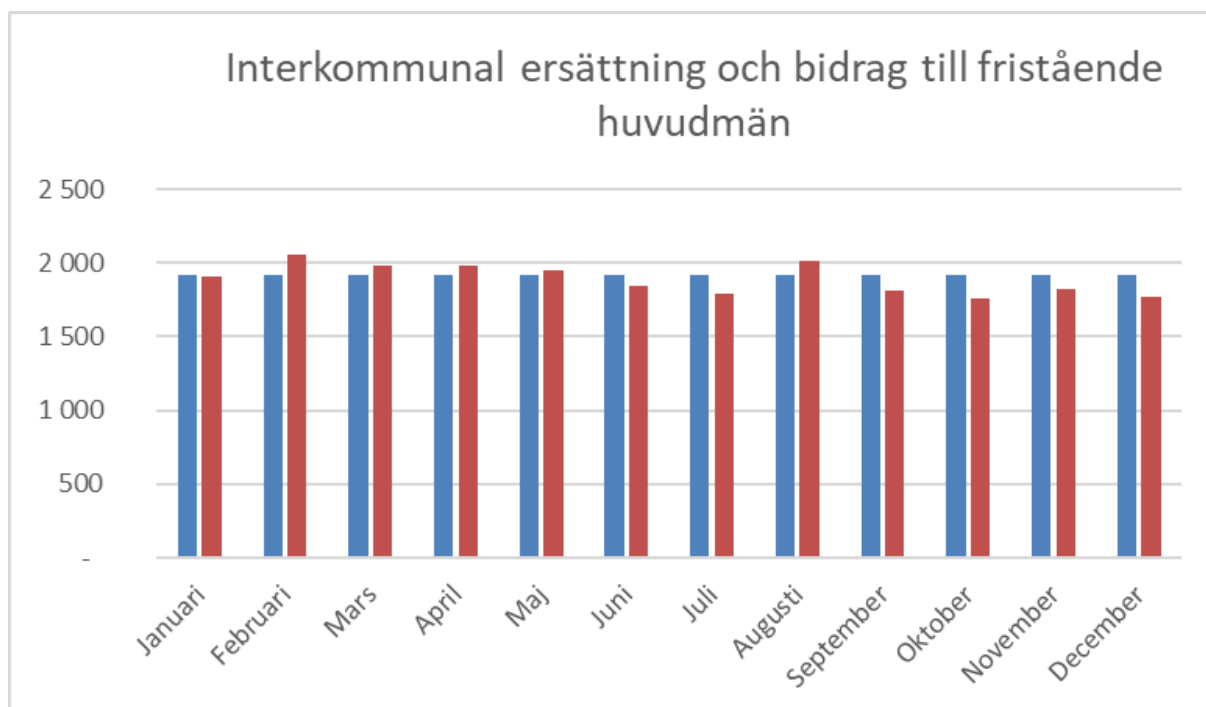
Central stödfunktion, + 3 581 tkr

Den positiva budgetavvikelsen inom det centrala området härleds främst till kostnader för skolskjuts. Under året har en nedgång i HVO-index medfört lägre kostnader från KLT. Även skoltaxiresor har varit färre än budgeterat vilket då också bidragit till ett överskott. Två icke budgeterade statsbidrag, Skolsociala team och Extra resurser till skolor, på totalt 977 tkr har erhållits under året vilket gjort att både central administration och elevhälsa går med överskott. Lägre personalkostnader än budget under året, vilket beror på lägre bemanning med anledning av bland annat sjukskrivningar, bidrar också till den positiva budgetavvikelsen.

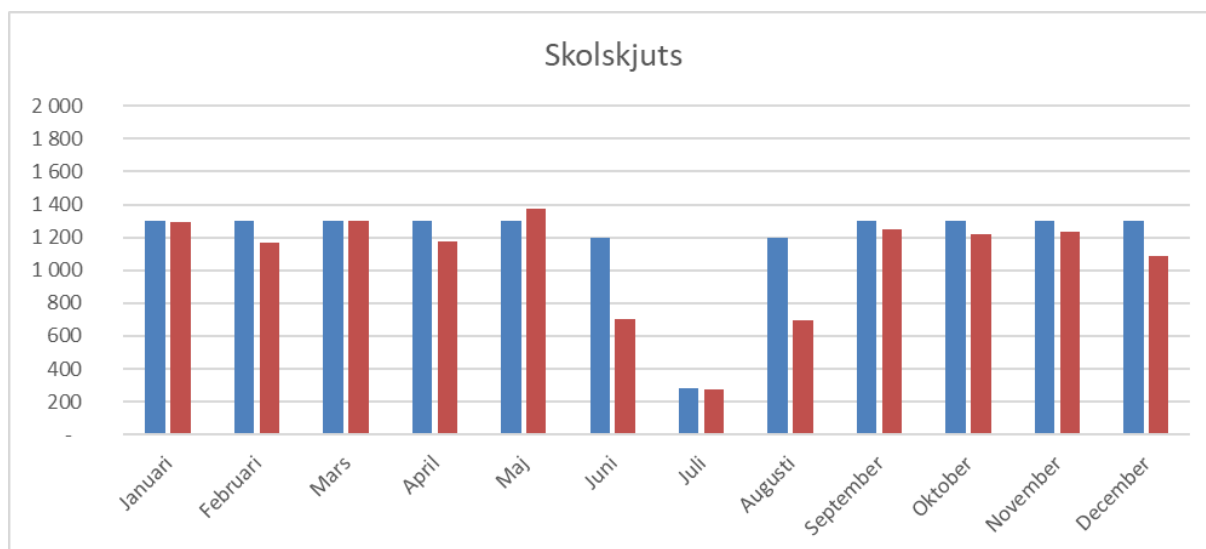
Under året har budgetflytt gjorts till Interkommunal ersättning och bidrag till fristående på totalt 2 000 tkr, budget flyttades från områdena efter beslut om effektiviseringar. Även uppbudgerade intäkter inom den centrala stödfunktionen gjorde att budgeten för interkommunal ersättning kunde ökas ytterligare för att förhindra ett underskott vid årets slut. Under höstterminen valde färre barn än förväntat annan huvudman vilket lett till ett överskott på 500 tkr vid årets slut.

Det som reducerar den positiva avvikelsen är dels kostnader för en verksamhetsförändring på biblioteket i Borgholm samt högre avskrivningskostnader, vilket har lett till att kostnader för fastigheter överstiger budgeten. Kostnader för IT-service är högre än budgeterat vilket härleds till att underskottet på IT som uppstått i Borgholm under 2024 utfördelats till nämnderna. För utbildningsnämnden innebär det en ökad kostnad på drygt 200 tkr.

Nedan diagram visar budget (blå) för den del som Borgholms kommun betalar till andra huvudmän för elever och barn. Vidare presenteras periodens utfall (röd).



Nedan diagram presenterar skolskjutskostnader där budgeterad nivå visas i blått och periodens utfall (röd).



Norra området, + 1 tkr

Norra området visar för året en budget i balans. Löttorp och Södvik förskola har negativa budgetavvikelser. Det är främst personalkostnader som överstiger budget med anledning av timvikarier vid semester och sjukfrånvaro. Utöver detta har även personalförstärkning behövts göra för att täcka ökade behov i barngrupperna i förskolorna. Det underskott som funnits under året har hämtats upp i slutet av året genom intäkter från inkomstjämförelsen för 2022 på barnomsorgsintäkter samt återhållsamhet på driftskostnader. Positiv budgetavvikelse på Böda förskola och Åkerbo skola medför att hela området hamnar på en budget i balans.

Centrala området, + 880 tkr

Central barnomsorg har en budget i balans. Skogsbrynet förskola visar ett negativt resultat med anledning av högre barnantal än budgeterat. Detta har medfört att bemanningen och således personalkostnaderna varit högre än budgeten under framför allt höstterminen. Inkomstjämförelsen för år 2022 bidrog till högre intäkter och minskade negativa avvikelser. Den negativa avvikelsen vägs upp av det positiva resultatet på Barnomsorg på OB, där personalkostnaderna varit lägre än budgeten under hela året.

Viktoriaskolan visar en positiv budgetavvikelse. Personal har omfördelats mellan förskoleklass och grundskola för att täcka ökade behov vilket har lett till ett underskott på grundskolan och ett överskott i förskoleklass. Intäkterna på fritidshemmet har varit högre än budgeterat vilket härleds till inkomstjämförelsen för 2022 som kom i december.

Slottsskolan har under året haft lägre personalkostnader än budgeterat vilket lett till en positiv budgetavvikelse i årets resultat. Bemanningen har varit lägre under både vår- och höstterminen med anledning av sjukskrivningar där vikarie inte har ersatt.

Södra området, - 1 107 tkr

Rektorsområdet Rälla, Gärdslösa, Runsten har för 2024 en negativ budgetavvikelse på - 716 tkr. Underskottet härleds främst till höga personalkostnader. Det har varit hög sjukfrånvaro på vissa enheter vilket lett till höga timvikariekostnader. Även utbetald intjänad semester och komp när personal slutat under året har dragit upp personalkostnaderna. I skolorna har flera extra resurser behövts sättas in för att möta elevers ökade behov. Åtgärder har vidtagits under hösten så som begränsat alla inköp och varit sparsamma med timvikarier för att försöka minska underskottet.

Rektorsområde Köping visar för året en negativ budgetavvikelse på -390 tkr. Även här beror underskottet på främst höga personalkostnader. De höga personalkostnaderna förklaras framförallt av timvikarier vid sjukfrånvaro inom förskolan.

Kulturområdet, - 154 tkr

Biblioteket hamnar på en negativ budgetavvikelse med anledning av system- och personalkostnader. Systemkostnaderna har ökat mer än vad som räknats upp i budgeten samt tillkommit oförutsedda kostnader. Kulturskolan och fritidsgårdar visar en positiv budgetavvikelse för året. Under året har vikariekostnader försökts hållas ned för att hamna på en budget i balans.

Analys av årsprognos

Årets resultat är högre än prognostiserat i delårsbokslutet. Nedan presenteras analys av de största avvikelserna mellan delårsbokslut (tertiäl 2) och årets resultat.

Inom den centrala stödfunktionen har kostnaderna för skolskjuts varit lägre än vad prognosen vid delårsbokslutet visade. Det beror på att kostnaderna från KLT har varit lägre än den prognos som erhöles från KLT inför hösten. Även färre taxiresor än förväntat har påverkat utfallet positivt. Interkommunal ersättning till annan huvudman och bidrag till fristående sattes i delårsbokslutet en budget i balans. Detta med hänvisning till försiktighetsprincipen då det brukar behöva gå en del av terminen innan antalet barn och elever som valt annan huvudman är känt. Högre intäkter under höstterminen bidrog också till den positiva budgetavvikelsen. Under hösten har personalkostnaderna inom central administration varit lägre än förväntat med anledning av sjukskrivningar och vakanta tjänster. I december har oväntade kostnader kommit avseende konsultkostnader för 2023 till

elevhälsa och ett underskott från IT som fördelats ut till nämnderna.

Inkomstjämförelsen för 2022 på barnomsorgsintäkter har kommit i december vilket har påverkat områdenas utfall gentemot prognosen med totalt + 460 tkr. I delårsprognosen har ingen hänsyn tagits till inkomstjämförelsen som görs i slutet på året. Detta då det inte går att förutse vad den kommer landa på.

Norra området har följt den delårsprognos som sattes tidigare i år. Personalkostnaderna har varit högre än förväntat men barnomsorgsintäkterna från inkomstjämförelsen har vägt upp detta underskott.

Centrala området hade vid delårsbokslutet en negativ prognos, det är då framför allt personalkostnaderna på Slottsskolan som påverkar att det blir en positiv budgetavvikelse. Sjukskrivningarna har fortsatt under höstterminen vilket inte kunde prognostiseras. Även intäkterna från inkomstjämförelsen bidrar till att budgetavvikelsen blir högre än förväntat.

Södra området har ett sämre utfall än delårsprognosen. Det beror generellt på högre bemanning i form av vikarier för att täcka sjukfrånvaro i förskolorna och ökade behov hos elever i grundskolan. Barnomsorgsintäkterna från inkomstjämförelsen väger upp del av underskottet.

Kulturområdets prognos vid delårsbokslutet visade på en positiv budgetavvikelse men har under hösten haft höga system- och personalkostnader inom biblioteket. Det har gjort att utfallet är sämre än förväntat.

(tkr)	Prognos Tertial 1	Prognos Tertial 2	Resultat 2024	Avvikelse tertial 2 och resultat
60 Central stödfunktion	991	2 586	3 581	995
61 Norra området	-100	0	1	1
62 Centrala området	110	-135	880	1 015
63 Södra området	100	-570	-1 107	-537
65 Kulturområdet	0	120	-154	-274
69 Projekt UN	0	0	0	0
Totalt	1 100	2 000	3 201	1 201

Tabell

Ekonomisk sammanställning område

	Årsbudget	Budget jan-dec	Utfall jan-dec	Avvikelse jan-dec
60 Central stödfunktion	102 855	102 855	99 274	3 581
61 Norra området	20 776	20 776	20 775	1
62 Centrala området	41 331	41 331	40 451	880
63 Södra området	43 489	43 489	44 596	-1 107
65 Kulturområdet	11 476	11 476	11 630	-154
	219 927	219 927	216 726	3 201

Sjukfrånvarooanalys

Det är en variation mellan enheterna gällande sjukfrånvaro. Totalt sätt är frånvaron fortfarande högre än målvärdet. Den följer årsmönstret. Man ser en stor variation mellan enheterna och det finns omfattande förklaringar till siffrorna. För att arbeta aktivt med detta har enheterna arbetat med olika saker där friskfaktorerna är till god hjälp i detta men den oroliga omvärlden och att vi nu är tillbaka på arbetet även med små infektioner ger en större smittspridning, som kan vara en del i detta. Positivt är att korttiden gått något ner men långtiden är på andra hållet.

(%)	2022		2023		2024	
	Total	Korttid	Total	Korttid	Total	Korttid
Utbildningsförvaltningen	7,0	3,9	7,1	3,0	7,6	2,8

I tabellen är data uttaget för perioden 1/12 föregående år till 30/11 för respektive år. För att det ska vara representativt för helår. Det blir en förskjutning på en månad.

Åtgärder och konsekvensanalys

Förvaltningens och nämnden genomförde en budgetjustering tidigt under våren för att bygga en buffert för oförutsedda utgifter. Detta var lyckat och skapade förutsättningar och budget var i balans vid årsslutet. En mycket stram återhållsamhet bedrivs inom hela utbildningsförvaltningen och varje del är noggrann med hur man använder de resurser man har.

Budgetåterhållsamhet har igen kommunicerats med rektorer och övriga chefer utifrån det ansträngda läge kommunen befunnit sig i. Vi har utmaningar i form av behov som enligt Skollagen ska skötas. Men samtidigt minskande barngrupper i förskolan att förhålla oss till. Det behövs ett brett samarbete inom nämndens verksamheter, men också i hela kommunen i dessa frågor, där vi alla gör vad vi kan för att få ut bäst effekt för våra medborgare.

Specifikation åtgärder

Förvaltning	Verksamhet	Beskrivning	Effekt/summa (tkr)	Period	Bedömning av effekt
UN	Central adm	Effektivisering	1 645	2024	I/N
UN	Norra området	Effektivisering	146	2024	I
UN	Central BO	Effektivisering	50	2024	N
UN	Viktoriaskolans	Effektivisering	103	2024	N
UN	Slottskolan	Effektivisering	129	2024	N
UN	Rålla, Gärdslösa, Runsten	Effektivisering	163	2024	N
UN	Köping	Effektivisering	127	2024	N
UN	Kultur/Fritidsgårdar	Effektivisering	117	2024	N
UN	Bibliotek	Effektivisering	119	2024	N

1.3.4 Systematisk kvalitetssäkring

Skollag (2010:800) 4 kap.

Huvudmannanivå

3 § Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen. *Lag (2022:940).*

Enhetsnivå

4 § Sådan planering, uppföljning, analys och utveckling av utbildningen som anges i 3 § ska genomföras även på förskole- och skolenhetsnivå.

Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Barn i förskolan, deras vårdnadshavare och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.

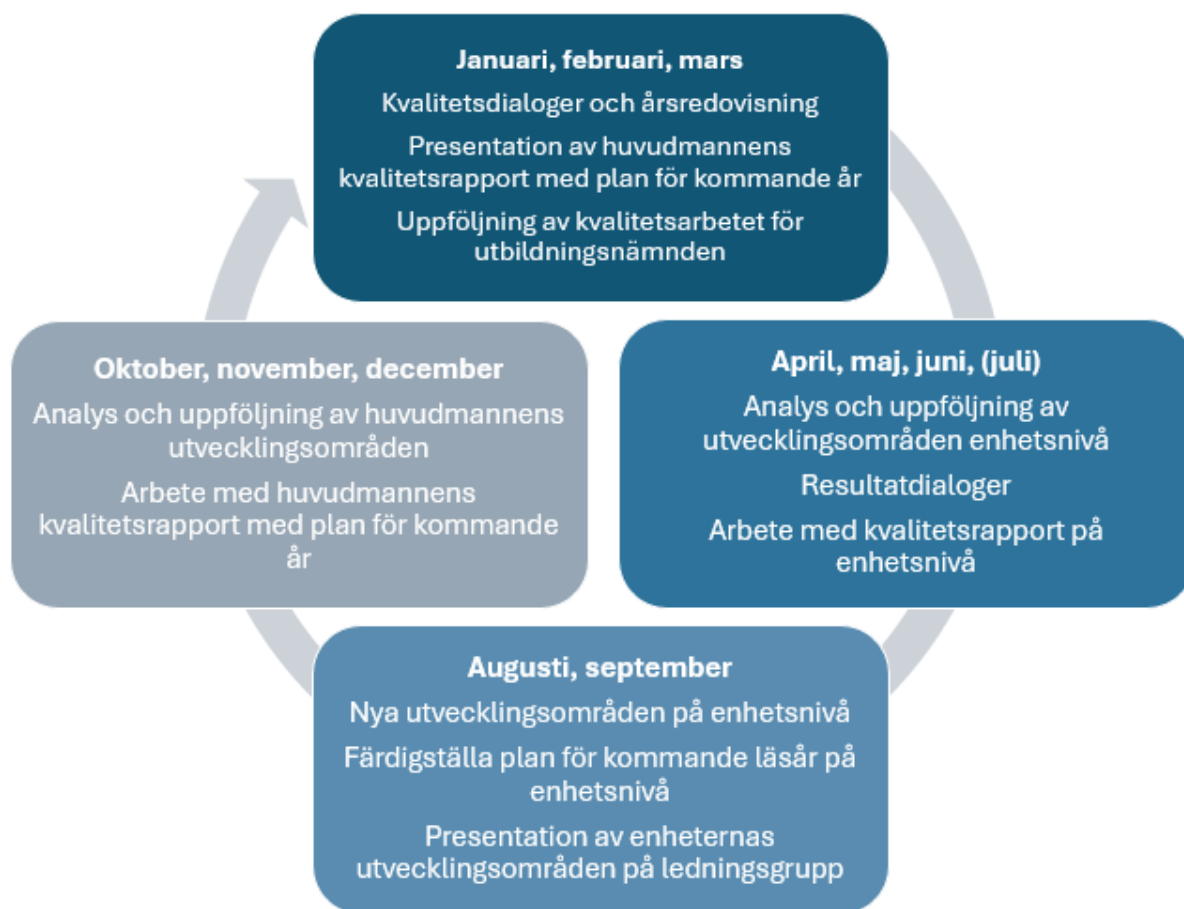
Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs enligt första och andra styckena. *Lag (2022:940).*

Utbildningsförvaltningens systematiska kvalitetsarbete

Utbildningsförvaltningen i Borgholms kommun har som uppgift att organisera verksamheter inom utbildning och kultur. Verksamheten består för närvarande av nio förskolor, sex grundskolor, anpassad grundskola, skolbarnsomsorg, tre fritidsgårdar samt kulturskola och bibliotek.

Under våren 2020 påbörjades ett planeringsarbete av utvecklingsledare. Ett förslag på sammanhållens struktur för utbildningsförvaltningens systematiska kvalitetsarbete togs fram. Under hösten 2020 startades en grupp av representanter från huvudman samt några rektorer för att vidareutveckla förslaget på struktur. En struktur för kvalitetsrapport och plan för kommande läsår har utvecklats i Stratsys och ett årshjul har tagits fram där huvudmannens och enheternas systematiska kvalitetsarbete tydligt dockas ihop.

Systematiken utgår från ett årshjul:

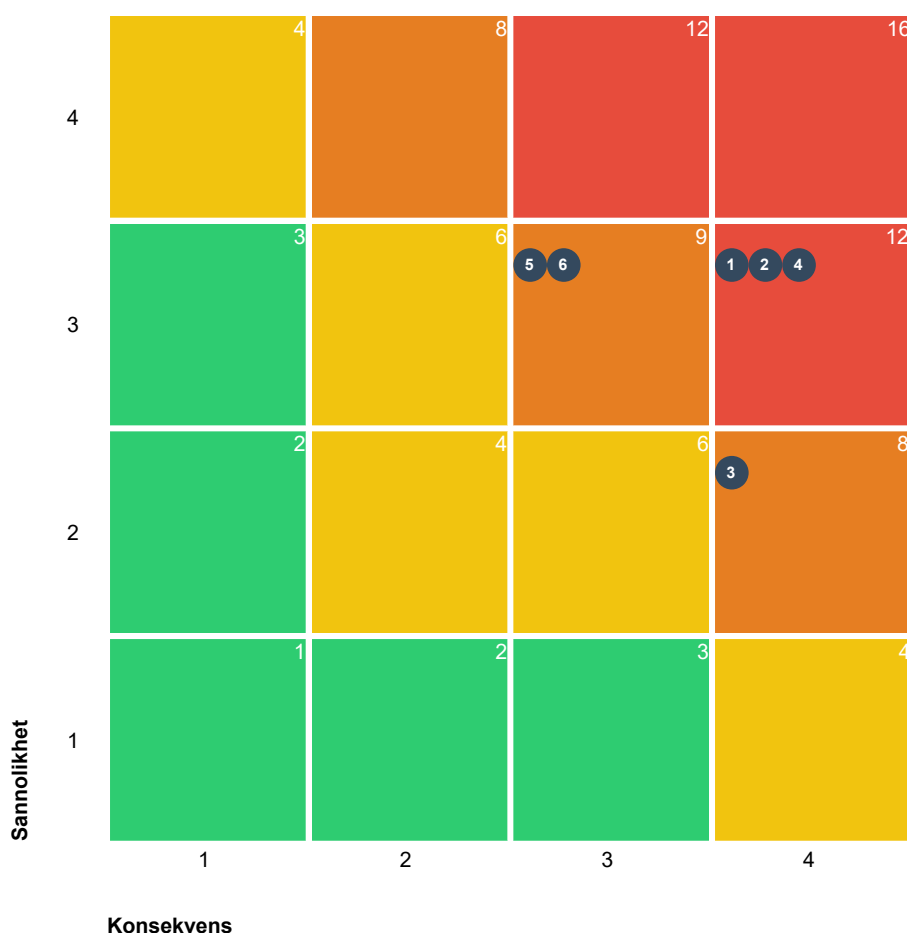


2 Bilagor

2.1 Intern kontroll

Nedan redovisas kommunfullmäktiges beslutade risker för 2024. Inför varje år tillsätts en arbetsgrupp med tjänstemän från samtliga förvaltningar, som gör en inventering av risker. Riskerna identifieras med utgångspunkt från olika frågeställningar som exempelvis kompetensförsörjning, informationssäkerhet och krishantering.

Inför varje risk nedan har en riskbedömning gjorts. Färgerna för beslutade risker är satta efter en gemensam riskbedömning av sannolikhet och konsekvens, enligt nedanstående matris.



3 Eliminera/Minimera 3 Reducera Totalt: 6

Eliminera/Minimera	Sannolikhet		Konsekvens	
Reducera				
Bevaka	4	Sannolik		Allvarlig
Acceptera	3	Trolig		Kännbar
	2	Möjlig		Lindrig
	1	Osannolik		Försumbar

Risk	Granskning
Risk att rutiner inte följs eller är otillräckliga för att fånga upp barn- och elevers mående på ett ändamålsenligt sätt. Utbildningsförvaltningen har en övergripande barn- och elevhälsoplan som revideras varje år. Varje förskola och grundskola samt anpassade grundskolan har sedan lokala planer som revideras årligen. Planer för diskriminering och kränkande behandling finns även för samtliga förskolor, grundskolor och den anpassade grundskolan. Även dessa planer revideras årligen. Barn- och elevhälsoschef har under året genomfört samtal med personal samt granskat befintliga rutiner och bedömningen görs att de rutiner som finns på plats följs och är tillräckliga för vi ska kunna fånga upp våra barn och elevers mående.	Avslutad Granskning av befintliga rutiner samt uppföljning av dessa.
Krishantering på enhetsnivå Under året har förvaltningen tagit fram en kommunikationsplan för höjd beredskap som komplement till beredskapsplanen. Även plan för hur verksamhet ska bedrivas vid höjd beredskap har tagits fram. Fler förberedelser i händelse av höjd beredskap har genomförts, bland annat utbildning för rektorer kring pågående dödligt våld.	Pågående Rutiner för att hantera kriser och risker på varje enhet.
Risk att förebyggande krishantering inte är ändamålsenligt Under året har förvaltningen tagit fram en kommunikationsplan för höjd beredskap som komplement till beredskapsplanen. Det finns ytterligare arbete att göra inom detta område, utbildningsnämnden har därför beslutat att ha krishantering som fortsatt egen kontrollpunkt (se "Krishantering på enhetsnivå").	Pågående Kontrollera att ansvariga chefer känner sig tillräckligt förberedda inför möjliga kriser.
Risk att kommunen inte kan bemanna sina kärnverksamheter För att få en bättre överblick över medarbetares kompetenser bygger HR-avdelningen nu upp en kompetensdatas i vårt befintliga system Winlas. Det finns flera syften med det. Exempelvis sammanställs en övergripande bild av vilka kompetenser som saknas eller har brist av i organisationen. Den enskilde chefen kan också använda det i medarbetarsamtal för utvecklingsplaneringen för medarbetaren. Detta ska även kunna användas i vår succesionsplanering. HR-avdelningen analyserar även löpande avslutsenkäter samt avslutssamtal med chefer som slutat för att finna de primära orsakerna till att medarbetare väljer att avsluta sin anställning. HR-chefen redovisar detta halvårsvis i ledningsgruppen som sen vidtar lämpliga åtgärder.	Pågående Omvärldsbevakning inför kommande bristkompetenser och göra en kompetensinventering. Pågående Analys av avslutningssamtal.
Risk att det inte finns en succesionsplan när kompetens går förlorad Utbildningsförvaltningen har tagits fram en succesionsplan och dokumenterat rutiner för förvaltningens olika processer. Dessa går igenom och uppdateras inför varje nytt läsår.	Avslutad Se över interna rutiner för att säkerställa att samtliga finns.

Risk	Granskning
Risk att kommunen utsätts för cyberattacker / skadlig kod Kommunen lever med hot om attentat mot våra IT-system. De utförs för att sabotera, stressa civilsamhället, komma åt viktig information som kan användas till utpressning eller säljas till andra antagonistiska organisationer eller stater. Skyddet mot detta är IT-säkerhet och Informationssäkerhet. IT-avdelningen har under året aktiverat multifaktorinloggning mot flera system när de nås från okända enheter och okända nätverk. Vissa tjänster är inte tillgängliga från länder utanför EU. Det finns även ett nytt system för sårbarhetsskanning och har möjlighet till fler kontroller i Microsoft 365.	Ej påbörjad Se över verktyg samt statistik över trafik och aktiviteter i nätverk och på datorer.

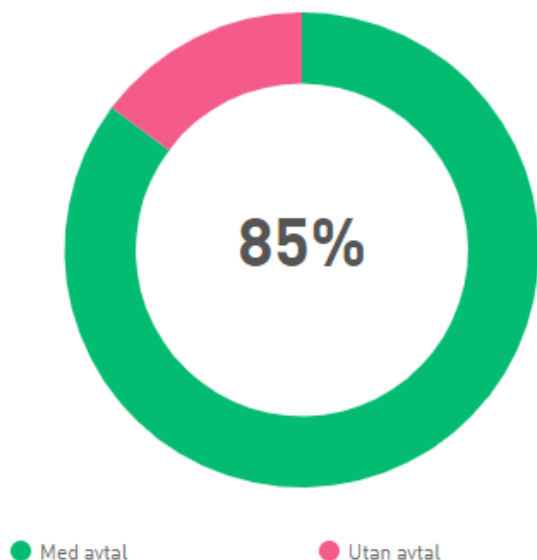
2.2 Inköp och avtalstrohet

Enligt av kommunfullmäktige beslutade mål "Hållbar konsumtion och produktion" ska kommunen säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster. Både konsumtion och produktion behöver vara hållbart, upphandlingar som görs behöver ta hänsyn till hållbarhet och det ska vara enkelt att göra rätt gällande hållbar konsumtion och produktion.

Det finns flera mål kopplat till att införa e-handel, till exempel att det ska bli lättare att göra rätt för de medarbetare som gör inköp, att avtalstroheten ska öka, att processerna ska bli mer effektiva samt att uppnå kostnadsbesparingar. Genom att ansluta leverantörer till e-handelssystemet kan den som beställer enklare söka och hitta avtalade varor och tjänster och se de aktuella priserna. Det blir då lättare att handla rätt varor och tjänster från rätt leverantör till rätt pris. Under året har ett kategoriträd införts i kommunens e-handelssystem för att underlätta för beställarna att hitta de produkter som verksamheten behöver.

Nedan visas avtalstroheten för utbildningsförvaltningen baserat på inköp som är betalda under året. Inköpen är exklusive köp av huvudverksamhet, lokalhyror samt bidrag. Avtalstroheten för perioden är 85%. De kategorier som har störst andel utan avtal är inom kategorierna material, IT-kommunikation och tjänster. Sett till hela kommunen är avtalstroheten 87% för perioden.

Året inköp gjorda från 225 olika leverantörer under perioden, varav 67 är avtalsleverantörer. Det är många mindre köp som genomförs från olika leverantörer.



Socialnämnd

Årsredovisning 2024

Dec 2024

SN: 2024-01-29



Innehållsförteckning

1	Förvaltningsberättelse	3
1.1	Händelser av väsentlig betydelse	3
1.2	Förväntad utveckling	4
1.3	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	6
	1.3.1 Uppföljning av kommunfullmäktigemål	6
	1.3.2 Sammanfattning ekonomisk analys	13
	1.3.3 Kommunens verksamheter	14
	1.3.4 Systematisk kvalitetssäkring	26
2	Bilagor	26
2.1	Intern kontroll	26
2.2	Inköp och avtalstrohet	29

1 Förvaltningsberättelse

1.1 Händelser av väsentlig betydelse

Vård och omsorg

- Året har präglats av ökande hemtjänsttimmar och fokus på rekrytering av nya medarbetare. Under sista tertialet minskade hemtjänsttimmarna och fokus flyttades till omfördelning om personella resurser.
- Ett 70-tal visstidare har haft insatser i verksamheten under sommaren/hösten
- Hög arbetsbelastning i nattpatrullerna under stor del av året och verksamheten har vid vissa tillfällen fått öka upp bemanningen med en extra patrull.
- Granskning av hemtjänsten och serviceinsatser har påbörjats och fortsätter under 2025
- Översyn och färdigställande av ny vård och omsorgsplan 2025.
- På grund av svår rekrytering inför sommaren tecknades tre lokala avtal för olika extra ersättningar.
- Hemtjänst Löttorp, Källa och Persnäs ingår i projektet FOAS, för ett friskorierat arbetssätt. Fokus ligger på bland annat balans och återhämtning
- Tydliga läkemedelsrutiner är framtagna samt ett läkemedelsrum är installerat på Ekbacka som åtgärder efter en utredning under 2023.
- Den största utmaningen är underbemanningen av legitimerad Rehab personal
- Genomlysning av Rehabiliteringen relaterat till deras arbetssituation, har påbörjats. Arbetssätt, arbetsmiljö, rutiner, ledning och styrning är delar som kommer genomlysas.
- Ny schemaperiod har startats men nu med ett fast schema med syfte att underlätta den långsiktiga planeringen. En schemagrupp är tillsatt, för att skapa delaktighet

Omsorgen om funktionsnedsatta

- Under 2024 har flera enheter stött på betydande bemanningsutmaningar och ledarskapsbyten, vilket påverkat deras operativa effektivitet och serviceleverans.
- Flera enheter rapporterar hög sjukfrånvaro. Anställningsstopp har försvårat rekryteringen av temporär personal och ökat arbetsbelastningen för kvarvarande medarbetare.
- Instabilitet i ledarskapet har lett till flera byten av enhetschefer, vilket har resulterat i otydlig kommunikation och svagare initiativ för personalens välbefinnande, där utveckling och stödförmåga till medarbetare har försvagats i och med detta.
- Trots utmaningarna har många enheter genomfört utbildningar och kompetenspåfyllnad i form av handledning mm för att förbättra medarbetares kompetens inom områden som autism och rehabilitering, samt implementerat olika metoder och arbetssätt för att öka effektiviteten. Enheter har också haft planeringsdagar för att förbättra kommunikationen och strukturen.
- Flera enheter planerar framtida förändringar, inklusive flytt av verksamheter och samarbete med externa aktörer för att förbättra serviceleveransen till våra brukare, deltagare och klienter.

Individ- och familjeomsorg

- Socialtjänsten har under året sett en ökning av oro för barn/ungdomar med hög skolfrånvaro (15–20%). Det är en utmaning som kräver ett samarbete mellan socialtjänsten, skolan och barn- och ungdomspsykiatri (BUP).
- Borgholms kommun har fått möjlighet att ta del av insatsen intensiv kontextuell behandling (IKB), vilket är ett samverkansprojekt mellan BUP och socialförvaltningen.

Insatsen riktar sig till barn och unga mellan 12 och 18 år som har svåra självskadebeteenden, suicidalitet, isolering i kombination med eventuell omsorgsbrist och psykisk ohälsa, och deras familjer.

- En ny lag har börjat gälla från och med 1 april: Lag (2024:79) om placering av barn i skyddat boende. Skyddat boende är därmed en boendeinsats enligt socialtjänstlagen, och barn som placeras tillsammans med en vuxen placeras med ett eget beslut. Skulle inte den andre vårdnadshavaren samtycka till placeringen, finns möjlighet att placera enligt den nya tvångslagstiftningen. Sedan lagen trädde i kraft så har vi inte haft något barn placerat enligt den nya lagen.
- Regeringens nationella samordnare för fler kvalitativa vårdplatser inom den sociala barn-ungdomsvården, Thomas Ardenfors, har besökt och haft ett 90 minuter långt samtal med berörda från olika enheter inom Borgholms kommun. Med på mötet var representanter från både skolan och socialtjänst.
- Signs of safety har under året implementerats så att det blivit ett förhållningssätt som samtliga socialsekreterare arbetar utifrån.
- Medarbetare inom enheten har utbildat sig i medling vid brott och fått utbildning i metoden Samtal om våld.
- Enheten har påbörjat samarbete med utbildningsförvaltningen kring skolsociala team med stöd av stadsbidrag.
- Under året har Familjecentralen som Stöd och insatser är en del av firat 10-årsjubileum med öppet hus.
- Medarbetare har utbildat sig att hålla i föräldrautbildningen KOMET och flera olika föräldrastödsprogram har erbjudits av enheten under året.
- Enheten har påbörjat en kartläggning inför nya socialtjänstlagen och deltagit i den nationella studien NUSO som har till syfte att fånga nuläget och följa omställningen.

Arbetsmarknads och vuxnenheten

- Genomlysning av arbetsgruppen inom ekonomiskt bistånd har skett under året. Det har bland annat påvisats ett stort behov av att skapa och uppdatera rutiner vilket nu är påbörjat.
- Behovet av externa placeringar inom skadligt bruk och beroende har minskat under året. Behandling på hemmaplan har däremot ökat markant jämfört med tidigare år. En ny behandlare har anställts vilket har medfört nya behandlingsmetoder på hemmaplan.
- En lagändring beslutades under hösten vilket medförde att alla Ukrainare som har bott i Sverige mer än två år, kunde folkbokföra sig. Därmed blev de också anvisade av Migrationsverket till den kommun där de redan bodde och med detta beviljades kommunen schablonersättningar. Då Borgholms kommun redan hade en stor grupp boendes här blev det också en kraftig ökning av ersättningarna till kommunen.

1.2 Förväntad utveckling

Vård och omsorg

Möjligheter: Kompetensutveckling i teamet med målet ökad säkerhet och fler delegerade sjukvårdsuppgifter till undersköterskor, tydliga roller och ansvarsfördelning. Planering finns för uppstart av ett utbildningscenter, som främst riktar sig mot att utbilda undersköterskor, utveckla fast omsorgskontakt samt trygg hemgång med ökad kontinuitet som följd. Genomlysning av hemtjänsten pågår där serviceinsatserna diskuteras samt analys över biståndsbeslut och dess följsamhet. Genomlysningen av Rehab kommer ge ett bra underlag för att utveckla arbetsmiljön och verksamheten till en mer hållbar enhet. Bemanningsföretag kommer att behövas att ta in till en början.

Utmaningar: Utmaningarna inför 2025 är rekrytering. Att skapa arbetsmiljöer/arbetsvillkor

som får våra anställda att vilja kvarstanna samt att nya medarbetare söker sig till verksamheten. Att motivera personalen till att jobba över gränserna, på andra enheter så resurstiden utnyttjas fullt ut. Fast omsorgskontakt är även en utmaning på grund av kravet att den fasta omsorgskontakten ska vara undersköterska. Rekrytering, budget i balans samt minska frånvaron är stora utmaningar framöver. Ökade kostnader för att möta tidiga hemgångar från sjukhuset, kopplat till god och nära vård. Bemanning inom Rehabområdet där det är svårt även nationellt att rekrytera legitimerad personal.

Omsorgen om funktionsnedsatta

Möjligheter: Ökad samverkan mellan olika enheter och externa organisationer för att skapa fler arbetsmöjligheter och dela resurser kan öka kvalitén för brukarna. Utvecklingen av gemensamma rutiner och system för schemaläggning kan effektivisera verksamheten i positiv riktning för både medarbetare och brukare.

Personligt ombud och utbildning inom specifika diagnoser och områden kan bidra till bättre stöd för brukare och klienter. Expansionen av verksamheter, som Träffpunkt OFN, och planeringen av nya boendeformer erbjuder möjligheter till förbättrad service och livskvalitet för de berörda.

Utmaningar: Det blir en längre introduktionstid för nyanställda, särskilt när det gäller att hantera och möta känsliga brukare och klienter för att planera deras stöd och möta deras behov. Bristande planering inför utskrivningar från psykiatriska vården begränsar tillgången till viktig klientinformation. Förväntningarna är i vissa fall akutstyrda, medan verksamhetens karaktär bygger på planering och förutsägbarhet för klienterna. Sammanfattningsvis understryks vikten av samarbete, kontinuerlig utbildning och anpassning av stödstrukturer för att möta komplexa behov hos brukare med psykiatriska, neuropsykiatriska och intellektuella utmaningar.

Individ- och familjeomsorgen

Möjligheter: Nuläge och behovsanalys inför implementering av den nya socialtjänstlagen som träder i kraft 1 juli 2025 kommer troligtvis leda till en rad förändringar inom Individ och familjeomsorgen under de närmaste åren. Fler insatser kommer ske utan behovsprövning och mer resurser kommer förhoppningsvis kunna fördelas om till att arbeta med tidiga och förebyggande insatser samtidigt som ett stadsbidrag för omställningen är aviserat. För att klara av omställningen krävs också en nära samverkan med andra aktörer i samhället.

Nyligen genomfördes en kartläggning av vilka insatser och metoder som socialtjänsten inom respektive område kan erbjuda till individer med olika behov. Kartläggningen visar att det finns väldigt många olika typer av insatser och metoder samt hög kompetens hos medarbetare vilket ger stor möjlighet att arbeta med hemmaplanslösningar. Kartläggningen visar även på vilka förändringar och vilken påfyllnad av insatser/kompetens som anses behövas för att möta ännu fler behov på hemmaplan vilket verksamheten tar med sig i det fortsatta arbetet med behovsanalys och handlingsplan inför införandet av nya socialtjänstlagen.

Genomlysning av arbetsmarknads och vuxenenheten pågår och syftet är att säkerställa att enheten utför rättssäker handläggning enligt god kvalitet samt nyttjar resurser på bästa sätt. Under 2024 har genomlysningen tittat särskilt på ekonomiskt bistånd men under 2025 kommer en fortsättning att ske med främsta fokus på Arbetscenter och hur effektiv processen är för att få ut individer i självförsörjning. Det finns en tydlig vision om att Arbetscenter ska kunna ta emot fler deltagare och stärka dessa individer så de kommer vidare i sin självförsörjning i högre grad än tidigare samtidigt som enheten kan utföra arbetsuppgifter som är till gagn för förvaltningen eller kommunen i sin helhet.

Under året kommer biståndshandläggare tillsammans med hälso- och sjukvården och hemtjänsten arbeta för att utveckla "Trygg hemgång" och med stor sannolikhet kommer det leda till mer individanpassad vård och omsorg men ställa krav på förändrat arbetssätt för biståndshandläggarna och övriga yrkesprofessioner kring individen.

Arbetslösheten har ökat något inom kommunen. Troligtvis kommer den inte att öka på samma sätt som den har gjort inom landet i övrigt. Motivering är att arbetsmarknaden fluktuerar mindre i Borgholms kommun än i landet i övrigt. Här finns i huvudsak mindre företag och en kraftig besöksnäring. Trots en viss ökning, är arbetslösheten låg inom Borgholms kommun och har även minskat något gällande ungdomar och utrikesföda.

Utmaningar: Den organiserade brottsligheten är en utmaning för socialtjänsten. Sedan tidigare har enheten Barn och familj noterat att de kriminella nätverken i Kalmar rekryterar ungdomar från Borgholms kommun. Har en ungdom väl knutits till ett gäng, så ser enheten stora svårigheter för den unge att bryta det kriminella och normbrytande beteendet. Socialtjänst, polis och fritid försöker arbeta proaktivt genom att bland annat finnas där ungdomarna samlas samt arbeta aktivt med SSPF i ett tidigt stadie.

Den ökade "problematiske skolfrånvaron" är något som socialtjänst tillsammans med skola och andra aktörer behöver samverka kring. Socialsekreterarna har tagit del av boken *"Att utreda problematisk skolfrånvaro i socialtjänsten"* och förhoppningen är att enheten under våren ska kunna bjuda in medarbetare från både socialtjänst och skola till en föreläsning med bokens författare.

Inom myndighetsenheten är det främst ökningen av antal äldre i kommunen som påverkar arbetsbelastningen och den förväntade utvecklingen är att både ansökningar om hemtjänst och särskilt boende fortsatt kommer ligga på en hög nivå.

Utmaning i Socialtjänsten är också att utveckla familjehemsvården, att vara en attraktiv arbetsgivare åt befintliga familjehem samt att hitta och rekrytera nya, bra familjehem till våra barn och unga som behöver.

1.3 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

1.3.1 Uppföljning av kommunfullmäktigemål

Kommunfullmäktiges mål utgår ifrån Agenda 2030 och nämnderna följer upp dessa fyra mål. En bedömning om målet prognostiseras bli uppnått (grön), mestadels uppnått (ljusgrönt), delvis uppnått (orange) eller ej uppnått (röd) görs. Vidare återfinns analys av målet. Avslutningsvis redovisas en tabell för respektive mål där utfall och/eller prognos av mätetal visas tillsammans med måluppfyllelse på respektive mätetal.

Under målen finns även aktiviteter som genomförs i verksamheten, dessa redovisas separat i Bilaga aktiviteter.

3 God Hälsa och välbefinnande



Kommentar

Målet för året är mestadels uppfyllt.

Vård och omsorg

Verksamheten genomsyras i stort av god hälsa och välbefinnande. Personcentrerad vård

och omsorg står i fokus med syfte att skapa trygghet hos omsorgstagaren genom att sätta deras behov och förutsättningar i centrum. Kvalitetsparametrar som bemötande, förtroende, kompetens och aktivering kan därmed påverkas positivt. Socialstyrelsens undersökning av äldres uppfattning om kvaliteten i hemtjänsten visar att 97% har en positiv bild av hemtjänsten. Bra bemötande, förtroende för personal och hur de utför arbetsuppgifterna. Att personalen pratar och förstår svenska är ytterligare en positiv del som framkommer i undersökningen. Det verksamheten behöver utveckla är bland annat informationen om olika förändringar. Kontinuitetsmålet uppnås inte fullt ut vilket härleds till hög frånvaro samt rekryteringssvårigheter. Hemtjänststimman har ökat markant under delåret och behovet av dubbelbemanning påverkar kontinuiteten negativt.

Hälso- och sjukvårdsenheten fortsätter utveckla sina enheter med syfte att ge en god och nära vård. Samverkan med Hälsocentralen, hemsjukhuset, påverkar resultaten positivt. Antalet dagar som utskrivningsklara patienter måste kvarstanna inom slutenvård är mycket få. Digitala signeringslistor samt digitala medicinskåp är införda på alla enheter vilket innebär en stor kvalitetssäkring. Arbetet kring att kvalitetssäkra läkemedelshantering pågår efter föregående årets avvikelse gällande läkemedelshantering. Under året har uppföljning av IVO's nationella tillsyn på kommunal hälso- och sjukvård inom särskilt boende där det framkom vissa brister i dokumentation, kompetens och dokumentation. Genom att åtgärda de brister som framkommer utvecklas och kvalitetssäkras verksamheten ytterligare.

Omsorgen om funktionsnedsatta

Aktiviteter är utförda enligt plan och målsättningar uppfyllda. Enheterna har arbetat aktivt med handlingsplaner utifrån brukarundersökningen som genomfördes hösten 2022.

Individ och familjeomsorg

Individ och familjeomsorgen arbetar mycket med förebyggande arbete, exempelvis genom SSPF (samverkan skola, socialtjänst, polis och fritid) som nu är väl implementerat i verksamheten, idrottsskola inte bara för barn i årskurs 1 utan nu även för äldre elever i årskurs 6 och en effektiv utskrivningsprocess för de medborgare som ska skrivas ut från slutenvården är ständigt under utveckling för att skapa en så trygg hemgång för den enskilde som möjligt. Under året har även planering genomförts för att starta upp kuratorsverksamhet inom ramen för ungdomsmottagningen och planering för att förebyggande teamet och familjebehandlare i ännu större utsträckning än tidigare under 2025 ska förlägga mer av sin arbetstid på familjecentralen i syfte att fånga upp fler familjer i tidigt stadium men också för att ge råd och stöd. Föräldraskapsutbildningar för vårdnadshavare till barn i olika åldersgrupper och med olika behov har genomförts under året vilket också är ett hälsofrämjande arbetssätt.

Mätetal	Periodicitet	Målvärde	Utfall	Trend
 Personalkontinuitet 14 dagar	Tertial	13	15,17	
 Antalet deltagare som deltagit i daglig verksamhet LSS som har fått skyddat arbete eller arbete på den reguljära arbetsmarknaden ska öka jämfört med föregående år	År	2	4	
 Andelen brukare som känner sig trygga med personalen ska öka jämfört med föregående mätning	År	90 %	90 %	
 Andelen brukare som känner att de får bestämma saker som är viktiga för sig själva, hemma/på sin dagliga verksamhet ska öka jämfört med föregående mätning	År	90 %	92 %	

Mätetal	Periodicitet	Målvärde	Utfall	Trend
 Antal dagar för utskrivningsklara patienter	År	0,1	0,13	
 Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - tillgång till sjuksköterska, andel (%)	År	68	63	
 Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)	År	80	70	
 Halvera obokad resurstid jämfört med föregående år	Tertial	3 493	10 248	
 Personer 75+ år i särskilt boende med olämpliga läkemedel, andel (%)	År	5	5	
 Ökat resultat av dokumenterad smärtskattning vid vård i livets slutskede	Tertial	75 %	74 %	
 Ökat resultat av dokumenterad ROAG-bedömning i palliativa registret	År	90 %		
 Friskindex för alla kommunanställda	Tertial	70	69	
 Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	År	94	97	
 Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	År	68	82	
 Andel vuxna biståndsmottagare av befolkningen (%)	År	43 %	44 %	
 Antalet förebyggande besök innan beslut (FBIB) inom hälso- och sjukvården ska öka jämfört med föregående år	År	0		

4 God utbildning för alla



Kommentar

Målet för året är mestadels uppfyllt.

Vård och omsorg

Det råder en betydande brist på utbildad personal inom äldreomsorgen, en situation som förväntas förvärras på grund av den ökande efterfrågan drivet av demografiska förändringar. Initiativet "Äldreomsorgslyftet" syftar till att öka kompetensen inom äldreomsorgen genom att tillåta både ny och befintlig personal att genomgå utbildning under delvis betald arbetstid, vilket har resulterat i en ökning av antalet undersköterskor. Programmet kommer att fortsätta fram till 2025.

Medarbetarna ska utföra arbetsuppgifter de har utbildning för. Antalet delegerade sjukvårdsuppgifter som utförs av baspersonal har minskat något jämfört med förra årets utfall. Utfallet härleds till att sköterskorna inte haft förutsättningar för att utbilda och delegera samt hög personalomsättning hos baspersonalen. Nystart av implementeringen har skett under hösten tillsammans med sjuksköterskor, MAS, enhetschefer samt verksamhetschef. Både undersköterskor och sjuksköterskor behöver fortlöpande kompetensutveckling för att

kunna möta upp de sjuka omsorgstagarna som numera vårdas i hemmet. Rehabiliterande förhållningssätt och förflyttningsutbildning för baspersonal pågår och utförs av fysioterapeuter och arbetsterapeuter. Palliativa teamet utför utbildningssatsningen i Palliativ vård. Två sjuksköterskor har påbörjat specialistutbildning inom palliativ vård samt inom geriatrik.

Omsorgen om funktionsnedsatta

Årets satsning har varit Autismutbildning, för samtliga tillsvidareanställda medarbetare inom OFN, för att säkerställa att alla har samma grund att utgå från i bemötande, metoder och arbetssätt för våra brukare. En endagsutbildning som givits vid 4 tillfällen över året. Handledning har givits vid behov, planeringsdagar har genomförts samt löpande utbildning i dokumentation i systemet LifeCare. Alla medarbetare har erbjudits rehabiliterande förhållningssätt och förflyttnings teknik. Kompetenshöjande insats för boendestöd (återfallsprevention) i ett led att kunna möta klienters behov och kunna samverka med vuxenenheten kring hemmaplanslösningar.

Andelen stödassistenter har ökat, som ett led i den satsningen kring kompetens och titulatur som startade under höst 2022. Ett omtag vid rekrytering och ökad medvetenhet hos chefer, som innebär att medarbetare ska ha med sig den grundkompetens som krävs för att arbeta inom OFN. Samverkan med Ölands utbildningscenter som hjälp till vid validering, skraddasydda kurser och framtida utbildningar som riktas helt mot OFN-verksamheten. Deltagande i ledningssammanhang för stödpedagogutbildningen på yrkeshögskola, bidrar till att vi kan påverka innehåll, erbjuda LIA-platser och därmed få framtida välutbildad arbetskraft.

Förbättringsåtgärder rör sig om att hitta vägar att höja tillsvidareanställda medarbetares kompetens, för att matcha kraven (de som saknar grundkompetens) med hjälp av stadsbidrag och omställningsfond, men även yrkesresan ligger i pipeline.

Individ- och familjeomsorg

Medarbetare inom Individ och familjeomsorgen erbjuds kontinuerligt kompetensutveckling inom relevanta områden. Numera är flera utbildningar digitala vilket det senaste året möjliggjort kompetensutveckling i högre grad än tidigare. Inom Individ och familjeomsorgen pågår också Yrkesresan inom området Barn och unga och nu är fler andra resor i planeringsstadiet, exempelvis resan om Skadligt bruk och beroende. Dessa yrkesresor är kvalitetssäkrade och väldigt heltäckande för att kunna praktisera arbetet inom respektive område. Det finns också ett stort stöd från Kommunförbundet till samtliga områden inom IFO där de sammanfattar och sprider den viktigaste informationen både genom nyhetsbrev men också genom flera olika nätverk, både på chefs och medarbetarnivå vilket också bidrar till omvärldsbevakning och erfarenhetsutbyte i framförallt länet.

Samtliga medarbetare har en individuell kompetensutvecklingsplan som oftast upprättas i samband med medarbetarsamtalet och följer upp kontinuerligt.

I och med den kommande nya socialtjänstlagen satsar förvaltningen på flera kompetenshöjande aktiviteter under året och genomlysning av arbetsmarknads och vuxenenheten startade i våras som ett led i att säkerställa att verksamheten bedriver en rättssäker och effektiv handläggning av god kvalitet.

Mätetal	Periodicitet	Målvärde	Utfall	Trend
 Andel stödassistenter ska öka jämfört med föregående år	Tertial	60 %	66 %	

Mätetal	Periodicitet	Målvärde	Utfall	Trend
 Andel utbildade undersköterskor ska öka jämfört med föregående år	Tertial	72 %	72 %	
 Antal timmar som baspersonal utför delegerade sjukvårdsuppgifter ska öka jämfört med föregående år	Tertial	37 000	34 010	
 Andelen utbildad personal som genomgått utbildningen Rehabiliterande förhållningssätt	År	95 %	84 %	→
 Andel utbildade undersköterskor ska vara 75%	År	75 %	57 %	
 Andelen personal som genomgått utbildning i förflyttningsteknik	År	42 %	37 %	↗

8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt



Kommentar

Målet för året är uppfyllt.

Vård och omsorg

Måluppfyllelsen härleds till goda arbetsvillkor genom Heltid som norm. Fler medarbetare har blivit tillsvidareanställda i stället för timanställda vilket påverkar kontinuiteten positivt. En strategi med överbemanning har implementerats för att hantera frånvaro, vilket har lett till positiva resultat genom minskade övertidstimmar och timavlönade. Verksamheten har implementerat helgtjänstgöring, vilket betyder att vissa medarbetare arbetar 3 av 4 helger med ett lägre heltidsmått, det vill säga arbetar färre timmar men får lön för heltid. Åtgärden har bidragit till att delade turer eliminerats. Under 2025 kommer avtalet förändras och helgtjänstgöring kommer innebära arbete 4 helger per månad.

Omsorgen om funktionsnedsatta

Sjukfrånvaron för perioden är lägre i år än föregående år men verksamheten når inte riktigt målet med en sänkning om 1 procentenhet.

Ett aktivt arbete inom alla enheter har pågått under året vad gäller friskfaktorer och särskilt fokus har lagts på projekt i bokcirkelformat, Återhämtningsguiden och en enhet har arbetat vidare med ytterligare en bok i studiecirkelformat och avslutat med en föreläsning på temat sekundär traumatisering.

Nettokostnadsavvikelsen är beräknad på år 2023 eftersom resultat för 2024 inte redovisas förrän våren 2025. Kostnadsavvikelsen är högre än målvärdet men beräknas sjunka framöver då kostnaderna framför allt på placeringar har minskat.

Individ- och familjeomsorg

Produktiviteten i boendestödet har ökat enligt prognos och vi har nått målvärdet för sjukfrånvaron trots att andelen långtidssjukskrivna medarbetare har ökat över året.

Kostnad per deltagare på daglig verksamhet ligger högre än län och rike, vilket gör att vi inte når målvärdet. Samlokaliseringen av den dagliga verksamheten gav oss en effektivisering

men, då verksamheten växer och därmed behov av kvalificerade medarbetare, utrymme och arbetsuppgifter till deltagare, i kombination med andra arbetsuppgifter som utförs av gruppen, där samordningen kring insatserna kräver noggrann planering, kringresurser och är kostnadsdrivande. Sammantaget ger det oss en kostnadsökning per deltagare. En genomlysning har pågått vilket givit effekt i form av struktur och rutiner för att säkerställa kvalitet och välmående hos både medarbetare och deltagare och förväntan är att kunna se effekter av detta under 2025.

Mätetal	Periodicitet	Målvärde	Utfall	Trend
 Antalet fyllnadstidstimmar ska minska jämfört med föregående år	År	2 899	1 634	
 Antalet timmar (timavlönade) ska minska jämfört med föregående år	År	32 042	23 683	
 Antalet övertidstimmar ska minska jämfört med föregående år	År	9 955	4 925	
 Bemanningsnyckel i demensboende	Månad	0,74	0,73	
 Bemanningsnyckel på äldreboende	Månad	0,68	0,69	
 Kostnad funktionsnedsättning LSS daglig verksamhet, kr/brukare	År	247 939	345 361	→
 Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, (%)	År	0	16	→
 Produktiviteten i boendestödet ska öka jämfört med föregående tertial	Tertial	31 %	39 %	↘
 Nettokostnadsavvikelse LSS, (%)	År	0	0	↘
 Total sjukfrånvaro ska minska med en procentenhet jämfört med föregående år	Tertial	9,4 %	10,1 %	↗
 Korttidssjukfrånvaro ska minska med en procentenhet jämfört med föregående år	Tertial	4 %	3,5 %	↗
 Andelen långtidssjukfrånvaro av total sjukfrånvaro ska minska med en procentenhet jämfört med föregående år	År	48,87 %	50,2 %	↘
 Andel inskrivna arbetslösa av registrerad arbetskraft (%)	År	4,5 %	4,7 %	
 Svarsfrekvensen på Populummätningen ska vara 80%	År	80 %	71,77 %	

12 Hållbar konsumtion och produktion



Kommentar

Målet är uppfyllt.

Vård och omsorg

Antalet fordon med alternativa bränslen har ökat i verksamheten, vilket visar att målet att främja hållbar transport har uppnåtts framgångsrikt.

Individ- och familjeomsorg

Andelen fossilfria bilar når målvärdet.

Enheterna inom Individ och familjeomsorgen och andra berörda enheter så som exempelvis boendestöd arbetar hela tiden aktivt för att öka sin samverkan och få en helhetssyn utifrån den enskildes perspektiv.

Mätetal	Periodicitet	Målvärde	Utfall	Trend
 Andel fossilfria bilar ska öka i verksamheten	Tertial	72 %	73 %	

1.3.2 Sammanfattning ekonomisk analys

Socialförvaltningen uppvisar ett negativt resultat om -1,2 mkr för 2024.

Den negativa avvikelserna härleds främst till äldreomsorgen där hemtjänsten haft fler beviljade hemtjänststimmar än budgeterat under stor del av året. Det som reducerar den negativa avvikelserna är till stor del hälsosjukvården till följd av vakanta tjänster och statliga stimulansmedel. Även individ och familjeomsorgen som har haft få externa placeringar och högre intäkter från migrationsverket reducerar avvikelserna.

Årets resultat är bättre än prognosen vid delårsbokslutet. Verksamheterna har lyckats minska kostnaderna under hösten främst inom äldreomsorgen där hemtjänststimmar minskat. Även åtgärder om minskning av bland annat övertidskostnader har gett effekt. Inom IFO har intäkterna från migrationsverket ökat under hösten vilket också har påverkat resultatet. Utöver ovanstående har ytterligare stimulansmedel om 800 tkr blivit beviljat och utbetalt under hösten vilket har påverkat prognosen positivt. En debitering av skyddsmaterial på ca 300 tkr har tillkommit som inte var prognostiserad. Ytterligare oförutsedda kostnader från IT-nämnden om ca 500 tkr har debiterats.

Måluppfyllelsen är mestadels uppfylld på samtliga mål.

1.3.3 Kommunens verksamheter

Ekonomisk analys

Analys av avvikelse för perioden

Socialförvaltningen uppvisar för år 2024 ett resultat om -1,2 mkr. Nedan presenteras resultatet per verksamhet.

Centralt

Årets resultat är +2,3 mkr.

Överskottet härleds till statsbidrag. I övrigt har verksamhetsområdet haft högre personalkostnader än budgeterat under året samt ökade kostnader för tvätt.

Vård och omsorg

Resultatet för perioden är -8,8 mkr. Underskottet härleds framför allt till att hemtjänststimmar har varit fler än budgeterat mellan januari och augusti. Kostnaden för sjuklön och övertid/fyllnadstid belastar verksamheten med 10 mkr vilket är en minskning med 3,9 mkr jämfört med samma period 2023. Den obokade resurstiden belastar verksamheten

med 2,7 mkr. 64 % av resurstiden är utbokad till andra enheter. Den största delen av den obokade resurstiden ligger mellan kl. 14-16, vilket är svåra att boka ut.

Vård och omsorgsboende

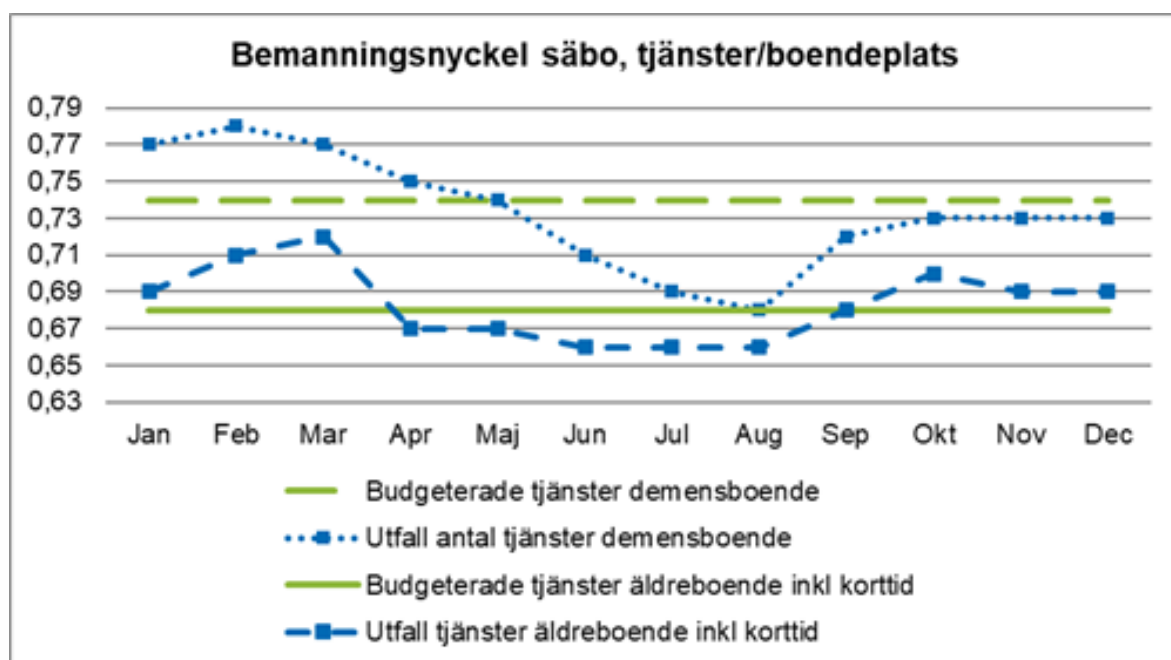
Resultatet för Vård och omsorgsboende är +1,3 mkr.

Under första delen av året så härleds underskotten till högre personalkostnader och höga flyttkostnader till Tullgatan från Ekbacka 5, Soldalen och Strömgården. Projektet på Åkerbohemmet påverkar även resultatet negativt. Den obokade resurstiden har tidigare varit budgeterat med prioriterade medel men i år har externa statsbidrag täckt kostnaderna för de obokade resursspassen. Direktivet från EU gällande krav på 11 timmars dygnsvila påverkar resultatet negativt då det krävts schematiska förändringar.

Under sommarmånaderna så har introduktionen och svårigheter med rekrytering av semestervikarier samt utökning av 1,0 natt-tjänst har påverkat resultatet negativt.

Under sista halva av året har beslutet att inte öppna Tullgatan GH, som varit budgeterat, påverkat resultatet positivt med ca 700 tkr i månaden. Resterande enheter på Tullgatan visar på ett positivt resultat som minskar det totala underskottet för verksamhetsområdet.

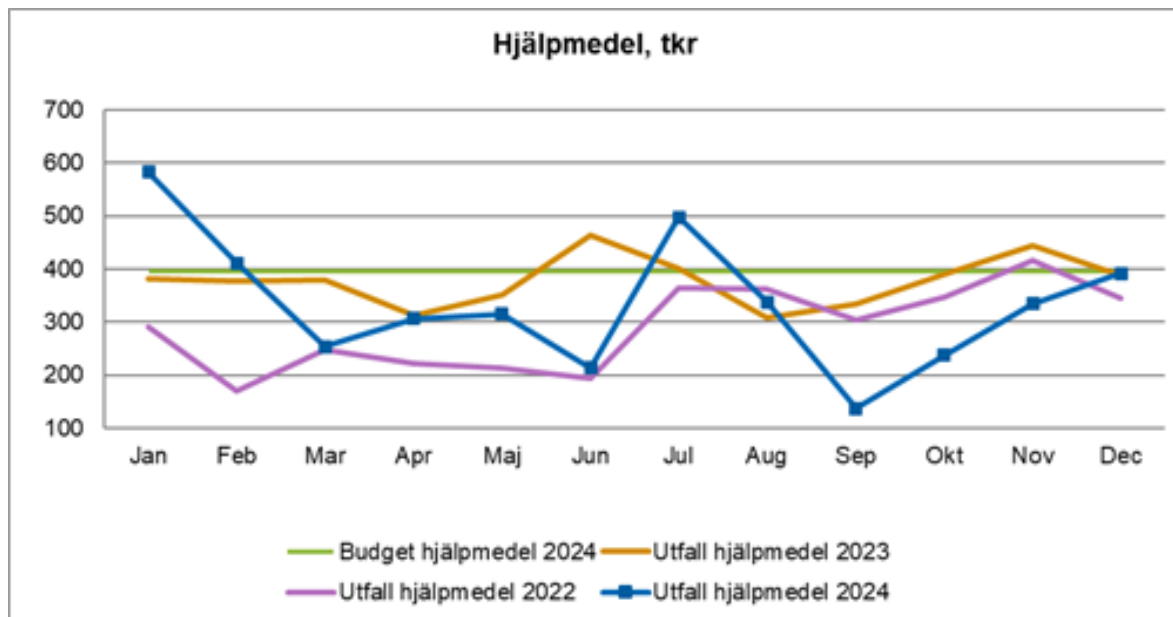
Natten inom verksamhetsområdet går med ett underskott vilket härleds till bland annat höga personalkostnader i form av att Tullgatan har 1,0 övertalighet då GH inte har öppnats på Tullgatan samt fortsatt utökning av natt-tjänst på Ekbacka.



Hälsö-och sjukvårdsenheten

Resultatet för Hälsö- och sjukvården är +4,3 mkr.

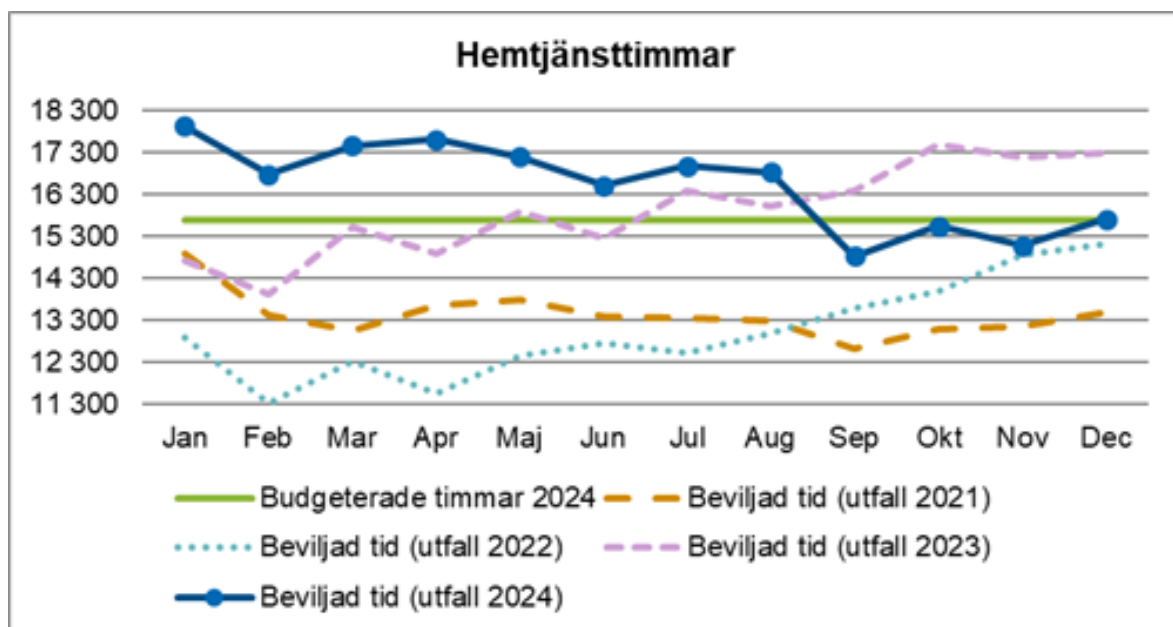
Resultatet härleds till stimulansmedel och ökad ersättning för handledning av studenter. Kostnadsminskning för hjälpmedel och personal inom rehabiliteringsenheten bidrar också till resultatet, men dessa nedskärningar påverkar arbetsmiljön negativt.



Ordinärt boende

Resultatet för Ordinärt boende är -14,4 mkr.

Ökade hemtjänsttimmar är en betydande orsak till det negativa utfallet. Under de första åtta månaderna översteg timmarna budgeterade nivåer, men en kraftig nedgång under hösten ledde till att timmarna kom i linje med budgeten mot slutet av 2024. Under hösten har en tidmätning utförts inom två områden. Analysen av mätningen visar att verksamheten har en högre andel indirekt brukartid och kringtid i jämförelse med vad budgeten baseras på, vilket också bidrar till underskottet.



Omsorgen om funktionsnedsatta

Resultatet för Omsorgen om funktionsnedsatta är -0,1 mkr.

Resultatet beror på högre personalkostnader än budgeterat då verksamhetens behov har

ökat under året. Utökningen är bland annat ökade beställningar inom boendestödet och barn LSS, samt ett nytt barnboende beslut som verkställes sen januari. Höga sjuklönekostnader och övertidsersättningar är också en bidragande faktor. Övriga kostnader som också påverkar resultatet negativt är uppkomna kostnader i samband med flytt av servicebostad och kostnader inom personlig assistans som inte fullt ut täcks av Försäkringskassan. Det som reducerar avvikelsen är en delvis vakant chefstjänst, ersättning för obokade resursspass, momsersättning för åren 2021–2023 samt bidrag från omställningsfonden.

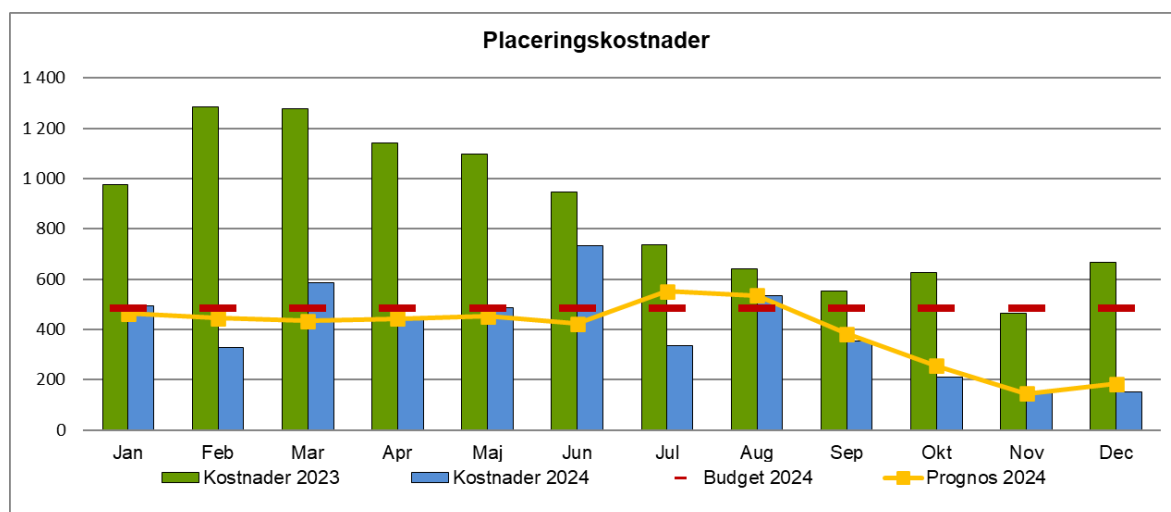
Individ- och familjeomsorg

Resultatet för verksamhetsområdet är 3,1 mkr (IFO och AVE).

Stor del av den positiva avvikelsen beror på förändrade regler vad gäller flyktingarna från Ukraina vilket lett till högre ersättning till kommunen från Migrationsverket, att vuxengruppen de senaste månaderna inte haft någon extern placering och att en tjänst inom Arbetscenter varit vakant sedan i våras.

Myndighetsenheten har haft avslutade assistansärenden som påverkar resultatet positivt. Inom Stöd och insatser så belastar vissa lönekostnader statsbidrag vilket ger ett positivt resultat för lönekostnader för perioden. Barn och familj visar ett underskott för året, men är lägre än tidigare år, och beror främst på minskade placeringskostnader.

I tabellen nedan visas kostnader för externa placeringar för perioden jämfört med föregående år. Periodens kostnad för placeringar uppgår till 4,8 mkr jämfört med föregående årskostnad för perioden som var 10,4 mkr.



Projekt

Resultatet på projekt är +2,3 mkr. Samtliga statsbidrag med nyttjandeperiod 2024 har nyttjats fullt ut. Del av statsbidraget Öka bemanning av sjuksköterskor inom särskilt boende förs över till 2025 enligt redovisningsreglerna. Även del av bidraget Läns gemensam psykisk hälsa förs över till 2025. Totalt är det 1,5 mkr som överförs till 2025.

Analys av årsprognos

Årets resultat har förbättrats sedan prognosen vid delårsbokslutet. Nedan presenteras analys av de största avvikelserna mellan delårsbokslut och årets resultat.

Under oktober blev två statsbidrag beviljade, Utökad VFU för sjuksköterskeutbildningen

670 tkr och Förberedelse för införande av nytt socialtjänstdataregister 107 tkr. Dessa var inte med i prognosen vid delårsbokslutet. Debitering av skyddsmaterial om ca 300 tkr från kommunstyrelsen var inte känt då prognosen lades vid delårsbokslutet. Ytterligare debitering av IT-kostnader om ca 500 tkr beslutades i januari och var inte känt i tidigare prognoser.

Utöver ovanstående, har kostnadsminskning skett inom hemtjänsten till följd av minskade hemtjänsttimmar under hösten. Inom vård och omsorg har personalkostnaderna varit något högre än prognostiserat. Inom Individ och familjeomsorgen har intäkterna från migrationsverket ökat under hösten samt att det varit färre barn placerade än vad som befarades vid delårsbokslutet. Inom Omsorgen för funktionsnedsatta har ökade personalkostnader till följd av utökade beställningar inom boendestöd, samt hyres- och flyttkostnader påverkat skillnaden mellan delårsbokslut och nuvarande resultat.

Differensen mellan prognos delårsbokslut och budgetavvikelse årsbokslut mellan verksamheterna, centralt och projekt beror även på att den faktiska redovisningen av statliga stimulansmedel inte motsvarat prognosen. Stor del av de stimulansmedel som prognosticerades att slutredovisas mot centralt har i stället slutredovisats mot Vård och omsorg och projekt. Detsamma gäller en del av de statliga stimulansmedel som prognosticerades på projekt, dessa har i stället redovisats centralt.

	Prognos tertialbokslut	Prognos delårsbokslut	Budgetavvikelse årsbokslut
Centralt	3 346	2 819	2 397
Hälso- och sjukvård	0	1 150	4 264
Särskilt boende	2 151	2 450	1 314
Ordinärt boende	-8 550	-15 851	-14 357
Omsorgen om funktionsneds.	560	485	-101
Individ- och familjeomsorg	373	1 003	1 718
Arbetsmarknad- och vuxen	991	1 477	1 354
Projekt SOC	3728	4 317	2 253
Totalt (tkr)	2 600	-2 150	-1 158

Tabell

	Årsbudget	Budget jan-dec	Utfall jan-dec	Avvikelse jan-dec
70 Centralt	24 999	24 999	22 602	2 397
72 Hälso- och sjukvård	34 105	34 105	29 841	4 264
73 Särskilt boende	115 811	115 811	114 497	1 314
74 Ordinärt boende	95 477	95 477	109 834	-14 357
75 Omsorgen om funktionsn.	58 748	58 748	58 848	-101
76 Individ- och familjeoms	40 764	40 764	39 046	1 718
77 Arbetsmarknadsenhet	18 120	18 120	16 765	1 354
79 Projekt SN	0	0	-2 253	2 253
	388 023	388 023	389 181	-1 158

Sjukfrånvarooanalys

(%)	2022		2023		2024	
	Total	Korttid	Total	Korttid	Total	Korttid
Centralt	5,1	1,5	3,6	1,3	3,2	1,3
Hälso- och sjukvård	5,8	4,5	6,7	4,1	9,0	2,6
Särskilt boende	12,1	4,7	12,3	3,9	11,4	3,4
Ordinärt boende	12,1	5,6	11,3	5,3	10,2	4,4
Omsorgen om funktionsnedsatta	13,2	4,9	10,1	3,5	10,9	3,1
Individ- och familjeomsorg	20,4	3,1	18,1	2,4	10,3	3,2
Arbetsmarknadsenheten	5,8	3,7	8,8	4,1	12,3	4,1
Socialförvaltningen	10,8	4,5	10,4	4,0	10,1	3,5

I tabellen är data uttaget för perioden 1/12 föregående år till 30/11 för respektive år. För att det ska vara representativt för ett helår. Det blir en förskjutning på en månad.

Vård och omsorg

Inom vård och omsorg har både total sjukfrånvaro samt korttidsfrånvaro minskat sedan föregående år.

Arbetsmiljö:

Verksamheten har aktivt arbetat med att fånga upp återkommande korttidsfrånvaro och satt in olika individuella lösningar. Det närvarande ledarskapet bidrar till att enhetschef fångar tidiga signaler på ohälsa bland medarbetarna och har omtankesamtal i de fallen de har behövs för att se om det är något arbetsgivaren kan hjälpa till med. De medarbetare som har hög frånvaro har inbokade omtankesamtal med närmsta chef. Telefonkontakt vid korttid och långtidsfrånvaro samt samtal för att se över möjlighet till tillfällig eller bestående arbetsanpassning för snabbare återgång i arbete. I det långsiktiga arbetet ingår även det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) där Populum utgör en viktig del. Verksamheterna arbetar med resultatet på arbetsplatsträffar. Hemtjänstgrupperna Källa/Persnäs och Löttorp

har arbetat med projektet FOAS för att förbättra arbetsmiljön. Fokus har varit på balans, återhämtning, stress och delaktighet. Arbetet har lett till förbättrad kommunikation och ökad förståelse för individuellt ansvar för återhämtning och stresshantering.

Trivsel, aktiviteter och gemenskap:

Hälsoinspiratör ordnar regelbundet frukost i samband med morgonmötet. Hälsoinspiratör leder även morgongympa ett par dagar i veckan och inspirerar till gruppen. Fortsatt arbete med att utveckla de "små arbetsgrupperna" har bidragit till en känsla av ökad gemenskap och känslan av sammanhang.

Kompetensutveckling och teamsamverkan:

Medarbetare får under året kompetensutveckling via interna utbildningar. På gruppmöten och APT sker kompetensutveckling i form av grupputveckling, feedbackträning, samarbetsövningar. Under våren löper förflyttningsutbildning, dokumentationsutbildning och palliativ vård, som alla medarbetare ska gå. Handledarutbildning samt undersköterskeutbildning sker i samverkan med Ölands utbildningscentrum.

Omsorgen om funktionsnedsatta

Både total sjukfrånvaro samt korttidsfrånvaro har minskat sedan föregående år. Men den totala sjukfrånvaron varierar kraftigt mellan enheterna, från 0,62% till 33,52%, med korttidsfrånvaro som oftast beror på influensa och andra vanliga sjukdomar. Ökningen av långtidssjukskrivningar har delvis orsakats av arbetsplatskonflikter och organisatoriska förändringar.

Kompetensutveckling och teamsamverkan:

Medarbetare har deltagit i olika utbildningar, inklusive autismutbildning och rehabiliterande metoder. Det finns ett behov av ytterligare utbildning inom områden som socialpsykiatri och dokumentation, men även metoder, metodstöd och bildstöd. I samband med medarbetarsamtal har de individuella behoven av kompetensutveckling dokumenterats.

Trivsel, aktiviteter och gemenskap:

Månatliga möten och tvärprofessionella samarbeten har genomförts för att förbättra kvaliteten för brukare och öka samsynen mellan professionerna och internt i grupperna. Utmaningar i samarbetet har uppstått på grund av personalbrist, särskilt inom vissa professioner som arbetsterapeuter.

Arbetsmiljö:

Inom verksamheten finns en positiv arbetsmiljö med uppmuntran till samarbete och social interaktion. Det har genomförts skyddsronder och förbättringar av arbetsvillkoren baserat på medarbetarnas feedback. Men det kvarstår utmaningar relaterade till flexibel schemaläggning och hantering av konflikter inom teamen. Friskindex ligger på 75 i snitt inom organisationen vilket är ett gott och positivt resultat, men utvecklingsområden finns på alla håll.

Medarbetarnas moral och välbefinnande har överlag varit positiva, med många som rapporterar om meningsfulla arbetsuppgifter och god kommunikation inom teamet. Det finns ett fokus på att skapa en stödjande arbetsmiljö som främjar både personalens och brukare/klienters välbefinnande.

Individ- och familjeomsorg

Den totala sjukfrånvaron har minskat medan korttidsfrånvaron har ökat sedan föregående år.

Inom IFO:s verksamheter är den totala frånvaron hög med undantag för en enhet och det beror på att det finns medarbetare i de flesta i förhållandevis små arbetsgrupper som varit långtidssjukskrivna under perioden. Förklaringen till en hög korttidsfrånvaro inom flera enheter kopplad till ej arbetsrelaterad orsak men också orsaker som stressrelaterade problem kopplade till arbetet och annan arbetsmiljöproblematik.

Kompetensutveckling och teamsamverkan:

Tack vare utvecklingen som gjort det möjligt att delta på digitala utbildningar i kombination med rekviderade statsbidrag har medarbetare haft möjlighet att gå en hel del utbildningar vilket kan bidra till viss motivation och arbetsglädje. Enheterna jobbar även aktivt med aktiviteter för att stärka samverkan mellan enheterna, bland annat i form av workshops och arbetsgrupper i olika konstellationer och med olika teman.

En medarbetare inom IFO har under året deltagit i Ledarförsörjningsprogrammet.

Trivsel, aktiviteter och gemenskap:

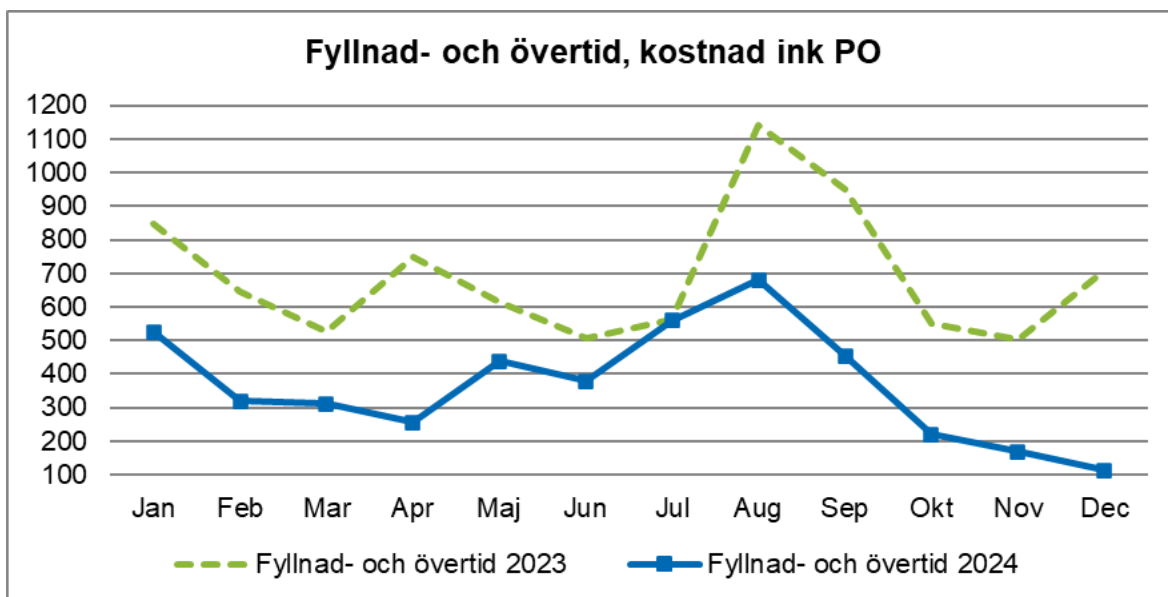
Enheterna genomför varje år en trivselaktivitet som medarbetarna själva är med och planerar. I samband med APT försöker flera arbetsgrupper fika tillsammans för att öka gemenskapen i gruppen och någon gång per termin anordnar medarbetare afterwork, antingen enhetsvis eller för hela arbetsplatsen.

Arbetsmiljö:

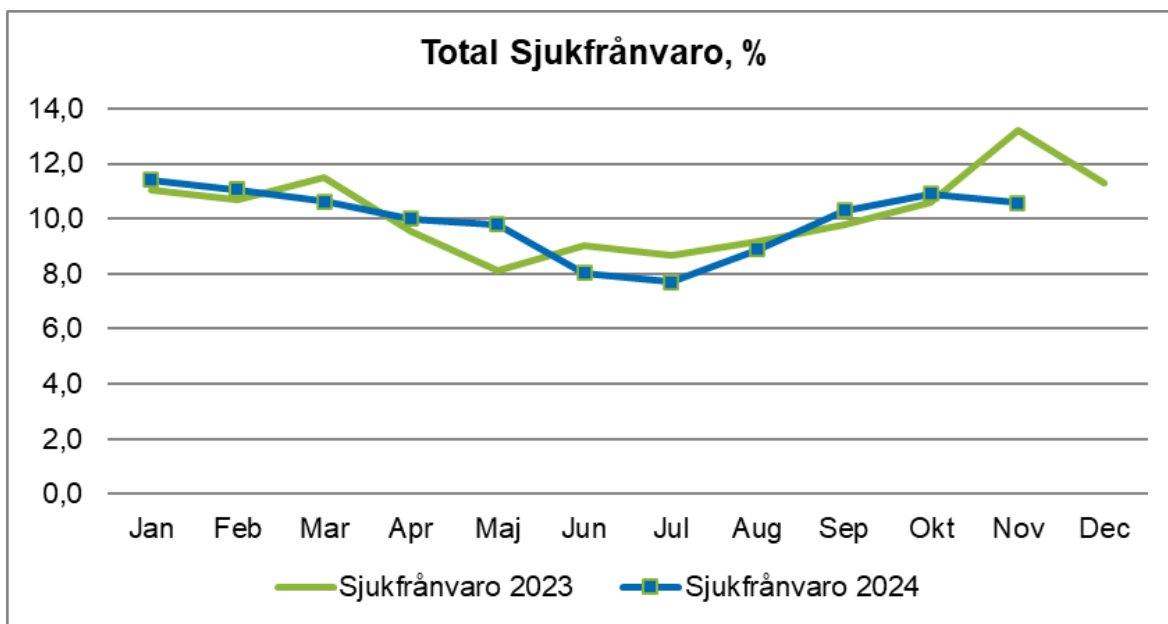
Alla enheter har arbetat eller arbetar just nu med bokcirkel kring boken Återhämningsguiden eller Medkänslans pris. Gruppen läser och diskuterar gemensamt varje kapitel samt genomför någon mindre aktivitet tillsammans. Alla medarbetare uttrycker att det är värdefull och väl investerad tid utifrån ett arbetsmiljöperspektiv. Enheterna har också arbetat aktivt med friskfaktorer på APT utifrån pulsmätningens och den psykosociala skyddsroundens resultat. En enhet har bett om stöd av HR-avdelningen för att fånga upp förändring i resultatet av pulsmätningen.

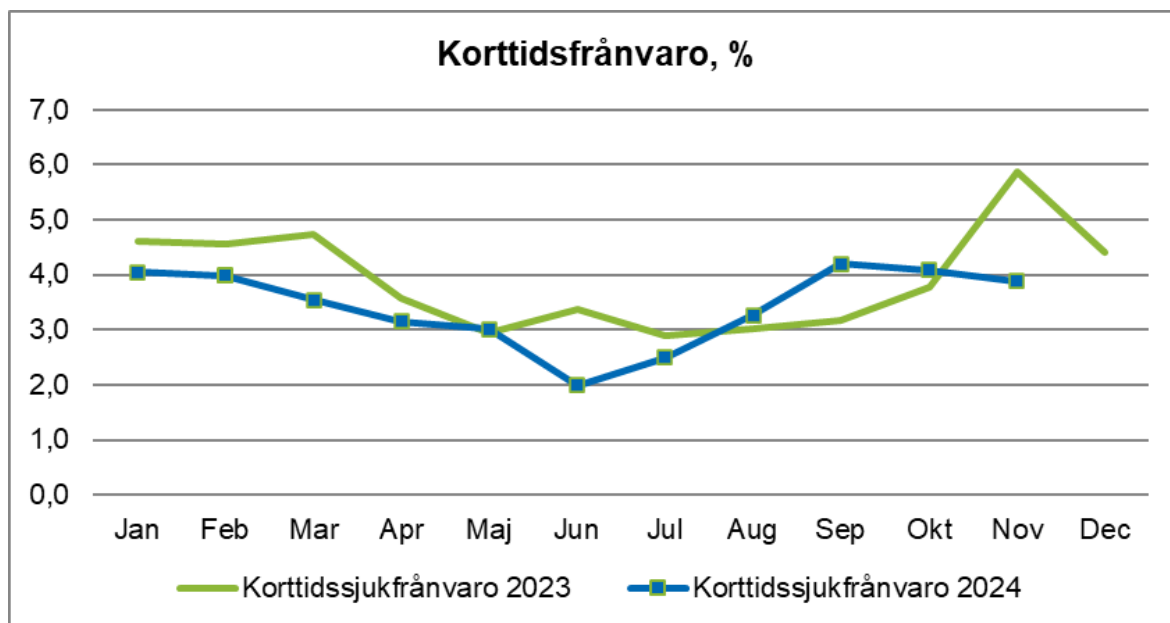
Personalstatistik

Kostnaden för fyllnad och övertid för perioden uppgår till 4,4 mkr. En minskning med 4 mkr jämfört med samma period föregående år då kostnaden var 8,4 mkr.

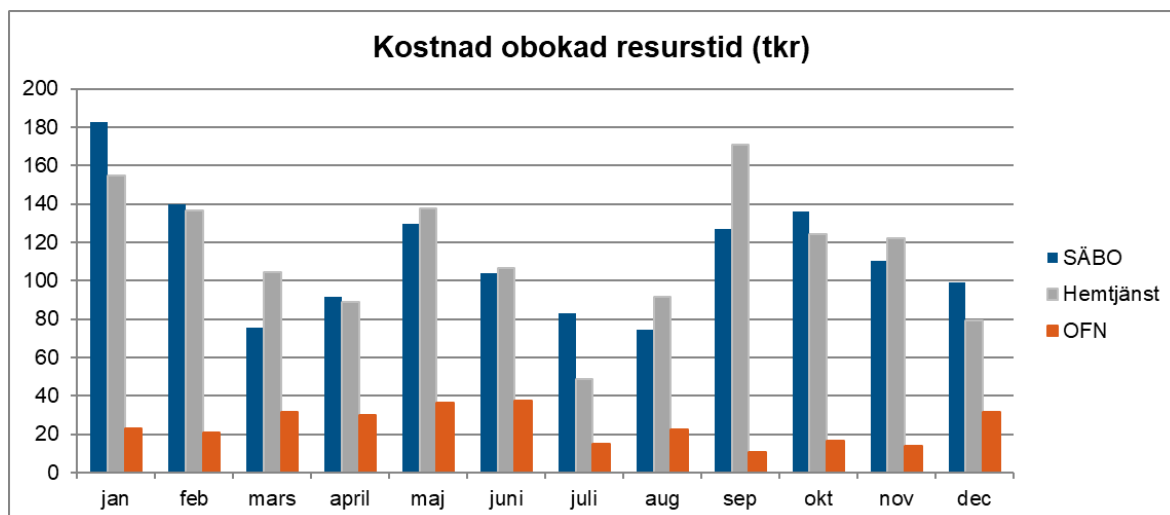


Den totala sjukfrånvaron är något mindre än föregående år. Korttidsfrånvaron har minskat med en halv procentenhet sedan föregående år.





Kostnaden för den obokade resurstiden för hela förvaltningen uppgår till 3 mkr för perioden. Detta är en ökning med 1 mkr jämfört med samma period föregående år då kostnaden uppgick till 2 mkr.

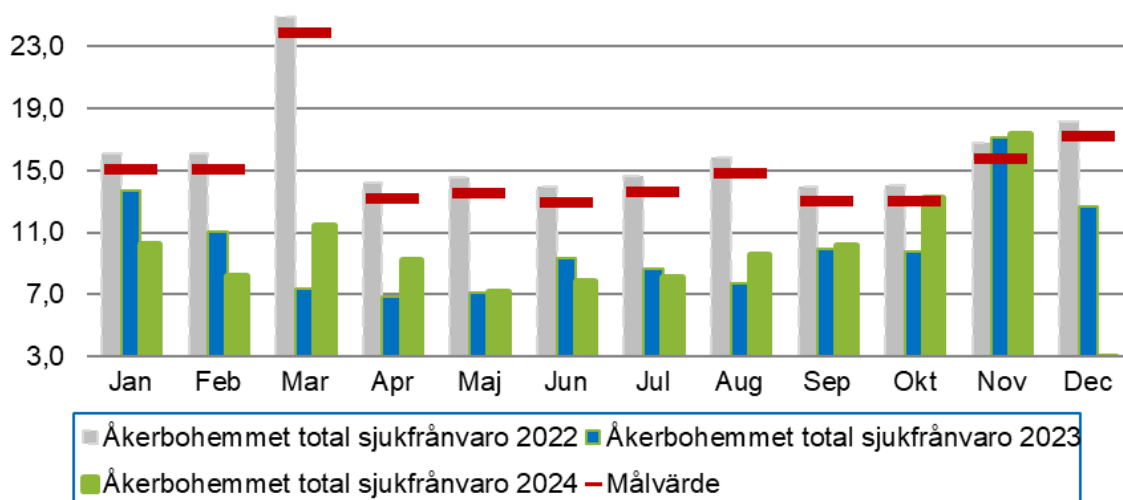


Projekt Åkerbohemmet - Minskat arbetsmått

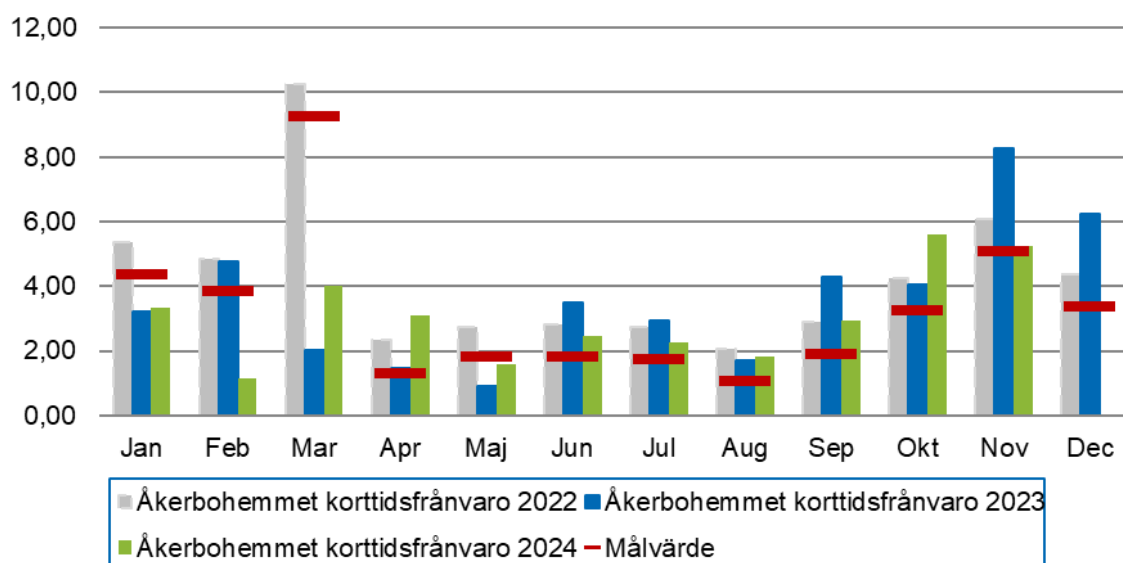
Åkerbohemmet har generellt haft en väldigt låg sjukfrånvaro under hela året men den har dock ökat under sista delen av året. Det är även mycket låga kostnader för övertid och fyllnad där frånvaron har täckts med resurspass eller timvikarier. Vissa enheter har inte haft någon fyllnad- eller övertidskostnad mellan augusti och december.

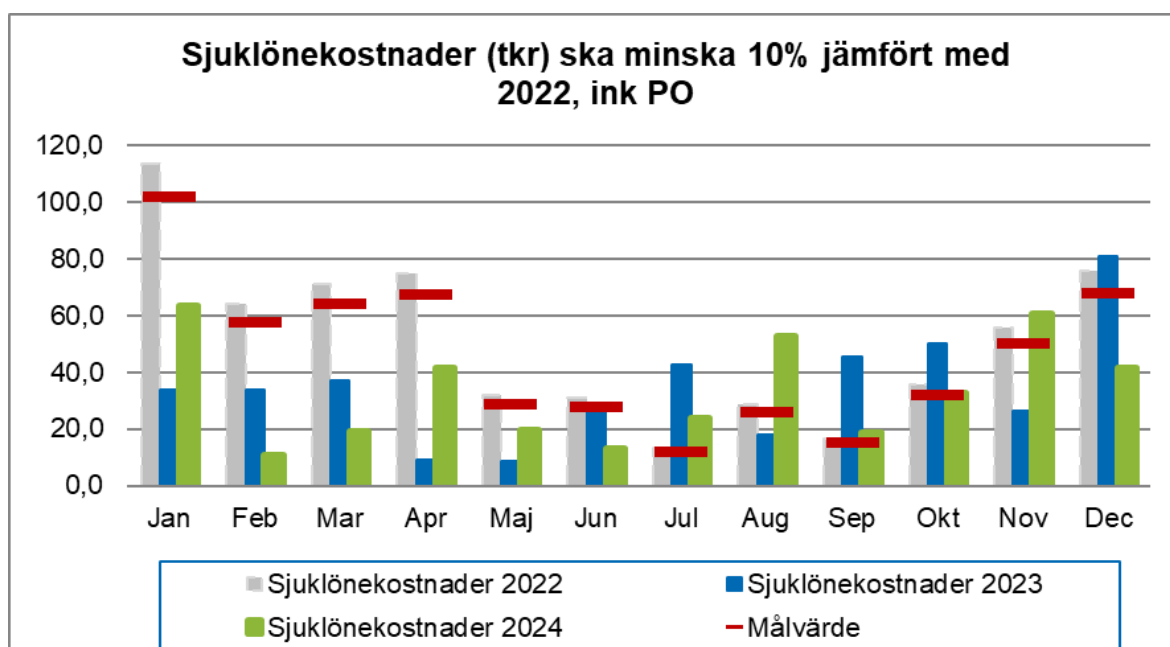
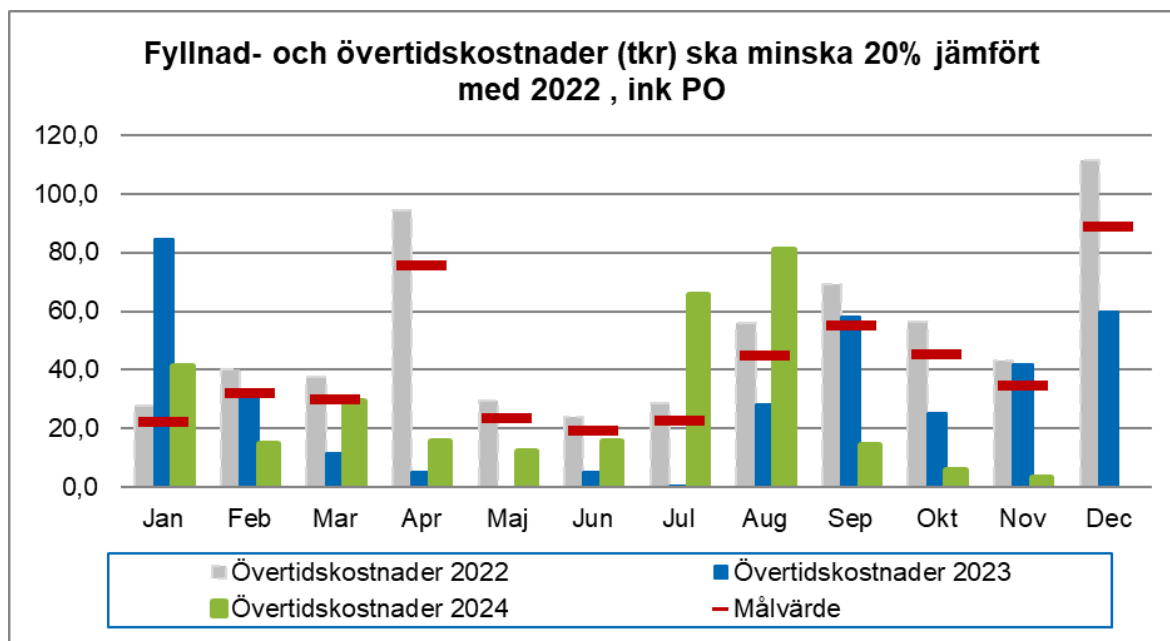
Höga övertidskostnader under sommaren beror främst på personalbrist inför sommaren samt oväntat personalbortfall.

Total sjukfrånvaron ska minska 1,5 procentenheter jmf. med 2022



Korttidsfrånvaron ska minska 1 procentenheter jmf. med 2022





Åtgärder och konsekvensanalys

Sammantaget har större delen av förvaltningens åtgärder gett effekt under 2024. En del åtgärder har inte uppnåtts helt och har då justerats efter hand. En stor del av åtgärderna kommer verksamheterna fortsätta arbeta med under 2025.

Verksamheterna inom vård och omsorg och omsorgen om funktionsnedsatta har bland annat haft ett ökat samarbete mellan enheterna gällande bemanning för att få bättre planering, bättre förutsättningar att täcka frånvaro samt minska övertid. Arbete har även gjorts för att bredda personal för att frigöra att mer personal kan arbeta på samtliga enheter.

Ett stort arbete kring att minska antalet externa placeringar har gjorts under året genom att placera individer i egna familjehem samt förebygga placeringar av individer långsiktigt. Arbetet görs genom fortsatt kompetensutveckling, utökat samarbete med regionen samt marknadsföring för att rekrytera egna familjehem, kontaktpersoner och kontaktfamiljer. Detta

är en effektivisering som beräknas ge effekt nästkommande år.

Nedan är bedömning av effekter (på kort/lång sikt)

- Förslag till åtgärd får negativa konsekvenser för perspektivet
- Förslag till åtgärd får inga konsekvenser för perspektivet/ eller osäkerhet kring konsekvenser
- Förslag till åtgärd får positiva konsekvenser för perspektivet
- Bedömning kan inte göras

Specifikation åtgärder

Förvaltn ing	Verksa mhet	Beskrivning	Effekt/summa (tkr)	Period	Bedömn ing av effekt
SN	IFO	Utökat samarbete med regionen gällande personer med risk och missbruk.	-	jan-dec	●
SN	IFO	Rekrytera egna familjehem istället för att anlita konsulentstötta familjehem.	300/placeringar/år	apr-dec	●
SN	IFO	Vidareutbilda medarbetare för att förbygga placeringar i Signs of safety.	-	-	●
SN	IFO	Inte ersätta pensionsavgång	460	mar-dec	●
SN	IFO	Hemmaplanslösningar och integration.	750	mar-dec	●
SN	IFO	Statsbidraget avseende "God och Nära Vård" finansierar 25% av en tjänst i Förebyggande Teamet.	152	jan-dec	●
SN	IFO	Statsbidrag avseende skolsociala team finansierar 50% av en tjänst i Förebyggande teamet.	260	jan-dec	●
SN	IFO	Ej tillsätta tjänstledighet	133	okt-dec	●
SN	OFN	Sälja arbetstid och täcka egen frånvaro.	660	jan-dec	●
SN	OFN	Ej återbesätta 0,6 aa.	270	jan-dec	●
SN	OFN	Minska fyllnads- och övertidsersättning.	100	jan-dec	●
SN	Vård och omsorg	Minska övertid- och fyllnadstid.	775	jan-dec	●
SN	Vård och omsorg	Täcka egen planerad frånvaro och oplanerad frånvaro.	450	apr-dec	●
SN	Vård och omsorg	Samordning av personal på Tullgatan 40.	-	maj-dec	●
SN	Vård och omsorg	Ersätta frånvarande sjuksköterska med undersköterskor på resurstid.	-	maj-dec	●
SN	Vård och omsorg	Genomlysning och samsyn inom hemtjänst.	-	maj-dec	●

SN	Vård och omsorg	Minska sjuklönekostnader med 1% jmf med föregående år.	72	jan-dec	●
SN	Vård och omsorg	Finansiera utbildning av personal via statsbidrag.	2000	jan-dec	●
SN	Vård och omsorg	Inte ersätta vakanta tjänster	739	maj-dec	●
SN	Vård och omsorg	Hysesintäkter sommarvikarier	70	juni-aug	●
SN	Vård och omsorg	Senarelagd öppning av Tullgatan av G & H	5 726	apr-dec	●
SN	Vård och omsorg	Öka delegerade HSV-uppgifter	220	sep-dec	●

1.3.4 Systematisk kvalitetssäkring

Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9)

Genom ledningssystemet ska ledningen styra och förbättra verksamhetens alla delar för att kunna ge en god kvalitet i enlighet med de lagar och regler som gäller för verksamheten. De insatser och aktiviteter som utförs i verksamheten ska styras genom ledningssystemet så att rätt saker görs vid rätt tillfälle och på rätt sätt för dem som verksamheten är till för.

Med stöd av ledningssystemet ska verksamheten planera, leda, kontrollera, följa upp och utvärdera arbetet samt förbättra kvalitén. Samtliga medarbetare ska bidra och vara en del av kvalitetssäkringen.

Socialförvaltningens ledningssystem för att systematiskt utveckla och säkerställa kvaliteten består bland annat av:

- Rutiner och riktlinjer.
- Avvikelser, klagomål, lex Sarah och lex Maria.
- Patienssäkerhetsberättelsen inkl. kvalitetsberättelsen.
- Bokslut.
- Egenkontroller via journalgranskning och loggar.
- Riskanalyser.
- Utvärderingar och uppföljningar av exempelvis åtgärder, extern granskning och implementering av nya system.
- Internkontroll.

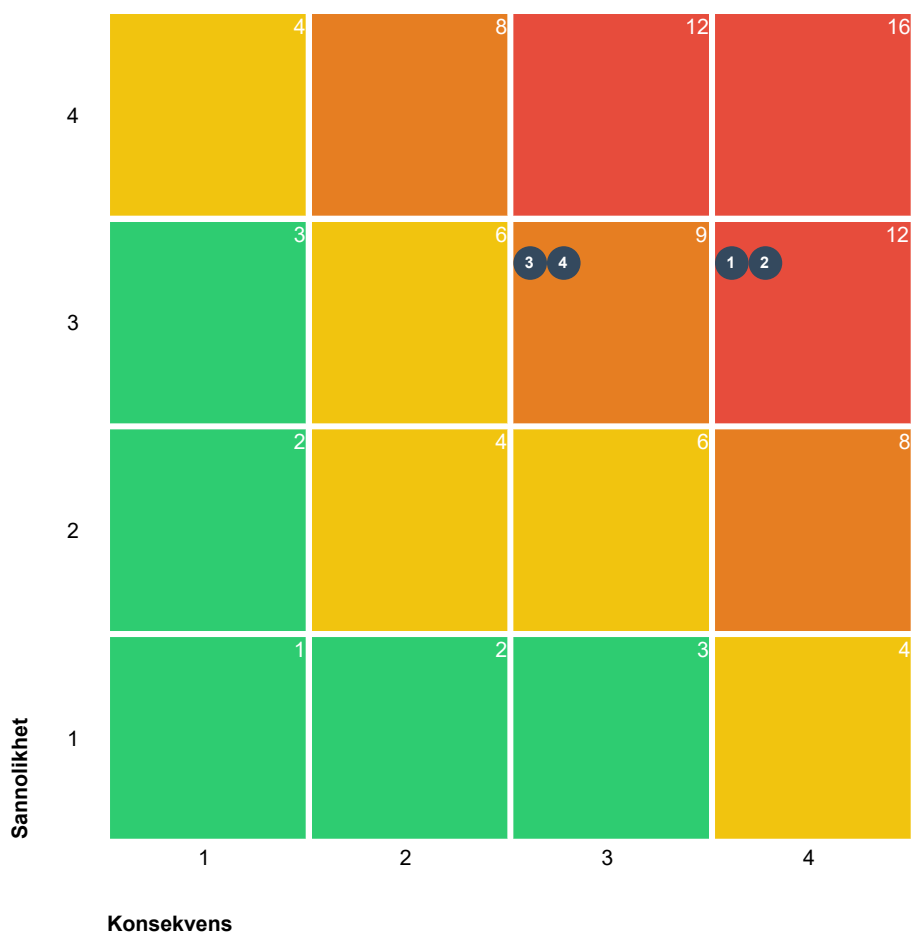
Erfarenheterna från ovannämnda aktiviteter ska ligga till grund för förbättringar av ledningssystemet samt vid behov för åtgärder i verksamheten. Samtliga delar går in i varandra och resultatet från exempelvis utredningar, egenkontroller och riskanalyser ligger även till grund för prioriteringar och åtgärder som behöver tillsättas på en övergripande nivå. Det systematiska kvalitetsarbetet följs bland annat upp i patientsäkerhets- och kvalitetsberättelse samt i delårsbokslut och helårsbokslut.

2 Bilagor

2.1 Intern kontroll

Nedan redovisas kommunfullmäktiges beslutade risker för 2024. Inför varje år tillsätts en arbetsgrupp med tjänstemän från samtliga förvaltningar, som gör en inventering av risker. Riskerna identifieras med utgångspunkt från olika frågeställningar som exempelvis kompetensförsörjning, informationssäkerhet och krishantering.

Inför varje risk nedan har en riskbedömning gjorts. Färgerna för beslutade risker är satta efter en gemensam riskbedömning av sannolikhet och konsekvens, enligt nedanstående matris.



2 Eliminera/Minimera 2 Reducera Totalt: 4

Eliminera/Minimera	Sannolikhet		Konsekvens
Reducera	4	Sannolik	Allvarlig
Bevaka	3	Trolig	Kännbar
Acceptera	2	Möjlig	Lindrig
	1	Osannolik	Försumbar

Risk	Granskning
Risk att förebyggande krishantering inte är ändamålsenligt Flera satsningar har gjorts inom höjd beredskap. Alla åtgärder som rör höjd beredskap har en synergieffekt på allehanda kriser. Samtliga ledningsgrupper har under året fått en genomgång om bl.a. reglering och ansvar samt en omvärldsanalys via bl.a. säkerhetssamordnare. Vid dessa tillfällen informeras alla chefer om hur det interna arbetet fortlöper. Ledningsgrupperna har varit delaktiga i hur informationen om krigsplaceringar ska ges till alla medarbetare. Stöd till cheferna har tagits fram och innefattar powerpoint med stödanteckningar samt en intern film, I filmen ställer medarbetare frågor till säkerhetssamordnare om vad krigsplaceringar innebär och hur vi kan förbereda oss för olika kriser. Socialförvaltningens ledningsgrupp (SFLG) har under året haft flera träffar med kompetenshöjande insatser och övningar tillsammans med säkerhetssamordnare för att säkra beredskapen. Under 2024 har ledningsgruppen inom OFN påbörjat samma upplägg som SFLG. Under 2025 ska samtliga ledningsgrupper göra likadant. Varje chefsforum (två ggr/år) har cheferna fått en lägesbild om höjd beredskap. Kontinuitetshantering inom olika områden har påbörjats. Socialnämnden ska erhålla en uppföljning, två gånger /år, om hur arbetet fortskrider. Samverkan om kris sker främst med närliggande kommuner. Vi har gått igenom olika kriser som lärt oss mycket på vägen och vi bedömer att vi hanterat dem väl.	Avslutad Kontrollera att ansvariga chefer känner sig tillräckligt förberedda inför möjliga kriser.
Risk att kommunen inte kan bemanna sina kärnverksamheter För att få en bättre överblick över medarbetares kompetenser bygger HR-avdelningen nu upp en kompetensdatas i vårt befintliga system Winlas. Det finns flera syften med det. Exempelvis sammanställs en övergripande bild av vilka kompetenser som saknas eller har brist av i organisationen. Den enskilde chefen kan också använda det i medarbetarsamtal för utvecklingsplaneringen för medarbetaren. Detta ska även kunna användas i vår succesionsplanering. HR-avdelningen analyserar även löpande avslutsenkäter samt avslutssamtal med chefer som slutat för att finna de primära orsakerna till att medarbetare väljer att avsluta sin anställning. HR-chefen redovisar detta halvårsvis i ledningsgruppen som sen vidtar lämpliga åtgärder.	Avslutad Omvärldsbevakning inför kommande bristkompetenser och göra en kompetensinventering. Avslutad Analys av avslutningssamtal.
Risk att det inte finns en succesionsplan när kompetens går förlorad Efter genomgång ser vi inga större risker inom detta området men har identifierat några uppgifter som vi har följt upp två gånger per år. Vi har gjort en tabell för kritiska uppgifter och kopplat samman dem med ansvariga funktioner samt en "tvilling" till dessa. Vid varje uppföljning tar vi fram listan och kontrollerar att fler än en person kan utföra uppgiften samt att det finns rutiner vid behov.	Avslutad Se över interna rutiner för att säkerställa att samtliga finns.
Risk att kommunen utsätts för cyberattacker / skadlig kod Kommunen lever med hot om attentat mot våra IT-system. De utförs för att sabotera, stressa civilsamhället, komma åt viktig information som kan användas till utpressning eller säljas till andra antagonistiska organisationer eller stater. Skyddet mot detta är IT-säkerhet och Informationssäkerhet. IT-avdelningen har under året aktiverat multifaktorinloggning mot flera system när de nås från okända enheter och okända nätverk. Vissa tjänster är inte tillgängliga från länder utanför EU. Det finns även ett nytt system för sårbarhetsskanning och har möjlighet till fler kontroller i Microsoft 365.	Avslutad Se över verktyg samt statistik över trafik och aktiviteter i nätverk och på datorer.

Risker beslutade av socialnämnden

Socialnämnden har beslutat om fyra risker som verksamheten ska utgå ifrån vid egenkontroll samt vid riskanalys och bedömning.

De fyra framtagna riskerna kan sammanfattas enligt nedan:

1	Risk finns för att barnrättsperspektivet inte beaktas/beskrivs i beslut där barn kan påverkas.
2	Risk finns för att mål i uppdrag för insatser inte är mätbara och därmed heller inte uppföljningsbara.
3	Risk finns för att dokumentationen är bristfällig och därmed går det inte att följa den röda tråden.
4	Risk finns för att missförhållanden, eller risk för missförhållanden, inte rapporteras vilket kan drabba den enskilde om brister i verksamheten inte uppmärksammas.

Egenkontroll – en form av granskning av arbetet

En egenkontroll är kopplad till varje framtagen risk. Respektive chef ansvarar för att dokumentera och utföra åtgärder om det vid kontrollen uppmärksammas utvecklingsbehov i verksamhetens processer och/eller rutiner.

I dagsläget består egenkontrollen främst av journalgranskning två gånger per år. Journalerna väljs ut slumpmässigt och varje enhet (chef och medarbetare) granskar journaler utifrån en framtagen checklista. Syftet är att lära av varandra, att synliggöra övergripande mönster och förbättringsbehov samt att arbetet är likvärdigt i verksamheterna.

I samband med journalgranskningen görs en loggkontroll om personal har behörighet att gå in i de journaler som granskats.

Riskanalys – ett förebyggande arbete

I syfte att förebygga negativa händelser och missförhållanden ska varje enhet årligen skatta de risker som är aktuella. Som stöd för skattningen finns en matris och en analys samt bedömning ska göras om framtagna risker skulle kunna inträffa på enheten och hur det i så fall skulle kunna påverka kvaliteten på ett negativt sätt. Genom matrisen ges ett riskvärde som vägledning för vidare hantering. Visar det sig att det krävs en planering för att eliminera eller reducera risken ska aktiviteter och åtgärder sättas in.

2.2 Inköp och avtalstrohet

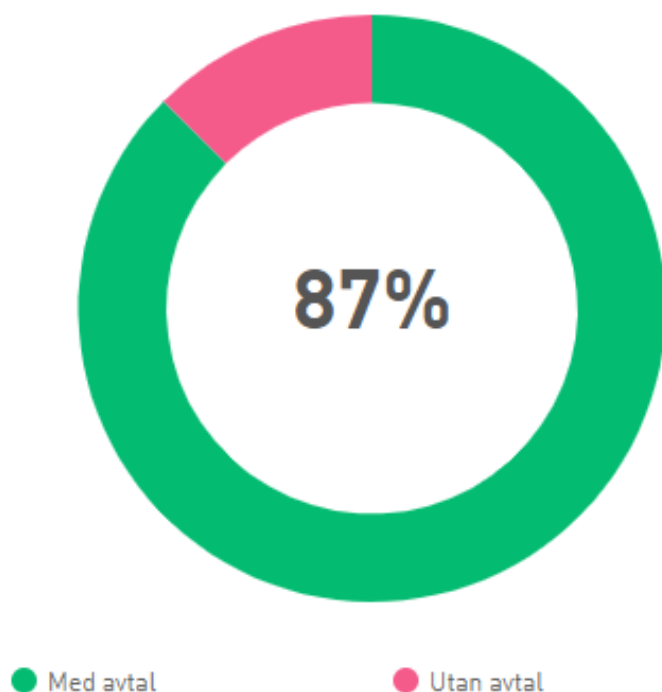
Enligt av kommunfullmäktige beslutade mål "Hållbar konsumtion och produktion" ska kommunen säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster. Både konsumtion och produktion behöver vara hållbart, upphandlingar som görs behöver ta hänsyn till hållbarhet och det ska vara enkelt att göra rätt gällande hållbar konsumtion och produktion.

Det finns flera mål kopplat till att införa e-handel, till exempel att det ska bli lättare att göra rätt för de medarbetare som gör inköp, att avtalstroheten ska öka, att processerna ska bli mer effektiva samt att uppnå kostnadsbesparingar. Genom att ansluta leverantörer till e-handelssystemet kan den som beställer enklare söka och hitta avtalade varor och tjänster och se de aktuella priserna. Det blir då lättare att handla rätt varor och tjänster från rätt leverantör till rätt pris. Under året har ett kategoriträd införts i kommunens e-handelssystem för att underlätta för beställarna att hitta de produkter som verksamheten behöver.

Nedan visas avtalstroheten för socialförvaltningen, baserat på inköp som är betalda under perioden. Inköpen är exklusive köp av huvudverksamhet, lokalhyror samt bidrag. Avtalstroheten för perioden är 87 %. Sett till hela kommunen så är avtalstroheten 87 % under perioden.

Trots att andelen inköp är 87 % enligt avtal så är inköp gjorda från 220 olika leverantörer under perioden, varav 92 är avtalsleverantörer. Det är många mindre köp som genomförs från olika leverantörer.

Det största posterna som går utanför avtal inom socialförvaltningen är system, IT-program, larm- och utbildningskostnader.





Upphandling i Borgholms kommun och revidering av delegationsordning

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

- att₁ ändra delegationsordning avseende tilldelningsbeslut över gräns för direktupphandling till ekonomichef och kommunchef.
- att₂ information om upphandlingsplan ska delges kommunstyrelsens arbetsutskott.
- att₃ ge ekonomichefen i uppdrag att ta fram ett förslag på uppdaterad upphandlingspolicy.

Ärendebeskrivning

Koncernens behov av upphandlingar har under de senaste åren ökat och kommer de kommande åren fortsätta att öka vilket till stor del beror på ökade lagkrav och ökad investeringsnivå.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse – Upphandling, daterad 2025-03-07

Bedömning

För att kunna hantera behovet av upphandlingar och även uppföljning av befintliga avtal behövs mer resurser men även ett mer strukturerat och systematiskt arbetssätt. Detta kan ske genom mer fokus på vad koncernen köper in mest av genom en så kallad spendanalys men även en inventering av kommande behov samt uppföljning av befintliga avtal. Inventering av behov ska kunna bidra till en bättre planering och framförhållning.

De kategorier som har det största behovet den närmsta tiden är teknisk verksamhet och transporter och fordon. En stor del är nya lagkrav inom återvinning och avfall men det är även befintliga avtal som löper ut och behöver upphandlas på nytt. Till detta tillkommer även entreprenadupphandlingar i samband med investeringsprojekt i koncernen.

Att upphandlingsplanen förankras i kommunstyrelsens arbetsutskott och i ledningsgrupp bidrar till en större samsyn kring vad som prioriteras. Delegationsordningen föreslås därför ändras avseende tilldelning då förankring sker innan upphandlingen påbörjas.

Kalmar kommun har antagit en uppdaterad upphandlingspolicy och då Borgholms kommuns koncern ingår i vissa länsgemensamma avtal bör upphandlingspolicy uppdateras och anpassas till Kalmar kommuns upphandlingspolicy i de fall det är möjligt.

Konsekvensanalys

Om det ökade behovet av upphandlingar inte hanteras behöver ytterligare prioriteringar göras av vilka upphandlingar som är rimliga att genomföra under året. Arbetet med spendanalys samt inventering av kommande behov kommer påbörjas men får ske under en längre tidsperiod.

Att upphandlingsplan förändras i kommunstyrelsens arbetsutskott, bolagets presidie samt i koncernens ledningsgrupp är positivt då delaktighet och samsyn ökar och eventuella omprioriteringar kan ske tidigt i processen vilket ökar planering och framförhållning. Om delegationsordningen inte ändras medför konsekvensen att det tar längre tid mellan beslut och tilldelning tar längre tid vilket kan medföra svårigheter att arbeta effektivt.

Dagens sammanträde

Arbetsutskottet diskuterar ekonomichefens förslag. Det behövs inte fattas något formellt beslut att tillsätta resurser avseende upphandling då det kan hanteras inom budgetprocessen för 2026 och lösas temporärt genom antingen konsult, projekt- eller timanställning.

Ordförande frågar om arbetsutskottet vill föreslå kommunstyrelsen besluta enligt de första tre attsatserna i förvaltningens förslag till beslut och finner att så är fallet.

Yrkande

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut.

Beslutet skickas till

- Ekonomiavdelningen
- Borgholm Energi

--	--	--	--	--



Till kommunstyrelsens arbetsutskott

Tjänsteskrivelse - Upphandling

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att föreslå kommunstyrelsen

- att ändra delegationsordning avseende tilldelningsbeslut över gräns för direktupphandling till ekonomichef och kommunchef
- att information om upphandlingsplan ska delges kommunstyrelsens arbetsutskott
- att ge ekonomiavdelningen i uppdrag att uppdatera upphandlingspolicy
- att tillsätta resurser avseende upphandling

Ärendebeskrivning

Koncernens behov av upphandlingar har under de senaste åren ökat och kommer de kommande åren fortsätta att öka vilket till stor del beror på ökade lagkrav och ökad investeringsnivå.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens delegationsordning

Bedömning

För att kunna hantera behovet av upphandlingar och även uppföljning av befintliga avtal behövs mer resurser men även ett mer strukturerat och systematiskt arbetssätt. Detta kan ske genom mer fokus på vad koncernen köper in mest av genom en så kallad spendanalys men även en inventering av kommande behov samt uppföljning av befintliga avtal. Inventering av behov ska kunna bidra till en bättre planering och framförhållning.

De kategorier som har det största behovet den närmsta tiden är teknisk verksamhet och transporter och fordon. En stor del är nya lagkrav inom återvinning och avfall men det är även befintliga avtal som löper ut och behöver upphandlas på nytt. Till detta tillkommer även entreprenadupphandlingar i samband med investeringsprojekt i koncernen.

Att upphandlingsplanen förankras i kommunstyrelsens arbetsutskott och i ledningsgrupp bidrar till en större samsyn kring vad som prioriteras. Delegationsordningen föreslås därför ändras avseende tilldelning då förankring sker innan upphandlingen påbörjas.

Kalmar kommun har antagit en uppdaterad upphandlingspolicy och då Borgholms kommuns koncern ingår i vissa läns-gemensamma avtal bör upphandlingspolicy uppdateras och anpassas till Kalmar kommuns upphandlingspolicy i de fall det är möjligt.

Konsekvensanalys

Om det ökade behovet av upphandlingar inte hanteras behöver ytterligare prioriteringar göras av vilka upphandlingar som är rimliga att genomföra under året. Arbetet med spendanalys samt inventering av kommande behov kommer påbörjas men får ske under en längre tidsperiod.

Att upphandlingsplan förändras i kommunstyrelsens arbetsutskott, bolagets presidie samt i koncernens ledningsgrupp är positivt då delaktighet och samsyn ökar och eventuella omprioriteringar kan ske tidigt i processen vilket ökar planering och framförhållning. Om delegationsordningen inte ändras medför konsekvensen att det tar längre tid mellan beslut och tilldelning tar längre tid vilket kan medföra svårigheter att arbeta effektivt.

Konsekvensmatris	Internt perspektiv				Samhällsperspektiv			
	Ekonomi (negativ eller positiv budget-påverkan)	Personal (se Personal-policy)	Jämställdhet (se Jämställdhets- och mångfaldspolicy)	Barn (se rutin för barn-konsekvens-analys)	Globalt mål 3 God hälsa och välbefinnande 	Globalt mål 4 God utbildning för alla 	Globalt mål 8 Anständiga arbetsvillkor & ekonomisk tillväxt 	Globalt mål 12 Hållbar konsumtion och produktion 
Förslag								
A	○ ○ ●	○ ● ○	○ ● ○	○ ● ○	○ ● ○	○ ● ○	○ ● ○	○ ● ○
B	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○	○ ○ ○
Att göra inget	● ○ ○	○ ● ○	○ ● ○	○ ● ○	○ ● ○	○ ● ○	● ○ ○	● ○ ○

Tabellen beskriver förvaltningens bedömning av konsekvenserna av angivna förslag. Röd indikerar negativ påverkan, gul liten eller ingen påverkan och grön positiv påverkan. Vid bedömd stor påverkan kan ytterligare konsekvensanalys vara bifogad skrivelsen.

Beslutet skickas till

Ekonomiavdelningen
Borgholm Energi

Linda Kjellin
Ekonomichef



Finansiering för Muddring Kårehamn

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

att anvisa upp till 1 300 000 kronor för muddring i Kårehamn
Medel anvisas xxx

Ärendebeskrivning

Behovet av muddring i Kårehamn har påtalats sedan cirka 3 år tillbaka och djupet i farleden in till hamnen har nått kritiska nivåer. Sanden från sandstranden söder om Kårehamn driver in till farleden. Senaste muddring genomfördes 2017. Muddring av hamninloppet behöver göras under kvartal 1, 2025 och vara klart senast i maj.

Innan muddring kan genomföras måste provtagning göras av muddermassor samt tillstånd från Länsstyrelsen för vattenverksamhet. Det krävs även tillstånd från kommunens miljöenhet för mellanlagring av muddringsmassor. Provtagning av massorna gjordes i maj 2024 med godkänt resultat. Länsstyrelsens och miljöenhetens beslut ger godkänt att påbörja muddring i Kårehamn med start i februari 2025 och måste vara genomfört senast i juni 2025.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, 2025-02-27
- Sedimentprovtagning Kårehamn, 2024-04-24
- Anmälan om vattenverksamhet för muddring i Kårehamn, 2025-01-21
- Miljö- och byggnadsnämnden Delegationsbeslut- 2025-01-02 KÅREHAMN 2:7, 2025-01-08

Bedömning

Baserat på muddringen som genomfördes 2017 uppskattas kostnaden till 1500tkr. Tekniska avdelningen har undersökt möjligheten att söka statsbidrag samt bidrag från RWE fonden för att finansiera muddringen i Kårehamn. Från RWE fonden har 200tkr beviljats. För statsbidrag i hamnar krävs att det finns minst en registrerad fiskare i hamnen för att bidrag ska vara möjligt. Tekniska avdelningen har undersökt möjligheten om någon fiskare vill registrera sin verksamhet med utgångspunkt i Kårehamn. Sedan januari finns en fiskare registrerad i hamnen och processen att söka statsbidrag påbörjades. För närvarande har havs- och vattenmyndigheten tillfälligt pausat alla ansökningar i brist på utrymme i myndighetens budget. Ytterligare 1300tkr äskas därmed för att finansiera muddringen i Kårehamn

Konsekvensanalys

Kårehamn Offshore som transporterar tekniker till vindkraftverken utanför Kårehamn har påtalat att muddring av hamninloppet är nödvändig för att kunna bedriva verksamheten. Företaget har meddelat att man har haft grundstötningar vid angöring av hamnen. Hamninloppet behöver därför muddras. Hamnen används även för såväl fiskebåtar som fritidsbåtar.

Dagens sammanträde

Ordförande frågar arbetsutskottet om de vill besluta enligt förvaltningens förslag till beslut och finner att så är fallet.

Yrkande

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut.

Beslutet skickas till

- Kommunstyrelsen
- Ekonomiavdelningen
- Teknisk chef

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--



Till kommunstyrelsens arbetsutskott

Tjänsteskrivelse- Begäran om anvisning om medel muddring Kårehamn Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen beslutar

att anvisa 1300 tkr för muddring i Kårehamn
Medel anvisas xxx

Ärendebeskrivning

Behovet av muddring i Kårehamn har påtalats sedan cirka 3 år tillbaka och djupet i farleden in till hamnen har nått kritiska nivåer. Sanden från sandstranden söder om Kårehamn driver in till farleden. Senaste muddring genomfördes 2017. Muddring av hamninloppet behöver göras under kvartal 1, 2025 och vara klart senast i maj.

Innan muddring kan genomföras måste provtagning göras av muddermassor samt tillstånd från Länsstyrelsen för vattenverksamhet. Det krävs även tillstånd från kommunens miljöenhet för mellanlagring av muddringsmassor. Provtagning av massorna gjordes i maj 2024 med godkänt resultat. Länsstyrelsens och miljöenhetens beslut ger godkänt att påbörja muddring i Kårehamn med start i februari 2025 och måste vara genomfört senast i juni 2025.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2025-02-27

Sedimentprovtagning Kårehamn, 2024-04-24

Anmälan om vattenverksamhet för muddring i Kårehamn, 2025-01-21

Miljö- och byggnadsnämnden Delegationsbeslut- 2025-01-02 KÅREHAMN 2:7, 2025-01-08

Bedömning

Baserat på muddringen som genomfördes 2017 uppskattas kostnaden till 1500tkr. Tekniska avdelningen har undersökt möjligheten att söka statsbidrag samt bidrag från RWE fonden för att finansiera muddringen i Kårehamn. Från RWE fonden har 200tkr beviljats. För statsbidrag i hamnar krävs att det finns minst en registrerad fiskare i hamnen för att bidrag ska vara möjligt. Tekniska avdelningen har undersökt möjligheten om någon fiskare vill registrera sin verksamhet med utgångspunkt i Kårehamn. Sedan januari finns en fiskare registrerad i hamnen och processen att söka statsbidrag påbörjades. För närvarande har havs- och vattenmyndigheten tillfälligt pausat alla ansökningar i brist på utrymme i myndighetens budget. Ytterligare 1300tkr äskas därmed för att finansiera muddringen i Kårehamn

Konsekvensanalys

Kårehamn Offshore som transporterar tekniker till vindkraftverken utanför Kårehamn har påtalat att muddring av hamninloppet är nödvändig för att kunna bedriva verksamheten. Företaget har meddelat att man har haft grundstötningar vid angöring av hamnen. Hamninloppet behöver därför muddras. Hamnen används även för såväl fiskebåtar som fritidsbåtar.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen
Ekonomiavdelningen
Teknisk chef

Lars-Gunnar Fagerberg
Teknisk chef

My Nilsson
Controller

Sedimentprovtagning Kårehamn, Borgholms kommun

Bakgrund

Hamninloppet till Kårehamn fylls genom strömmar och vindar igen av sand, vilket på sikt hindrar båtar att angöra hamnen. Borgholms kommun planerar att muddra ytan för att säkerställa båttrafiken till Kårehamn och har anlitat DGE Mark och Miljö AB (DGE) för provtagning av bottenmaterialet i syfte att kontrollera muddermassornas innehåll av föroreningar.

Ytan som ska muddras är markerad i rött i figur 1 nedan. De uppschaktade muddermassorna avses antingen deponeras längre ut till havs eller skickas till mottagningsanläggning för externt omhändertagande.



Figur 1. Översiktsbild av Kårehamns hamninlopp. Planerad yta för muddring är markerad i rött.

Genomförande

Provtagningen av muddringsytan utfördes den 5 mars 2024 med dykare genom att dykaren för hand uttog prover på botten. Prover uttogs i tre provpunkter, se provpunktsplacering 1-3 i bilaga 1. Prover uttogs genom att dykaren förde ner ett rör till ca 0,5 meter under bottenytan som sedan drogs upp med ett vakuumtryck som fick materialet att stanna kvar i röret.

Proverna fördes därefter direkt till av laboratoriet rekommenderat provkärn och skickades samma dag till ALS Scandinavia för ackrediterad analys avseende metaller, alifatiska och aromatiska kolväten inkl. PAH samt tennorganiska föreningar.

Jämförvärden

Eftersom det inte är bestämt huruvida muddermassorna ska deponeras längre ut till havs eller transporteras till mottagningsanläggning jämförs analysresultaten mot Havs och Vattenmyndighetens (HaV) effektbaserade bedömningsgrunder och indikativa värden för metaller och miljögifter i marina sediment (HVMFS 2018:31). Analysresultaten jämförs också mot Naturvårdsverkets (2022) generella riktvärden för känslig markanvändning (KM) och mindre känslig markanvändning (MKM) samt Naturvårdsverkets (2010) koncentrationsgränser för mindre än ringa risk (MRR) i massklassificeringssyfte.

Resultat

Analysresultaten avseende metaller presenteras i tabell 1 nedan. Resultaten visar på halter över koncentrationsgränsen för MRR avseende kadmium i prov 1 och 3. Halterna underskrider både riktvärdet för KM samt HaVs effektbaserade bedömningsgrunder.

Tabell 1. Analysresultat avseende metaller i sedimentprover jämförda mot HaV, MRR, KM och MKM. Uppmätt halt fetmarkerar, överskridande av jämförvärde färgmarkerar. Halter anges i mg/kg TS.

Ämne	HaV	MRR	KM	MKM	1	2	3
As, arsenik	-	10	10	25	0,943	0,543	0,757
Ba, barium	-	-	200	300	77,5	47,3	40,4
Cd, kadmium	2,3	0,2	0,8	12	0,217	0,12	0,239
Co, kobolt	-	-	15	35	0,747	0,512	0,752
Cr, krom	-	40	80	150	1,67	1,38	1,8
Cu, koppar	56	40	80	200	2,3	1,52	3,46
Hg, kvicksilver	9,3	0,1	0,25	2,5	<0,2	<0,2	<0,2
Ni, nickel	-	35	40	120	2,41	3,44	2,07
Pb, bly	120	20	50	180	3,37	1,06	1,75
V, vanadin	-	-	100	200	3,02	2,35	3,25
Zn, zink	-	120	250	500	14,5	8,35	14,2

Analysresultaten avseende alifatiska och aromatiska kolväten inkl. PAH presenteras i tabell 2. Resultaten visar på halter av alifatiska kolväten >C8-C10 över laboratoriets rapporteringsgräns. Halterna underskrider dock med god marginal de tillämpbara riktvärdena.

Tabell 2. Analysresultat avseende oljekolväten inkl. PAH i sedimentprover jämförda mot MRR, KM och MKM. Detekterad halt fetmarkeras, överskridande av jämförvärde färgmarkeras. Halter anges i mg/kg TS.

Ämne	MRR	KM	MKM	1	2	3
Alifater >C5-C8	-	25	150	-	-	-
Alifater >C8-C10	-	25	120	10	12	12
Alifater >C10-C12	-	100	500	<20	<20	<20
Alifater >C12-C16	-	100	500	<20	<20	<20
Alifater >C5-C16	-	100	500	-	-	-
Alifater >C16-C35	-	100	1000	<20	<20	<20
Aromater >C8-C10	-	10	50	<1,0	<1,0	<1,0
Aromater >C10-C16	-	3	15	<1,0	<1,0	<1,0
Aromater >C16-C35	-	10	30	<1,0	<1,0	<1,0
summa PAH L	0,6	3	15	<0,15	<0,15	<0,15
summa PAH M	2	3,5	20	<0,25	<0,25	<0,25
summa PAH H	0,5	1	10	<0,33	<0,33	<0,33

Analysresultaten avseende organiska tennföreningar presenteras i tabell 3. Resultaten visar förekomst av tributyltenn (TBT) i prov 3. Uppmätt halt underskrider dock samtliga tillämpbara jämförvärden (HaV, KM och MKM).

Tabell 3. Analysresultat avseende metaller i sedimentprover jämförda mot HaV, KM och MKM. Uppmätt halt fetmarkeras, överskridande av jämförvärde färgmarkeras. Halter anges i µg/kg TS.

Ämne	HaV	KM	MKM	1	2	3
MBT, monobutyltenn	-	250	800	<1	<1	<1
DBT, dibutyltenn	-	1500	5000	<1	<1	<1
TBT, tributyltenn	1,6	150	300	<1	<1	1,45
TTBT, tetrabutyltenn	-	-	-	<1	<1	<1
MOT, monooktyltenn	-	-	-	<1	<1	<1
DOT, dioktyltenn	-	-	-	<1	<1	<1
TCyT, tricyklohexyltenn	-	-	-	<1	<1	<1
MPhT, monofenyltenn	-	-	-	<1	<1	<1
DPhT, difenyltenn	-	-	-	<1	<1	<1
TPhT, trifenyltenn	-	-	-	<1	<1	<1

I bilaga 2 återfinns originalrapporter från laboratoriet.

Bedömning av resultat

Inga uppmätta halter överskrider Havs och Vattenmyndighetens effektbaserade bedömningsgrunder vilket innebär att muddermassorna bör kunna deponeras till havs utan negativa kemiska effekter på bentiska (sedimentlevande) organismer.

Påvisade halter av kadmium överskrider koncentrationsgränsen för MRR vilket gör att massorna från västra och östra delen av muddringsytan inte får läggas upp på land utan anmälan till tillsynsmyndigheten. Halterna underskrider riktvärdena för Känslig Markanvändning och i det fall muddermassorna transporteras till mottagningsanläggning ska de hanteras som KM-massor.

Daniel Hellqvist

Daniel Hellqvist

Bilaga 1 – Situationsplan provpunktsplacering

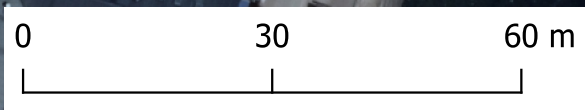
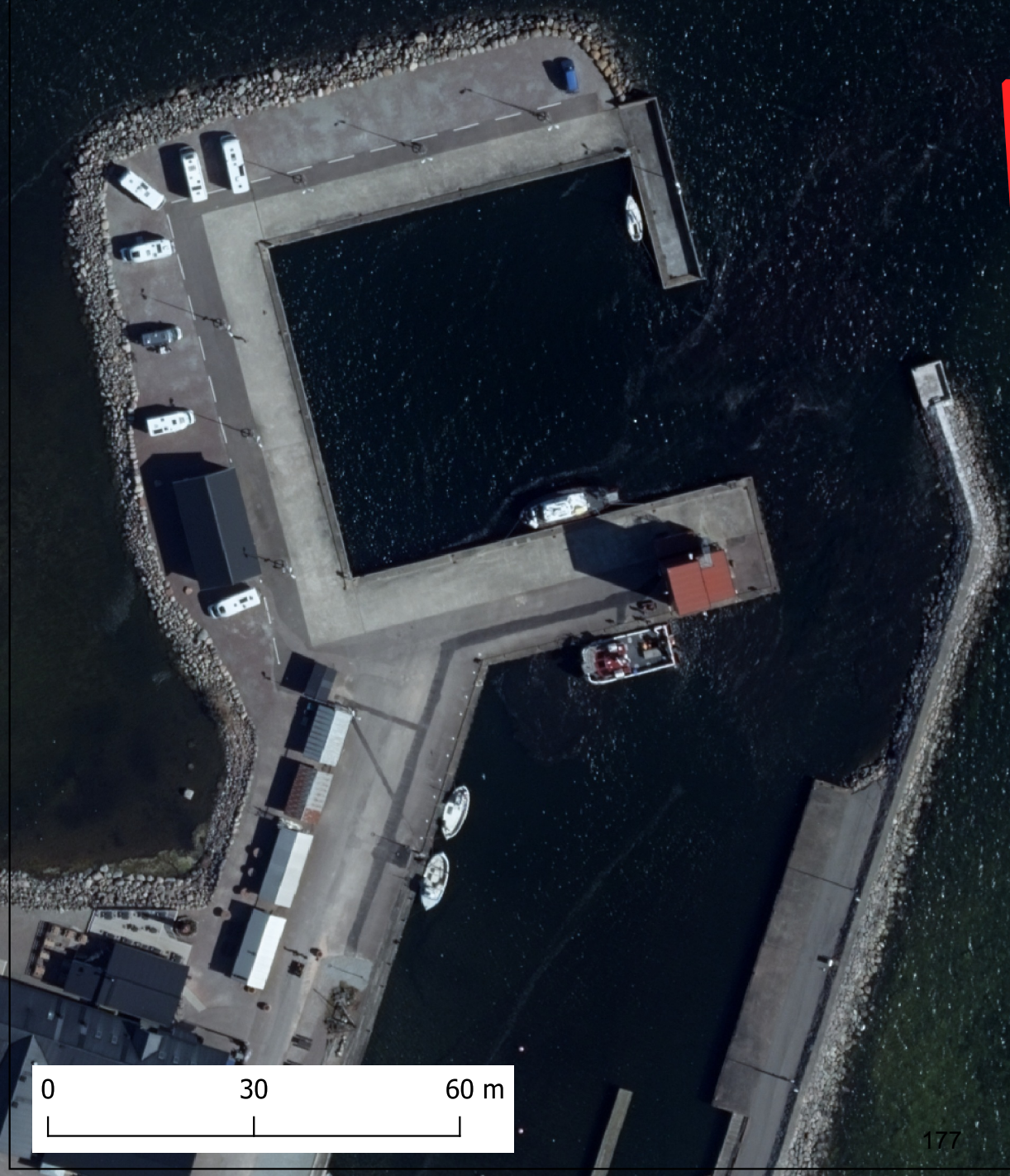
Bilaga 2 – Originalrapporter från laboratoriet

Referenser

HVMFS, 2018, Metaller och miljögifter – Effektbaserade bedömningsgrunder och indikativa värden för sediment, Rapport 2018:31.

Naturvårdsverket, 2009 rev. 2022. Generella riktvärden för förorenad mark.

Naturvårdsverket, 2010. Återvinning av avfall i anläggningsarbeten. Handbok 2010:1.



Teckenförklaring	
	Provpunkt
	Undersökningsområde

	Bilaga 1: Situationsplan
	Objekt: Kårehamn Uppdragsnr: 240243

Ritad av: Ellinor Wessel
Datum: 24-04-22



Borgholms kommun
lars-gunnar.fagerberg@borgholm.se

Elektronisk delgivning

Anmälan om vattenverksamhet för muddring i Kårehamn

Beslut

Länssstyrelsen förelägger¹ er att vidta följande försiktighetsmått för att muddra i farleden vid inloppet till Kårehamn på fastigheten Kårehamn 2:7 Borgholms kommun.

1. Verksamheten ska bedrivas i huvudsak så som beskrivits i anmälan om övriga försiktighetsmått inte anger något annat.
2. Arbeten i vattenområdet ska bedrivas på ett sådant sätt att grumling undviks i möjligaste mån.
3. Drivmedel, oljor och andra förekommande kemikalier till arbetsfordon ska hanteras så att mark och vatten kring verksamhetsområdet inte förorenas. Arbetsmaskiner ska vara utrustade med absorberande material för oljeuppsamling. Tankning och uppställning av arbetsmaskiner får inte utföras så att spill eller läckage riskerar att nå vattenområdet.

Arbetena ska vara genomförda inom två år från det att detta beslut vinner laga kraft. Om verksamheten inte utförts inom två år krävs en ny anmälan om åtgärden fortfarande är aktuell.

Viktig information

Delar av åtgärden ska utföras inom område som omfattas av strandskydd. Borgholms kommun är första prövande myndighet för strandskyddet. Tag kontakt med kommunen för bedömning om dispens från strandskyddet behöver inhämtas före arbetena utförs.

¹ Ett föreläggande är ett beslut av en myndighet eller en domstol som innebär krav på att den som beslutet gäller ska göra eller låta bli att göra något.

Länsstyrelsens beslut efter en anmälan om vattenverksamhet är inte samma sak som ett tillstånd, eftersom det saknar så kallad rättskraft. Det innebär att en anmäld vattenverksamhet inte gäller mot enskilda intressen som kan beröras av åtgärden. Tillsynsmyndigheten kan vid behov ställa nya krav på verksamheten.

Den som vidtar en åtgärd är alltid skyldig att ta miljöhänsyn så att skador och olägenheter inte uppkommer på människors hälsa eller miljön (2 kap. miljöbalken).

En förutsättning för att få utföra arbeten i vatten är att du har rådighet över vattenområdet. Rådighet kan du ha genom att äga vattenområdet, via servitut eller genom avtal med fastighetsägaren. Länsstyrelsen tar inte ställning till rådigheten i anmälan om vattenverksamhet. *Notera Sjöfartsverkets yttrande för att rådighet ska finnas.*

Den som utför en åtgärd som riskerar att påverka miljön ska bedriva egenkontroll. Egenkontroll innebär att du fortlöpande ska planera och kontrollera verksamheten för att undvika att miljön skadas. Du som bedriver yrkesmässig verksamhet ska omgående anmäla driftstörning eller olycka som kan påverka människors hälsa eller miljön till din tillsynsmyndighet. Mer information om hur du gör vid vattenverksamheter hittar du här:

<https://www.lansstyrelsen.se/kalmar/miljo-och-vatten/atgarder-och-verksamheter-i-vatten/vattenverksamhet/anmal-driftstorning-for-vattenverksamhet.html>

Detta beslut befriar dig inte från skyldigheter som kan finnas enligt annan lagstiftning.

Åtgärden berör inga av länsstyrelsen kända fasta fornlämningar. Om en fornlämning påträffas under grävning eller annat arbete, ska arbetet omedelbart avbrytas enligt bestämmelserna i 2 kap. 10 § kulturmiljölagen. Den som leder arbetet ska snarast anmäla till länsstyrelsen att en fornlämning har påträffats.

Beskrivning av ärendet

Ni har den 11 december 2024 anmält att ni vill muddra i farleden vid inloppet till Kårehamn på fastigheten Kårehamn 2:7 Borgholms kommun. Sökanden har betalat prövningsavgiften. Länsstyrelsen fattade beslut om förlängd handläggningstid den 16 december 2024. Av handlingarna och utredningen i ärendet framgår följande.

- Verksamhetens läge (SWEREF 99 TM): N 6314263, E 614955
- Ca 2700 m² yta ska muddras.
- Det förväntas uppkomma ca 2995 m³ muddermassor.
- Botten som avses muddras har provtagits med avseende på tungmetaller, alifatiska och aromatiska kolväten samt organiska tennföreningar.
- Muddringsarbeten avses utföras under kvartal 1 2025 eftersom offshoreverksamheten med servicebåt till vindkraftparken är nödvändig för deras verksamhet.
- Uppkomna muddermassor avses läggas upp och mellanlagras på land väster om Kårehamn för att senare återanvändas för anläggningsändamål framför allt VA projekt som pågår i Borgholms kommun. Anmälan om lagring som en del av att samla in avfall har prövats av Borgholms kommun 2025-01-02 dnr: MBN-2024-1500.

Ungefär halva muddringsområdet omfattas av byggnadsplan för Kårehamn, fastigheterna Kårehamn 2:4, 2:7 och 2:10, Löts socken, Borgholms kommun, Kalmar län.

För området utanför det detaljplanelagda området gäller förordnande om utökat strandskydd ca 300 meter enligt 7 kap. 13 och 14 §§ miljöbalken.

I området finns följande utpekade natur- och kulturvärden:

- Riksintresse för naturvärden 3:6 MB: (Östra Ölands strandängar.
- Riksintresse fiskehamn för yrkesfiske.
- Riksintresse för kulturmiljövården 3:6: (S Greda - Valsnäs)
- Riksintresse för det rörliga friluftslivet 4:1 och 2 MB: (Öland)
- Riksintresse obruten kust 4:3 MB: Smålands skärgårdar – Simpevarp samt Öland.

Aktuellt vatten är utpekad vattenförekomst (WA43220560) med fastställd miljökvalitetsnorm (MKN) god ekologisk status 2039, samt god kemisk ytvattenstatus. Nuvarande status är bedömd till Måttlig.

Borgholms kommun och Sjöfartsverket har fått möjlighet att yttra sig i ärendet.

Något yttrande från kommunen har inte inkommit inom angiven tid.

Sjöfartsverket framför att det är Sjöfartsverket som innehar rådigheten till den allmänna farleden som anmälan avser.

Sjöfartsverket tillstyrker anmälan och beviljar rådighet för muddringsarbeten, förutsatt att villkor uppfylls enligt nedan redovisad information och synpunkter. Yttrandet i sin helhet framgår av bilaga 3.

Motivering

Länsstyrelsen bedömer att den planerade åtgärden är en anmälningspliktig vattenverksamhet enligt miljöbalken.

Vattenverksamhet

Vattenverksamhet kan innebära påverkan på vattenmiljön i form av grumling. Grumling av vattenmiljöer kan skada växt- och djurlivet både i vattnet och på botten där partiklarna till slut hamnar. Ett grumligt vatten kan orsaka ett reducerat ljusinsläpp, försämrad sikt och påverkan på organismers rörelse. Partiklarna kan också orsaka fysisk skada, t.ex. genom att fastna på fiskars gälar eller på mindre djur.

Att undvika grumling så långt det är möjligt anses vara av störst betydelse för att undvika negativ påverkan på naturmiljön inklusive fisk. Hänsyn till fisk under våren i Östersjön handlar oftast om så kallade sötvattensarter (gädda, abborre och olika karpfiskar). Det är normalt inte idealiskt att utföra muddring under rekryteringstiden för dessa arter. Området som ska muddras utgör inte ett lek- eller uppväxtområde för den typen av fiskar. Under förutsättning att man iakttar åtgärder för att undvika grumling bedöms åtgärden ha liten påverkan på fisk under åtgärdens genomförande och i ett längre perspektiv. För att minimera störningen är det dessutom viktigt att eventuella grumlande arbeten sker under en sammanhängande tidsperiod.

Området som ska muddras är ren sand som deponerats under väderförhållanden relativt nyligen. Det finns därför ingen anledning att tro att den sandbank som ska grävas bort har etablerat några stora värden för flora eller fauna. Länsstyrelsen gör bedömningen att vald muddringsmetod och angivna försiktighetsmått medför att muddringen kommer att ha liten påverkan på naturmiljön i allmänhet, fisk, fiskrekrytering samt fiske i området.

Hantering av uppkomna muddermassor

Sökande har framfört att muddermassor kommer läggas upp och mellanlagras för återvinning för anläggningsändamål. Anmälan om

lagring som en del av att samla in avfall har redan prövats av Borgholms kommun 2025-01-02 dnr: MBN-2024-1500.

Planerad åtgärd bedöms inte medföra någon påtaglig skada på riksintressena. Verksamheten är förenlig med miljöbalkens mål, hushållningsbestämmelser och allmänna hänsynsregler och strider inte heller mot rekommendationer i kommunens översiktsplan.

Mot bakgrund av det som framkommit i ärendet bedömer Länsstyrelsen att det finns anledning att förelägga om särskilda försiktighetsmått. Länsstyrelsen bedömer att planerade åtgärder kan genomföras utan nämnvärda skador på naturmiljön i vattenområdet, under förutsättning att arbetena utförs enligt anmälan och att ni följer de försiktighetsmått som Länsstyrelsen förelägger om. Framkommer nya omständigheter kan Länsstyrelsen komma att göra en annan bedömning och det är därför viktigt att alla eventuella förändringar av verksamheten vad gäller till exempel utförande eller tidpunkt för åtgärder, anmäls till Länsstyrelsen samt godkänns innan åtgärderna påbörjas.

Bestämmelser som ligger till grund för beslutet

- 2 kap. 7 § miljöbalken
- 11 kap. 6 och 9a §§ miljöbalken
- Förordning (1998:1388) om vattenverksamhet m.m.

Ni kan överklaga beslutet

Se bilaga 2.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av biträdande chef för vattenenheten Åsa Axheden med vattenhandläggare David Hjortenkrans som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

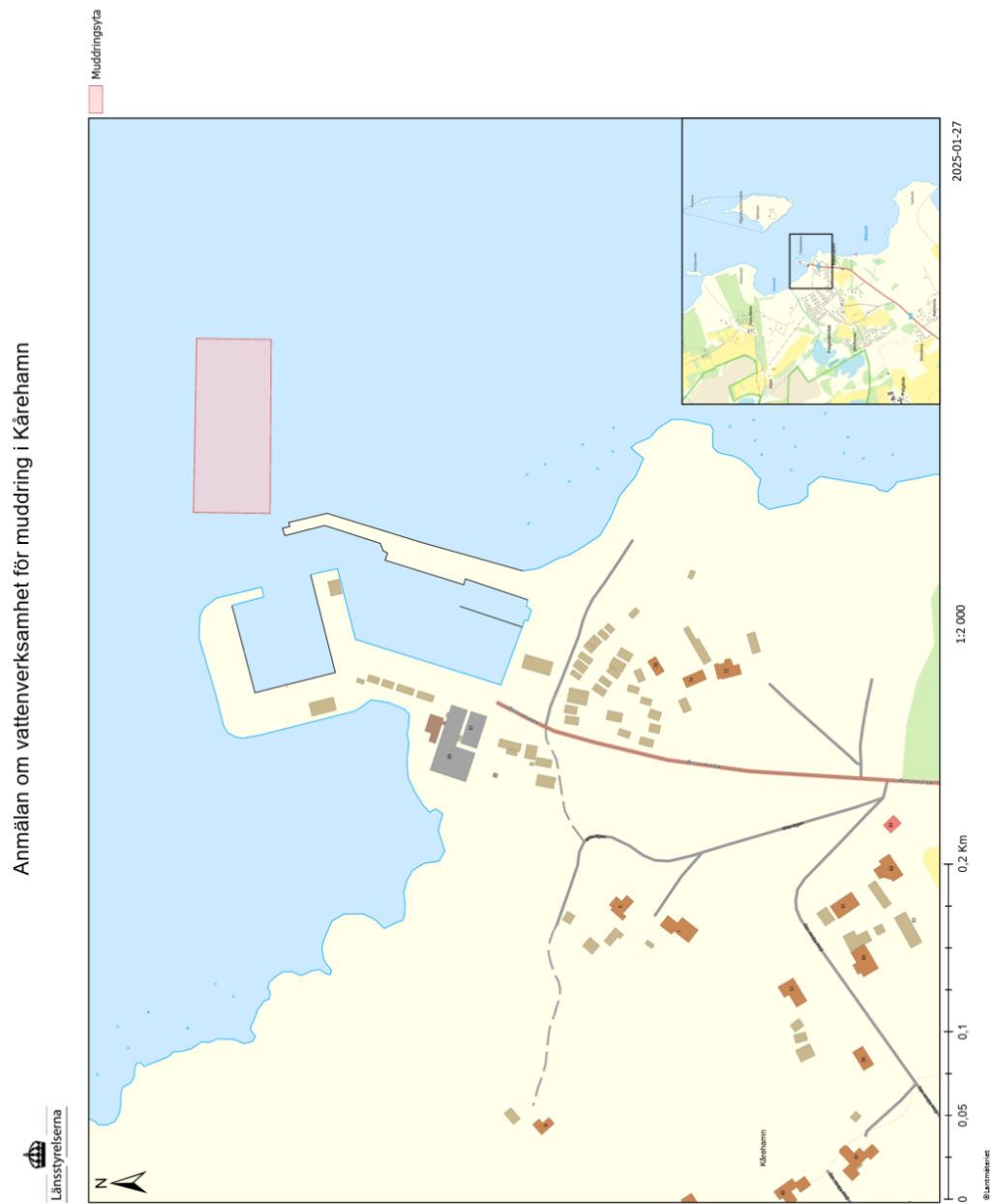
Bilagor

1. Beslutskarta
2. Överklagandehänvisning mark- och miljödomstolen
3. Sjöfartsverkets yttrande 2025-01-03 dnr: 24-06449-2

Kopia

1. Sjöfartsverket, sjofartsverket@sjofartsverket.se
2. Havs och vattenmyndigheten,
havochvatten@havochvatten.se
3. Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se
4. Borgholm kommun, kommun@borgholm.se

Bilaga 1



Ni kan överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen.

Så här överklagar ni beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Kalmar län antingen via e-post; kalmar@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Kalmar län, 391 86 Kalmar.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det mark- och miljödomstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer ert överklagande bifogar ni kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 25 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, kalmar@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 80 00. Ange diarienummer 10643-2024.

**SJÖFARTSVERKET**

Infrastrukturavdelningen

Handläggare, direkttelefon

Tomasz Krzynski, +46 10 – 478 46 31

Datum

2025-01-03

Vår beteckning

24-06449-2

Ert datum

2024-12-16

Er beteckning

10643-2024

Länsstyrelsen Kalmar län

kalmar@lansstyrelsen.se

Sjöfartsverkets yttrande gällande anmälan om vattenverksamhet enligt 11 kap 9a § miljöbalken, på fastigheten Kårehamn 2:7, Borgholm kommun.

Sjöfartsverket har ansvar för tillgänglighet, framkomlighet och säkerhet i svenska farleder och farvatten. I Sjöfartsverkets uppdrag ingår att bevaka sjöfartens transportleder och hamnterminaler inklusive dess anslutningar till landbaserad infrastruktur.

Bakgrund

Sjöfartsverket har beretts tillfälle att yttra sig angående anmälan om vattenverksamhet för muddring i farled vid inloppet till Kårehamn, Borgholms kommun.

Muddringen planeras att genomföras vid lämplig väderlek under första kvartal 2025.

Inga specifika skyddsåtgärder planeras att vidtas för att minimera påverkan på naturmiljön.

Sand som tas upp vid muddring återförs till samma strand den kommer ifrån, dvs. utan deponering till havs.

Information

Sjöfartsverkets yttrande är ur sjöfartssynpunkt och avser den anmälda vattenverksamheten utan hänsyn till eventuella miljö- och miljöskyddsfrågor.

Det sökta området angränsar till eller ligger delvis över den allmänna farleden 325, som Borgholm Energi AB svarar för.

Yttrande

Sjöfartsverket äger rådighet avseende den allmänna farleden som anmälan avser.

Sjöfartsverket tillstyrker anmälan och beviljar rådighet för muddringsarbeten, förutsatt att villkor uppfylls enligt nedan redovisad information och synpunkter.

Sjöfartsverket förutsätter att planering av åtgärderna sker i enlighet med godtagbar farledsstandard och med bibehållen säkerhet för fartygstrafiken i området.

Leveransadress
Östra Promenaden 7
Postadress
601 78 Norrköping

Telefon
0771 63 00 00

Organisationsnummer
202100-065401
E-post
sjofartsverket@sjofartsverket.se



I det fall att deponering av muddermassor till havs övervägs, ska samråd med Sjöfartsverket ske i ett tidigt planeringsskede. Sjöfartsverket förbehåller sig rätten att yttra sig om en eventuell dumpningsplats.

Villkor

Senast sex (6) veckor¹ före muddringsarbetet påbörjas, ska detta meddelas till Sjöfartsverket, ufs@sjofartsverket.se (Ufs-redaktionen) för information till sjöfarten via ordinarie informationsvägar. Informationen ska innehålla uppgifter över område, omfattning, kontaktuppgifter (till ansvarig enhet eller arbetsledning som utför arbetet och VHF anropskanal till arbetsfartyg) och tidplan samt eventuella andra uppgifter av betydelse för sjötrafiken.

Efter genomförd muddring ska förändringar av strandlinje, bottenpografi och vattendjup sjömätas enligt internationell standard FSIS-44 och rapporteras till Sjöfartsverket, Ufs-redaktionen, för uppdatering av sjökort.

Synpunkter

I det fall länsstyrelsen i sin samlade bedömning tillstyrker anmälan, anser Sjöfartsverket att vattenverksamheten ska utföras med hänsyn till sjösäkerheten så att risker för påverkan på övrig sjötrafik hålls på acceptabla nivåer. Sökanden ansvarar för att riskreducerande åtgärder vid arbetets gång vidtas i tillräcklig omfattning.

För arbete som utförs i vatten, ska aktuell arbetsutrustning och andra vattenanlagda objekt göras väl synliga för sjötrafiken. Påseglingsrisken under utförandefasen beaktas med hänsyn till sjötrafiken och egenskaper av aktuellt vattenområde, planerat arbetssätt samt period när arbetet utförs.

Sökanden eller entreprenören är skyldig att bedöma om arbetsområdet i vatten behöver märkas ut i syfte att förhindra påsegling. För utmärkning krävs tillstånd från Transportstyrelsen som beslutar efter särskild ansökan. Tillstånd till utmärkning söks på Transportstyrelsens webbplats <http://www.transportstyrelsen.se/ssa>.

Arbetsbelysning under utförandefasen utformas så att den inte verkar bländande för sjötrafiken eller påverkar funktionen på de ljuspunkter som är avsedda för säker navigation.

I det fall att arbetet utförs från eller med arbetsfartyg/-pråmar bör dessa vara utrustade med AIS-transpondrar och VHF samt belysta med bländfritt ljus vid mörker.

¹ Alternativt så snart som möjligt om arbetet ligger närmare i tiden.



3 (4)

Datum
2025-01-03Vår beteckning
24-06449-2

Information om muddringsarbete ska gå ut till allmänheten på lämpligt sätt och i god tid. Särskild information bör ges till yrkesfiskare, närliggande båtmärinor eller båtägare som eventuellt berörs av arbetet.

Ansökan om sjömätningstillstånd görs till Försvarmakten.
Information kring djupdata betraktas som säkerhetsklassad och skickas till Sjöfartsverket som REK-post.
Eventuell ansökan om spridningstillstånd görs till Sjöfartsverket,
spridningstillstand@sjofartsverket.se.

Sjöfartsverket uppmärksammar uppdragstagare på att muddringen planeras att utföras i farleden 325 med dess Sjösäkerhetsanordningar (SSA) bl.a. pricken Kårehamn 09 (lat=56°57,4582'N, lon=016°53,3802'E; SWEREF99TM N6314259,0431 E614915,4674). Detta kan leda till påverkningar och konflikter mellan mudderverk och SSA:s ankarutrustning.
Sjöfartsverket rekommenderar att samråd tas innan muddringen påbörjas med ansvariga för utmärkning hos ägare till SSA, Borgholms kommun.

Användning av eventuella skyddslänsar, siltskärmar eller siltgardiner kan innebära en påkörningsrisk för sjötrafiken och får inte placeras så att de är ett hinder för sjötrafiken.
I aktuella fall bör dessa märkas ut tills att de tas bort när arbetena är avslutade.
För utmärkning krävs tillstånd från Transportstyrelsen som beslutar efter särskild ansökan.

Sökanden eller entreprenören är skyldig att bedöma om arbetsområdet i vatten behöver avlysas i syfte att inte äventyra sjösäkerheten i samband med arbetena.
Eventuell ansökan om avlysning görs till Länsstyrelsen.
Meddelande om den aktuella avlysningen skickas till Sjöfartsverket ufs@sjofartsverket.se (Ufs-redaktionen) senast tre (3) veckor² innan avlysningen träder i kraft. Meddelandet ska innehålla information om område, tid för avlysningen, eventuella möjligheter för passage för övrig sjötrafik, kontaktvägar samt eventuella andra uppgifter av betydelse för sjötrafiken.

Även andra eventuella förändringar av information som anges i sjökort såsom kajer, pirar och strandlinje ska geodetiskt bestämmas och rapporteras in via ufs@sjofartsverket.se (Ufs-redaktionen). Koordinater anges i SweRef 99/WGS 84 i grader, minuter och decimalminuter med tre decimalers noggrannhet (DD MM,mmm) alternativt i plana koordinater SweRef 99 TM med max 10 meters osäkerhet (N,E). Eventuellt kartunderlag levereras som shape- eller DWG-fil i koordinatsystem SweRef 99 TM.

² Alternativt så snart som möjligt om arbetet ligger närmare i tiden.



Datum
2025-01-03

Vår beteckning
24-06449-2

Övriga synpunkter

Generellt anser Sjöfartsverket att siltgardiner i närheten av farleder eller hamnområden bör användas restriktivt och endast där det av starka miljöskäl är motiverat.

När fartyg manövrerar med hjälp av propellrar och bog/akter thruster uppstår kraftiga vattenströmmar vilket riskerar att slita loss siltgardinerna. En drivande eller bristfälligt monterad siltgardin/geotextildukt kan fastna i propellrar och försämra fartygs manöverförmåga vilket innebär en sjösäkerhetsrisk.

Denna problematik är även påtalad i Havs- och vattenmyndighetens rapport 2018:19 Muddring och hantering av muddermassor.

Ärendet har handlagts av Infrastruktursamordnare Tomasz Krzyński i samråd med ställföreträdande enhetschefen för Maritim samverkan och utveckling Martin Ahlström. Den förstnämnde föredragande.

Tomasz Krzyński

Martin Ahlström

Kopia för kännedom:
Sjöfartsverket, Lotsområde Kalmar att. CLO



Borgholms kommun
KLF Hamnar

Box 52
387 21 Borgholm

Anmälan om lagring som en del av att samla in avfall

Fastighet: KÅREHAMN 2:7

Beslut

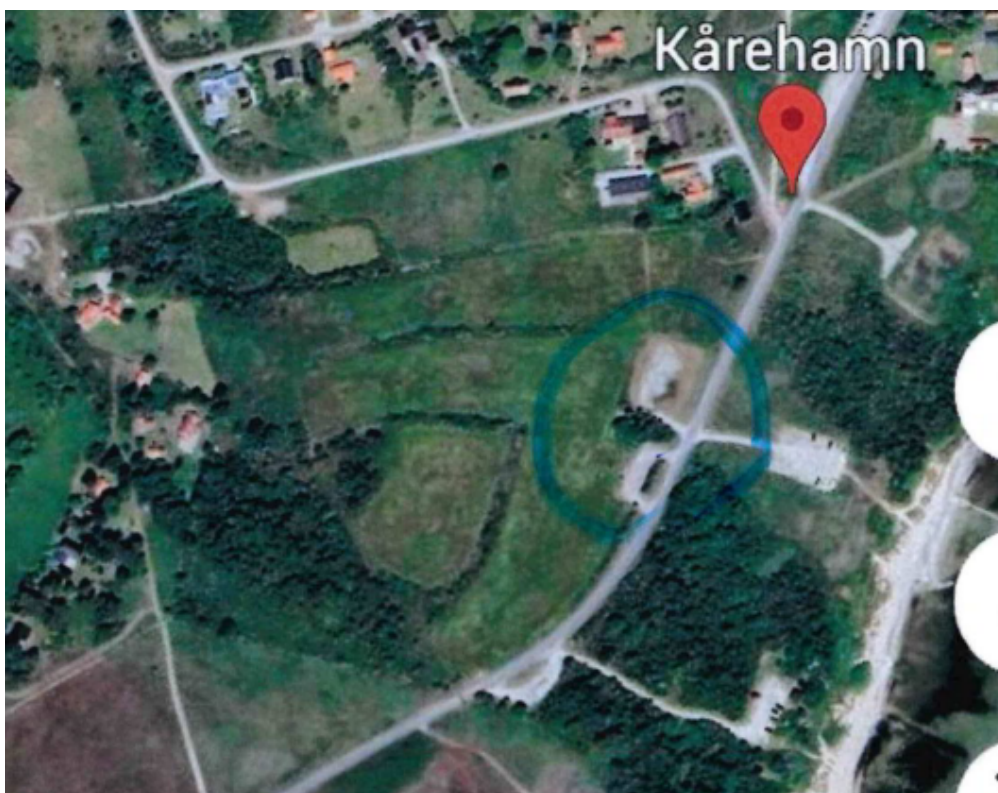
Miljö- och byggnadsnämnden förelägger Borgholms kommun KLF Hamnar (212000-0795) att vidta följande försiktighetsmått och skyddsåtgärder, vid lagring av muddermassor i väntan på återanvändning, på del fastighet Kårehamn 2:7:

- Endast det material och de mängder som kommer i samband med planerat muddringsarbete i Kårehamns hamn och som beskrivs i ansökan kan lagras på platsen. Inga andra massor får tillkomma.
- Bullrande aktiviteter som till exempel transporter och anläggningsarbete ska begränsas till vardagar mellan kl. 07 och 18
- Tiden som verksamheten får bedrivas är begränsad till 2025 06 01.
- När verksamheten avslutas ska området vara avstädat och återställt i ursprungligt skick senast en månad efter avslutad verksamhet. Miljö- och byggnadsnämnden ska informeras i samband med att verksamheten avslutas
- Vid avsteg från vad som framgår av anmälan eller av kommande beslut ska miljö- och byggnadsnämnden kontaktas omgående

Beskrivning av ärendet

Borgholms kommun genom Lars-Gunner Fagerberg inkom 2024 12 10 med anmälan om lagring som en del av att samla in avfall enligt 29 kap 49 § miljöprövningsförordningen (2013:251), med prövningsnivå C och verksamhetskod 90.40. Materialet som avses mellanlagras och senare återanvändas är ca 5000 ton (3000 m³) muddringsmassor (avfallskod 17 05 06 enligt avfallsförordningen), som förväntas att uppkomma i

samband med muddringsarbete i Kårehamns hamn. Ansökan om tillstånd för muddring har lämnats till Länsstyrelsen i Kalmar. Föreslagen plats för mellanlagring är en grusplan med yta av ca 1000 m² som ligger lite söderut som en ficka på vägen som leder till och från hamnområdet. Närmaste bostad ligger ca 70 meter i nordvästlig riktning. Platsen ligger utanför detaljplan och utanför strandskyddsområdet. Lagring planeras att ske över våren upptill slutet av april. Buller och vibrationer förväntas uppstå under en begränsad tid, framför allt i samband med transporter av massorna till och från lagringsplats. Arbetet kommer att ske vardagar under ordinarie arbetstid mellan kl 07 och 18. Lagring av massor mer än 4 veckor krävs också bygglov enligt samtal med byggavdelning. Denna information kommunicerades med verksamhetsutövaren.



Enligt konversation med Lars-Gunnar Fagerberg skulle massorna återföras till strandområdet lite söder om hamnen. Detta är tveksam användning enligt Länsstyrelsen i Kalmar och planen är nu att använda massorna i första hand vid olika anläggningsprojekt, vilket är det som Länsstyrelsen i Kalmar förordar.

Provtagning av muddringsytan utfördes mars 2024 av DGE mark och miljö AB. Proverna analyserades avseende metaller, alifatiska och aromatiska kolväten inkl. PAH samt tennorganiska föreningar. Resultat påvisar att enbart halter av kadmium överskrider marginal koncentrationsgränsen för MRR (dock felmarginal inte rapporterades). Halter av kadmium däremot underskrider väl riktvärdena för känslig Markanvändning således bedöms det att massorna kunna lagras tillfälligt på den planerade plats i väntan på återanvändning för anläggningsändamål.

Motivering

Miljö- och byggnadsnämnden bedömer att platsen för mellanlagring av muddringsmassor kan godtas och att verksamheten inte utgör någon störning ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt.

Miljö- och byggnadsnämnden bedömer att Borgholms kommun genom Lars-Gunnar Fagerberg har fullgjort anmälningsplikten för den här verksamheten och förelägger verksamhetsutövaren med ovanstående försiktighetsmått.

Lagstöd

29 kap 49 § Miljöprövningsförordningen (2013:251)

Debitering för handläggning

Miljöenheten vill informera er om att miljö- och byggnadsnämnden har möjlighet att debitera er för den handläggningstid som läggs på ärendet. Detta inkluderar bland annat kontakt med parter, inspektioner och kontroller i övrigt. Timtaxan ligger för närvarande på 1093 kronor per timme. För inspektioner och andra kontroller som utförs vardagar mellan klockan 19.00 och 07.00, lördagar, söndagar eller helgdagar, tas avgift ut med 1,5 gånger ordinarie timavgift. Avgift för ärendet blir 5465 kr. Faktura skickas separat.

Delegationshänvisning

Beslutet har fattats med stöd av gällande delegationsordning antagen av Miljö- och byggnadsnämnden (MBN 2024-01-24 § 11).

Förenklad delgivning

Borgholms kommun, miljö- och byggnadsnämnden använder sig av förenklad delgivning, vilket innebär att du inte behöver returnera något delgivningskvitto till oss. För mer information om vad förenklad delgivning innebär och när du anses vara delgiven, se vår hemsida <https://www.borgholm.se/forenklad-delgivning/>

Har du frågor gällande ditt ärende, tänk på att ha diarienumret till hands när du kontaktar oss.

För Miljö- och byggnadsnämnden
Borgholms kommun

Einat Karpestam
Miljöinspektör

Sändlista

Beslutet skickas till sökande

Bilagor

Besvärshänvisning

Hur man överklagar

Vem prövar överklagandet och vart ska skrivelsen skickas? Miljö- och byggnadsnämndens beslut kan skriftligen överklagas hos länsstyrelsen i Kalmar.

Er skrivelse ska ställas till länsstyrelsen i Kalmar men ska skickas eller lämnas in till miljö- och byggnadsnämnden, för att vi ska kunna avgöra om överklagandet kommit in i rätt tid.

Vidarebefordring till länsstyrelsen sköts sedan av miljö- och byggnadsnämnden.

E-postadress för överklagande är mobn@borgholm.se

Du kan också välja att skicka överklagandet via post:

Vår adress är:

Borgholms Kommun

Box 52

387 21 Borgholm

Hur utformar man överklagandet?

Det ska framgå vilket beslut du överklagar, till exempel genom att ange ärendets nummer (diarienumret) och datum för beslutet, varför du anser att miljö- och byggnadsnämndens beslut är felaktigt och hur du anser att beslutet skall ändras. Du kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt dig.

Övriga handlingar

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din ståndpunkt, så bör du skicka med dessa.

Senaste datum för överklagandet

Miljö- och byggnadsnämnden måste ha fått din skrivelse inom tre veckor från den dag då du fick del av beslutet, annars kan ditt överklagande inte prövas.



§ 49

Upphandling av nytt slottståg

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar

att₁ införskaffa ett nytt turisttåg.

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

att₂ medel för ett nytt turisttåg anvisas ur fonderade medel från slottsverksamheten.

Ärendebeskrivning

Som ett steg mot en grön omställning samt att stärka slottets attraktionskraft vill verksamheten på Borgholms slott införskaffa ett nytt turisttåg som är elektriskt och försett med solceller på taket.

Nuvarande tåg är gammalt och slitet samtidigt som det råder brist på reservdelar. Befintligt tåg är tillverkat i Italien under första delen av 1980-talet. Under de senaste åren har tåget haft perioder då reparationer krävts vilket inneburit att tåget stått stilla och inte kunnat trafikera sträckan enligt plan. Detta har inneburit inkomstbortfall för verksamheten.

Idén med tåget är att förbinda stadens centrum med turistattraktionen Borgholms slott och erbjuda besökare och lokalbefolkning att upptäcka Borgholm och slottet på ett sätt som både är minnesvärt och miljövänligt. Även trafik- och parkeringssituationen vid slottet underlättas då besökare har möjlighet att välja tåget som transportmedel då det periodvis råder brist på parkeringsplatser i slottets närområde.

Borgholms slott strävar efter att utveckla sin verksamhet på ett klimatsmart sätt och underlätta hållbara transporter, som ett komplement till kollektivtrafiken och annan mikromobilitet. Samtidigt förenklar och förgyller verksamheten förflyttning för både turisten och barnfamiljen mellan Borgholm stad och slottet. Verksamheten vill uppmuntra både lokalbefolkning och besökare att på ett enkelt sätt resa och utforska vår vackra plats genom detta transportsätt, helt i linje med den gröna profil vi strävar efter att utveckla.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Upphandling av nytt slottståg, daterad 2025-03-10

Bedömning

Varje säsong som tåget trafikerat sträckan har verksamheten haft runt 6000 passagerare vilket genererat en omsättning under de senaste åren på 220 000 kr årligen. Till detta tillkommer även entré till slottet vilket lågt räknat inbringar ca 300 000 årligen. Kostnaden för löner och reparationer för verksamheten "Slottståget" har under de senaste åren hamnat kring 100 000 kronor per år. Verksamhetens ambition är att fastställa en kostnadsstruktur som är både ekonomiskt hållbar och tillgänglig för ett brett spektrum av användare. Payoff-tiden för inköp av nytt "slottståg" bedöms till ca 5 år.

Med målsättningen att ha tåget i drift till sommaren pågår förberedelserna för fullt. Upphandlingen påbörjas snarast och nästa steg är att gå igenom anbud som inkommer.

Priset beräknas landa strax under direktupphandlingsgränsen i Lagen om offentlig upphandling som är 700 000 kronor.

Investeringen hanteras i slottets fond och budget och belastar inte kommunen resultat i övrigt.

Dagens sammanträde

Kommunchefen föredrar ärendet för arbetsutskottet.

Ordförande frågar arbetsutskottet om de vill besluta att införskaffa ett nytt turisttåg och föreslå kommunstyrelsen besluta att medel anvisas ur fonderade medel från slottsverksamheten och finner att så är fallet.

Yrkande

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut.

Beslutet skickas till

- Tillväxtchef
- Slottschef
- Ekonomichef

--	--	--	--	--

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--



Till kommunstyrelsens arbetsutskott

Tjänsteskrivelse - Upphandling av nytt slottståg

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

att via direktupphandling upphandla ett nytt turisttåg för Borgholms slott.

Ärendebeskrivning

Som ett steg mot en grön omställning samt att stärka slottets attraktionskraft vill verksamheten på Borgholms slott införskaffa ett nytt turisttåg som är elektriskt och försett med solceller på taket.

Nuvarande tåg är gammalt och slitet samtidigt som det råder brist på reservdelar. Befintligt tåg är tillverkat i Italien under första delen av 1980-talet. Under de senaste åren har tåget haft perioder då reparationer krävts vilket inneburit att tåget stått stilla och inte kunnat trafikera sträckan enligt plan. Detta har inneburit inkomstbortfall för verksamheten.

Idén med tåget är att förbinda stadens centrum med turistattraktionen Borgholms slott och erbjuda besökare och lokalbefolkning att upptäcka Borgholm och slottet på ett sätt som både är minnesvärt och miljövänligt. Även trafik- och parkeringssituationen vid slottet underlättas då besökare har möjlighet att välja tåget som transportmedel då det periodvis råder brist på parkeringsplatser i slottets närområde.

Borgholms slott strävar efter att utveckla sin verksamhet på ett klimatsmart sätt och underlätta hållbara transporter, som ett komplement till kollektivtrafiken och annan mikromobilitet. Samtidigt förenklar och förgyller verksamheten förflyttning för både turisten och barnfamiljen mellan Borgholm stad och slottet. Verksamheten vill uppmuntra både lokalbefolkning och besökare att på ett enkelt sätt resa och utforska vår vackra plats genom detta transportsätt, helt i linje med den gröna profil vi strävar efter att utveckla.

Bedömning

Varje säsong som tåget trafikerat sträckan har verksamheten haft runt 6000 passagerare vilket genererat en omsättning under de senaste åren på 220 000 kr årligen. Till detta tillkommer även entré till slottet vilket lågt räknat inbringar ca 300 000 kr årligen. Kostnaden för löner och reparationer för verksamheten "Slottståget" har under de senaste åren hamnat kring 100 000 kr per år. Verksamhetens ambition är att fastställa en kostnadsstruktur som är både ekonomiskt hållbar och tillgänglig för ett brett spektrum av användare. Payoff-tiden för inköp av nytt "slottståg" bedöms till ca 5 år.

Med målsättningen att ha tåget i drift till sommaren pågår förberedelserna för fullt. Upphandlingen påbörjas snarast och nästa steg är att gå igenom anbud som inkommer.

Priset beräknas landa strax under direktupphandlingsgränsen i Lagen om offentlig upphandling som är 700 000 kr.

Investeringen hanteras i slottets fond och budget och belastar inte kommunen resultat i övrigt.

Beslutet skickas till

- Tillväxtchef
- Slottschef
- Ekonomichef

Anders Magnusson
Tillväxtchef

Tommy Josefsson
Slottschef

Handläggare
Tina Olsson
Utredare Återvinning och avfall

Till kommunstyrelsen

Förslag till nya kommunala avfallsföreskrifter, för beslut om utställning

Förslag till beslut

- att besluta om utställning av förslag till nya avfallsföreskrifter för Borgholms kommun.
- att besluta vilka datum utställningstiden ska vara.
- att genomföra utställning enligt miljöbalken 15 kap. 42 §.
- att utse en mottagare inom kommunen för mottagande av synpunkter på förslag till avfallsföreskrifter enligt miljöbalken 15 kap. 42 §.

Ärendebeskrivning

Bakgrund

De nu gällande avfallsföreskrifterna i Borgholms kommun antogs av kommunfullmäktige 2023-12-11. Eftersom Borgholms kommun den 1 november 2025 övergår till både fastighetsnära insamling av förpackningar och insamling i egen regi, behöver avfallsföreskrifterna anpassas utifrån detta.

Förändringar som föranleder revideringen

Regeringen har beslutat att kommunerna ska införa fastighetsnära insamling av förpackningsavfall senast 2027-01-01. Nuvarande entreprenörsavtal för insamling av avfall under kommunalt ansvar löper ut 2025-10-31, och Borgholm Energi kommer då att ta över insamlingen i egen regi. Därför föll det sig naturligt att samtidigt införa systemet med fastighetsnära insamling av förpackningar.

Sedan de nu gällande avfallsföreskrifterna började gälla, har också en del lagstiftning ändrats som påverkar avfallshanteringen. Ett sådant exempel är att textil numera ska samlas in separat.

Utöver detta har dokumentet till viss del omarbetats för att bli tydligare och mer lättläst.

Närmare information om vilka ändringar som har gjorts, finns i bifogad PM.

Ärendegång

Ett förslag till reviderade avfallsföreskrifter ska ställas ut för granskning under minst fyra veckor. Kommunen ska informera om utställningen på sin webbplats före utställningstidens början. Informationen ska innehålla uppgift om förslagets huvudsakliga innebörd, var det ställs ut samt inom vilken tid och till vem som synpunkter ska lämnas.

Kommunen ska samla in samrådssynpunkter under utställningstiden. Efter att utställningstiden är till ända ska inkomna synpunkter beaktas och en omarbetning av förslaget göras. Ett nytt förslag till beslut kommer sedan att tillhandahållas Borgholm Energis styrelse, för vidarebefordran till kommunfullmäktige för beslut.

För att föreskrifterna ska kunna börja gälla till 1 november 2025, föreslås utställningstiden vara 31 mars – 30 april 2025.

Beslutsunderlag

- Information om ändringar i avfallsföreskrifterna jämfört med de nuvarande.
- Förslag till nya föreskrifter om avfallshantering för Borgholms kommun, daterat 2025-03-18.

Skickas till

Catherine Hevelius, chef Återvinning och avfall

Information om ändringar i Borgholms kommuns avfallsföreskrifter

Nedan följer information om de ändringar som har gjorts i revideringen av Borgholms kommuns avfallsföreskrifter.

1. Generella ändringar

Fastighetsnära insamling av förpackningar och tidningar: Avfallsföreskrifterna har anpassats för att stämma överens med de krav som gäller då fastighetsnära insamling av förpackningar och tidningar införs i Borgholms kommun.

Ny lagstiftning: Ändringar har gjorts för att anpassa avfallsföreskrifterna till ny lagstiftning, exempelvis gällande separat insamling av textilavfall och eldning av trädgårdsavfall.

Omstrukturering av dokumentet: En del text har flyttats till bilagor för att göra dokumentet mer lättläst, och för att göra informationen tydligare. Följande paragrafer har flyttats till bilagor:

- Definitioner (tidigare 2 § punkt 1-9) finns nu i bilaga 1. Texten har också omarbetats för att bli mer lättläst.
- Sortering av avfall (tidigare 8 a-e §§) och information om hur avfallet ska emballeras (tidigare 12 §) finns nu i bilaga 2. Text i olika paragrafer i dokumentet som tidigare har hänvisat hit, hänvisar nu till bilaga 2.

Nya rubriker har lagts till i dokumentet, och långa stycken har delats upp i flera paragrafer, för att det ska bli tydligare och mer lättläst.

2. Övriga ändringar och förtydliganden

Inledande bestämmelser

1 § - Här har punktlistan tagits bort som listar olika lagar och regelverk som gäller för kommunens avfallshantering. Eftersom det är så många lagar som har betydelse för avfallshanteringen, är det omöjligt att lista alla, och vi har därför gjort bedömningen att det är bättre att inte lista någon. Att de inte står omnämnda i avfallsföreskrifterna, har ingen betydelse i juridisk mening. Kvar finns de laghänvisningar som reglerar kommunernas bemyndigande att meddela avfallsföreskrifter.

Eftersom eldning av trädgårdsavfall numera regleras i avfallsförordningen, och kan begränsas i kommunens avfallsföreskrifter, har hänvisning till aktuell paragraf lagts till här.

Kommunens ansvar för avfallshantering och tillsyn

3 § - Tidigare hänvisades till kommunens beslut om auktorisation. Detta har ändrats till Borgholm Energis beslut om auktorisation, då det är Borgholm Energi som i praktiken upprättar auktorisationssystem.

Betalning och information

5 § - Kommunen har enligt ny lagstiftning fått informationsansvar för fler avfallsslag, så dessa är tillagda.

8 § (tidigare i 11 §) - Denna text är omformulerad för att bli mer lättläst, och flyttad till en egen paragraf.

Sortering och överlämning av avfall under kommunalt ansvar

Sortering av avfall

10 § - Detta är en ny paragraf som klargör fastighetsinnehavarens ansvar för det avfall som uppkommer inom fastigheten.

Skyldighet att överlämna avfall under kommunalt ansvar

13 § (tidigare 11 §) - Här har hänvisningar till bilaga 2 lagts till och texten har till viss del omarbetats. Innebörden är dock densamma som tidigare.

14 § - Ny paragraf som är tillagd utifrån det nya ansvaret för fastighetsnära insamling av förpackningar.

Krav på behållare, anordningar, avfallsutrymme och emballage (omformulerad rubrik)

16 § - Ny paragraf som är tillagd utifrån det nya ansvaret för fastighetsnära insamling av förpackningar.

17 § (tidigare 12 §) - Paragrafen har omformulerats en del utifrån att kraven på emballering (som tidigare fanns i denna paragraf) numera finns i bilaga 2.

19 § - Ny paragraf som beskriver krav vid lämning av extra säck. De nya kraven är nödvändiga i och med den fastighetsnära förpackningsinsamlingen. De avfallsslag som får lämnas i extra säck är restavfall och plastförpackningar. Övriga förpackningsslag samt returpapper måste vara lösa, och matavfall ska ligga i papperspåsar. Säcken ska vara genomskinlig för att det ska gå att se om säcken innehåller felsorterat avfall.

20 § - Ny paragraf med krav på maximal volym på bottentömmande behållare som används för matavfall. Gränsen är satt utifrån rekommendation från Avfall Sverige, och kommer av att matavfallet blir tungt. Även ny skrivning angående insatssäck i bottentömmande behållare.

Ny- och ombyggnation, installation, anläggande och skötsel (ny rubrik)

Här har nya rubriker lagts till för att tydliggöra att hänsyn ska tas till arbetsmiljöaspekter vid ny- och ombyggnation.

Planering (ny rubrik)

21 § - Ny paragraf som understryker att det är viktigt att både kommunen och Borgholm Energi finns med redan i planeringsprocessen.

Avfallsutrymmen (ny rubrik)

22-28 §§ - Nya paragrafer som ställer krav på hur avfallsutrymmen ska utformas.

Anskaffande och ägande

29 § (tidigare 14 §) - Texten har formulerats om för att bli enklare, men innebörden är densamma som tidigare.

30 § - Ny paragraf som förtydligar fastighetsinnehavarens ansvar för att säkerställa att hämtningsintervall, antal behållare och storlek på behållare är tillräckligt för fastighetens, samt att tillsynsansvarig nämnd kan besluta om ändringar om detta inte följs.

31-33 §§ (tidigare 15 §) – Den tidigare paragrafen har delats upp i flera, och text kring vem som äger olika behållare har ändrats.

Anläggande

34 § - Här har botten tömmande behållare lagts till som exempel på behållare, samt att även säkerhet ska beaktas vid anläggande av behållare för avfall. Av arbetsmiljöskäl är det specificerat att avloppsanläggningar och fettavskiljare inte får vara inbyggda, och att tömning ska kunna ske med full ståhöjd.

Bottentömmande behållare och filterkassett/-säck (ny underrubrik)

35-37 §§ (tidigare del i 16 §) - Kraven för fri höjd vid hämtning med kranfordon har ändrats från 7 till 10 meter utifrån Avfall Sveriges rekommendation. Även andra krav, såsom bärighet för kranfordonets uppställningsplats, har lagts till.

Text har lagts till som säger att anläggning för fosforfilter kan placeras längre bort än föreskrifterna anger om fastighetsinnehavaren själv inför hämtning placerar materialet som ska hämtas inom angivet avstånd.

Enskilda avloppsanläggningar, fettavskiljare, m.m. (ny underrubrik)

38 § (tidigare del i 16 §) - Förtydligande vem som avgör om särskilda skäl finns. Även tillagt att Borgholm Energis VA-organisation ska kontaktas inför installation av fettavskiljare.

39 § (tidigare 17 §) - Formuleringen att fettavskiljare som tillfälligt eller permanent tas ur bruk ska sluttömmas, har ändrats till att de ska tömmas på allt avfall, och att

fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren ska beställa tömning hos Borgholm Energi. Även förtydligat att det är vid avslutat abonnemang för enskilda avloppsanläggningar som Borgholm Energi meddelar tillsynsansvarig nämnd.

Förutsättningar för hämtning av avfall under kommunalt ansvar (ny rubrik)

Rengöring och tillsyn

41 § (tidigare 18 §) - Förtydligat att Borgholm Energi enbart rengör behållare ägda av Borgholm Energi i de fall fastighetsinnehavaren missköter rengöringen av dem, samt att fastighetsinnehavaren ska ge regelbunden service enbart till de behållare hen själv äger.

42 § - Ny paragraf som säger att fastighetsinnehavaren ansvarar för rengöring av behållare, åtgärder vid nedskräpning och tillsyn av de behållare som finns i avfallsutrymme eller annan plats där fastighetens kärl står.

Åtgärder inför hämtning av avfall som lämnas i kärl, m.m.

44 § (tidigare 19 c §) - En exakt beskrivning av hur kärlet ska stå har tagits bort och ersatts med texten att kärlet ska placeras enligt Borgholm Energis anvisningar.

Åtgärder inför, och efter, hämtning av avfall från anläggningar

45 § (tidigare del i 20 a §) - I första stycket är orden "och den utrustning" tillagt för att tydliggöra att fastighetsinnehavaren har ett ansvar att anpassa sin anläggning till den tömningsutrustning som används.

46 § (tidigare del i 20 a §) - Här har text lagts till som säger att det är fastighetsinnehavarens ansvar att kontrollera eventuella säkerhetsanordningar på sin enskilda avloppsanläggning efter tömning.

Behållarplats, drag- och transportvägar

54 § (tidigare 21 a §) - Här är det tillagt att anvisning av plats kan göras, inte bara av arbetsmiljöskäl, utan även av säkerhetsskäl.

55 § (tidigare 21 b §) - Här har det tagits bort att fastighetsinnehavaren kan samråda med entreprenören om hämtningsrutiner och att Borgholm Energi ska godkänna dessa. I och med att Borgholm Energi tar över insamlingen i egen regi, är det enbart med Borgholm Energi som sådana överenskommelser ska göras.

56 § (tidigare 22 a §) - Befintligt beslut om att fastighetsinnehavare inte får ställa ut sopkärl längs vissa gator i Borgholms centrum är taget av kommunstyrelsen. Därför är beslutsfattande nämnd i paragrafen ändrad från tillsynsansvarig nämnd till avfallsansvarig nämnd. Sista meningen i paragrafen är omformulerad, då begreppet "anvisad plats" som användes i tidigare formulering är ett juridiskt begrepp som inte stämmer med det som avses i paragraftexten.

57 § (tidigare 23 §) - Ny text som innebär att fastighetsinnehavaren ansvarar för att även den sträcka som kärl eller slang ska dras hålls i ett bra skick. Tillagt att även hämtplatsen, och inte bara transportvägen, ska ha fri sikt samt hållas fri från hinder, snö och halka.

60 § - Ny paragraf som tydliggör att renhållningsavgiften inte reduceras vid inställd hämtning på grund av brister hos fastighetsinnehavaren, dålig väderlek, m.m.

Hämningsområde och hämningsintervall

64-69 §§ (tidigare 26 b-g §§) - Texten om hämningsintervall har ändrats utifrån att vi nu kommer att fastighetsnära insamling även av förpackningar och returpapper. Intervallet för mat- och restavfall har inte ändrats. Intervallet för latrinhämtning har ändrats då det är så få abonnenter som har den här tjänsten, och med det nya intervallet kommer antalet onödiga transporter att minska. Tidigare var det hämtning varannan vecka.

70 § (tidigare 27 §) - Punktlistan över de avfallsslag som fastighetsinnehavaren kan beställa hämtning av har tagits bort. Istället hänvisas till bilaga 2 för denna information.

71 § (tidigare 28 §) - Även punktlistan i den tidigare 28 § har tagits bort och ersatts med en hänvisning till bilaga 2, där informationen nu finns. Punktlistan angav vilka avfallsslag som får lämnas på annan plats än vid fastigheten.

Åtgärder om föreskrift inte följs

72 § - Ny paragraf som förtydligar att föreskrifterna måste följas för att kommunen ska kunna fullgöra sin bortforslingsskyldighet.

74 § - Paragrafen har kompletterats med text som innebär att Borgholm Energi, vid upprepad felsortering, har rätt att hämta avfallet på annat sätt än vid ordinarie hämtning. Tillsynsansvarig nämnd har också rätt att i sådana fall begära ändring av abonnemanget eller andra åtgärder.

75 § - Ny paragraf som anger att Borgholm Energi har rätt att planera in och utföra tömning på enskilda avloppsanläggningar och fettavskiljare, om dessa inte töms enligt avfallsföreskrifterna.

Undantag

Kompostering, annan återvinning eller bortskaffande av visst avfall under kommunalt ansvar

82 § (tidigare 34 §) - Bemyndigandet att kommunen kan begränsa eldning med stöd av 40 § 8 p förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd upphör att gälla 2025-12-30. Kommunernas föreskrifter måste ändras senast 30 december 2025 om det finns bestämmelser som grundas på bemyndigandet. Lagstöd för begränsning av eldning av trädgårdsavfall finns numera i avfallsförordningen, och bestämmelser kring detta måste därför hanteras i kommunens avfallsföreskrifter i stället. Därför har paragrafen uppdaterats med de regleringar som tidigare fanns i kommunens

hälsoskyddsföreskrifter. Ytterligare bestämmelser om eldning kan finnas i förordningen om skydd av olyckor samt enligt ordningslagen.

84 § (tidigare 36 §) - Texten om eget omhändertagande av exempelvis latrin och avfall från förbränningstoalett är kompletterad med en beskrivning av hur omhändertagandet ska ske, och vad ansökan ska innehålla.

Förlängt hämtningsintervall

85 § - Ny paragraf. När matavfall och restavfall ska slängas i separata fack, kommer det att vara möjligt med hämtning av restavfall var fjärde vecka istället för varannan. En förutsättning för detta är att allt matavfall komposteras, och att anmälan om kompostering är godkänd av tillsynsmyndigheten. Matavfall måste hämtas minst varannan vecka.

Gemensamma avfallsbehållare

88 § (tidigare 39 §) - Paragrafen som anger kraven för att få ha gemensamma avfallsbehållare har ändrats.

- Hänvisning till 14 § där det anges vilka avfallsslag som ska finnas på fastigheten, för att tydliggöra att om man har gemensamma kärl ska det vara av alla fraktioner och inte bara några av dem.
- Anvisning hur beställning ska ske har ändrats för att förenkla hanteringen.
- Begränsningen på 500 meter har tagits bort.
- Kravet att samtliga fastighetsägare längs en väg måste vara med för att beställningen ska medges har tagits bort.

Uppehåll i hämtning

89 § (tidigare 40 §) - Här har förpackningar och returpapper lagts till. Ny skrivning har lagts till som innebär att även verksamheter kan få uppehåll i hämtning. Det har även tillkommit en skrivning om hur länge ett uppehåll i hämtning som mest kan gälla, samt att grundavgift enligt avfallstaxan ändå ska betalas.

Eget omhändertagande och befrielse från skyldigheten att överlämna avfall under kommunalt ansvar till kommunen

90 § (tidigare 41 §) - Text är tillagd som säger att om en fastighetsinnehavare har blivit beviljad total befrielse från skyldigheten att lämna avfall under kommunalt ansvar, innebär det att fastighetsinnehavaren inte heller har rätt att nyttja kommunens återvinningscentraler så länge som undantaget gäller.

Testområde (ny rubrik)

92 § - Denna paragraf är ny och innebär att Borgholm Energi under testperioder får tillämpa andra hämtningsintervall, behållare och insamlingssystem för andra avfallsslag än vad som anges i föreskrifterna. Detta ska göras i samråd med tillsynsansvarig nämnd, och i syfte att utveckla avfallshanteringen.

Övergångsbestämmelser

En ny övergångsbestämmelse har lagts till. Eftersom utsättningen av de nya insamlingskärlen kommer att pågå under några månader, kan inte kravet på separata fack eller behållare för förpackningar att börja gälla alla samtidigt. Den här övergångsbestämmelsen anger att dessa krav kommer att börja gälla områdesvis allteftersom de nya kärlen ställs ut.

Föreskrifter om avfallshantering för Borgholms kommun

Antagen av kommunfullmäktige 202X-XX-XX § XXX

SAMRÅDSVERSION
2025-03-18

Beslutad av kommunfullmäktige 2023-12-11 § 202
Revideras senast 2027

Dokumentansvarig: Chef Återvinning och avfall

Innehållsförteckning

Inledande bestämmelser	3
Kommunens ansvar för avfallshantering och tillsyn	3
Betalning och information	3
Sortering och överlämning av avfall under kommunalt ansvar.....	4
Sortering av avfall.....	4
Skyldighet att överlämna avfall under kommunalt ansvar	4
Krav på behållare, anordningar, avfallsutrymme och emballage.....	5
Ny- och ombyggnation, installation, anläggande och skötsel.....	6
Planering.	6
Avfallsutrymmen	6
Anskaffande och ägande.....	6
Anläggande	7
Förutsättningar för hämtning av avfall under kommunalt ansvar.....	8
Rengöring och tillsyn	8
Åtgärder inför hämtning av avfall som lämnas i kärl, m.m.....	9
Åtgärder inför, och efter, hämtning av avfall från anläggningar.....	9
Behållarplats, dragavstånd och transportvägar	10
Hämtningsområde och hämtningsintervall	11
Åtgärder om föreskrift inte följs.....	13
Särskilt om avfall under kommunalt ansvar från verksamheter.....	13
Annat avfall än avfall under kommunalt ansvar från verksamhet.....	14
Uppgiftsskyldighet	14
Undantag.....	14
Handläggning av anmälnings- och ansökningsärenden.....	14
Kompostering, annan återvinning eller bortskaffande av visst avfall under kommunalt ansvar	15
Förlängt hämtningsintervall	15
Gemensamma avfallsbehållare	16
Uppehåll i hämtning.....	16
Eget omhändertagande och befrielse från skyldigheten att överlämna avfall under kommunalt ansvar till kommunen	17
Anmälan avseende insamling av förpackningsavfall för samlokaliserade verksamheter	17
Testområde	17
Ikraftträdande	17
Övergångsbestämmelser	18
Bilaga 1 – Definitioner.....	19
Bilaga 2 – Föreskriftsbilaga för sortering och lämning av avfall.....	21
Avfall under kommunalt ansvar	21
Visst avfall från verksamheter	33

Inledande bestämmelser

1 § Med stöd av 15 kap. 38, 39 och 41 §§ miljöbalken (1998:808) samt 3 kap. 1 e § och 9 kap. 1-2 §§, avfallsförordningen (2020:614) meddelar kommunfullmäktige dessa föreskrifter för avfallshantering i Borgholms kommun. Om denna kommunala föreskrift strider mot någon författning, gäller det som står i författningen.

2 § Definition av termer och begrepp som används i dessa föreskrifter finns i Bilaga 1. För definitioner av andra termer och begrepp som används i dessa föreskrifter hänvisas till 15 kap. miljöbalken samt till gällande avfallsförordning och andra förordningar utfärdade med stöd av miljöbalken.

Kommunens ansvar för avfallshantering och tillsyn

3 § Den avfallsansvariga nämnden har verksamhetsansvar för hanteringen av avfall under kommunalt ansvar i kommunen, enligt 15 kap 20 § Miljöbalken.

Om inte annat anges i dessa föreskrifter eller i Borgholm Energis beslut om auktorisation eller kommunens beslut om dispens, ska all borttransport och vidare hantering av avfall under kommunalt ansvar utföras av Borgholm Energi eller, den som Borgholm Energi för ändamålet anlitar eller kommunen samverkar med, i dessa föreskrifter benämnd dennes entreprenör.

4 § Tillsynen över avfallshantering enligt 15 kap. miljöbalken och enligt föreskrifter meddelade med stöd av miljöbalken utförs av den tillsynsansvariga nämnden.

Betalning och information

5 § Borgholm Energi ska särskilt informera hushållen om krav och hantering avseende förpackningar, däck, textilavfall, elavfall och avfallsförebyggande åtgärder i enlighet med gällande lagstiftning.

6 § Fastighetsinnehavaren är skyldig att för fastigheten teckna nödvändiga abonnemang. Avgift ska betalas för

1. de åtgärder som kommunen vidtar i syfte att informera hushåll och verksamhetsutövare som producerar avfall som kommunen ansvarar för enligt 15 kap. 20 § miljöbalken om avfallshantering och avfallsförebyggande åtgärder.
2. de åtgärder som kommunen vidtar för att underlätta insamling och sortering av återanvändbara produkter från hushåll och verksamhetsutövare som producerar avfall som kommunen ansvarar för enligt 15 kap. 20 § miljöbalken.
3. den insamling, transport, behandling i form av återvinning och bortskaffande av avfall som utförs genom kommunens försorg och i enlighet med föreskrifter som kommunen har antagit med stöd av 27 kap. 4 § miljöbalken.

7 § Fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare är skyldiga att i behövlig omfattning informera den eller dem som bor på eller är verksamma inom fastigheten om gällande regler för avfallshantering.

8 § Fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare ska utan dröjsmål upplysa Borgholm Energi om ändrade förhållanden av betydelse för avfallshantering för fastigheten.

Sortering och överlämning av avfall under kommunalt ansvar

Sortering av avfall

9 § Fastighetsinnehavare, nyttjanderättshavare, hushåll och andra som innehar avfall under kommunalt ansvar ska sortera ut avfallsslag i enlighet med bilaga 2 och hålla det skilt från annat avfall.

10 § Fastighetsinnehavare är ansvarig gentemot kommunen för hantering av avfall som uppkommer eller av andra skäl förekommer inom fastigheten och för att dessa föreskrifter följs. Vad som stadgas i dessa föreskrifter gällande fastighetsinnehavares ansvar ska i samma utsträckning gälla nyttjanderättshavare.

11 § Fastighetsinnehavare ska säkerställa möjligheter för nyttjanderättshavare, hushåll och andra som nyttjar fastigheten att sortera ut och hålla åtskilda de avfallsfraktioner som enligt dessa föreskrifter ska överlämnas till Borgholm Energi eller dennes entreprenör för borttransport.

12 § Borgholm Energi eller dennes entreprenör har rätt att göra stickprovskontroll av avfall under kommunalt ansvar för att kontrollera att sorteringsanvisningar och övriga bestämmelser följs, i syfte att säkerställa att sortering enligt dessa föreskrifter upprätthålls.

Skyldighet att överlämna avfall under kommunalt ansvar

13 § Avfall under kommunalt ansvar ska lämnas till kommunens insamlingssystem enligt bilaga 2, och transporteras bort av Borgholm Energi, om inte annat sägs i dessa föreskrifter och dess bilaga 2.

Utsorterade avfallsslag hämtas vid fastigheten, vid överenskommen eller anvisad plats enligt 54-55 §§ eller 71 §, eller lämnas på plats som anges i bilaga 2.

Det utsorterade avfallet ska transporteras bort så ofta att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppstår. Hämtningsintervall och storlek på behållare ska motsvara behovet av borttransport av avfall under kommunalt ansvar från fastigheten.

14 § På plats vid fastigheten, enligt 54 §, ska det finnas separata fack eller separata behållare där minst matavfall, förpackningar av papper, plast, metall och glas samt returpapper och restavfall kan lämnas sorterat och tillgängligt för Borgholm Energi eller dennes entreprenör att hämta med den utrustning som används i kommunens insamlingssystem. Fastighetsinnehavaren ansvarar för att detta finns. Se även Övergångsbestämmelse.

15 § Grovavfall, trädgårds- och parkavfall, farligt avfall, bygg- och rivningsavfall samt annat avfall under kommunalt ansvar som tas emot på återvinningscentral enligt bilaga 2, får lämnas till annan än Borgholm Energi eller dennes entreprenör, för borttransport till den eller de platser i kommunen där kommunen tar emot sådant avfall.

Yrkesmässiga utförare får dock endast anlitas av yrkesmässig verksamhet för avfall som uppstått i den egna verksamheten.

Enligt 5 kap. 18 § avfallsförordningen (2020:614) ska yrkesmässig verksamhet som lämnar avfallet till någon annan än kommunen eller de som kommunen anlitat, kontrollera att den

som tar emot avfallet har gjort de anmälningar eller har de tillstånd som krävs för hanteringen. Vid yrkesmässig transport av farligt avfall inklusive elavfall, ska även upprättas transportdokument och utföras den anteckning och rapportering som krävs enligt 6 kap. avfallsförordningen.

Krav på behållare, anordningar, avfallsutrymme och emballage

16 § Fastighetsinnehavare samt hushåll och verksamheter har ansvar för att emballera och överlämna avfall enligt bilaga 2.

17 § I behållare, anordning och utrymme för avfall får bara läggas sådant avfall som behållaren, anordningen eller utrymmet är avsett för. Avfall som ska emballeras ska vara väl emballerat så att skada, arbetsmiljöproblem eller olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. Kraven på emballering finns i bilaga 2.

Fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren är skyldig att se till att avfallet i behållare inte är så hårt packat att problem uppstår vid tömning samt att vintertid se till att avfallet inte är fastfruset i behållarna inför tömning.

Hämtning av löst avfall, som ligger bredvid kärl eller annan behållare, ingår inte i kommunens ansvar så länge det inte är fråga om beställd hämtning av grovavfall.

18 § Behållare för avfall får inte fyllas mer än att den kan stängas helt. Den får inte heller vara så tung att det blir uppenbara svårigheter att flytta den eller att arbetsmiljökrav inte kan tillgodoses. Kärl får inte vara så tungt att det inte kan flyttas av en person. Behållare bör vara fri från snö och is vid tömningstillfället.

19 § Fastighetsinnehavare med en- och tvåbostadshus eller fritidshus med egna abonnemang och som tillfälligt har för mycket restavfall eller plastförpackningar kan lämna extra säck, mot avgift. Säcken ställs ut bredvid ordinarie behållare. Hämtning sker i samband med nästkommande ordinarie hämtningstillfälle. Säcken ska vara genomskinlig och av plast, och får väga maximalt 15 kg. Fastighetsinnehavare med flerbostadshus, gemensamhetslösning eller verksamhet och som tillfälligt har för mycket restavfall kan beställa extra tömning av ordinarie behållare, mot avgift.

20 § För bottentömmande behållare och anläggning för sopsug får endast av Borgholm Energi godkända anordningar användas.

Bottentömmande behållare för matavfall får inte vara större än 1 000 liter.

Bottentömmande behållare för matavfall samt för förpackningar och returpapper får ej innehålla insatssäck. Bottentömmande behållare för restavfall får innehålla insatssäck, men sådana tillhandahålls ej av Borgholm Energi.

Ny- och ombyggnation, installation, anläggande och skötsel

Planering

21 § Vid ny- och ombyggnation ska Miljö- och byggnadsnämnden och Borgholm Energi kontaktas tidigt i planeringsskedet för samråd om placering och utformning. Det är särskilt viktigt vid ny- och ombyggnation av, eller som påverkar:

- Avfallsutrymme, miljöhus och liknande
- Behållare som ska tömmas med kran, till exempel bottentömmande behållare
- Gemensam avfallslösning för flera fastigheter

Miljö- och byggnadsnämnden ska kontaktas vid ny- och ombyggnation som avser små avloppsanläggningar, fettavskiljare, tank för mat- och fettavfall, eller dylikt.

Vid utformning och placering av avfallsutrymme, anläggning eller behållare ska hänsyn tas till vad som utgör en god arbetsmiljö vid hämtning av avfall. Platsen där hämtningsfordonet stannar ska anpassas till den typ av behållare som ska hanteras på platsen, eller vilken anläggning som ska tömmas, samt storleken på hämtningsfordonet.

Avfallsutrymmen

22 § När nytt avfallsutrymme byggs till flerbostadshus eller i fastigheter som har verksamhetslokaler ska det minst ha plats för att sortera ut restavfall, matavfall, returpapper och förpackningar.

23 § Avfallsutrymme ska svara mot fastighetens behov av förvaring, källsortering och borttransport. Avfallsutrymmen ska vara väl tilltagna, med marginal för eventuella förändringar i hur fastigheten används samt förändrade krav på sortering.

24 § Fastighetsinnehavare ansvarar för att skyltning och information är tydlig både för avfallslämnare och hämtningspersonal.

25 § När kärl används ska det finnas tillräckligt med plats runt varje kärl för att kunna hantera dessa. Den fria gången mellan rader av kärl ska vara minst 1,5 meter och avståndet mellan varje kärl minst 6 cm på vardera sida.

26 § Avfallsutrymmen ska placeras och utformas så att risken för skada och olycka begränsas, både för den som ska lämna och hämta avfall.

27 § Trappsteg och trösklar ska inte förekomma. I undantagsfall kan tröskel vara kvar om den förses med ramp på båda sidor.

28 § Dörrar för avfallsutrymmen ska ha minst 1,2 meter fri bredd och minst 2 meter fri höjd. Det ska finnas uppställningsanordning för dörrar som enkelt kan aktiveras. Dörrar ska kunna öppnas inifrån utan nyckel.

Anskaffande och ägande

29 § I kommunen får endast de behållare användas som anges i avfallstaxan och som kan tömmas med de insamlingsfordon som används i kommunens insamlingssystem. Typ, antal och storlek på behållare för användning vid fastigheten avgörs av den tillsynsansvariga nämnden i samråd med fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren.

30 § Fastighetsinnehavaren ska beställa de behållare, enligt 29 §, och det hämtningsintervall, enligt 62 §, som motsvarar fastighetens behov, i sådan utsträckning att bestämmelser om sortering, fyllnadsgrad och vikt följs. Om avfallsmängden som uppstår på fastigheten inte ryms i behållare med befintligt abonnemang får tillsynsansvarig nämnd besluta om ändringar av antal behållare, storlek på behållare eller intervall för hämtning.

31 § Kärll och andra behållare som tillhandahålls av Borgholm Energi, ägs också av Borgholm Energi. I de fall Borgholm Energi tillhandahåller behållare, får endast de behållarna användas. Övriga behållare, anläggningar och säckar, som får användas enligt kommunens avfallstaxa eller dessa föreskrifter, anskaffas av fastighetsinnehavaren.

Enskilda avloppsanläggningar, tank för mat- och fettavfall och fettavskiljare samt tillbehör till dessa anskaffas, installeras och ägs av fastighetsinnehavaren. Avfallsskurn för matavfall måste kombineras med tank för uppsamling av kvarnat matavfall eller med anläggning för avskiljning av mat- och fettavfall från avloppsvatten. Om anläggningen ska anslutas till det kommunala VA-nätet ska Borgholm Energis VA-organisation underrättas innan installation av fettavskiljare eller avfallsskurn.

Bottentömmande behållare, sopsugsanläggning samt andra behållare och anordningar för avfallshantering ska godkännas av Borgholm Energi innan installation. Fastighetsinnehavare ansvarar för och bekostar sådana installationer.

32 § Ägare av behållare ansvarar för märkning, reparation och, vid behov, utbyte av behållare. När Borgholm Energi eller dennes entreprenör ska utföra sådant underhåll ska behållaren vara tillgänglig. Märkning ska ske enligt anvisning från Borgholm Energi. Fastighetsinnehavare kan bli ersättningsskyldig om skada på behållare beror på oaktsamhet.

33 § Fastighetsinnehavaren ansvarar för och bekostar dimensionering, installation och underhåll av övriga inom fastigheten förekommande anordningar och utrymmen för avfallshantering.

Anläggande

34 § Vid installation och anläggande av enskilda avloppsanläggningar, tank för matavfall, fettavskiljare, bottentömmande behållare eller anläggning som kräver byte av filtermaterial ska hänsyn tas till vad som utgör en god arbetsmiljö och säkerhet vid hämtning av avfall från anläggningen. Enskilda avloppsanläggningar och fettavskiljare får ej vara inbyggda, och tömning ska kunna utföras med full ståhöjd.

Bottentömmande behållare och filterkassett/-säck

35 § Vid installation av bottentömmande behållare ska anläggningen utformas så att den är åtkomlig för tömning med fordon utrustat med kran.

36 § Anläggningar med filterkassett/-säck som ska tömmas med kranfordon får inte installeras så att avståndet mellan fordonets uppställningsplats och behållarens lyftanordning överstiger 5 meter för filterkassett eller storsäck. Om fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren själv placerar fosforfilterkassett eller säck för filtermaterial inom angivet avstånd inför hämtning kan anläggningen placeras längre från fordonets uppställningsplats.

37 § Uppställningsplatsen för fordonet vid tömning av bottentömmande behållare och filterkassett/-säck ska vara minst 4 meter bred och 15 meter lång, samt ha lämpligt underlag

som ger tillräcklig bärighet när kranfordonet ska lyfta behållaren. Den fria höjden ska vara minst 10 meter över kranfordonet och mellan kranfordonets uppställningsplats och behållaren. Det får inte finnas hinder nära den sträcka som behållaren lyfts från behållarplatsen till fordonet.

Enskilda avloppsanläggningar, fettavskiljare, m.m.

38 § Vid anläggande av enskilda avloppsanläggningar, tank för matavfall eller fettavskiljare ska inte avstånd mellan uppställningsplats för slambil och anslutningspunkt för tömning överstiga 10 meter, såvida inte särskilda skäl föreligger. Tillsynsansvarig nämnd avgör, i samråd med Borgholm Energi, om det finns särskilda skäl. För enskilda avloppsanläggningar och fettavskiljare kan avgift enligt avfallstaxan debiteras om avstånd mellan uppställningsplats för slambil och anslutningspunkt för tömning överstiger 10 meter.

Inför installation av fettavskiljare ska Borgholm Energis VA-organisation kontaktas.

39 § Vid anslutning till kommunalt avloppsnät, eller till annan godkänd avloppsanläggning, som innebär att befintlig avloppsanläggning tas ur bruk, ska fastighetsinnehavaren beställa sluttömning.

Om fettavskiljare tillfälligt eller permanent tas ur bruk ska anläggningen tömmas på allt avfall. Fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren ska beställa tömning hos Borgholm Energi.

När en enskild avloppsanläggning tas ur bruk permanent avslutar Borgholm Energi abonnemanget efter sluttömning och meddelar tillsynsansvarig nämnd.

Förutsättningar för hämtning av avfall under kommunalt ansvar

40 § Borgholm Energi eller dennes entreprenör ska ha tillträde till de utrymmen på eller i fastigheten där arbetet ska utföras. Nycklar, portkoder och dylikt ska tillhandahållas Borgholm Energi eller dennes entreprenör enligt anvisningar. Ändringar ska utan anmaning meddelas Borgholm Energi eller dennes entreprenör.

Rengöring och tillsyn

41 § Fastighetsinnehavaren och vid behov nyttjanderättshavaren har ansvar för rengöring och tillsyn av behållare samt anläggning. Missköts rengöringen, och rättelse inte sker efter uppmaning, får Borgholm Energi rengöra eller byta behållare ägda av Borgholm Energi på fastighetsinnehavarens bekostnad mot avgift enligt avfallstaxa för Borgholms kommun.

Av fastighetsinnehavaren ägda behållare och anläggningar ska ges regelbunden service för att förebygga störningar i anläggningens funktion och olägenhet såsom buller, lukt och dylikt.

Såväl behållare som inom fastigheten förekommande anläggningar, anordningar och utrymmen för avfallshantering ska skötas så att kraven på god arbetsmiljö uppfylls och risken för olycksfall minimeras.

När Borgholm Energi ska reparera och underhålla sina behållare ska fastighetsinnehavaren göra dem tillgängliga.

42 § Fastighetsinnehavaren är ansvarig för rengöring, åtgärder vid nedskräpning och tillsyn av samtliga behållare i avfallsutrymmen, eller vid annan plats där behållare som hör till fastigheten står.

Åtgärder inför hämtning av avfall som lämnas i kärl, m.m.

43 § Behållare ska vara uppställd så att hantering med den utrustning som används i kommunens insamlingssystem kan ske och att hämtning underlättas. Behållare, som Borgholm Energi eller dennes entreprenör ska tömma, ska senast kl. 06.00 på tömningsdagen vara tillgänglig och placerad på ordinarie plats för tömning. Behållaren ska stå kvar tills den har tömts.

44 § Kärl ska placeras och vändas enligt Borgholm Energis anvisningar. Behållaren får inte hindra fotgängare eller tidnings- och postutdelning.

Åtgärder inför, och efter, hämtning av avfall från anläggningar

45 § Enskilda avloppsanläggningar, fettavskiljare och tank för matavfall ska vara lättillgängliga för tömning. Inför tömning av anläggningen ska fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren förbereda anläggningen så att tömning kan ske med det fordon och den utrustning som används.

46 § Anläggningen ska vara tillsluten på ett barnsäkert sätt och försedd med de säkerhetsanordningar som behövs med hänsyn till anläggningens beskaffenhet och belägenhet. Det åligger fastighetsinnehavaren att, efter tömning, kontrollera säkerhetsanordningarna.

47 § Filtermaterial i lösvikt ska vara sugbart, i förekommande fall efter vattentillförsel. Anslutning för slang ska passa Borgholm Energis eller dennes entreprenörs tömningsfordon. Om det krävs en adapter för anpassning av anslutning med slang, ska adapter tillhandahållas av fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren och finnas tillhands vid tömning.

48 § Lock eller manlucka får inte vara övertäckt eller fastfrusen när tömning ska ske. Lock eller manlucka får väga högst 15 kilogram, om inte särskilda skäl föreligger. Om brunnen öppnas genom att locket kan dras åt sidan får locket väga högst 25 kilogram, om inte särskilda skäl föreligger.

49 § Tydliga instruktioner som behövs i samband med tömning av enskilda avloppsanläggningar ska tillhandahållas av fastighetsinnehavaren och nyttjanderättshavaren i god tid före tömning och ska finnas tillgängliga i direkt anslutning till anläggningen. Fastighetsinnehavaren ansvarar för att vidta de åtgärder som krävs för att skydda sin anläggning från skador vid tömning.

50 § När anläggningen är belägen utanför fastigheten ska den vara markerad med skylt som anger vilken fastighet anläggningen tillhör.

51 § Om inte annat är överenskommet utförs heltömning på slutna tankar och deltömning på slamavskiljande avloppsbrunnar. Heltömning innebär att nästan allt av brunnens innehåll töms. Deltömning innebär att endast den övre slamkakan och det nedre bottenlammet töms, medan vattnet i brunnen sugs upp under tömning och återförs till brunnen efter slutförd tömning.

52 § Fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren ansvarar vid behov för åtgärder efter tömning för att anläggningen ska ha avsedd funktion. Efter hämtning av uttjänt filtermaterial ansvarar fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren för att nytt filtermaterial snarast tillförs anläggningen. När avskiljare och andra komponenter ska återfyllas med vatten efter tömning ansvarar fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren för sådana åtgärder.

53 § Det åligger fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren att inför hämtningstillfället placera filterkassett, storsäck eller annan behållare, som ska tömmas eller hämtas med fordon utrustat med kran, inom längsta tillåtna avstånd enligt 36 §.

Behållarplats, dragavstånd och transportvägar

54 § Hämtning av avfall under kommunalt ansvar sker normalt

- vid fastighetsgränsen så nära uppställningsplats för hämtningsfordon som möjligt eller
- vid en med Borgholm Energi överenskommen plats eller
- vid en av Borgholms kommun anvisad plats inom rimligt avstånd. Anvisning av plats görs av den tillsynsansvariga nämnden. Om godtagbara hämtningsförhållanden inte kan uppnås vid fastigheten, exempelvis till följd av bristen på farbar väg för de hämtningsfordon som normalt används eller att arbetsmiljö- eller säkerhetsproblem uppkommer i samband med hämtning vid fastigheten, får tillsynsansvarig nämnd anvisa annan plats som kommunen har rådighet över för hämtning av sådant avfall.

55 § Vid platser med central insamling, såsom bostadsrättsföreningar och samfälligheter, får avfallslämnaren samråda med Borgholm Energi om hämtningsrutinerna.

56 § Avgift för dragavstånd för kärl debiteras enligt kommunens avfallstaxa när behållaren, efter godkännande av Borgholm Energi, placeras inne på fastigheten och om hämtningsfordon inte kan köras intill. Maximalt tillåtet dragavstånd för kärl är 50 meter, om inte särskilda skäl föreligger.

Kärl får inte stå i källare.

Den avfallsansvariga nämnden kan besluta att fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare inte får ställa ut sopkärl inför hämtning om utställning av sopkärl medför störning i tätort. Ingen avgift för dragavstånd debiteras för abonnenter som av framkomlighets- och trafiksäkerhetsskäl omfattas av beslut om att kärl inte får ställas ut inför hämtning.

57 § Fastighetsinnehavaren ska se till att den väg som kärlet behöver dras av den som utför tömningen uppfyller följande krav:

- Väg för dragavstånd, både vid tömning av kärl och vid dragning av slang till enskilda avloppsanläggningar, fettavskiljare och tank för matavfall, ska hållas fri från hinder, röjas från snö och hållas halkfri.
- Väg för dragavstånd vid tömning av kärl ska hållas i sådant skick att kärl utan svårighet kan förflyttas.

58 § Fastighetsinnehavaren ska se till att transportväg fram till den uppställningsplats som används vid hämtning hålls i farbart skick inför hämtning.

Fastighetsinnehavaren ska se till att den väg som behållare eller slang behöver förflyttas av den som utför hämtningen hålls i sådant skick att hämtningen inte försvåras.

Transportvägen och hämtplatsen ska inför hämtning ha fri sikt, hållas fri från hinder, som grenar över vägområdet och liknande samt röjas från snö och hållas halkfri. Vändmöjlighet för hämtningsfordon ska finnas. Backning får endast ske i samband med vändning. Backning vid skolor, förskolor, äldreboenden och liknande ska inte ske.

Enskild väg som används vid hämtning av avfall under kommunalt ansvar ska vara så dimensionerad och hållas i sådant skick att den vid varje hämtningstillfälle är farbar för de hämtningsfordon som normalt används i hämtningsområdet.

59 § Om farbar transportväg i samband med hämtning av kärl- eller grovavfall inte kan upprättas, eller en del av året inte kan hållas farbar, ska fastighetsinnehavaren/nyttjanderättshavaren avlämna avsett avfall på en med Borgholm Energi överenskommen hämtningsplats, eller i annat fall på en av tillsynsansvarig nämnd anvisad plats enligt 54 §.

Om Borgholm Energi eller dennes entreprenör bedömer att en transportväg vid ett enskilt avfalls- eller slamtömningstillfälle inte är farbar, får renhållaren bestämma om ett senare hämtnings- eller tömningstillfälle. Fastighetsinnehavaren/nyttjanderättshavaren ska då inom sin fastighet och på ett lämpligt sätt förvara avfallet i väntan på att hämtning kan utföras.

Om alternativ plats inte kan anordnas och speciella metoder behövs för tömning, utöver eller annat än det normala, får extra avgifter debiteras fastighetsinnehavaren.

Det är Borgholm Energi eller dennes entreprenör som avgör om transportvägar, vägar för dragavstånd och uppställningsplatser uppfyller de ställda kraven och om vändmöjligheter finns.

Fastighetsinnehavaren kan inte befrias från sin skyldighet att överlämna avfallet genom att inte ordna farbar transportväg, oavsett vem som är väghållare.

Vad som ovan stadgats om transportvägar gäller oavsett om de är allmänna eller enskilda vägar.

60 § Inställd hämtning på grund av brister hos fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren innebär inte att renhållningsavgiften reduceras. Inte heller uppskjuten hämtning på grund av dåligt väglag, väderlek eller annan typ av yttre påverkan innebär att renhållningsavgiften reduceras.

Hämtningsområde och hämtningsintervall

61 § Kommunen utgör ett hämtningsområde.

62 § Ordinarie hämtning av avfall från hushåll sker med nedanstående intervall samt för verksamheter enligt 76-78 §§. Alternativ för hämtningsintervall och tjänster anvisas i kommunens avfallstaxa. Extra hämtning kan beställas vid behov.

63 § Det är fastighetsinnehavarens ansvar att tillse att tömning av fastighetens avfallsbehållare sker så ofta som behövs.

64 § För en- och tvåbostadshus och fritidshus sker hämtning av restavfall och utsorterade förpackningar av plast och papper normalt var 14:e dag under hämtningsperioden. Matavfall hämtas var 14:e dag under hämtningsperioden. Utsorterade förpackningar av färgat och

ofärgat glas, metall samt returpapper hämtas normalt var 8:e vecka under hämtningsperioden. Hämtning med tätare eller längre intervall för restavfall, returpapper och utsorterade förpackningar kan ske efter abonnemangsval enligt avfallstaxan eller efter ansökan till kommunen (se undantag under 85 §).

För fritidshus gäller att om avfall uppstår utanför hämtningsperioden, ska extrahämtning beställas.

65 § Elektronikbox från en- och tvåbostadshus och fritidshus töms vid behov. Tömning sker i samband med tömning av något av fastighetens andra avfallskärl. Hämtning av elavfall från flerbostadshus sker vid behov efter beställning enligt instruktion i avfallstaxan.

66 § För flerbostadshus och samlokaliserade verksamheter sker hämtning av mat- och restavfall normalt varje vecka under hämtningsperioden. Utsorterade förpackningar av plast och papper hämtas normalt var 14:e dag under hämtningsperioden. Utsorterade förpackningar av färgat och ofärgat glas, metall samt returpapper hämtas normalt var 4:e vecka under hämtningsperioden. Hämtning med tätare eller längre intervall för restavfall, returpapper och utsorterade förpackningar kan ske efter abonnemangsval enligt avfallstaxan eller efter ansökan till kommunen (se undantag under 85 §).

67 § För verksamheter sker hämtning av mat- och restavfall normalt var 14:e dag under hämtningsperioden. Hämtning med tätare eller längre intervall för restavfall kan ske efter abonnemangsval. Hämtning av returpapper sker var 4:e vecka under hämtningsperioden, eller med längre intervall efter abonnemangsval enligt avfallstaxan.

68 § Hämtning av latrin sker minst var 4:e vecka under sommarperioden. Under vinterperioden sker hämtning vid två förutbestämda tillfällen, vilka anges i avfallstaxan.

69 § För enskilda avloppsanläggningar och fettavskiljare gäller följande:

- Tömning av slutna tankar och slamavskiljare, oavsett efterföljande reningsmetod, anslutna till WC ska ske minst en gång per år. För slamavskiljare är det tillräckligt om den övre slamkakan och nedre bottenlammet tas med vid tömning, så kallad deltömning, men heltömning kan beställas i samband med besiktning eller sluttömning.
- Tömning av slamavskiljare för bad-, disk- och tvättvatten ska ske minst vartannat år.
- Tömning av fettavskiljare ska normalt ske en gång per månad under den period som verksamheten är igång. Fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren ansvarar för att sådan tömning blir utförd.
- Fosforfällor och minireningsverk ska tömmas i enlighet med det tillstånd som getts av tillsynsansvarig nämnd för enskilda avloppsanläggningar och tillverkarens anvisningar ska följas.

70 § Hämtning kan beställas av de avfallsslag som anges i bilaga 2. Förutsättningar för hämtning efter beställning regleras närmare i avfallstaxan och i bilaga 2.

71 § I bilaga 2 anges anvisningar om sortering och överlämnande av avfall på annan plats än vid fastigheten för de avfallsslag som

- omfattas av kommunens ansvar enligt 15 kap. 20 § miljöbalken och

- ska sorteras enligt bilaga 2 och
- får lämnas vid annan plats än vid fastigheten, där platsen som avses inte är anvisad eller överenskommen enligt 54-55 §§.

Åtgärder om föreskrift inte följs

72 § Fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare är skyldig att rätta sig efter dessa föreskrifter och instruktioner från Borgholm Energi om hantering av avfall under kommunalt ansvar som uppkommer inom fastighet, så att kommunen kan fullgöra sin bortforslingsskyldighet.

73 § Borgholm Energi eller dennes entreprenör har rätt att inte utföra ordinarie hämtning om dessa föreskrifter inte följs i 16-20 §§, 34-38 §§, 40-41 §§, 43-44 §§, 45-53 §§, 56-59 §§ samt i bilaga 2. Avfallet ska efter rättelseåtgärder från fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren hämtas antingen vid nästa ordinarie hämtningstillfälle eller efter beställning av extrahämtning mot avgift. För avfall från enskilda avloppsanläggningar och fettavskiljare ska extrahämtning beställas av fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare efter vidtagna rättelseåtgärder.

74 § Vid felsortering av avfall vid fastighetsnära insamling eller vid överenskommen eller anvisad plats i system som avser den enskilda fastigheten eller mer än en fastighet såsom en gemensamhetsanläggning eller plats som är anvisad eller överenskommen för flera fastigheter kan felsorteringsavgift debiteras i enlighet med vad som närmare framgår av kommunens avfallstaxa. Med felsortering av avfall vid fastighetsnära insamling avses vad som kan verifieras vid en okulär besiktning av innehållet i ett kärl eller anordning och där felsorteringen innebär att sortering inte har skett i kärl eller anordningar på det sätt som är reglerat med stöd av dessa föreskrifter.

Om rättelseåtgärd inte sker har Borgholm Energi rätt att hämta avfallet på annat sätt än ordinarie hämtning, mot särskild avgift enligt kommunens avfallstaxa. Vid upprepad felsortering kan tillsynsansvariga nämnden besluta om ändring av abonnemang, eller riktlinjer för hur upprepad felsortering ska hanteras av Borgholm Energi.

75 § Om enskild avloppsanläggning eller fettavskiljare inte har tömts i enlighet med det tömningsintervall som anges i dessa föreskrifter, har Borgholm Energi rätt att planera in och utföra tömning.

Särskilt om avfall under kommunalt ansvar från verksamheter

76 § Utöver vad som föreskrivs i 9-71 §§ och i bilaga 2 ska verksamheter hålla avfall under kommunalt ansvar åtskilt från annat avfall.

Tömning av enskilda tankar, slamavskiljare och latrin från torrtoaletter och jämförliga lösningar som genererar avfall under kommunalt ansvar utförs minst en gång per år och i övrigt efter behov för att upprätthålla en god funktion i tanken/avskiljaren. Fettavskiljare töms i enlighet med 69 § och bilaga 2.

77 § Verksamheter som har avfallshantering som är samlokaliserad med hushåll och som har anmält att verksamheten vill ha kommunal insamling av förpackningsavfall eller

skrymmande förpackningsavfall ska sortera ut förpackningsavfallet enligt bilaga 2 och lämna det till ett insamlingssystem som kommunen, Borgholm Energi eller dennes entreprenör tillhandahåller.

78 § Bestämmelsen i bilaga 2 om att utsorterat läkemedelsavfall och förpackningar innehållande läkemedelsavfall ska lämnas till apotek, gäller endast hushåll.

Annat avfall än avfall under kommunalt ansvar från verksamhet

Uppgiftsskyldighet

79 § Den som bedriver yrkesmässig verksamhet inom kommunen som ger upphov till annat avfall än avfall under kommunalt ansvar ska lämna de uppgifter om arten, sammansättningen, mängden eller hanteringen som behövs som underlag för kommunens renhållningsordning.

Enligt 4 kap. 9 § avfallsförordningen ska den som är innehavare av en hamn lämna uppgift om behovet av avfallshantering enligt 4 kap. 8 § avfallsförordningen till kommunen. Uppgifterna ska lämnas till den tillsynsansvariga nämnden.

Undantag

Handläggning av anmälnings- och ansökningsärenden

80 § Undantag från dessa föreskrifter kan medges under förutsättning att det inte medför risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön och att särskilda skäl föreligger. Ansökan eller anmälan ska göras till tillsynsansvarig nämnd, om inte annat framgår av 81-90 §§, senast sex (6) veckor innan undantaget önskas träda i kraft.

För att handlägga anmälan eller ansökan debiterar tillsynsansvarig nämnd en handläggningsavgift enligt nämndens taxa.

Anmälan och ansökan ska vara skriftlig och innehålla uppgifter om vilka avfallsslag som avses omhändertas samt en redogörelse för på vilket sätt omhändertagandet ska ske så att eventuell påverkan på miljön och människors hälsa kan bedömas.

Av ansökan eller anmälan ska framgå den tidsperiod som avses och uppgifter om de beräknade avfallsmängderna.

Uppehåll i hämtning av avfall under kommunalt ansvar medges för maximalt två år per ansökningstillfälle.

Ansökan om omhändertagande av latrin genom egen anläggning ska innehålla en detaljerad beskrivning av anläggningen och uppgifter om de beräknade avfallsmängderna.

Beviljade undantag är personliga och upphör att gälla:

- Vid ägarbyte eller byte av nyttjanderättshavare på fastigheten.
- Om förutsättningarna för undantaget förändras.
- Efter tidsperiod som anges i beslut från tillsynsansvarig nämnd.

När tillsynsansvarig nämnd har fattat beslut med anledning av en anmälan eller ansökan ska tillsynsansvarig nämnd informera Borgholm Energi.

Kompostering, annan återvinning eller bortskaffande av visst avfall under kommunalt ansvar

81 § Avfall får endast tas omhand på den egna fastigheten enligt vad som anges i 82-84 §§ och under förutsättning att det kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön. Anmälan eller tillstånd för yrkesmässig kompostering och annan behandling kan eventuellt krävas enligt miljöprövningsförordningen (2013:251).

82 § Trädgårds- och parkavfall från fastigheten får komposteras på fastigheten utan särskild anmälan enligt dessa föreskrifter. Detta gäller dock inte invasiva växter, som hanteras enligt särskilda anvisningar från kommunen eller Borgholm Energi.

Eldning av trädgårdsavfall får inte ske inom detaljplanelagt område.

Torrt trädgårdsavfall som inte kan användas för kompostering får eldas på egen eller närliggande fastighet utanför detaljplanelagt område endast om det kan ske utan att olägenhet uppstår och inte strider mot andra föreskrifter eller beslut.

83 § Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare som själv avser att kompostera matavfall från fastigheten på fastighet, ska anmäla detta skriftligen till tillsynsansvarig nämnd.

Kompostering av matavfall på fastighet ska ske i skadedjurssäker behållare, eller på sådant sätt att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppstår. Fastigheten ska ge utrymme för användning av den erhållna kompostjorden.

84 § Avfall från mulltoalett, förbränningstolett, frystolett, latrinkärl med mera får, efter ansökan till tillsynsansvarig nämnd, och i vissa fall efter kompostering användas som jordförbättringsmedel på fastigheten. Omhändertagandet ska ske på sådant sätt att näringsämnen kan tillgodogöras samt att näringsläckage inte uppstår. Ansökan ska innehålla en komplett beskrivning av anläggningen.

Förlängt hämtningsintervall

85 § Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare som komposterar allt matavfall från hushållet på den egna fastigheten kan vid beslut efter anmälan till tillsynsansvariga nämnden få hämtning av restavfallet var fjärde vecka, under förutsättning att olägenheter för människors hälsa eller miljön inte uppstår.

Medgivande om förlängt hämtningsintervall kan återkallas om Borgholm Energi konstaterar att matavfall, trots uppgifterna om kompostering eller utsortering, lämnas i behållare för hämtning eller om Borgholm Energi på annat sätt gör sannolikt eller konstaterar att matavfall från fastigheten inte omhändertas på det sätt som medgivits eller uppgivits.

86 § Fastighetsinnehavare kan, efter ansökan till tillsynsansvarig nämnd, medges att hämtning av avfall från enskilda avloppsanläggningar sker vartannat år. Förlängt hämtningsintervall medges dock inte för anläggning med sluten avloppstank. Förlängt intervall kan medges under förutsättning att nämnden utifrån ansökan med uppgifter om anläggningens belastning och beskaffenhet kan bedöma att hämtning inte behöver utföras med ordinarie intervall, utan risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön. Medgivandet gäller i högst 5 år, därefter måste en ny ansökan lämnas in.

Det är fastighetsinnehavarens ansvar att hämtning anpassas till anläggningens behov.

87 § Fastighetsinnehavare kan, efter ansökan till tillsynsansvarig nämnd, medges förlängt hämtningsintervall för avfall från fettavskiljare. Förlängt intervall kan medges under förutsättning att nämnden utifrån ansökan med uppgifter om anläggningens belastning och beskaffenhet kan bedöma att hämtning inte behöver utföras med ordinarie intervall. Dispensen upphör vid betydande förändring av verksamheten.

Det är fastighetsinnehavarens ansvar att hämtning anpassas till anläggningens behov.

Gemensamma avfallsbehållare

88 § Närboende fastighetsinnehavare kan, efter beställning till Borgholm Energi, använda gemensamma behållare som fastigheten ska ha enligt 14 §, under förutsättning att:

1. Bestämmelserna i dessa föreskrifter om fyllnadsgrad och vikt beaktas, se 18 §.
2. Beställning lämnas av kontaktpersonen till Borgholm Energi.
3. En av fastighetsinnehavarna förbinder sig att ansvara för uppställningsplatsen för behållarna.
4. Olägenheter för människors hälsa eller miljön inte uppstår.

Borgholm Energi avgör i samråd med fastighetsinnehavarna vilken typ av behållare som ska användas, samt antal behållare.

Medgivande om gemensamhetslösning kan återkallas om Borgholm Energi konstaterar att förutsättningar för medgivandet inte längre är uppfyllda.

Uppehåll i hämtning

89 § Uppehåll i hämtning av mat- och restavfall, förpackningar och returpapper från permanentbostad kan efter ansökan medges fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare om fastigheten inte kommer att användas under en sammanhängande tid om minst sex (6) månader, till exempel vid tillfälligt boende på annan ort, långvarig sjukdom eller dödsbon i väntan på försäljning.

Uppehåll i hämtning av slam från permanentbostad kan efter ansökan medges fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare om fastigheten inte kommer att användas under en sammanhängande tid om minst tolv (12) månader. En förutsättning för sådant uppehåll är att hämtning av avfall från anläggningen har skett i anslutning till dispensansökan.

Uppehåll i hämtning av mat- och restavfall, förpackningar, returpapper, latrin och slam från fritidsbostad kan efter ansökan medges fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare om fastigheten inte kommer att användas under hela hämtningssäsongen utifrån fastighetens abonnemang. Med detta menas att endast enstaka tillsynsbesök sker, utan övernattning. En förutsättning för uppehåll i hämtning av latrin och slam är att hämtning av sådant avfall har skett i anslutning till dispensansökan.

Uppehåll i hämtning från verksamhet kan medges om verksamhet inte kommer att bedrivas under en sammanhängande tid om minst 6 månader.

Ansökan ska lämnas till tillsynsansvarig nämnd. Uppehåll i hämtning kan medges för högst 2 år i taget. Medgivande till uppehåll i hämtning innebär inte befrielse från debitering av grundavgift i enlighet med fastställd avfallstaxa.

Eget omhändertagande och befrielse från skyldigheten att överlämna avfall under kommunalt ansvar till kommunen

90 § Kommunen får efter ansökan till den tillsynsansvariga nämnden, om det finns särskilda skäl, medge dispens för fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare från förbudet i 15 kap. 24 § 1 st. miljöbalken om den som ska hantera avfallet med stöd av dispensen kan göra det på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt.

Anmälan eller tillstånd för yrkesmässig kompostering kan eventuellt krävas enligt miljöprövningsförordningen (2013:251).

En beviljad dispens enligt denna paragraf, innebär att fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren inte får använda kommunens återvinningscentraler eller andra avfallstjänster under tiden som undantaget gäller.

Anmälan avseende insamling av förpackningsavfall för samlokaliserade verksamheter

91 § En verksamhet i en fastighet som har fastighetsnära insamling av förpackningsavfall och som har en avfallshantering som är samlokaliserad med hushållens ska anmäla till kommunen att den vill ha kommunal insamling senast 1 månad innan insamlingen ska påbörjas.

Testområde

92 § Efter samråd med tillsynsansvarig nämnd får Borgholm Energi tillämpa andra hämtningsintervall, behållare och insamlingssystem för andra avfallsslag än vad som anges i dessa föreskrifter under testperioder i begränsade områden för att utveckla avfallshanteringen.

Ikraftträdande

Dessa föreskrifter träder i kraft 2025-11-01. Genom dessa föreskrifters ikraftträdande upphör kommunens föreskrifter om avfallshantering antagna av kommunfullmäktige 2023-12-11, § 202 att gälla.

Övergångsbestämmelser

Beslut om undantag som fattats med stöd av, eller i enlighet med, tidigare föreskrifter och där förhållandena inte har ändrats gäller tills vidare eller till det datum som anges i beslut.

Bestämmelsen i 14 § om krav på separata fack eller behållare för de olika förpackningsslagen vid fastigheten träder i kraft områdesvis i den takt Borgholm Energi bestämmer och enligt Borgholm Energis anvisningar, dock senast 1 januari 2027.

Bilaga 1 – Definitioner

Med **kommunalt avfall** avses detsamma som i 15 kap. 3 § miljöbalken, det vill säga avfall som kommer från hushåll och sådant avfall från andra källor som till sin art och sammansättning liknar avfall från hushåll, med undantag för vad som anges i 15 kap. 3 § 1–6 punkterna. I kommunalt avfall ingår till exempel mat- och restavfall från hushåll och liknande avfall från verksamheter samt grovavfall och farligt avfall från hushåll. Dessa föreskrifter avser inte avfall vars hantering finansieras med skattemedel, till exempel avfall från gaturenhållning.

Med **avfall under kommunalt ansvar** avses sådant avfall som kommunen ansvarar enligt 15 kap. 20 § miljöbalken, det vill säga kommunalt avfall från hushåll och sådant avfall från andra källor som till sin art och sammansättning liknar avfall från hushåll, avloppsfraktioner och filtermaterial från enskilda avloppsanläggningar, som är dimensionerade för högst 25 personekvivalenter, latrin från torrtoaletter och jämförliga lösningar och bygg- och rivningsavfall som inte producerats i en yrkesmässig verksamhet.

Med **fastighetsinnehavare** avses den som är fastighetsägare eller den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) ska anses som fastighetsägare, till exempel tomträttsinnehavare och samfällighetsförening.

Med **nyttjanderättshavare** avses den som, utan att omfattas av begreppet fastighetsinnehavare, har rätt att bruka eller nyttja fastighet, till exempel hyresgäst, arrendator och ägare på ofri grund.

Med den **avfallsansvariga nämnden** avses kommunstyrelsen i Borgholms kommun.

Med den **tillsynsansvariga nämnden** avses miljö- och byggnadsnämnden i Borgholms kommun, eller den nämnd som kommunstyrelsen bestämmer.

Med **entreprenör** avses den eller dem som kommunen eller Borgholm Energi anlitar för hantering av avfall under kommunalt ansvar.

Med **behållare** avses kärl, container, bottentömmande behållare ovan eller under mark, säck, latrinbehållare, fettavskiljare eller annan anordning för uppsamling av avfall under kommunalt ansvar.

Med **gemensamhetslösning** avses två eller fler närliggande fastigheter som delar behållare för avfall under kommunalt ansvar.

Med **samlokaliserad verksamhet** menas företag som bedriver verksamhet i nära anslutning till hushåll i flerbostadshus och som delar avfallsbehållare och andra avfallsanordningar med hushållen i fastigheten.

Med **små avloppsanläggningar** avses slutna tank, slamavskiljare, fosforfälla, minireningsverk och andra motsvarande anläggningar, för max 25 personekvivalenter, som ger upphov till avfall under kommunalt ansvar. Oljeavskiljare, fettavskiljare och latrinkärl innefattas inte i detta begrepp.

Med **tank för mat- och fettavfall** avses anläggning för hantering av kvarnat matavfall. Det kan vara en slutna tank för uppsamling av kvarnat matavfall eller en kombiavskiljare, det vill säga en anläggning för avskiljning av mat- och fettavfall från avloppsvatten.

Med **återvinningscentral (ÅVC)** avses en bemannad plats där hushåll får lämna grovavfall, trädgårdsavfall, el-avfall, farligt avfall och bygg- och rivningsavfall som omfattas av kommunalt ansvar. Avfallslämnaren sorterar själv avfallet i olika behållare, enligt instruktioner på plats. Restavfall och matavfall får inte lämnas på ÅVC. Verksamheter får lämna vissa typer av avfall mot avgift.

För definitioner av andra termer och begrepp som används i dessa föreskrifter hänvisas till 15 kap. miljöbalken och avfallsförordningen. Ytterligare information om avfallshantering finns i kommunens avfallsplan, kommunens avfallstaxa och på Borgholm Energis hemsida.

Bilaga 2 – Föreskriftsbilaga för sortering och lämning av avfall

Här följer beskrivningar av hur det mest frekvent förekommande avfallet ska sorteras och hanteras. Närmare information om hur avfall ska sorteras finns på Borgholm Energis hemsida, www.borgholmenergi.se. Där finns också ytterligare information om kommunens återvinningscentraler och återvinningsstationer för förpackningar.

Avfall under kommunalt ansvar

Mat- och restavfall som läggs i behållare ska emballeras efter Borgholm Energis anvisningar. Det emballerade avfallet ska vara väl förslutet så att skada, arbetsmiljöproblem eller annan olägenhet inte uppkommer.

För att möjliggöra återanvändning och återvinning av material och energi, ska varje fastighetsinnehavare, nyttjanderättshavare, hushåll och andra som innehar avfall, sortera ut de avfallsslag som anges i denna bilaga. Det utsorterade avfallet ska hållas skilt från annat avfall. Utsorterade avfallsslag ska lämnas på i bilagan angiven plats. Avfallet ska transporteras bort från fastigheten så ofta att olägenhet för människors hälsa och miljön inte uppstår.

Tabell 1. Anvisningar för hushåll per avfallsslag för avfall under kommunalt ansvar			
Avfallsslag	Beskrivning	Krav på emballering m.m.	Instruktion för hämtning/lämning
Asbest – exempelvis väggplattor och rörisolering.	Ska sorteras ut och hållas skilt från annat avfall.	Förpackas väl i kraftig plast (minst 0,2 mm).	Lämnas vid Kalleguta återvinningscentral enligt instruktion på plats. Annan transportör godtas enligt 15 §.
Avfall som avses lämnas för förberelse för återanvändning			Lämnas på kommunens återvinningscentraler enligt anvisning på plats. Annan transportör godtas enligt 15 §.

Batterier, bärbara	Enligt förordning (2008:834) om producentansvar för batterier. Kasserade produkter som innehåller batteri sorteras som elavfall.	Förvaras så att risk för spridning till omgivningen inte sker.	Lämnas till producenternas insamlingssystem eller kommunens återvinningscentraler. Annan transportör godtas enligt 15 §. Små bärbara batterier från hushåll kan lämnas fastighetsnära i avsedd elektronikbox (träder i kraft vid den tidpunkt Borgholm Energi har tilldelat fastighetsinnehavaren behållare för fastighetsnära insamling). Om fastighetsinnehavaren i flerbostadshus tillhandahåller behållare för batterier kan avfallet lämnas där. Hämtas av Borgholm Energi eller dennes entreprenör.
Bilbatterier	Enligt förordning (2008:834) om producentansvar för batterier.	Ställs upp på ett sätt som förhindrar att batterisyra eller innehåll rinner ut.	Lämnas till producenternas insamlingssystem eller kommunens återvinningscentraler. Annan transportör godtas enligt 15 §.
Bygg- och rivningsavfall (som inte producerats i en yrkesmässig verksamhet) – exempelvis kakel, fönster, gipsskivor, oimpregnerat trä, tegel och armeringsjärn.	Med bygg- och rivningsavfall avses avfall som uppkommer vid bygg- och anläggningsverksamhet, vid rivnings- och renoveringsarbeten samt jord- och schaktmassor. Avfallet ska sorteras i åtminstone följande sex fraktioner: trä, mineral (betong, tegel, klinker, keramik och	Fraktionerna ska förvaras skilda från varandra och annat avfall och även transporteras skilt (transporten kan ske i samma fordon).	Lämnas till kommunens återvinningscentraler. Annan transportör godtas enligt 15 §. Hämtning kan även beställas av Borgholm Energi enligt kommunens avfallstaxa. Instruktioner från Borgholm

	sten), metall, glas, plast och gips. Impregnerat trä ska sorteras skilt från annat trä.		Energi eller dennes entreprenör ska följas.
Däck	Enligt förordningen (2023:133) om producentansvar för däck.	Förvaras så att risk för spridning till omgivningen inte sker.	Lämnas till producenternas insamlingssystem.
Elavfall – exempelvis trasig dator, mobiltelefonladdare och kaffebruggare	Enligt förordningen (2014:1075) om producentansvar för elutrustning.	Förvaras så att risk för spridning till omgivningen inte sker.	Lämnas till kommunens återvinningscentraler eller till producenternas insamlingssystem. Annan transportör godtas enligt 15 §. Smått elavfall från hushåll i en- och tvåbostadshus kan lämnas fastighetsnära i avsedd elektronikbox (träder i kraft vid den tidpunkt Borgholm Energi har tilldelat fastighetsinnehavaren behållare för fastighetsnära sortering). Om fastighetsinnehavaren i flerbostadshus tillhandahåller behållare för elavfall kan avfallet lämnas där. Hämtas av Borgholm Energi eller dennes entreprenör. Hämtning av större elavfall kan beställas av Borgholm Energi enligt kommunens avfallstaxa. Instruktioner i avfallstaxan samt från Borgholm Energi eller dennes entreprenör ska följas.

Farligt avfall	Med farligt avfall avses ett ämne eller föremål som är avfall och som är markerat med * i bilaga 4 till avfallsförordningen, till exempel kemikalier, målarfärger, spillolja, lösningsmedel, asbest och bekämpningsmedel.	Ska vara tydligt märkt med uppgift om innehåll. Olika typer av farligt avfall får inte blandas eller spädas ut med (1) andra slag av farligt avfall, (2) annat avfall eller (3) andra ämnen eller material. Explosiva varor (exempelvis sprängämnen, tändmedel, pyrotekniska artiklar) får inte lämnas vid återvinningscentral.	Farligt avfall från hushållen lämnas på anvisad plats på återvinningscentral. Annan transportör godtas enligt 15 §.
Fiskeredskap som innehåller plast	Enligt förordningen (2021:1001) om producentansvar för fiskeredskap.	Ska ej vara emballerat.	Hushåll får lämna till kommunens återvinningscentraler. Annan transportör godtas enligt 15 §.
Flytande matfett och matoljor	Med flytande matfett avses till exempel frityroljor och annat flytande fett som används i samband med matlagning, när den mängd som ska kastas är mer än vad som kan torkas upp med hushållspapper. Ska sorteras ut och hållas skilt från annat avfall.	Hålls i förslutningsbar behållare av plast.	Förslutna behållare lämnas på kommunens återvinningscentraler. Annan transportör godtas enligt 15 §. Mindre mängd matfett och matoljor i förslutna behållare kan också läggas i behållare för restavfall, om det kan ske utan att emballaget går sönder.
Förpackningar	Enligt 3 kap. §§ 4-4f avfallsförordningen (2020:614) ska alla avfallslämnare sortera ut förpackningar och lämna till återvinning.	Lämnas lösa i de behållare/kärl som tillhandahålls av Borgholm Energi.	Hushåll ska lämna utsorterade förpackningar enligt 1-7 till ett insamlingssystem som Borgholm Energi tillhandahåller.

	Förpackningsavfall i form av (1) papper och kartong, (2) plast, (3) metall, (4) färgat glas, (5) ofärgat glas, (6) trä, och (7) övrigt förpackningsmaterial ska sorteras ut och hållas skilt från annat avfall. Hushåll ska sortera ut skrymmande förpackningsavfall från annat avfall under kommunalt ansvar och från förpackningsavfall enligt 1-7. Sorteringskravet gäller dock inte en förpackning som innehåller farligt avfall eller läkemedelsavfall, om förpackningen underlättar den praktiska hanteringen av avfallet. Förpackning som innehåller farligt avfall eller rester av farligt avfall ska i stället hanteras som farligt avfall.	Förpackningar av plast får packas i plastpåse.	Sorterade förpackningar enligt 1-5 kan lämnas fastighetsnära (träder i kraft vid den tidpunkt Borgholm Energi har tilldelat fastighetsinnehavaren behållare för sortering av förpackningar). Hämtning utförs av Borgholm Energi eller dennes entreprenör. Skrymmande förpackningar kan lämnas till ett insamlingssystem för skrymmande förpackningar som Borgholm Energi tillhandahåller. Alla förpackningar 1-7 och skrymmande förpackningar kan lämnas till kommunens återvinningscentraler. Annan transportör godtas enligt 15 §. Extra säck för plastförpackningar enligt 19 § får lämnas.
Förpackningar som innehåller farligt avfall eller läkemedelsavfall och kommer från hushåll	Av 3 kap. 4 a § avfallsförordningen (2020:614) framgår att den som har en förpackning som innehåller avfall ska se till att förpackningen skiljs från innehållet. Detta gäller dock inte en förpackning som innehåller farligt avfall eller läkemedelsavfall, om förpackningen underlättar den praktiska hanteringen av avfallet.		Läkemedel ska normalt lämnas till apotek. Cytostatika lämnas på återvinningscentral. Annan transportör godtas enligt 15 §.

Grillkol och aska		Askor, dammande avfall och dylikt ska hanteras och emballeras väl i plastpåse så att avfallet inte kan förorsaka störningar i omgivningen, till exempel genom att damma.	Lämnas i behållare för restavfall eller på kommunens återvinningscentraler. Annan transportör godtas enligt 15 §. Glödande avfall får inte lämnas till kommunens avfallshantering. Grillkol och aska måste vara väl avsvalat innan det lämnas.
Grovavfall – exempelvis trasiga möbler, cyklar, barnvagnar, stora leksaker och julgranar.	Avser avfall under kommunalt ansvar som är så tungt eller skrymmande eller har egenskaper som gör att det inte är lämpligt att samla in i tillsammans med restavfall och som inte utgörs av bygg- och rivningsavfall. Hanteras separat från annat avfall under kommunalt ansvar.	Emballering krävs i vissa fall vid fastighetsnära hämtning, till exempel för att underlätta hämtning och minska risken för nedskräpning. Olika avfallsslag får inte blandas i samma emballage. Se avfallstaxan för närmare information.	Enskilda hushåll ska lämna avfallet sorterat till kommunens återvinningscentraler enligt instruktioner. Annan transportör godtas enligt 15 §. Enskilda hushåll i en- och tvåbostadshus kan beställa hämtning av Borgholm Energi. Se kommunens avfallstaxa för tjänster som erbjuds. Instruktioner i taxan och från Borgholm Energi eller dennes entreprenör ska följas. Boende i flerbostadshus kan även lämna grovavfall i utrymmen eller behållare som fastighetsinnehavaren tillhandahåller om sådana finns. Hämtning från flerbostadshus utförs av Borgholm Energi eller dennes utförare.

Latrin	Blandning av urin och fekalier/exkrementer från människor. I behållare får bara läggas latrin och toalettpapper. Ska avskiljas och hållas skilt från annat avfall. Eget omhändertagande får ske efter godkänd ansökan hos tillsynsansvarig nämnd enligt 84 §.	Latrin samlas i behållare som tillhandahålls av Borgholm Energi. Latrin får inte inneslutas i emballage eller innehålla annat material som kan försvåra omhändertagandet.	Latrinkärl hämtas vid väg av Borgholm Energi eller dennes entreprenör enligt intervall i kommunens avfallstaxa. Latrinbehållare ska förslutas och rengöras på utsidan av fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren innan hämtning sker. Latrinbehållare får inte fyllas mer än att locket lätt kan tillslutas och får max väga 15 kg. Det ska finnas etikett, som tillhandahålls av Borgholm Energi eller dennes entreprenör, på behållaren vid hämtning.
Ljuskällor - exempelvis glödlampor, lysrör, lågenergilampor och LED-lampor.	Enligt förordningen (2014:1075) om producentansvar för elutrustning.		Lämnas till kommunens återvinningscentraler eller annat insamlingssystem som Borgholm Energi tillhandahåller. Annan transportör godtas enligt 15 §. Boende i flerbostadshus kan även lämna ljuskällor i det insamlingssystem som fastighetsinnehavaren tillhandahåller.
Läkemedel, cytostatika		Läkemedlet behöver ej skiljas från sin förpackning. Ytterförpackning får sorteras ut till förpckningsinsamling	Lämnas till kommunens återvinningscentral.

		om den inte har förorenats med innehållet.	Annan transportör godtas enligt 15 §.
Läkemedel (förutom cytostatika)	Enligt förordningen (2009:1031) om producentansvar för läkemedel.	Läggs i genomskinlig påse.	Lämnas till apotek.
Matavfall – exempelvis matrester, kaffesump och hushållspapper.	Med matavfall avses allt biologiskt nedbrytbart avfall som utgörs av avfall under kommunalt ansvar och som uppstår i livsmedelshantering. Det är avfall från hushåll, restauranger, storkök och liknande. Ska sorteras ut och hållas skilt från annat avfall. Får komposteras på fastighet efter anmälan till tillsynsansvarig nämnd enligt 83 §.	Läggs i påse avsedd för matavfall som tillhandahålls av Borgholm Energi.	Påsen ska förslutas väl och lämnas i behållare för matavfall. Hämtning utförs av Borgholm Energi eller dennes entreprenör med det intervall som anges i kommunens avfallstaxa. Matavfall får inte lämnas på återvinningscentral eller återvinningsstation.
Plastflaskor och metallburkar avsedda för retursystem	Enligt avfallsförordningen (2020:614).		Lämnas till producenternas insamlingssystem.
Restavfall – exempelvis diskborstar, tandborstar, blöjor, fönsterkuvert och dammsugarpåsar.	Med restavfall avses det avfall som återstår när förpackningar, matavfall, farligt avfall, tidningar/returpapper, el-avfall och annat avfall som omfattas av producentansvar, har sorterats ut. Ska sorteras och hålls skilt från annat avfall, samt material som kan återanvändas eller återvinnas.	Avfallet ska vara emballerat i påse av lämpligt material och storlek, så att det inte sprids eller kan orsaka skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Det är viktigt att påsen är väl knuten. Påse för matavfall får inte användas.	Lämnas i behållare för restavfall. Extra säck enligt 19 § får lämnas. Hämtning utförs av Borgholm Energi eller dennes entreprenör med det intervall som anges i kommunens avfallstaxa. Restavfall får inte lämnas på återvinningscentral eller återvinningsstation.

Returpapper – exempelvis tidningar och reklamblad.	Returpapper är tidningar, tidskrifter, direktreklam, kataloger och liknande produkter av papper. Klister och fönster från kuvert sorteras inte som returpapper utan som restavfall. Hanteras separat från annat avfall under kommunalt ansvar.	Lämnas lösa i de behållare/kärl som tillhandahålls/anvisas.	Returpapper från enskilda hushåll kan lämnas fastighetsnära (träder i kraft vid den tidpunkt Borgholm Energi har tilldelat fastighetsinnehavaren behållare för sortering av returpapper) eller till annat insamlingssystem för returpapper som Borgholm Energi tillhandahåller. Boende i flerbostadshus kan lämna returpapper i det insamlingssystem som fastighetsinnehavaren tillhandahåller. Hämtning utförs av Borgholm Energi eller dennes entreprenör. Annan transportör godtas enligt 15 §.
Slam och fosforfiltermaterial från enkild avloppsanläggning	Mobil toalett töms genom slamsugning, vilket utförs av Borgholm Energi eller dennes entreprenör efter beställning.	Filtermaterial från fosforfällor och andra jämförbara filter ska vara förpackade. Anläggningar med filter i lösvikt, som tillkommit innan dessa föreskrifter trätt i kraft, är undantagna från kravet att filtermaterialet ska vara förpackat.	Filtermaterialet ska vara åtkomligt för tömning enligt 35-37 §§. Avloppsanläggning ska vara tillgänglig för tömning enligt 45-53 §§. Hämtning utförs av Borgholm Energi eller dennes entreprenör.
Smittförande avfall – exempelvis sprutor och kanyler, föremål med skärande/stickande egenskaper som varit i kontakt med kroppsvätskor från människor eller från djur inom djurens	Sorteras ut och hålls skilt från annat avfall enligt 4 kap 10 § avfallsförordningen (2020:614).	Läggs i speciell behållare som tillhandahålls av apotek.	Lämnas på apotek som Borgholm Energi har avtal med. Annan transportör godtas enligt 15 §. Avfall från hemdialys förpackas väl i plastpåse och lämnas i behållare för

hälso- och sjukvård som antas vara smittförande.			restavfall. Detta hämtas av Borgholm Energi eller dennes entreprenör.
Stickande och skärande avfall – exempelvis trasiga dricksglas och knivar, nålar från sytillbehör, rakhyvlar och skärblad (ej sprutor och kanyler).		Omsluts av förpackning eller påse för att skydda mot skärskador. Läggs i påse.	Läggs i behållare för restavfall. Hämtas av Borgholm Energi eller dennes entreprenör.
Sällskapsdjur (döda) samt avfall från husbehovsjakt	Mindre sällskapsdjur får grävas ner på egen fastighet utan anmälan förutsatt att graven är så djup att djur hindras från att gräva upp kroppen, att ingen misstanke om smitta föreligger samt att det kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön. Större sällskapsdjur får grävas efter godkänd anmälan till kommunen. Lantbruksdjur och slaktavfall från tamdjur ska skickas till destruktions hos Svensk Lantbrukstjänst. Med markägarens tillstånd kan slaktavfall från vilda djur lämnas kvar i skogen. Plats ska väljas där det inte finns närliggande bostäder, promenadstråk eller vägar så att lukt eller annat kan störa. Vid sjukliga förändringar på det djur som har skjutits/slaktats bör Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA)	Förpackas väl innan det lämnas i behållare för restavfall.	Döda sällskapsdjur under 4 kg kan lämnas i behållare för restavfall om det inte finns misstanke om smitta. Mindre mängd slaktavfall som uppstår i hushållet får läggas i matavfallspåsen och lämnas i behållare för matavfall.

	kontaktas innan slaktavfallet lämnas kvar i skogen.		
Textil - exempelvis kläder och hemtextilier.	Ska sorteras ut och hållas skilt från annat avfall.	Ska läggas i väl försluten plastsäck eller -påse så att textilen förblir torr.	Lämnas på kommunens återvinningscentraler enligt instruktion. Annan transportör godtas enligt 15 §.
Tryckimpregnerat trä	Ska sorteras ut och hållas skilt från annat avfall, även annat träavfall.	Ska ej emballeras.	Lämnas till kommunens återvinningscentraler. Hämtning från fastighet kan beställas enligt kommunens avfallstaxa. Annan transportör godtas enligt 15 §.
Trädgårdsavfall (som inte innehåller invasiva arter) – exempelvis fallfrukt, löv, gräs, kvistar och grenar som är mindre än 2 cm i diameter.	Med trädgårdsavfall avses biologiskt avfall som uppstår i hushåll vid normalt nyttjande av trädgård vid bostadsfastigheter. Sorteras ut och hålls skilt från annat avfall. Får komposteras på fastigheten utan anmälan. Eldning får endast ske enligt vad som framgår av 82 § i avfallsföreskrifterna.	Emballeras ej vid lämning på återvinningscentral.	Lämnas till kommunens återvinningscentraler enligt instruktion. Annan transportör godtas enligt 15 §. Hämtning kan beställas av Borgholm Energi. Se kommunens avfallstaxa för tjänster som erbjuds. Instruktioner från Borgholm Energi eller dennes entreprenör ska följas.
Trädgårdsavfall som innehåller invasiva växter	Växtmaterial i form av invasiva växter ska sorteras ut och hållas skilt från annat avfall, och sorteras ut från annat biologiskt avfall. Materialet ska hanteras	Växtmaterial från invasiva arter ska förpackas i dubbla, helt tätslutande sopsäckar.	Förpackat växtmaterial från invasiva växter lämnas till kommunens

Trädgårds- och parkavfall med parkslide eller arter som EU-klassats som invasiva. Exempelvis växtdelar av jättebalsamin, jätteloka och parkslide.	på ett sätt som förhindrar spridning av invasiva arter. Får ej komposteras.		återvinningscentraler i avsedda behållare enligt instruktioner. Annan transportör godtas enligt 15 §.
--	---	--	---

Visst avfall från verksamheter

Tabell 2 innehåller specifika anvisningar för vissa utsorterade avfallsslag från verksamheter.

Verksamhetsavfall, till exempel bygg- och rivningsavfall som producerats i en yrkesmässig verksamhet, faller inte under kommunalt insamlingsansvar och ska hanteras separat från avfall under kommunalt ansvar.

Avfallsinnehavaren ansvarar för att verksamhetsavfall lämnas till en godkänd avfallsmottagare som har tillstånd från länsstyrelsen, att avfall under producentansvar lämnas till producenternas insamlingssystem och avfall under kommunalt ansvar lämnas till Borgholm Energi eller dennes entreprenör eller hanteras på annat sätt enligt dessa föreskrifter.

Verksamhet som transporterar avfall (farligt eller icke-farligt) som uppstått i eller i samband med den egna verksamheten ska säkerställa att eventuella tillstånd innehas innan transport görs.

Tabell 2. Anvisningar för visst avfall från verksamheter			
Avfallsslag	Beskrivning	Krav på emballering m.m.	Instruktion för hämtning/lämning
Matavfall, restavfall, grovavfall och skärande och stickande avfall under kommunalt ansvar – exempelvis avfall från personal-matsalar och restaurangavfall.	Sorteras ut och hålls skilt från annat avfall. Se tabell 1 för anvisningar.	Se tabell 1 för anvisningar.	Se tabell 1 för anvisningar. Avgift enligt kommunens avfallstaxa.
Animaliska biprodukter (ABP)	Avser avfall av animaliskt ursprung som klassas som före detta livsmedel, exempelvis från butikers charkdisk. Blandas före detta livsmedel med annat avfall utgör den blandade fraktionen före detta livsmedel och är ABP enligt definitionen.	Före detta livsmedel från butik ska av avfallslämnaren förpackas i särskild behållare som tillhandahålls av Borgholm Energi eller dennes entreprenör. Förpackningar ska avskiljas och sorteras separat.	Hämtas av Borgholm Energi eller dennes entreprenör enligt instruktion. Krav på handelsdokument och märkning enligt vägledning från Jordbruksverket.

Avfall från oljeavskiljare	Sorteras ut och hålls skilt från annat avfall enligt 4 kap 10 § avfallsförordningen (2020:614).		Hämtning utförs av en godkänd avfallsmottagare som har tillstånd från länsstyrelsen.
Batterier, bärbara	Enligt förordning (2008:834) om producentansvar för batterier. Kasserade produkter som innehåller batteri sorteras som elavfall.	Förvaras så att risk för spridning till omgivningen inte sker.	Lämnas till producenternas insamlingssystem eller kommunens återvinningscentraler enligt instruktioner på plats.
Bilbatterier	Enligt förordning (2008:834) om producentansvar för batterier.	Ställs upp på ett sätt som förhindrar att batterisyra eller innehåll rinner ut.	Lämnas till producenternas insamlingssystem eller kommunens återvinningscentraler enligt instruktioner på plats.
Bygg- och rivningsavfall (som har producerats i en yrkesmässig verksamhet) – exempelvis kakel, fönster, gipsskivor, trä, tegel och armeringsjärn.	Med bygg- och rivningsavfall avses avfall som uppkommer vid bygg- och anläggningsverksamhet, vid rivnings- och renoveringsarbeten samt jord- och schaktmassor. Avfallet ska sorteras i åtminstone följande sex fraktioner: trä, mineral (betong, tegel, klinker, keramik och sten), metall, glas, plast och gips. Impregnerat trä ska sorteras skilt från annat trä.	Fraktionerna ska förvaras skilt från varandra och annat avfall och även transporteras skilt (transporten kan ske i samma fordon).	Lämnas till en godkänd avfallsmottagare som har tillstånd från länsstyrelsen. Kan även lämnas till kommunens återvinningscentraler i mån av plats och mot avgift enligt gällande prislista. Annan transportör godtas enligt 15 §.
Däck	Enligt förordningen (2023:133) om producentansvar för däck.	Förvaras så att risk för spridning till omgivningen inte sker.	Lämnas till producenternas insamlingssystem.
Elavfall – exempelvis trasig dator, kasserad	Enligt förordningen (2014:1075) om producentansvar för elutrustning.	Förvaras så att risk för spridning till omgivningen inte sker.	Lämnas till producenternas insamlingssystem eller till

kyl- och frysdisk, skrivare och industrivättmaskin.			kommunens återvinningscentraler i mån av plats och enligt instruktioner.
Farligt avfall (exklusive elavfall) – exempelvis rester av olja eller färg, starka rengöringsmedel, produkter som innehåller kvicksilver, andra kemikalier och smittförande avfall.	Sorteras ut och hålls skilt från annat avfall enligt 4 kap 10 § avfallsförordningen (2020:614).	Förvaras så att risk för spridning till omgivningen inte sker. Vid transport av farligt avfall ska transportdokument upprättas enligt kommunens anvisning samt utföras den anteckning och rapportering som krävs enligt 6 kap. avfallsförordningen.	Lämnas till en godkänd avfallsmottagare för farligt avfall. Kan även lämnas till kommunens återvinningscentraler i mån av plats och mot avgift enligt gällande prislista samt enligt instruktioner. Annan transportör godtas enligt 15 §.
Fett från fettavskiljare	Enligt Allmänna Bestämmelser för Vatten och Avlopp (ABVA).		Anordningen ska vara åtkomlig för tömning enligt 45 §. Hämtning utförs av Borgholm Energi eller dennes entreprenör mot avgift som anges i kommunens avfallstaxa. Fett från bänkfettavskiljare får tömmas i behållare för spillfett (sematfett och frityroljor nedan). Behållare hämtas av entreprenör som är auktoriserad av Borgholm Energi.
Fiskeredskap som innehåller plast	Enligt förordningen (2021:1001) om producentansvar för fiskeredskap.	Ska ej vara emballerat.	Lämnas till kommunens insamlingssystem i vissa hamnar.
Förpackningar från verksamheten	Enligt 3 kap. §§ 4-4f avfallsförordningen (2020:614) ska alla avfallslämnare sortera ut förpackningar och lämna till återvinning.		Lämnas till producenternas insamlingssystem eller hämtas fastighetsnära av ett godkänt marknadsdrivet insamlingssystem.

			Verksamhet som är anmäld som samlokaliserad med hushåll kan få förpackningsavfall hämtat fastighetsnära av Borgholm Energi, eller lämna på dennes insamlingsplatser.
Ljuskällor - exempelvis glödlampor, lysrör, lågenergilampor och LED-lampor.	Enligt förordningen (2014:1075) om producentansvar för elutrustning.		Lämnas till kommunens återvinningscentraler enligt instruktioner eller till producenternas insamlingssystem. Annan transportör godtas enligt 15 §.
Matfetter och fritureoljor	Enligt avfallsförordningen (2020:614). Fett från storkök och restauranger ska lämnas till fettåtervinning.	Samlas i behållare som tillhandahålls av entreprenör som är auktoriserad av Borgholm Energi.	Hämtas mot avgift av Borgholm Energi eller entreprenör som är auktoriserad av Borgholm Energi, eller lämnas i mindre mängd på kommunens återvinningscentraler enligt instruktion och mot avgift enligt gällande prislista.
Plastflaskor och metallburkar avsedda för retursystem	Enligt avfallsförordningen (2020:614).		Lämnas till producenternas insamlingssystem.
Smittförande avfall – exempelvis föremål med skärande/stickande egenskaper som varit i kontakt med kroppsvätskor från människor eller från djur inom djurens hälso- och	Sorteras ut och hålls skilt från annat avfall enligt 4 kap 10 § avfallsförordningen (2020:614).	Samlas upp i typgodkända behållare som skyddar mot skär- och stickskador. Smittförande avfall kräver särskild förvaring, se gällande föreskrifter och allmänna råd från	Lämnas till en godkänd avfallsmottagare för farligt avfall. Kan lämnas på kommunens återvinningscentraler enligt anvisning och enligt gällande prislista. Annan transportör godtas enligt 15 §.

sjukvård som antas vara smittförande.		Socialstyrelsen (SOSFS 2005:26).	
Textil - exempelvis kläder och hemtextilier.	Ska sorteras ut och hållas skilt från annat avfall.	Ska läggas i väl försluten plastsäck eller -påse så att textilen förblir torr.	Lämnas på kommunens återvinningscentraler mot avgift och enligt instruktion. Annan transportör godtas enligt 15 §.
Trädgårdsavfall (som inte innehåller invasiva arter) – exempelvis fallfrukt, löv, gräs, kvistar och grenar som är mindre än 2 cm i diameter.	Med trädgårdsavfall avses biologiskt avfall som uppstår i hushåll vid normalt nyttjande av trädgård vid bostadsfastigheter. Sorteras ut och hålls skilt från annat avfall.	Emballeras ej.	Lämnas till kommunens återvinningscentraler mot avgift och enligt instruktion. Annan transportör godtas enligt 15 §.
Trädgårdsavfall som innehåller invasiva växter Trädgårds- och parkavfall med parkslide eller arter som EU-klassats som invasiva. Exempelvis växtdelar av jättebalsamin, jätteloka och parkslide.	Växtmaterial i form av invasiva växter ska sorteras ut och hållas skilt från annat avfall, och sorteras ut från annat biologiskt avfall. Får ej komposteras.	Växtmaterial från invasiva arter ska förpackas i dubbla, helt tätslutande sopsäckar.	Förpackat växtmaterial från invasiva växter lämnas till kommunens återvinningscentraler i avsedda behållare mot avgift och enligt instruktion. Annan transportör godtas enligt 15 §.



§ 33

Uteserveringspolicy

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att₁ godkänna uteserverings och varuexponeringspolicy för Borgholms stadskärna

att₂ upphäva uteserveringspolicy beslutad av kommunfullmäktige 2019-03-18 § 57.

Ärendebeskrivning

Syftet med *uteservering och varuexponeringspolicy* är att underlätta för den som planerar för en uteservering/varuexponering genom att beskriva vilka krav som ställs och hur tillståndprocessen ser ut. Policyen är tänkt att utgöra ett lättillgängligt och tydligt underlag som samlar och förtydligar lagstiftning och styrande dokument, för att säkerställa att lagens formella krav uppfylls.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, daterad 2025-02-07
- Uteserverings och varuexponeringspolicy, daterad 2025-02-07
- Uteserveringspolicy för Borgholms stadskärna - antagen av kommunfullmäktige 2019-03-18 § 57

Bedömning

I samband med att näringsidkare exponerar varor/skyltar eller anlägger en uteservering "lånas" kommunens mark ut. Denna mark kallas allmän platsmark. Borgholms gator, torg och parker är också offentligt plats vilket betyder att man behöver ett polistillstånd för att uppföra en uteservering eller ställa ut varor/skyltar.

Många av Borgholms restauranger och butiker är koncentrerade till vissa stråk och platser och ska där samsas med andra funktioner och verksamheter. Platsens förutsättningar ställer mycket specifika krav för varje enskild uteservering/exponering. Lämpligheten måste därför utredas i varje fall utifrån helhet och upplevelse av stadsrummet, framkomlighet och tillgänglighet, evenemangsperspektiv, samt konsekvenser för möjlighet till tillfälliga aktiveringar av olika slag, samt övriga anspråk på den allmänna platsen.

Dessutom behöver möjlighet till drift och underhåll av stadens anläggningar i anslutning till uteserveringarna/exponering säkerställas.

Dagens sammanträde

Ordförande frågar arbetsutskottet om de vill besluta enligt förvaltningens förslag till beslut och finner att så är fallet.

Yrkande

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut.

Beslutet skickas till

- Miljö- och byggnadsförvaltningen
- Tillväxtavdelningen

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--



Till kommunstyrelsens arbetsutskott

Tjänsteskrivelse - Uteservering och varuexponeringspolicy Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna uteserverings och varuexponeringspolicy för Borgholms stadskärna

Ärendebeskrivning

Syftet med *uteservering och varuexponeringspolicy* är att underlätta för den som planerar för en uteservering/varuexponering genom att beskriva vilka krav som ställs och hur tillståndprocessen ser ut. Policyen är tänkt att utgöra ett lättillgängligt och tydligt underlag som samlar och förtydligar lagstiftning och styrande dokument, för att säkerställa att lagens formella krav uppfylls.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2025-02-07

Uteserverings och varuexponeringspolicy, 2025-02-07

Bedömning

I samband med att näringsidkare exponerar varor/skyltar eller anlägger en uteservering "lånas" kommunens mark ut. Denna mark kallas allmän platsmark. Borgholms gator, torg och parker är också offentligt plats vilket betyder att man behöver ett polistillstånd för att uppföra en uteservering eller ställa ut varor/skyltar.

Många av Borgholms restauranger och butiker är koncentrerade till vissa stråk och platser och ska där samsas med andra funktioner och verksamheter. Platsens förutsättningar ställer mycket specifika krav för varje enskild uteservering/exponering. Lämpligheten måste därför utredas i varje fall utifrån helhet och upplevelse av stadsrummet, framkomlighet och tillgänglighet, evenemangsperspektiv, samt konsekvenser för möjlighet till tillfälliga aktiveringar av olika slag, samt övriga anspråk på den allmänna platsen.

Dessutom behöver möjlighet till drift och underhåll av stadens anläggningar i anslutning till uteserveringarna/exponering säkerställas

Beslutet skickas till

Miljö- och byggnadsförvaltningen
Tillväxtavdelningen

Anders Magnusson
Tillväxtchef

Julia Persson
Mark- o Exploateringsstrateg



Uteservering och varuexponeringspolicy

För Borgholms stadskärna

Antaget av [datum] § [xx]

Innehållsförteckning

Syftet med policyn.....	3
Borgholm en plats för alla	3
Sammanfattning	3
Policy	4
Uteserveringar i Borgholms stadskärna	5
Placering	5
Utformning	6
Inramning	7
Mark och golv.....	7
Möbler och möblering	7
Markis och parasoll	8
Väderskydd	10
Skyltar och reklam	10
En uteservering för alla	11
Tillgänglighet på uteserveringen	11
När behövs bygglov?	12
Bygglovsfria uteserveringar	12
Bygglovspliktiga uteserveringar	12
Varuexponering.....	13
Så ansöker du	14
Tillstånd att använda offentlig plats.....	14
Beslut om bygglov.....	14
Permanent säsongslov	14
Tidsbegränsat säsongslov	15
Beslut om start- och slutbesked	15
Avgifter	15
Övriga krav.....	15
Serveringstillstånd.....	15
Uppvärmning.....	16
Ljud	16
Rökning, tobak.....	17
Städning och snöröjning	17
Tillstånd från byggnadens ägare.....	17

Syftet med policyn

Syftet med *uteservering och varuexponeringspolicyn* är att underlätta för den som planerar för en uteservering/varuexponering genom att beskriva vilka krav som ställs och hur tillståndprocessen ser ut. Riktlinjen är tänkt att utgöra ett lättillgängligt och tydligt underlag som samlar och förtydligar lagstiftning och styrande dokument, för att säkerställa att lagens formella krav uppfylls.

Borgholm en plats för alla

Offentliga platser är till för alla och behöver därför vara tillgängliga för alla att ta del av. För att skapa en välkomnande och tillgänglig stad ska det vara lätt att röra sig och finnas tillräcklig med plats för personer med nedsatt syn, rörelse- och/eller orienteringsförmåga.

Framkomligheten för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga, gående med barnvagn eller rullator och räddningstjänst måste garanteras. Exempel på hinder är stolpar, skyltar, cykelställ, träd, urnor, varuexponering och uteserveringar.

Sammanfattning

Uteservering och varuexponeringspolicyn ska gälla för nyttjade av allmänplatsmark i Borgholms stadskärna såsom gågator, trafikerade gator, torget, Sjötorget samt parker.

Om du vill använda stadens mark för att ställa upp en varuexponering eller uteservering behöver du ansöka om tillstånd från polisen. Polisen utfärdar tillståndet i samråd med kommunen. Om kommunen inte godkänner ett ärende kan polismyndigheten inte heller godkänna det. Polisen kan däremot avslå ett ärende även om kommunen har gett klartecken.

Tänk på att söka ditt tillstånd i god tid – du måste ha ditt tillstånd klart innan du nyttjar offentlig plats.

Uteservering tillåts mellan 1 mars och 31 oktober. (förutsatt att eventuell snöröjning inte förhindrar).

Under gågatuperiod finns möjlighet till utökad uteservering.

Tillfälliga serveringstillstånd med tillfälliga uteserveringar omfattas inte av policyn.

Vi hänvisar till bilaga Lagkrav med en sammanställning av de viktigaste lagrummen kopplade till nyttjade av allmänplatsmark och PBL.

Policy

I samband med att näringsidkare exponerar varor/skyltar eller anlägger en uteservering "lånas" kommunens mark ut. Denna mark kallas allmän platsmark. Borgholms gator, torg och parker är också offentligt plats vilket betyder att man behöver ett polistillstånd för att uppföra en uteservering eller ställa ut varor/skyltar.

Allmän platsmark är mark inom ett område med detaljplan som är tänkt för ett gemensamt behov. Stadens allmänna platser, som torg, gator och parker, är till för alla att vistas på. När staden lånar ut delar av allmän plats till yta för uteservering/varuexponering/skyltar behöver dessa vara väl integrerade i stadsmiljön.

Många av Borgholms restauranger och butiker är koncentrerade till vissa stråk och platser och ska där samsas med andra funktioner och verksamheter. Platsens förutsättningar ställer mycket specifika krav för varje enskild uteservering/exponering. Lämpligheten måste därför utredas i varje fall utifrån helhet och upplevelse av stadsrummet, framkomlighet och tillgänglighet, evenemangsperspektiv, samt konsekvenser för möjlighet till tillfälliga aktiveringar av olika slag, samt övriga anspråk på den allmänna platsen.

Dessutom behöver möjlighet till drift och underhåll av stadens anläggningar i anslutning till uteserveringarna/exponering säkerställas.



Uteserveringar i Borgholms stadskärna

En förutsättning för en levande stad är att den är en plats där människor känner delaktighet. Vi har alla ett gemensamt ansvar att samsas och göra staden välkomnande och attraktiv. Borgholms uteserveringar är en viktig del i vårt gemensamma stadsrum och livet på våra gator, torg och parker och behöver därför utformas så att de också uppfattas som så. De ska vara tillgängliga för alla, utförda med omsorg och vara väl integrerade i stadsmiljön, i bebyggelsen och på platsen.

Du som planerar en uteservering har en viktig roll – du är med och formar stans bästa platser!

Det är mycket att tänka på för dig som planerar din uteservering. Vägen till en färdig uteservering går smidigare om du redan i förväg känner till vilka regler som gäller för dig. Det kan handla om krav på tillgänglighet, hur du får använda platsen eller vad som gäller för ljud som kan uppfattas som störande. Du bör därför läsa igenom informationen som finns här och på ett tidigt stadium kontakta de olika tillståndsgivarna, och eventuellt ta hjälp av konsulter.

Placering

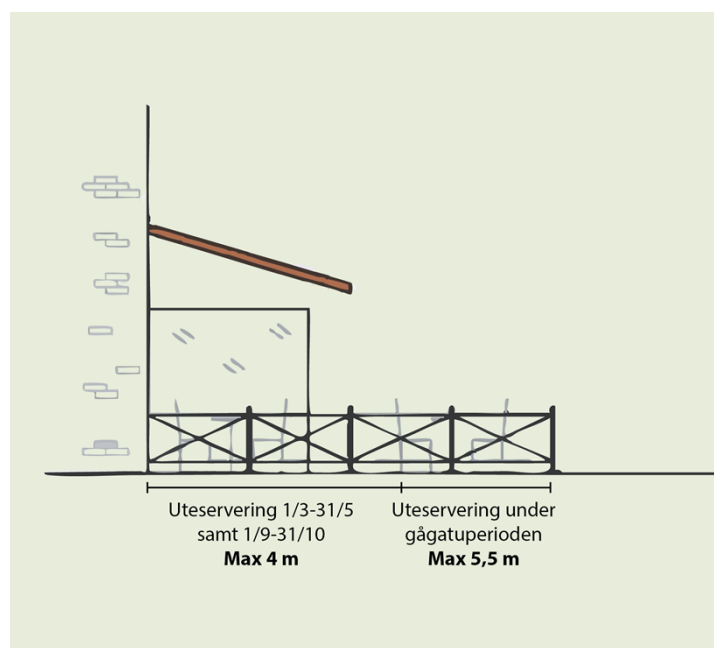
En uteservering är ett komplement för till exempel en restaurang, ett café eller en kiosk att även kunna erbjuda servering utomhus för sina gäster. Uteserveringen kan ligga i närheten av din lokal eller som en fristående satellitrestaurang.

Utgångspunkten är att storleken på din uteservering är proportionerlig sett till den lokal som du redan har, men också att den är anpassad till de specifika förutsättningarna som finns på platsen. Vanligtvis innebär det att uteserveringen placeras intill den egna lokalens fasad och inte är längre än vad lokalen är på insidan av fasaden. Om det går bör entrén placeras på uteserveringens långsida. Blomlådor, menyskyltar och övriga anordningar ska inte placeras utanför de yttermått som godkänts i polistillstånd och eventuellt bygglov. Detta gäller också för fristående uteserveringar.

Uteservering på **max 4 meters** djup tillåts mellan 1 mars och 31 oktober. (förutsatt att eventuell snöröjning inte förhindrar).

Under gågatuperiod (1 juni -31 augusti) får uteserveringar vara **max 5,5 meter** djupa, mätt från husfasaden alternativt fastighetsgränsen.

Undantag kan förekomma om utrymme finns.



Om det finns serveringar på båda sidor av gatan kan det komma att begränsa den tillgängliga ytan för uteserveringarna. Avståndet mellan två motsatta serveringar måste vara **minst 5 meter** för att inte hindra utryckningsfordons framkomlighet.

På trafikerade gator får serveringen inte placeras på körbana, parkeringsplats eller inom 10 meter från gatukorsning utan särskild prövning.

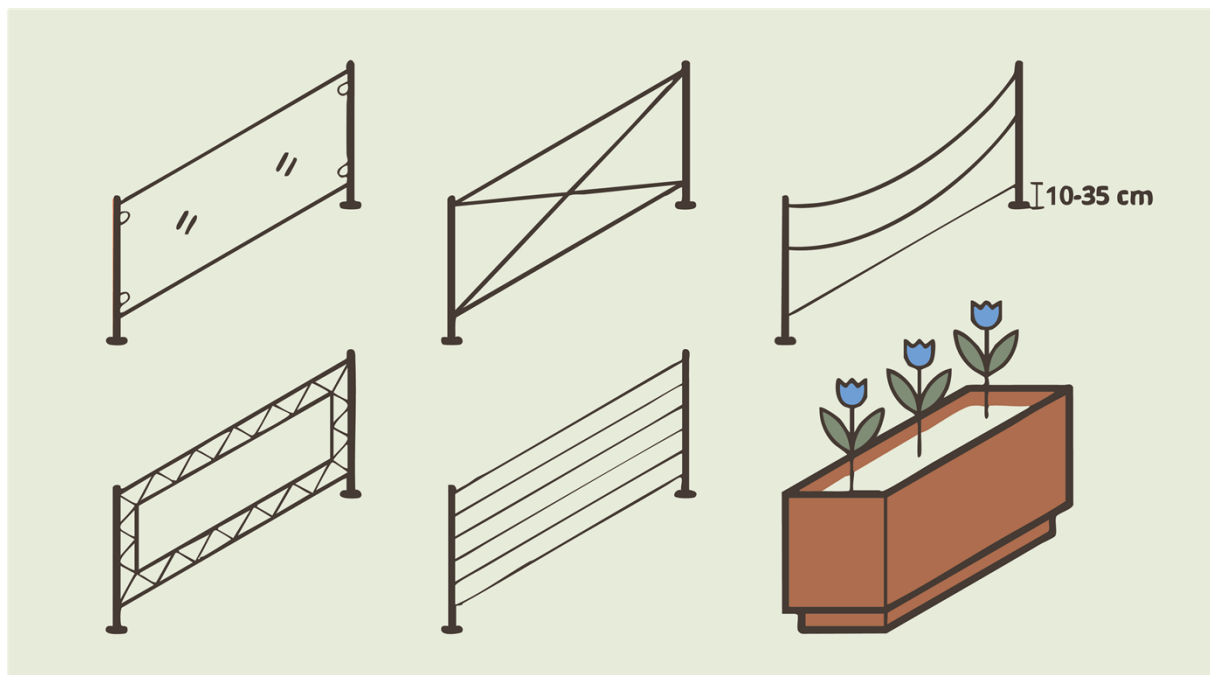
Utformning

Varje uteservering ska utformas omsorgsfullt så att den passar bra in i stadsmiljön. Ibland kan platsen vara mer tillåtande, ibland behövs en strikt, sammanhållen utformning, till exempel om flera uteservering placeras tillsammans längs en gata eller på en plats.

Inramningar, väggar och tak får inte skymma viktiga detaljer på bakomvarande fasad. Om din uteservering placeras i närheten av en byggnads hörn, dra in den en bit så att bakomvarande byggnads fasad fortfarande syns och inramar uteserveringen. Välj material och kulörer som passar på platsen och i stadsmiljön.

Inramning

Inramningen är den yttre gränsen mellan uteserveringen och trottoaren, ofta någon form av staket. Din inramning ska tala om för gäster och allmänhet vilken yta som tillhör uteserveringen, utan att dölja eller isolera för vare sig gästerna eller förbipasserande. Inramningen ska vara kännbar med käpp för personer med nedsatt syn, om det saknas ledstråk förbi uteserveringen. Exempelvis med en tvärslå 0,10–0,35 meter över marken, se exempel i bilden. Inramningen får inte skymma sikten vid korsningar och utfarter och om du vill montera fast inramningen i kommunens mark behövs extra tillstånd. Möbler, menyskyltar, krukor och liknande ska stå innanför inramningen.



Exempel på olika sorters inramningar för din uteservering.

Mark och golv

Servering på gatumark ska placeras direkt på mark, utan golv eller mattor.

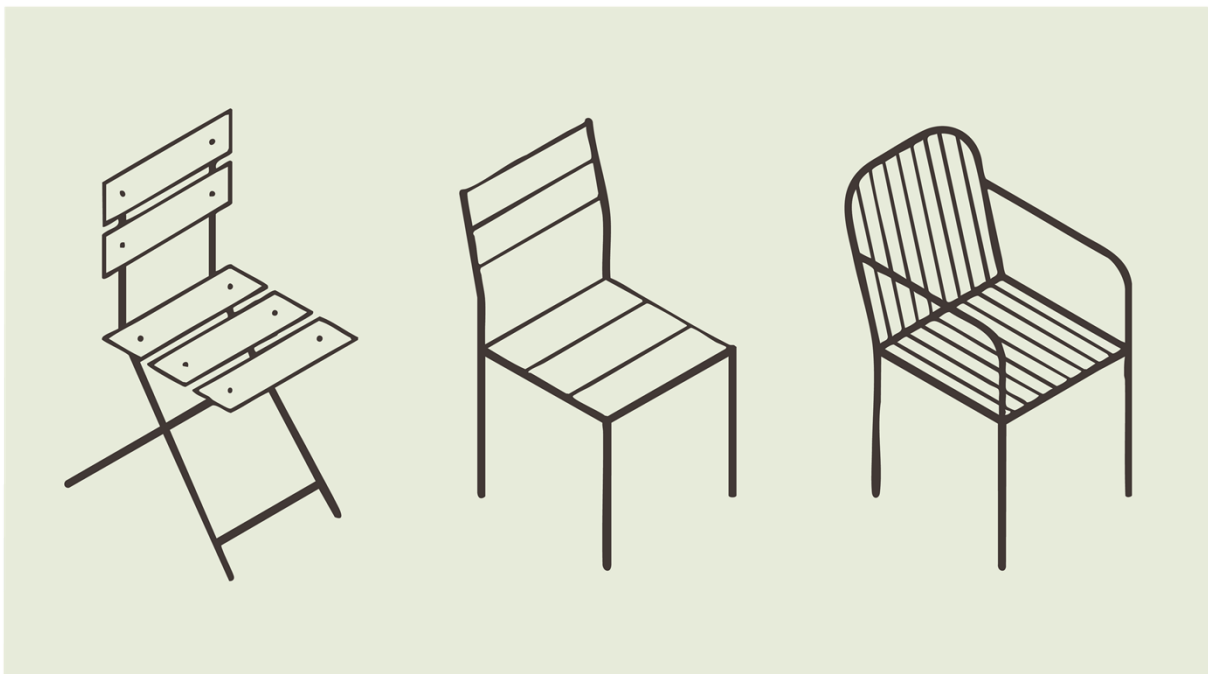
Är underlaget ojämnt kan du använda bord och stolar som går att justera. Uppbyggda golv kan tillåtas vid behov, exempelvis om underlaget är alltför ojämnt eller om marken har en påtaglig lutning, förutsatt att kraven på tillgänglighet och framkomlighet uppfylls. Du behöver i så fall tydligt beskriva och motivera varför det inte går att använda marken på platsen som golv till din uteservering. Eventuella ledningar under marken ska gå att komma åt via en lucka i golvet.

Möbler och möblering

Möblerna är en viktig del i hur din uteservering upplevs, både vad som är praktiskt och vad din verksamhet vill signalera. Anpassa möblerna till platsen med både färg, form och material. Om du vill använda starka färger i ditt uttryck kan du gärna låta kuddar och filtar stå för det.

Undvik möbler i vitt och aluminium eftersom de bländar, särskilt för den som har en synnedsättning. Uteserveringen är till för alla, så tänk på vilka möbler som gör det enkelt för personer med rörelsenedsättning att besöka uteserveringen. Tunga möbler, pelarbord och möbler där bänk och bord sitter ihop ska helst undvikas medan stolar med armstöd kan underlätta för personer med funktionsnedsättning.

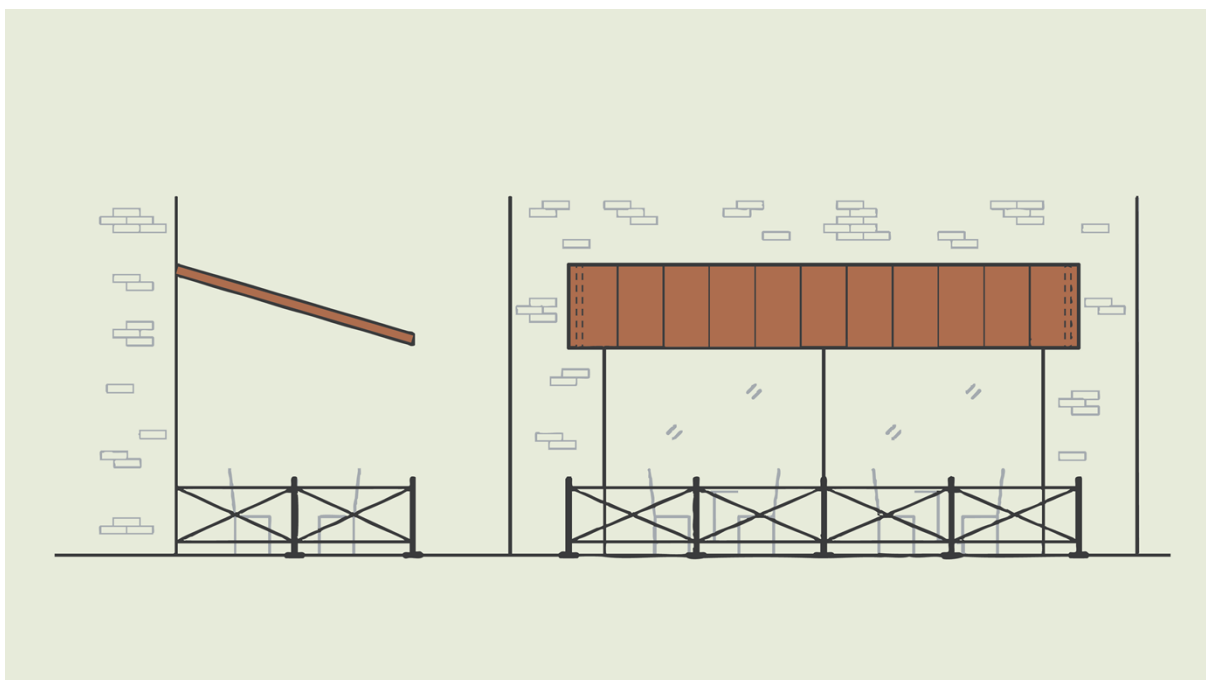
Möblerna ska vara stabila och beständiga, utan att vara klumpiga. Se exempel nedan. Välj möbler som passar marken och som fungerar vid lutningar och ojämnheter. Bord, stolar och bänkar ska ställas löst på marken och vara lätta att flytta.



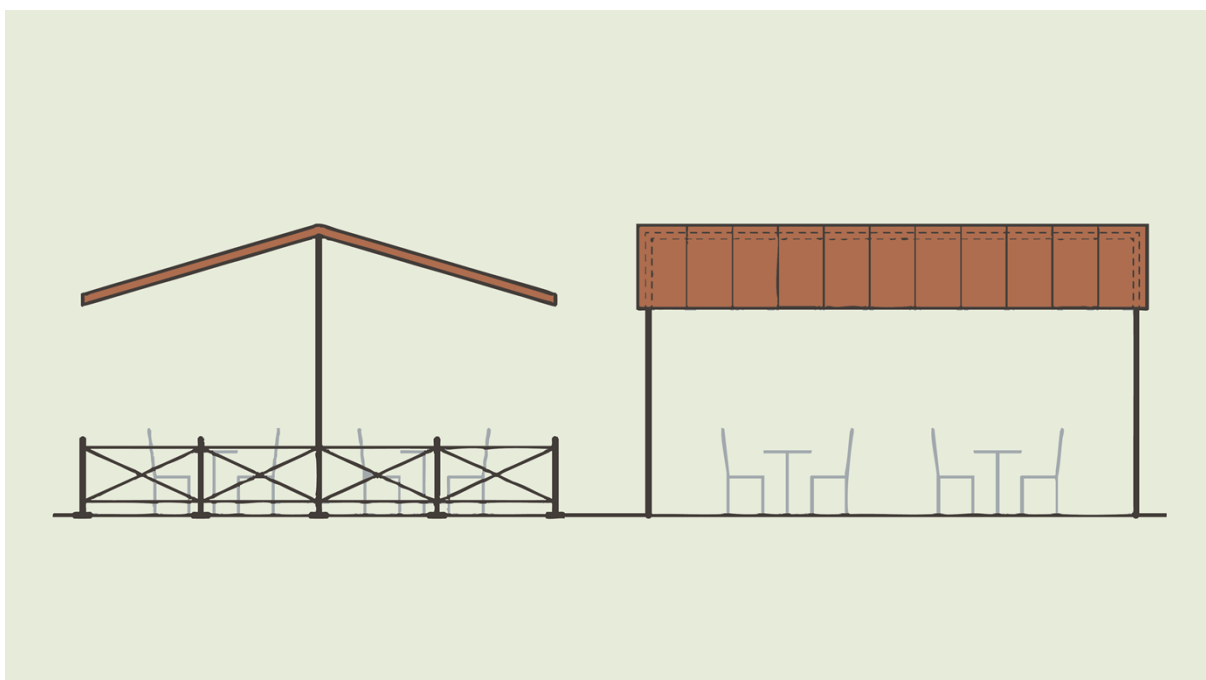
Välj robusta möbler som passar marken och fungerar även vid lutningar. Uteserveringen ska vara tillgänglig, så tänk på att det bör finnas stolar såväl med som utan armstöd.

Markis och parasoll

Markis och parasoll är, liksom möbler och möblering, en viktig del av upplevelsen av din uteservering. Det handlar om såväl det praktiska som vad din verksamhet vill signalera. Dessa ska därför anpassas till platsen vad gäller antal, storlek, färg, form och material och i första hand placerad på fasad. Uteserveringen ska upplevas som luftig och lätt att justera efter behov, beroende på väderlek och gästernas behov. Ett riktmått bör vara minst 2,5 meter fri höjd mot gångbanan för att uteserveringen inte ska skärmass av från omgivningen. Markiser och parasoll får inte sticka ut utanför de yttermått som godkänts i polistillstånd och eventuellt bygglov.



Exempel på markiser på fasad.

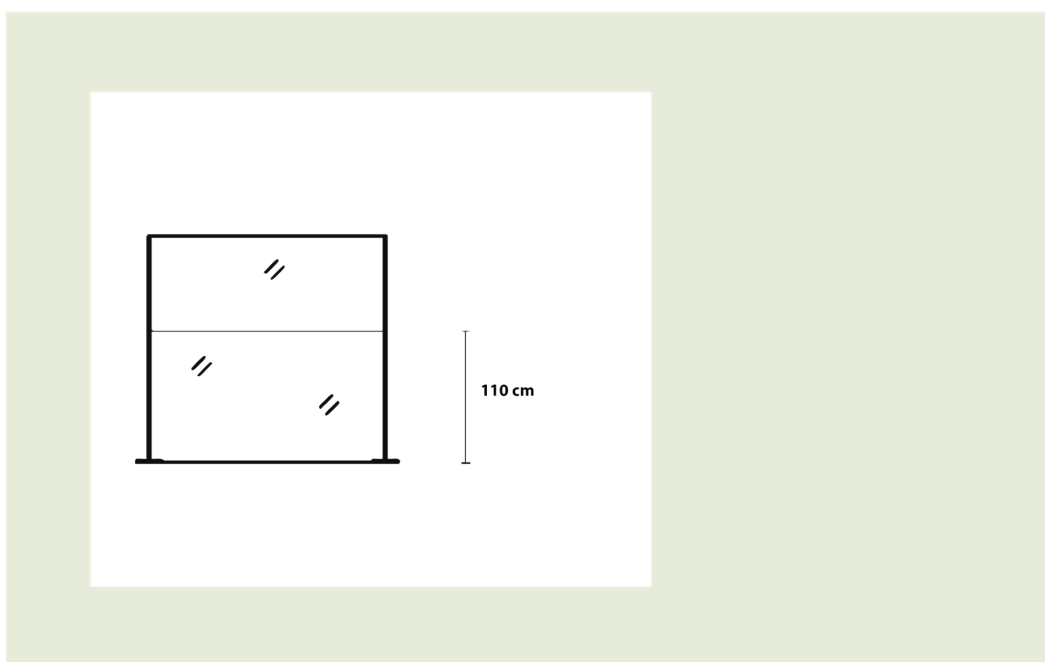


Exempel på fristående markis förankrad i mark, sedd från två olika håll.

Väderskydd

Väderskydd kan exempelvis vara en markislåda med en fasadmarkis utan stödben, som snabbt och enkelt fälls ut vid behov, ger ett väderskydd närmast fasaden. Med mindre, fristående bordsparasoll får du en flexibel och lättjusterad uteservering som lätt kan anpassas till platsens förutsättningar och det skiftande vädret, utan att dominera platsen.

Detta kan kompletteras med till exempel höj- och sänkbara avgränsningar i glas eller mindre vindskydd längs uteserveringens sidor. När vädret inte kräver att inramningen är i uppfällt läge och när uteserveringen är stängd för dagen ska vindskyddet sänkas ned till att bli max 1,10 meter, markiser ska fällas in och parasoller slås ihop.



Exempel på höj- och sänkbar inramning som är max 1.10 meter i nedsänkt läge.

Skyltar och reklam

Du kan ha caféets eller restaurangens namn och logotyp på till exempel inramning och markis vid din uteservering, men ska helst inte ha produktreklam. Det är i första hand din verksamhet som ska synas. Alla skyltar och andra reklambärande anordningar som ställs utanför uteserveringens område ska ha polistillstånd och godkännande från markägare. Menyskyltar och trottoarpratare gör det svårt för bland annat synskadade att ta sig fram. De ska därför inte stå på offentliga platser, som gångbanor och torg. Se mer info under varuexponering.

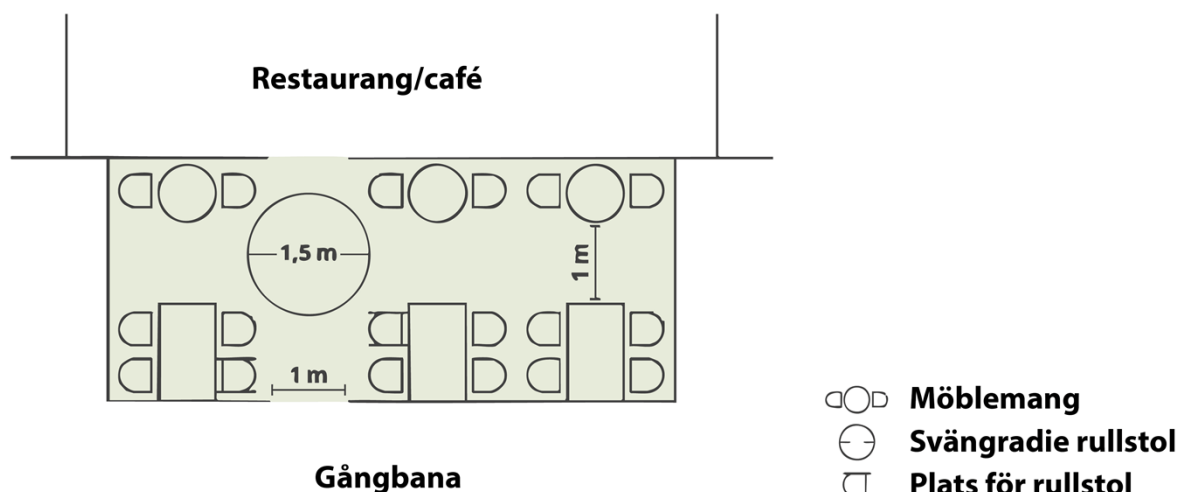
En uteservering för alla

Offentliga platser som uteserveringar är till för alla och behöver därför vara tillgängliga för alla att ta del av. För att skapa en välkomnande och tillgänglig uteservering ska det vara lätt att komma in på uteserveringen och finnas tillräcklig med plats att röra sig på för personer med nedsatt syn, rörelse- och/eller orienteringsförmåga.

Du behöver även ta hänsyn till hur uteserveringen möbleras, så att det finns förutsättningar för alla att sitta. Det är också viktigt att inramningen är säker och funktionell för personer med synnedsättning. Det innebär bland annat du som har serveringstillstånd ska ha väl markerade gavlar som är tydliga och kännbara för personer med synnedsättning.

Tillgänglighet på uteserveringen

Uteserveringar ska vara tillgängliga med en rullstol för begränsad utomhusanvändning. Detta innebär bland annat att öppningen till uteserveringen ska vara minst 1 meter bred, så att en person i rullstol lättare kan ta sig in. En fri passageyta på minst 1 meter behövs mellan möbleringen, där gäster och personal kan passera. För möjlighet till vändning inom uteserveringar behövs som minimum en cirkel med en diameter på 1,50 meter.



För att underlätta tillgängligheten och användbarheten ska möbleringen följa dessa riktvärden

För att underlätta tillgängligheten och användbarheten ska möbleringen följa dessa riktvärden.

Placera inte värmare, parasoll och annan utrustning på den fria gångytan.

När behövs bygglov?

En avskärmande byggnation kan vara bygglovspliktig. Ju mer, större och avskärmande byggnation du gör, desto mer påverkad blir omgivningen och desto viktigare blir då även utformningen, vad gäller detaljer och material.

Bygglovsfria uteserveringar

En bygglovsfri uteservering har mycket enkel inramning, är lätt att anpassa till platsen och kan snabbt justeras eller monteras ner om det skulle behövas på grund av väderförhållande, gatu- och ledningsunderhåll med mera. Uteserveringen består av enkla konstruktioner såsom staket, mindre vindskydd, markiser och parasoller.

Bygglovspliktiga uteserveringar

En avskärmande byggnation kan bli bygglovspliktig genom att den utgör en tillbyggnad eller en fasadändring av byggnaden, eller genom att den innehåller bygglovspliktiga delar såsom plank. Det kan vara svårt att avgöra om uteserveringen kräver bygglov, eller inte. Ta gärna hjälp av bygglovshandläggare.

Åtgärder som kan kräva bygglov

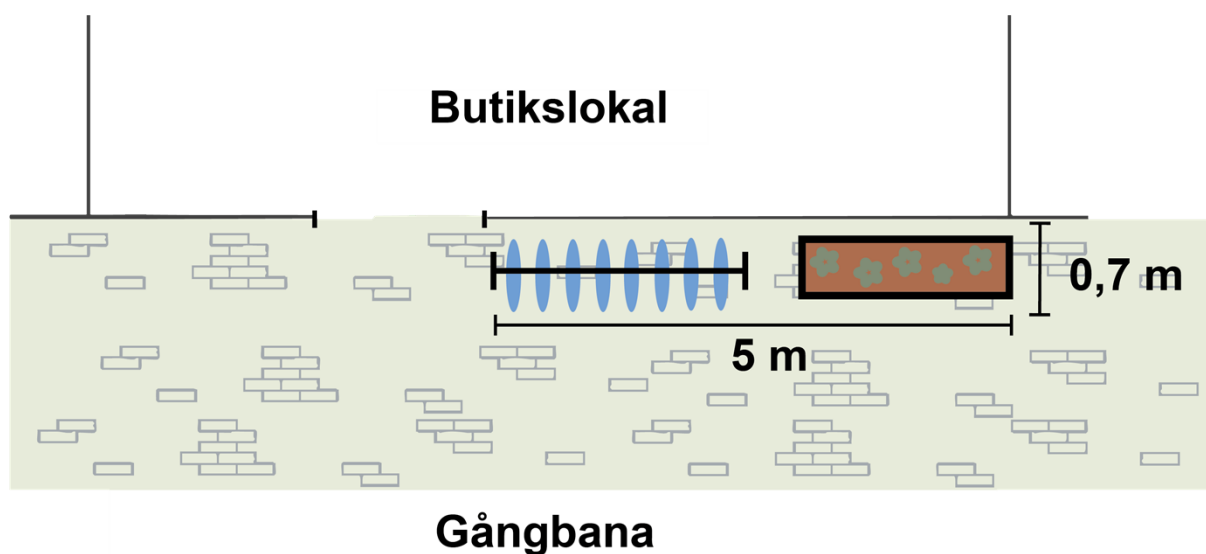
Här är några av de vanligaste åtgärderna på uteserveringen som kan kräva bygglov.

- Plank och täta skärmväggar
- Inglasning
- Höj-och sänkbara inramningar
- Markiser, på fasad eller fristående
- Skärmtak
- Pergola med lamell-, glas- eller tygtak
- Tält och paviljonger
- Uppbyggt golv
- Skyltar

Varuexponering

Varuexponering innebär att du som har en butik eller restaurang exponerar varor i marknadsföringssyfte eller för utsmyckning. Det kan vara varor ur det egna sortimentet eller varor som gör miljön vid entrén trevlig, till exempel i form av blomsterarrangemang eller en bänk.

Om du vill använda stadens mark för att ställa upp en varuexponering behöver du ansöka om tillstånd hos polisen och få ett tillstånd du kan visa upp. Det kostar inget att nyttja 3,5 kvm (5 m x 0,7 m) framför er lokal.



All utrustning – parasoller, markiser, avgränsningar, växtarrangemang, trottoarpratare, menyer m.m. – ska rymmas inom tillståndsytan. Föremål som placeras utanför tillståndsytan kan komma att anmälas till polisen.

Står din utrustning så att framkomligheten för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga, gående med barnvagn eller rullator och räddningstjänst hindras kan dessa komma att flyttas av Borgholms kommun.

Övriga villkor

Tillståndshavaren ansvarar för skador orsakade genom dispositionen och ombesörjer och bekostar avhjälpandet av sådana skador. Tillståndet är personligt och kan inte överlåtas eller utarrenderas till annan. Jordabalkens bestämmelser om besittningsskydd gäller inte för upplåtelse enligt ordningslagen. Rätt till ersättning eller annan plats vid uteblivet tillstånd föreligger inte.

Så ansöker du

Tillstånd att använda offentlig plats

Uteserveringar och exponering på offentlig plats, en plats där allmänheten ska ha tillträde, kräver tillstånd från polismyndigheten. Kontaktuppgifter och mer information om hur du ansöker om polistillstånd för uteservering hittar du på Offentlig plats, [e-tjänst | Polismyndigheten \(polisen.se\)](#)

Om uteserveringen ska placeras på kommunens mark lämnar Polismyndigheten ansökan vidare till kommunledningsförvaltningen, som uttalar sig om kommunens samlade villkor för upplåtelse av marken.

En komplett ansökan ska innehålla:

- Planritning i skala 1:100. Ritning kan laddas ner från kommunens hemsida via [karttjänsten](#).
- En kort beskrivning över uteserveringen/exponeringen med angivna mått.
- En beskrivning av önskemål om eventuella ingrepp i markbeläggningen.
- Produktinformation med bilder, kulör och materialval samt aktuella mått. Bifoga även bilder på annan utrustning, d.v.s. möbler, parasoller, markiser och ange här också färg- och materialval.
- Kopia på överenskommelse med fastighetsägaren eller grannar, bifogas om ytan du ansöker om överskrider din egen verksamhetslokal.
- Byter verksamheten ägare under säsongen, ska den nye ägaren söka nytt polistillstånd.

Beslut om bygglov

Om du har någon del i din uteservering som kräver bygglov behöver du ett beslut om bygglov, start- och slutbesked från miljö- och byggenheten för att få sätta upp och börja använda din uteservering. Du ansöker då antingen om ett permanent säsongslov eller ett tidsbegränsat säsongslov.

En uteservering är en tillfällig förstoring av serveringsytan, det vill säga tillfälliga åtgärder. Säsongslov används för just sådana säsongsbundna eller återkommande åtgärder på samma plats varje år, till exempel en uteservering som ska tas bort när säsongen är över.

Här kan du läsa mer om säsongslov:

[Bygglov för ändamål av säsongskaraktär - PBL kunskapsbanken - Boverket](#)

Permanent säsongslov

Om din uteservering ska vara på allmän plats bara under sommarsäsongen och är väl anpassad och så öppen att gästerna kan ta del av livet utanför uteserveringen, det vill säga är ett komplement till den allmänna platsens användning, finns det goda förutsättningar att ett permanent säsongslov kan beviljas.

Uteserveringen ska också passa in i området vad gäller storlek, färg och material.

Med ett permanent säsongslöv kan uteserveringen sättas upp igen utan ny ansökan om bygglov i ett obegränsat antal år, om det sker inom ett år från det att uteserveringen senast togs ner och utseendet, storleken och platsen är exakt samma. Det behövs inte rivningslov när uteserveringen ska tas ner.

Tidsbegränsat säsongslöv

Ett tidsbegränsat säsongslöv kan ges för en åtgärd som har säsongskaraktär, till exempel ett festivaltält under en sommarsäsong, eller en uteservering som bara behövs under en begränsad tid. Det gäller till exempel om du har behov av att tillfälligt ersätta serveringsytan inne i café- eller restauranglokalen, på grund av ombyggnation eller liknande. Att uppföra uteservering varje sommarsäsong bedöms som ett återkommande, permanent behov och uppfyller därför inte kraven för tidsbegränsat lov.

Kontaktuppgifter och mer information om hur du ansöker om bygglov hittar du under bygga nytt ändra eller riva på [Borgholm.se](https://borgholm.se).

Beslut om start- och slutbesked

Om det krävs bygglov för din uteservering behöver du också ett startbesked innan du påbörjar åtgärden. Beroende på hur du utformar din uteservering så kan det komma att krävas kontrollansvarig, kontrollplan, brandskyddsbeskrivning och liknande handlingar.

Innan uteserveringen får tas i bruk och öppnas upp för gäster behövs ett slutbesked.

Avgifter

Avgiften för polistillståndet administreras av polisen.

Avgift för kommunens upplåtelse av offentlig plats faktureras separat av Borgholms kommun. Avgifter för tillstånd och lov framgår av kommunens taxereglemente som fastställts av kommunfullmäktige. Alla våra taxor hittar du under [taxor och avgifter på Borgholm.se](https://borgholm.se/taxor-och-avgifter)

Övriga krav

Serveringstillstånd

För att sälja och servera alkohol på din uteservering behöver du ett serveringstillstånd som också omfattar uteserveringen. Ta gärna en tidig kontakt, så berättar en alkoholhandläggare vad som krävs i just ditt fall.

Kontaktuppgifter och mer information om hur du ansöker om serveringstillstånd för alkohol hittar du under [serveringstillstånd på borgholm.se](http://serveringstillstand.paborgholm.se)

Uppvärmning

Har du terrassvärmare och har mer än 60 liter gasol, motsvarar 2 gasol-flaskor benämnda P11, behöver du tillstånd för hantering av gasol. Det är viktigt att förankra och placera terrassvärmare så att de inte välter och så att markiser och parasoller går att fälla ihop och de får inte sticka ut utanför uteserverings yta. Du kan ansöka om tillstånd för brandfarlig vara på Tillstånd för brandfarlig vara - Företag & Organisation - RSGBG. El som uppvärmningskälla kan vara ett alternativ till gasol.

Marschaller utgör en olycksrisk, särskilt för personer med synnedsättning och bör därför undvikas. Stearinnet kan också orsaka skador på markbeläggningen och är ofta svårt att få bort.

Ljud

En uteservering påverkar ljudvolymen i omgivningarna, särskilt om man öppnar fönster och dörrar när musik spelas i restauranglokalen.

I det dagliga arbetet kan det vara svårt att mäta ljudnivån inne i grannarnas bostäder. För att underlätta tillsyn har Borgholms kommun tagit fram riktlinjer för musikljud utomhus. Riktlinjerna förebygger de flesta störningar om de följs, men Folkhälsomyndighetens riktvärden om buller inomhus används alltid om ett ärende behöver utredas inne i någons bostad.

Riktlinjerna är anpassade för att mäta den totala ljudnivån direkt utanför bostad eller annan känslig verksamhet, vid situationer där musik är en del av ljudet. De är beräknade utifrån att en fasad dämpar ljud med 25-30 dBA och att acceptansen för störningar minskar senare på dygnet.

Verksamheten tillsammans med tjänsteman (t.ex. miljöinspektör) kommer överens om bestämda platser att göra regelbundna mätningar för att sen rapportera till kommunen efter varje spelning.

Riktvärden för buller från musikljud från verksamheter utomhus (direkt utanför bostad):

07:00-24:00* LAeq 65dB

24:00-01:00 LAeq 60dB

01:00-07:00 LAeq 55dB

LAeq = bullervärdena för ekvivalent ljudnivå (När man talar om ekvivalent ljudnivå så menar man ett energimedelvärde under en speciell mättid. Man talar med andra ord om en slags genomsnittlig ljudnivå för en given tidsperiod.)

dB = decibel, används för att beskriva ljudnivå, elektrisk signalstyrka och digitala signaler.

*vid behov kan företaget söka tillstånd hos polismyndigheten för senare spelningar.
DJ och livemusik på uteserveringar nära bostäder är generellt olämpligt efter kl. 24.00, då endast lågmäld bakgrundsmusik bör förekomma.

Kontaktuppgifter och mer information om buller hittar du under [buller på borgholm.se](http://buller.på.borgholm.se)

Rökning, tobak

Rökning är förbjuden på uteserveringar. Det är inte heller tillåtet i anslutning till uteserveringar, eftersom besökare inte ska utsättas för rök. Rökrum eller rökrutor får inte ordnas på uteserveringar.

Städning och snöröjning

Du som har polistillstånd för att använda kommunens mark ansvarar för, inom en radie av 25 meter från uteserveringen, bortplockning av papper och annat avfall som härrör från den upplåtna platsen. Det är viktigt att minimera risken för nedskräpning och problem med fåglar och råttor i området runt uteserveringen. Se därför till att uteserveringen ingår i restaurangens eller caféets sophantering och ha god uppsikt över uteserveringen. Uteserveringen ska inte användas för förvaring av hopställda bord och stolar – den är ett serveringskomplement till din restaurang eller ditt café. När uteserveringen stänger för säsongen ska du städa ytan och återställa platsen till ursprungligt skick.

Vintertid är fastighetsägaren ansvarig för snöröjningen och halkbekämpningen på trottoaren utanför sin fastighet. Detta innebär att en café- eller restaurangägare som ansöker om tillstånd för en uteservering ska tillsammans med fastighetsägaren bestämma gränserna för vem som ansvarar för vad när det gäller snöröjning och halkbekämpning.

Tillstånd från byggnadens ägare

Om du vill sätta upp en markis eller göra andra åtgärder på byggnaden är det viktigt att du först kommit överens med byggnadens ägare.

KF: 2019-03-18 § 57

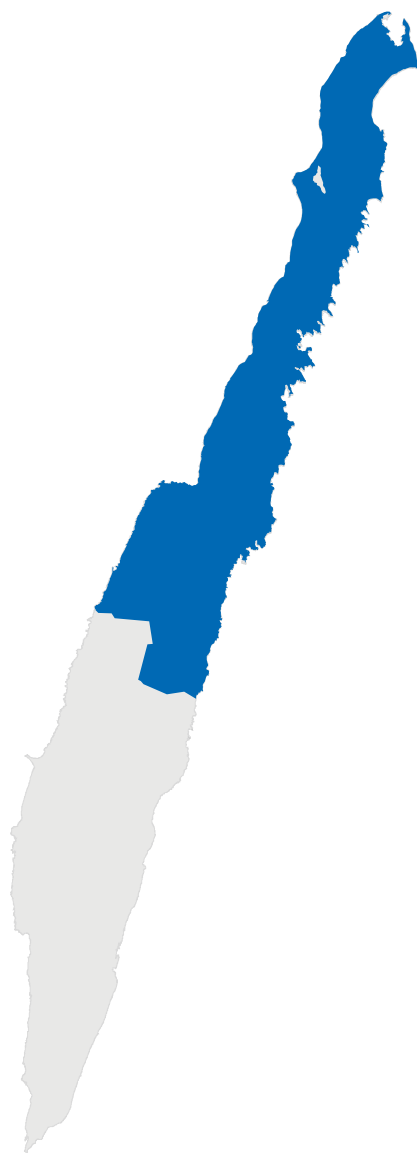


Uteserveringspolicy för Borgholms stadskärna

Utgivare: Borgholms kommun
Box 52
387 21 Borgholm



Borgholms
kommun



Uteserveringspolicy för Borgholms stadskärna

Bakgrund

Borgholms stadsmiljö med rutnätsplan från 1817 har utpekats som riksintressant för kulturmiljövården. Stadskärnan med centralstråk och torg med offentliga byggnader har tidstypisk låg och tät träbebyggelse. De värdefulla stadsmiljöerna utgör själva grunden i stadens karaktär men stadens attraktion bestäms även till stor del av innehållet på gator och torg. Stadskärnan är liten och många funktioner ska samspara på en begränsad yta. För att stadsrummet ska upplevas som sammanhållet måste beståndsdelarna förenas i ett gemensamt uttryck. Dessutom ska uteserveringar och gatulivet kunna berika varandra. De som rör sig i staden önskar överblick och serveringarnas gäster vill ta del av folklivet vilket underlättas om serveringarna framstår som en del av stadsrummet.



Inledning

Borgholm har ett fantastiskt offentligt uterum i form av våra gator och torg. Borgholms kommun äger gatumarken och ansvarar för stadsrummet. Målsättningen är att skapa ett vackert och funktionellt gaturum där uteserveringarna upplevs inordnade i miljön. Syftet med uteserveringspolicyn är att skapa rättvisa, ordning och trygghet i hanteringen av tillstånd, både för enskilda näringsidkare och kommunens handläggare.

Riktlinjerna har tagits fram av kommunen i samarbete med Borgholm Energi, polismyndigheten och Räddningstjänsten Öland. Även Borgholms Cityförening och flertalet andra berörda näringsidkare har fått komma till tals i dialog med kommunen.

Allmänt om uteserveringspolicyn

Uteserveringspolicyn ska gälla för serveringar i Borgholms stadskärna på offentlig plats såsom gågator, trafikerade gator, torget, Sjötorget samt parker inom markerat område på karta, sidan 3.

Uteservering tillåts mellan 1 mars och 31 oktober. (förutsatt att eventuell snöröjning inte förhindrar).

Under gågatuperiod finns möjlighet till utökad uteservering.

Tillfälliga serveringstillstånd med tillfälliga uteserveringar omfattas inte av policyn.

Ansökan om tillstånd

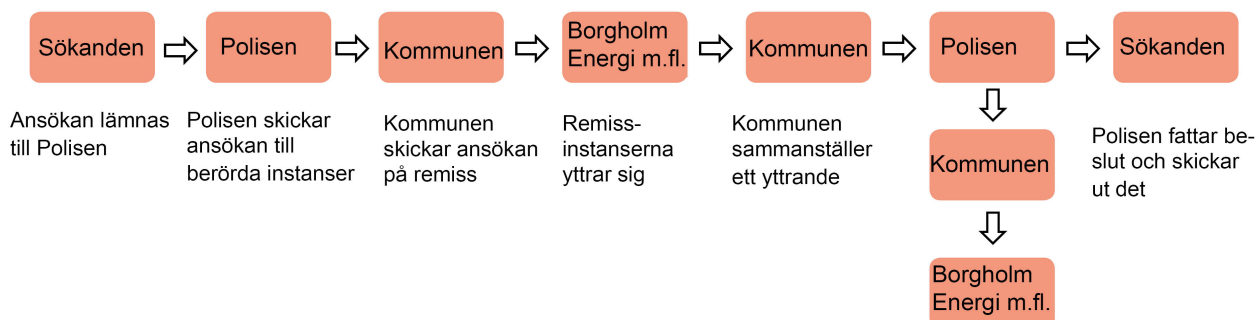
För att använda offentlig plats för uteservering krävs polistillstånd enligt ordningslagen, se flödesschema nedan. Ansökan ska lämnas in senast 28 februari för att processen ska hinna handläggas innan gågatuperioden börjar.

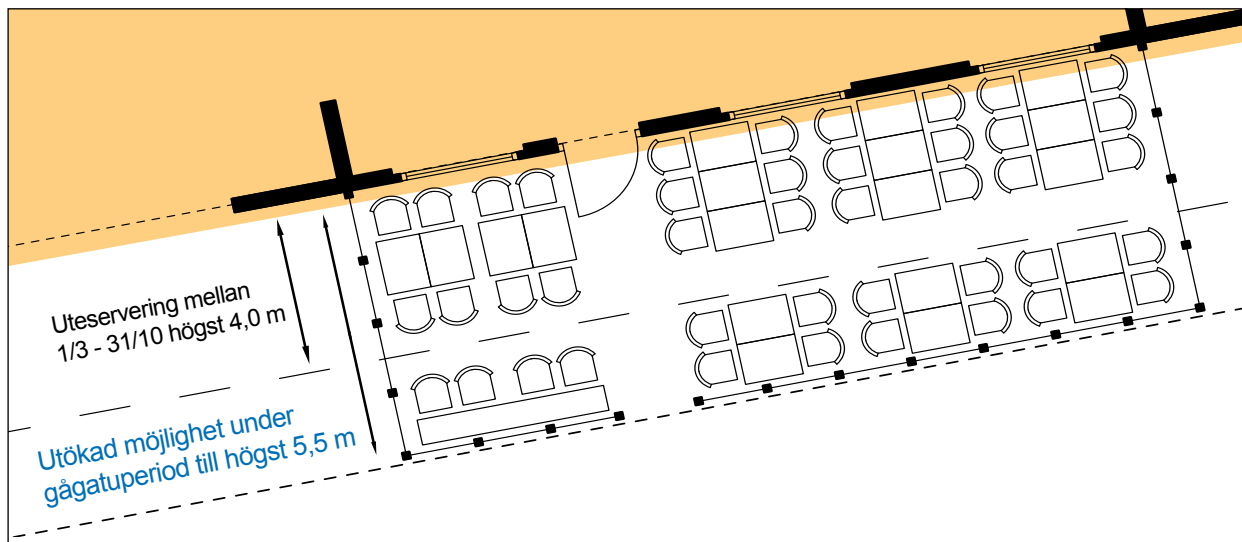
En komplett ansökan ska innehålla:

- » Planritning i skala 1:100. Ritning kan laddas ner från kommunens hemsida via karttjänsten.
- » En kort beskrivning över uteserveringen med angivna mått.
- » En beskrivning av önskemål om eventuella ingrepp i markbeläggningen.
- » Produktinformation med bilder, kulör och materialval samt aktuella mått inför nyinköp av räcken. Bifoga även bilder på all annan utrustning, d.v.s. möbler, parasoller, markiser och ange här också färg- och materialval.
- » Kopia på överenskommelse med fastighetsägaren som bifogas ansökan där ansvaret för säkerheten när det gäller snöras, is och halka ska tydligt framgå.
- » Byter verksamheten ägare under serveringssäsongen, ska den nye ägaren söka nytt polistillstånd.

Borgholm Energi besiktar serveringen före, under och efter upplåtelsen.

Ansökan om nyttjande av offentlig plats





Exempel på planritning

Kommunens upplåtelse av offentlig plats

Sökanden ska även bekosta eventuella ingrepp i markbeläggningen eller ändring av gatumöbleringen, t.ex. flyttning av soffor, urnor, cykelställ, skyltar som är orsakad av uteserveringen samt bekosta återställandet.

Sökanden måste acceptera akuta ledningsreparationer på allmän plats. Detta kan innebära att flytta uteserveringen för att kunna komma åt ledningar eller brunnar, detta sker på bekostnad av sökanden.

Avgifter

Avgiften för polistillståndet administreras av polisen.

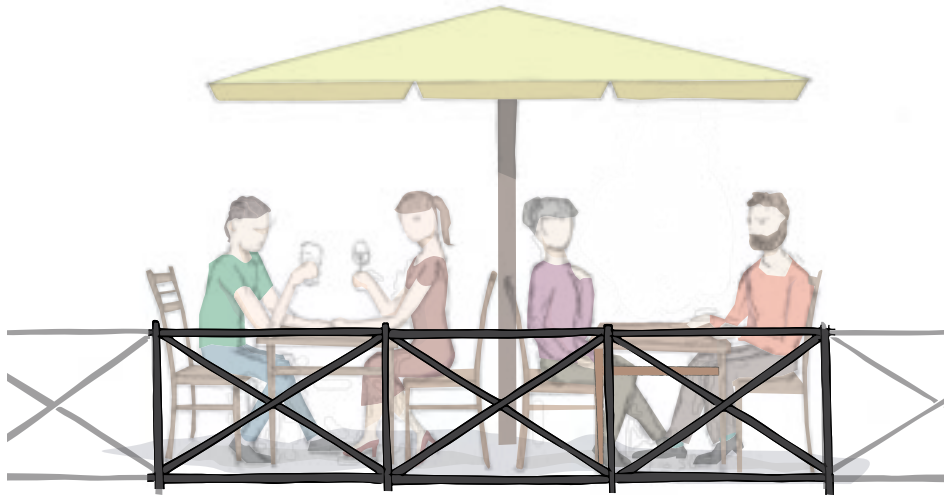
Avgift för kommunens upplåtelse av offentlig plats faktureras separat av Borgholm Energi. Avgifter för tillstånd och lov framgår av kommunens taxereglemente som fastställts av kommunfullmäktige.

Regler

Nedanstående regler sammanfattar de krav som gäller för utformningen av serveringar i Borgholms stad. Utformning av tillfälliga serveringsytor såsom öltält och liknande ingår inte i denna uteserveringspolicy.

Placering

- » Utgångspunkten är att serveringar ska ligga i direkt anslutning till serveringslokalens vägg. På gågator kan serveringen förläggas utanför gångbanan på den avstängda körbanan om situationen tillåter det. En sådan lösning kan vara aktuell t.ex. på platser där det krävs tillgänglighet för gångtrafikanter utmed trottoaren. Exempelvis utmed Storgatan mellan Tullgatan och Köpmangatan kan serveringen tillåtas mitt i gatan förutsatt att övriga förutsättningar tillåter.
- » Serveringar får vara lika långa som fasaden på serveringslokalen om det är lämpligt ur trafiksynpunkt (se exempel ovan). Uteserveringen kan utökas om berörda fastighetsägare och butiksägare godkänner det. Uteserveringen får aldrig ligga framför någon annans entré, inte heller stänga in butikers skyltfönster.
- » På gågator får serveringen under gågatuperiod vara högst 5,5 meter djup, mätt från husfasaden alternativt fastighetsgränsen (se exempel ovan). Undantag är på Östra Kyrkogatan, gågatudelen vid torget, där djupet kan vara högst 8 meter. Om det finns serveringar på båda sidor av gatan kommer det att begränsa den tillgängliga ytan för serveringarna.



- » Tillstånd ges inte till servering på motsatta sidan av gatans yta.
- » På trafikerade gator får serveringen inte placeras på körbana, parkeringsplats eller inom 10 meter från gatukorsning utan särskild prövning. Det ska finnas ett 1,5 meter brett utrymme för gångtrafiken, fritt från parasoller eller andra hinder.
- » För serveringar som inte ligger på gatumark, exempelvis Sjötorget och serveringar i parker sker placering enligt särskild prövning utifrån platsens förutsättningar. På Sjötorget kan serveringen anpassas till de friliggande bodarna om tillgänglighet uppfylls.
- » All utrustning – parasoller, markiser, avgränsningar, växtarrangemang, trottoarpratare, menyer m.m. – ska rymmas inom serveringsytan (se exempel 1). Föremål som placeras utanför serveringsytan kan komma att forslas bort av kommunen.
- » Uteserveringar får inte placeras så de hindrar uttryckningsfordons framkomlighet, vilket innebär att det ska finnas en fri bredd på gatan om minst 5 meter samt en fri längd om minst 12 meter. (PBL, LSO 2003:778)

Utformning Golv

- » Servering på gatumark ska placeras direkt på

mark, utan golv eller mattor.

- » Vid ojämnt underlag eller svag lutning får möblerna anpassas, t.ex. med trebensfot.
- » Ett trädäck får endast användas om det inom serveringsytan finns en betydande nivåskillnad i form av exempelvis en trottoarkant som måste överbryggas av säkerhetsskäl, eller kan motiveras utifrån att det förstärker den aktuella platsens karaktär.

Räcken (se exempel 1)

- » Serveringen ska avgränsas med räcken. Räcken ska vara luftiga och möjliga att se igenom, gärna i smide, stål eller med grövre kedjor eller trossar. Kontakten mellan serveringen och gatulivet är viktig och ska inte brytas med väggar och glaspartier.
- » Höjden på räcken är 0,9-1,1 meter över mark med undantag från höj- och sänkbara vindavskiljare i genomskinligt glas.
- » Kulör på smide och metalldelar ska vara mörk.
- » Räckena måste vara stabila och ha en nedre tvärså placerad 10-20 cm ovan mark. Synskadade ska kunna känna avgränsningen med käpp, för att inte gå in i serveringen.
- » Från uteserveringen ska det finnas minst en utrymningsväg per utrymningsdörr från restaurangen som leder ut på uteserveringen.

Ev. grindar/dörrar från uteserveringen ska vara lätt öppningsbara och får inte vara låsbara med nyckel eller annat föremål. Från restaurangdörren/-arna ska det finnas en fri bredd motsvarande minst dörrbredden hela vägen till och med utrymningsvägen från uteserveringen. Även själva utrymningsvägen från uteserveringen ska vara minst lika bred som utrymningsdörren från restaurangen.

- » Upphängning av t.ex. textilier eller plastmaterial på räcken får inte förekomma.

Markiser och parasoller (se exempel 1 och 3)

- » Tak över uteserveringen får endast utgöras av markiser eller parasoller och ska rymmas inom serveringsytan.
- » Markiser bör vara väggmonterade och ska inte ha stödben eller sidostycken, eftersom uteserveringen då kan upplevas som en tillbyggnad och inte en del av gaturummet som uteserveringen ska vara. Andra markislösningar kräver bygglov.
- » Om de väggmonterade markiserna inte räcker till kan markiser kombineras med parasoller i den yttre delen av serveringen.
- » Markisers eller parasollers lägsta höjd över uteserveringsytan i utfällt läge ska vara minst 2,5 meter.
- » Markisers höjd, längd och kulör ska anpassas till husets arkitektur.
- » Markiser som väsentligt förändrar fasadens gestaltning omfattas inte av uteserveringsprogrammet utan då krävs det bygglov. Kontakta därför kommunen i god tid för att ta reda på om din markis kräver bygglov eller inte.
- » Parasoller utgörs av ett ben utan stöd. De ska ha samma modell och storlek för att ge ett ordnat intryck.
- » Färgen på parasoller ska i första hand vara ljus, t.ex. naturvit eller beige. Mörka färger ska harmoniera med husets färger. Färgen får inte dominera gatubilden.
- » Sammanhängande markiser där gångavståndet till utrymningsväg från uteserveringen överstiger 15 meter ska vara skyddade

flamskyddsmedel alternativt utförda av brandhämmade material. Produktblad eller motsvarande ska i dessa fall bifogas ansökan.

Belysning

- » Belysning ska ge ett svagt, ej kulört sken.

Möbler (se exempel 2)

- » Stolar och bord bör väljas med omsorg och vara av lätt karaktär för att passa in i stadsmiljön. Tunga och/eller klumpiga möbler passar inte in i stadsmiljön.
- » Möbler ska vara välkomnande, bekväma, stadiga och klara av att stå utomhus.
- » Lämpliga material är smide, metall, trä, och rotting, helst mörka eller naturfärgade.
- » Formgjutna vita plastmöbler godkänns inte. Dessa kan verka bländande för synskadade.
- » Kombinera gärna möbler med och utan armstöd så att alla kan använda uteserveringen.
- » Avståndet mellan bordsbenen måste vara så stort att en rullstolsburen person kan komma intill bordet. Avståndet mellan bordsbenen måste då vara minst 0,8 m alternativt att





bordsskivan sticker ut 0,6 m på kortsidan. Bordshöjden bör vara 0,75 - 0,85 m. Under bordet får det inte finnas någon tvärså eller liknande som hindrar att den rullstolsburne personen kan komma intill bordet.

- » Från restaurangdörrar ska det finnas en fri bredd motsvarande minst dörrbredden hela vägen fram till uteserveringens entré.
- » Serveringen ska vara tillgänglig för alla. En luftig möblering möjliggör för rullstolsbundna att ta sig fram.

Reklam

Reklam på uteserveringens räcken, markiser, parasoller, möbler etc. godtas ej. Namn på restaurangen får finnas på markisens eller parasollets nedhäng. Nedhänget får vara högst 20 centimeter.

Uteservering mellan 1/3 och 31/10

Under denna period får uteserveringen vara max 4 meter ut från husfasaden, förutsatt att minst 1,5 meter fri gångbana bibehålls. Parkeringsplatser i direkt anslutning till serveringen får nyttjas till

gångbana för att säkerställa att fri passage kan bibehålls, förutsatt att tydlig, om möjligt fasta, avgränsningar mellan gångtrafikanter och biltrafik finns.

Undantaget vid gågatuperiod då möjlighet till utökad serveringsyta råder, till max 5,5 meter.

Städning/skötsel

Sökanden ska sköta städningen av omgivande mark upp till tre meter från serveringen.

Varje dag direkt efter stängning ska serveringen städas och parasoller och markiser fällas ihop/in.

All utrustning – parasoller, markiser, avgränsningar, växtarrangemang, trottoarpratere, menyer m.m. – ska hållas i gott skick. Trasig utrustning ska åtgärdas omedelbart.

Snöröjning ska ske varje dag och det ska finnas tillräckligt utrymme för snöupplag.

Uteserveringen får inte förhindra snöröjning på vägar, parkeringsplatser eller gångbana.

Tillämpning

Om ovanstående regler om placering, utformning, tid och upplåtelse m.m. inte följs kommer tillståndet att omprövas.

Oanmälda besiktningar kommer att göras under säsongen.

Andra riktlinjer

Allmänna lokala ordningsföreskrifter

För överträdelse av lokal ordningsföreskrift kan utdömas penningböter enligt 3 kap 22 § andra stycket i ordningslagen. Notera att det finns Lokala ordningsföreskrifter för torghandel på Borgholms torg och Sjötorget, reviderade 2018.

Brandfarlig vara

Gasolvärmare måste placeras brandsäkert. Avstånd mellan brännaren och brännbart material ska vara minst 0,5 meter i höjdlid och minst 0,2 meter i sidled. Tillstånd för brandfarlig vara ansöks hos Räddningstjänsten.

Bygglov

Avsteg från uteserveringspolicyn kräver bygglov eller särskilt tillstånd. Kraven och behoven på offentliga platser förändras ständigt. På allmän plats kan därför endast tidsbegränsade lov tillåtas. Ett beviljat tidsbegränsat bygglov innebär inte automatiskt att samma bedömning görs när nya förutsättningar uppkommer i framtiden. Ansökan görs till kommunen.

Frågor om krav på bygglov och krav på anmälan regleras av Plan- och Bygglagen.

Bygglov krävs t.ex. för:

- » Räckan som är högre än 1,1 m med undantag från höj- och sänkbara vindavskiljare i genomskinligt glas
- » Helt täta räckan oavsett höjd
- » Markiser som väsentligt förändrar husfasadens gestaltning
- » Markiser med stödben
- » Skyltar. Observera att skyltar även inbegriper flaggor, vepor och affischer m.m.
- » Bildvisningsskärmar
- » Fasadbelysning

Ljud

En uteservering påverkar ljudvolymen i omgivningarna, särskilt om musik spelas på uteserveringen eller om fönster och dörrar hålls öppna när musik spelas i lokalen.

En uteservering påverkar ljudvolymen i omgivningarna, särskilt om musik spelas på uteserveringen eller om fönster och dörrar hålls öppna när musik spelas i lokalen. Det är alltid verksamhetsutövaren som är ansvarig för de störningar som kan uppstå. Konsert, dans- eller musikevenemang är offentlig tillställning som kräver tillstånd från polisen. För gällande värden och mer information se antagen "Bullerpolicy". Störningar från uteserveringar kan också vara en ordningsfråga för polisen.

Kök

Kök, förrådsutrymmen och toaletter ska vara dimensionerade för den totala verksamheten inklusive uteservering.

Serveringstillstånd

Ansökan om tillstånd för alkoholservering görs till kommunen. Tillståndet omfattar serveringsyta, serveringstid och vilka alkoholdrycker som får serveras.

Toaletter

I samband med utökat antal sittplatser rekommenderas 1 toalett per 50 gäster.

Tobak

Enligt lagstiftning är uteserveringar ej längre undantagna rökförbud. Därmed råder det rökförbud inom och i direkt anslutning till uteserveringen.

Varuexponering/Trottoarpratere

Varuexponering och trottoarpratere på offentlig plats kräver polistillstånd och får bara placeras utmed verksamhetslokalens husfasad. Placeringen ska ske inom ett område av högst 5,0 m i bredd och högst 0,7 m ut från husvägg. Avgift för kommunal upplåtelse av offentlig plats följer beslutad taxa och faktureras separat av Borgholm Energi.

Skyltar

Tänk på att skyltning kan kräva tillstånd. Kontakta kommunen i god tid för att reda på om din skylt kräver bygglov eller inte.

Kontaktuppgifter

Utformning, bygglov, serveringstillstånd, hälsoskydd,
buller, livsmedelshantering

Servicecenter Borgholms kommun, (Östra Kyrkogatan 10),
Box 52, 387 21 Borgholm.

Tel. 0485 – 88 000

kommun@borgholm.se

www.borgholm.se

Kommunens markupplåtelse

Borgholm Energi AB, (Badhusgatan 4)

Box 55, 387 31 Borgholm.

Tel. 0485 – 883 00

borgholm.energi@borgholm.se

www.borgholmenergi.se

Utrymning och brandsäkerhet, tillstånd för brandfarlig vara m.m.

Räddningstjänsten Öland (Storgatan 89)

Box 111, 386 22 Färjestaden.

Tel. 0485 – 470 00

raddning@oland.se

www.raddningstjanstenoland.se

Tillstånd enligt ordningslagen

Polismyndigheten, (Galggatan 4)

Box 91, 392 38 Kalmar.

Tel. 077-114 14 00

<https://polisen.se/Service/Blanketter/Tillstand/Vanliga-blanketter/Ansokan-tillstand-ordningslagen/>

www.polisen.se



**Borgholms
kommun**

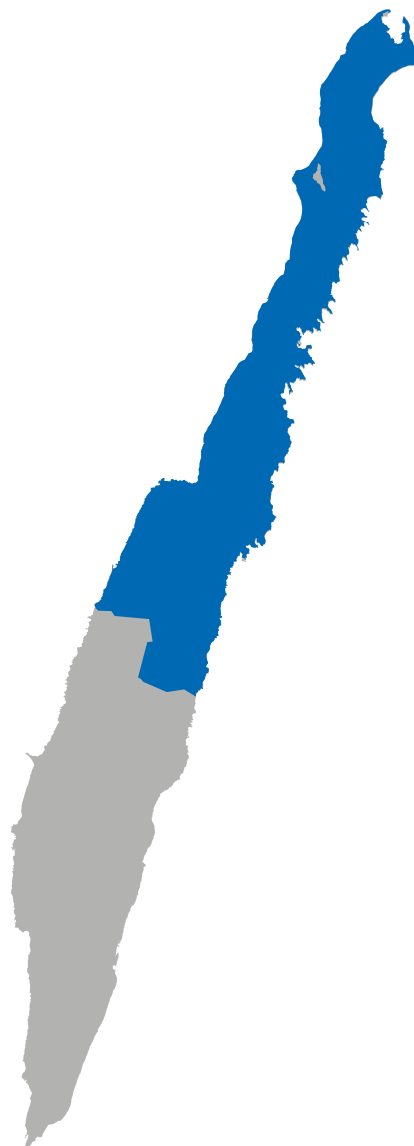


BILD FRÅN SOCIETETSPARKEN I BORGHOLM



Utökning av fordonsparken för gata och park-Eldrivet arbetsfordon

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

att godkänna en utökning av gata och parks fordonspark i form av ett elfordon för sophantering.

Ärendebeskrivning

Gata och park önskar utöka sin fordonspark med ett eldrivet fordon för sophantering. Finansiering sker inom befintlig budget. Fordonet kommer leasas till en kostnad om ca. 11 000 kr/ månad.

Beslutsunderlag

- Utökning av fordonsparken gata och park, daterad 2025-02-25

Konsekvensanalys

Att utöka fordonsparken med ett anpassat el-fordon möjliggör både miljövänlig och smidig hantering av soptömning i kommunens parker och närområden. Detta är helt i linje med kommunens mål att bli fossilfria år 2030, samt gynnar kommunmedborgarna då hanteringen av sopor kommer ske tyst och inte störa omgivningen i samma utsträckning som ett fossildrivet fordon gör.

Dagens sammanträde

Ordförande frågar arbetsutskottet om de vill besluta enligt förvaltningens förslag till beslut och finner att så är fallet.

Yrkande

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut.

Beslutet skickas till

- Teknisk chef

--	--	--	--	--



Handläggare
Lars-Gunnar Fagerberg
Teknisk Chef

Utökning av fordonspark Gata och Park

Förslag till beslut

Att: godkänna en utökning av gata och parks fordonspark i form av ett elfordon för sophantering

Sammanfattning av ärendet

Gata och park önskar utöka sin fordonspark med ett eldrivet fordon för sophantering. Finansiering sker inom befintlig budget. Fordonet kommer leasas till en kostnad om ca. 11 000 kr/ månad.

Konsekvensbeskrivning

Att utöka fordonsparken med ett anpassat el-fordon möjliggör både miljövänlig och smidig hantering av soptömning i kommunens parker och närområden. Detta är helt i linje med kommunens mål att bli fossilfria år 2030, samt gynnar kommunmedborgarna då hanteringen av sopor kommer ske tyst och inte störa omgivningen i samma utsträckning som ett fossildrivet fordon gör.

Borgholms kommun

Lars-Gunnar Fagerberg
Teknisk Chef

Beslut ska skickas till
KS



Beredning av motion Erik Arvidsson (SD): Implementera nya rutiner för att granska bidragsbrott och säkerställa korrekt fördelning av bidrag i Borgholms kommun.

Beslut

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad då det finns rutiner och granskning görs innan ekonomiskt bistånd utbetalas.

Ärendebeskrivning

Socialchefen fick uppdrag 2024-10-30, § 108 att bereda motionen från Erik Arvidsson (SD) Implementera nya rutiner för att granska bidragsbrott och säkerställa korrekt fördelning av bidrag i Borgholms kommun.

Beslutsunderlag

Hantering av ansökningar om ekonomiskt bistånd inom socialtjänsten.

Dagens sammanträde

Anna Hasselbom Trofast, socialchef redogör för ärendet.

Ordförande tackar för redogörelsen.

Yrkanden

Tomas Zander (C), Marie Konnberg (S) och Lise-Lott Jonhede (SD) yrkar bifall till att anse motionen besvarad då det finns rutiner och granskning görs innan ekonomiskt bistånd utbetalas.

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

--	--	--	--	--



Hantering av ansökningar om ekonomiskt bistånd inom socialtjänsten i Borgholms Kommun

Med anledning av beslut KF 2024-09-16 gällande motion från Erik Andersson (SD):
Implementera nya rutiner för att granska bidragsbrott och säkerställa korrekt fördelning av bidrag i Borgholms kommun lämnas nedanstående redogörelse för hur granskning av ansökningar genomförs i dag.

Nytt ärende

När en okänd person ansöker om ett ekonomiskt bidrag genomförs nedanstående kontroller innan en utredning öppnas.

- Kontroll mot folkbokföringsregistret om personen/personerna är skrivna i kommunen.
- ID-kontroll med den enskilde som ska uppvisa en giltig ID-handling.

När ovanstående är kontrollerat öppnas en utredning och för att styrka sina uppgifter krävs att den sökande ska uppvisa följande:

- Kontoutdrag över de fyra senaste månaderna för alla dina bankkonton inklusive uppgifter om fonder, pensionssparande, aktier och obligationer. Kontoutdrag ska ges från alla myndiga personer i hushållet, och såväl kontonummer som namn på kontoägare ska vara synligt
- Ekonomisk översikt – det vill säga en förteckning över alla uppdrag hos banken/bankerna
- Hyreskontrakt/andrahandskontrakt/inneboendekontrakt.
- Hyresavi – visar på aktuell hyra vid eventuell höjning etc.
- Kvitton på betald hyra tre månader tillbaka – kan styrkas av till exempel bankkontoutdraget
- Övriga kostnader som till exempel fackavgift, läkarvård/medicin högkostnadskort, avi på elräkning (alla sidorna) ska specificeras och styrkas med kvitton
- Intyg om individen har eller har haft företag nyligen. Momsdeklarationer, skattedeklaration etc.
- Eventuell etableringsplan
- Eventuellt beslut för uppehållstillstånd
- Vid SFI: Närvarorapport för den senaste månaden

Vid arbetslöshet

- Handlingsplan från Arbetsförmedlingen
- Kopia på närvaroförsäkran från Arbetsförmedlingen
- Lista på sökta arbeten

Vid sjukskrivning

- Aktuellt sjukintyg
- Eventuella beslut från Försäkringskassan

Återkommande ärende

När en person har ett pågående ärende ska följande uppgifter styrka sina uppgifter och kunna uppvisa vid varje månadsansökan:

- Kontoutdrag över den senaste månaden för alla dina bankkonton inklusive uppgifter om fonder, pensionssparande, aktier och obligationer. Kontoutdrag ska ges från alla myndiga personer i hushållet, och såväl kontonummer som namn på kontoägare ska vara synligt.
- Hyresavi
- Kvitton på betald hyra föregående månad – kan styrkas av till exempel bankkontoutdraget
- Övriga kostnader som till exempel fackavgift, läkarvård/medicin högkostnadskort, avi på elräkning (alla sidorna) ska specificeras och styrkas med kvitton
- Vid SFI: Närvarorapport för den senaste månaden
- Vid arbetslöshet – lista på sökta arbeten
- Vid sjukskrivning – förnyat läkarintyg

Under utredningen görs kontroller mot Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, A-kassorna, CSN, Skatteverket och Migrationsverket via en digital tjänst som kallas SSBTEK. Denna tjänst kopplas vi automatiskt upp mot när en beräkning om rätt till ekonomiskt bistånd öppnas i vårt IT-stöd LifeCare. Kontroll görs då om en person är aktuell hos de olika myndigheterna och om något bidrag eller ersättning betalas ut genom dem. Vi kan även här kontrollera så att individen sköter sina aktivitetsrapporteringar till Arbetsförmedlingen. Här får vi också en kontroll mot Transportstyrelsen om eventuella fordonsinnehav.

Kontroller genom SSBTEK görs fortlöpande och per automatik vid varje enskild ansökan om ett ekonomiskt bistånd.

Utöver ovanstående kan vi begära de underlag som vi anser vara nödvändiga för att kunna bedöma rätten till ett ekonomiskt bistånd. Vi måste dock beakta nödvändigheten av vilka dokument som vi kräver in. Det måste ha en relevans för ansökan och får inte vara integritetskränkande.

Kontroll görs också mot folkbokföringsregistret för att kontrollera vilka som är skrivna på adressen.

Inom enheten har vi ett årshjul där det påminns om kontroller av t.ex. deklarationer, skatteåterbäringar eller om gymnasieelever har slutat att studera och ska försörja sig själva m.m.

Sanningsförbindelse

På varje ansökan skriver den enskilde under att alla uppgifter den har lämnat är fullständiga och sanningsenliga. Utöver denna försäkran får samtliga som ansöker om ekonomiskt bistånd skriva under en särskild sanningsförbindelse där det mer specifikt beskrivs om deras skyldighet att lämna korrekta uppgifter. Där beskrivs vidare att om man ger felaktig information eller om man utelämnar uppgifter som kan påverka beslutet, så kan man bli återbetalningsskyldig och i vissa fall bli polisanmäld som misstänkt för bidragsbrott.

All information översätts till det språk som den enskilda förstår för att någon inte ska kunna i efterhand påstå att man inte har förstått.

Vad vi inte kan kontrollera

Vi kan inte kontrollera om en person har konto eller tillgångar på andra banker än de som han/hon uppger.

Vi kan heller inte kontrollera om personen inte uppger om den äger andra tillgångar som smycken eller värdesaker i sitt hem. Vi har ingen laglig rätt att göra hembesök utan den sökandes verkliga medgivande. Med verkligt medgivande menas att vi inte kan ställa som krav att om individen inte går med på vår begäran så kan vi inte utreda ansökan och därigenom pressa fram ett medgivande. Om vi får ett verkligt medgivande till att göra ett hembesök så får vi heller inte undersöka vad som finns i rum som vi inte ges tillgång till eller öppna skåp och lådor.

Vi kan heller inte kontrollera om individen har ett oregistrerat arbete där lönen inte betalas ut till något av de bankkonton som personen har uppgett.

Kontroller i efterhand

Vi har i dag inga möjligheter att i efterhand kontrollera samtliga uppgifter som en individ har lämnat. Motivering att det skulle vara väldigt resurskrävande. Vid ett löpande ärende sker en viss kontroll av att det bistånd som har beviljats, t.ex. bistånd till en hyra, verkligen betalas till hyresvärden. Vi kan inte tvinga någon att gå med på att ett beviljat bistånd ska betalas till exempel hyresvärden för att undvika en hyresskuld. Endast i undantagsfall har vi denna möjlighet. Till exempel att den enskilde har prioriterat andra saker än det avsedda med ändamålet och därigenom satt sig i en utsatt position.

Felaktigt utbetalt bistånd (FUT)

Inom vissa (ofta större) kommuner har man en särskild avdelning som har till uppgift att göra kontroller i efterhand samt att vid förekommande fall återkräva biståndet samt ev. göra en polisanmälan.

Vissa kommuner arbetar med en enklare hantering av ansökningarna då man menar att man litar på sina klienter och utför inte så detaljerade kontroller. I stället arbetar de med stickprovskontroller i efterhand. Om det uppdagas att en person har lämnat felaktiga uppgifter så görs en FUT-utredning vilket kan leda till att biståndet återkrävs och individen polisanmäls.

Vi anser att det är bättre att göra noggranna kontroller innan biståndsbeslutet än att göra det i efterhand.

Behovsprövning om rätten till ekonomiskt bistånd

Som grund för biståndsbedömning används bland annat Socialstyrelsens handbok för ekonomiskt bistånd, Socialtjänstlagen och dess tillämpning genom förarbeten och rättsfall. Men även kommunens riktlinjer för biståndsbedömning ger hänvisning om hur en ansökan ska bedömas.

Utbyte av information med andra myndigheter

Socialtjänsten arbetar under sträng sekretess vilket medför att vi inte kan kontakta andra myndigheter för informationsutbyte. Vi har rätt att göra ovanstående kontroller i och med att en ansökan lämnas men inget utöver det utan den enskildes verkliga medgivande.

Rutiner för biståndsbedömning

De rutiner som används för att handlägga ansökningar och bedöma rätten till ekonomiskt bistånd och är under ständig översyn och en särskild översyn kommer att genomföras under våren 2025.

Per Martin Boklund
Enhetschef, Arbetsmarknad och
Vuxenenheten

Click or tap here to enter text.
Click or tap here to enter text.

Motion till kommunfullmäktige

Implementera nya rutiner för att granska bidragsbrott och säkerställa korrekt fördelning av bidrag i Borgholms kommun.

Borgholms kommun står inför en utmanande ekonomisk situation. Inte minst Socialnämnden som ser ut att göra ett betydande underskott. För att säkerställa en hållbar ekonomi och undvika negativa konsekvenser för välfärden måste vi agera på flera områden. Ett av dessa områden är att identifiera och stoppa eventuella bidragsbrott samt säkerställa att bidragen fördelas på korrekt grund.

Socialtjänstlagen (2001:453), som reglerar fördelning av ekonomiskt bistånd i Sverige, ger kommunen ansvaret att granska och bevilja bidrag till personer som har rätt till ekonomiskt stöd. Enligt lagen har kommunen skyldighet att göra en behovsprövning och fastställa att de ekonomiska förutsättningarna för biståndet är uppfyllda. Denna prövning innebär att det är kommunens ansvar att säkerställa att bidragstagarna är berättigade till biståndet och att det inte förekommer bidragsfusk eller otillbörligt utnyttjande av systemet.

Vidare framgår det i Socialtjänstlagen (2001:453) att kommunen har ett ansvar att övervaka och kontrollera de insatser som utförs och bidrag som beviljas inom socialtjänsten. Enligt lagen ska kommunen fortlöpande följa upp och utvärdera insatserna och vidta åtgärder för att förebygga missbruk och otillbörlig användning av bidrag.

I maj 2023 släppte BRÅ en rapport som visar att närmare 60 procent av Sveriges kommuner inte polisanmälde ett enda misstänkt bidragsbrott förra året, enligt siffror från BRÅ. De få polisanmälningarna kan spegla en oförmåga att upptäcka brotten. Bidragsbrott i kommuner handlar ofta om att personer lämnar felaktiga uppgifter när de ansöker om ekonomiskt bistånd. Till exempel genom att separera på låtsas för att få mer pengar, eller inte berätta om bankkonton eller pantsatta smycken, men även personer med flera falska identiteter.

Sverigedemokraterna föreslår därför att kommunfullmäktige beslutar

- Att kommunen skyndsamt inleder en översyn av de befintliga rutinerna för granskning av bidragsbrott och bedömning av rätt till bidrag inom samtliga områden inom socialförvaltningen.
- Att kommunen tillsätter resurser och kompetens för att stärka granskningsprocessen och säkerställa att bidrag beviljas endast till de som är berättigade och att eventuellt bidragsfusk upptäcks och åtgärdas snabbt och effektivt.
- Att kommunen samarbetar med polisen och andra relevanta myndigheter för att utbyta information och samordna insatserna mot bidragsbrott.
- Att kommunen regelbundet utvärderar och följer upp de implementerade rutinerna för att säkerställa deras effektivitet och göra nödvändiga förbättringar.

Genom att implementera dessa nya rutiner för granskning av bidragsbrott och säkerställa korrekt fördelning av bidrag i Borgholms kommun så kan kommunen och Socialnämnden spara betydande belopp i dessa ekonomiskt utmanande tider.

Sverigedemokraterna i Borgholm

Erik Arvidsson





Motion (Marwin Johansson KD) Återvändarträff för de som har haft sin skolgång i kommunen

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad med hänvisning till att en återvändarträff redan införts.

Ärendebeskrivning

Marwin Johansson (KD) föreslår i sin motion:

Inbjudan till återvändarträff

På kommunfullmäktige 2024-05-20 hade vi en allmänpolitisk debatt med ämnet – Hur åstadkommer kommunen en ökad inflyttning?

Vi Kristdemokrater framförde då bl.a. ett förslag om att kommunen borde bjuda in till en återvändarträff. Vi tror att det är lättare att vända sig till dem som redan har en anknytning till Öland. Därför föreslår vi att kommunen bjuder in till en återvändarträff där man marknadsför kommunen och berättar om vad som är på gång och vilka möjligheter det finns att flytta hit och bosätta sig. Informationen kunde bland annat handla om följande:

- vilka yrkesgrupper kommunen efterfrågar*
- möjlighet till bostad*
- förskola och skola*

Vi föreslår att man har en återvändarträff en gång per år (förslagsvis sommartid) och i första hand vänder sig till de som har haft sin skolgång i kommunen. Inbjudan kan ske via annons i Ölandsbladet samt sociala medier. För att locka deltagare kunde man även lotta ut en middag för två på någon av kommunens restauranger samt två konsertbiljetter. För att delta i utlottningen måste man uppge sin e-postadress för att kommunen på så sätt lätt kan nå de som är intresserade av att flytta hit. (om nu inte gdpr hindrar).

Därför yrkar vi:

- att kommunen testat detta förslag och bjuder in till en återvändarträff nästa år.*

--	--	--	--	--

- att man sedan utvärderar träffen och ser om det är något som man kan ha återkommande.

Beslutsunderlag

- Beslut Kommunfullmäktige 2024-10-14 § 138
- Motion (Marwin Johansson KD) Återvändarträff de som har haft sin skolgång i kommunen, inkommen 2024-10-11

Bedömning

Att få fler att bosätta sig i kommunen är ett av våra mål som antagits av kommunfullmäktige i den nya tillväxtstrategin och vi måste därför intensifiera arbetet för att möjliggöra en ökad inflyttning.

Kommunledningen anordnade en återvändarträff i december 2024, detta föll väl ut med ett tjugotal besökare. Träffen hölls denna gång i Stadshuset, men förvaltningen ser inga hinder för att den skulle kunna anordnas på andra platser i kommunen. Avsikten är att träffen inarbetas som en årligt återkommande tillställning för såväl återvändare som andra intresserade.

Den 6 juni anordnas sedan flera år tillbaka en inflyttarträff på Borgholms slott för de som året/åren innan har flyttat till kommunen, och på träffen 2024 ändrades inriktningen så att även de som är intresserade av att flytta till kommunen är välkomna.

Det planeras även att under större evenemang marknadsföra kommunen som en attraktiv plats att bo, leva och verka i. Under 2024 anordnas även öppna hus i våra skolor i syfte att marknadsföra dessa. Motionens intentioner beaktas i alla delar som kommunen arbetar med, så som tex kommunikation, rekrytering, detaljplaner och näringslivsarbete.

Vad gäller eventuella lotterier eller dylikt för att få fler att delta övervägs detta vid olika event och liknande.

Dagens sammanträde

Ordförande frågar arbetsutskottet om de vill besluta enligt förvaltningens förslag till beslut och finner att så är fallet.

Yrkande

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut.

Beslutet skickas till

- Förslagsställaren

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--



Till kommunstyrelsens arbetsutskott

Tjänsteskrivelse - Motion (Marwin Johansson KD) Återvändarträff de som har haft sin skolgång i kommunen Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad med hänvisning till att en återvändarträff redan införts.

Ärendebeskrivning

Marwin Johansson (KD) föreslår i sin motion:

Inbjudan till återvändarträff

På kommunfullmäktige 2024-05-20 hade vi en allmänpolitisk debatt med ämnet – Hur åstadkommer kommunen en ökad inflyttning?

Vi Kristdemokrater framförde då bl.a. ett förslag om att kommunen borde bjuda in till en återvändarträff. Vi tror att det är lättare att vända sig till dem som redan har en anknytning till Öland. Därför föreslår vi att kommunen bjuder in till en återvändarträff där man marknadsför kommunen och berättar om vad som är på gång och vilka möjligheter det finns att flytta hit och bosätta sig. Informationen kunde bland annat handla om följande:

- vilka yrkesgrupper kommunen efterfrågar
- möjlighet till bostad
- förskola och skola

Vi föreslår att man har en återvändarträff en gång per år (förslagsvis sommartid) och i första hand vänder sig till de som har haft sin skolgång i kommunen. Inbjudan kan ske via annons i Ölandsbladet samt sociala medier. För att locka deltagare kunde man även lotta ut en middag för två på någon av kommunens restauranger samt två konsertbiljetter. För att delta i utlottningen måste man uppge sin e-postadress för att kommunen på så sätt lätt kan nå de som är intresserade av att flytta hit. (om nu inte gdpr hindrar).

Därför yrkar vi:

- att kommunen testar detta förslag och bjuder in till en återvändarträff nästa år.
- att man sedan utvärderar träffen och ser om det är något som man kan ha återkommande.

Beslutsunderlag

Beslut Kommunfullmäktige 2024-10-14 § 138

Motion (Marwin Johansson KD) Återvändarträff de som har haft sin skolgång i kommunen, inkommen 2024-10-11

Bedömning

Att få fler att bosätta sig i kommunen är ett av våra mål som antagits av kommunfullmäktige i den nya tillväxtstrategin och vi måste därför intensifiera arbetet för att möjliggöra en ökad inflyttning.

Kommunledningen anordnade en återvändarträff i december 2024, detta föll väl ut med ett tjugotal besökare. Träffen hölls denna gång i Stadshuset, men förvaltningen ser inga hinder för att den skulle kunna anordnas på andra platser i kommunen. Avsikten är att träffen inarbetas som en årligt återkommande tillställning för såväl återvändare som andra intresserade.

Den 6 juni anordnas sedan flera år tillbaka en inflyttarträff på Borgholms slott för de som året/åren innan har flyttat till kommunen, och på träffen 2024 ändrades inriktningen så att även de som är intresserade av att flytta till kommunen är välkomna.

Det planeras även att under större evenemang marknadsföra kommunen som en attraktiv plats att bo, leva och verka i. Under 2024 anordnas även öppna hus i våra skolor i syfte att marknadsföra dessa. Motionens intentioner beaktas i alla delar som kommunen arbetar med, så som tex kommunikation, rekrytering, detaljplaner och näringslivsarbete.

Vad gäller eventuella lotterier eller dylikt för att få fler att delta övervägs detta vid olika event och liknande.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Förslagsställaren

Jens Odevall
Kommunchef

Magda Widell
Förvaltningssekreterare



Motion (Marwin Johansson KD) Återvändarträff för de som har haft sin skolgång i kommunen

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att skicka motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Ärendebeskrivning

Marwin Johansson (KD) inkom 2024-10-11 med motionen "återvändarträff för de som har haft sin skolgång i kommunen". Han föreslår följande:

Vi föreslår att man har en återvändarträff en gång per år (förslagsvis sommartid) och i första hand vänder sig till de som har haft sin skolgång i kommunen. Inbjudan kan ske via annons i Ölandsbladet samt sociala medier. För att locka deltagare kunde man även lotta ut en middag för två på någon av kommunens restauranger samt två konsertbiljetter. För att delta i utlottningen måste man uppge sin e-postadress för att kommunen på så sätt lätt kan nå de som är intresserade av att flytta hit. (om nu inte gdpr hindrar).

att₁ kommunen testar detta förslag och bjuder in till en återvändarträff nästa år.

att₁ man sedan utvärderar träffen och ser om det är något som man kan ha återkommande.

Beslutsunderlag

- Motion (Marwin Johansson KD) Återvändarträff för de som har haft sin skolgång i kommunen, inkommen 2024-10-11

Dagens sammanträde

Ordförande frågar fullmäktige om de vill skicka motionen till kommunstyrelsen för beredning och finner att så är fallet.

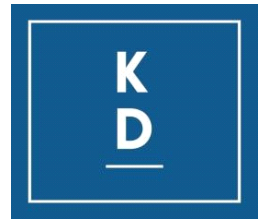
Yrkande

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut.

Beslutet skickas till

- Kommunstyrelsen

--	--	--	--	--



Till Kommunfullmäktige i Borgholms kommun

Motion: Inbjudan till återvändarträff

På kommunfullmäktige 2024-05-20 hade vi en allmänpolitisk debatt med ämnet – Hur åstadkommer kommunen en ökad inflyttning?

Vi Kristdemokrater framförde då bl.a. ett förslag om att kommunen borde bjuda in till en återvändarträff. Vi tror att det är lättare att vända sig till dem som redan har en anknytning till Öland. Därför föreslår vi att kommunen bjuder in till en återvändarträff där man marknadsför kommunen och berättar om vad som är på gång och vilka möjligheter det finns att flytta hit och bosätta sig. Informationen kunde bland annat handla om följande:

- vilka yrkesgrupper kommunen efterfrågar
- möjlighet till bostad
- förskola och skola

Vi föreslår att man har en återvändarträff en gång per år (förslagsvis sommartid) och i första hand vänder sig till de som har haft sin skolgång i kommunen. Inbjudan kan ske via annons i Ölandsbladet samt sociala medier. För att locka deltagare kunde man även lotta ut en middag för två på någon av kommunens restauranger samt två konsertbiljetter. För att delta i utlottningen måste man uppge sin e-postadress för att kommunen på så sätt lätt kan nå de som är intresserade av att flytta hit. (om nu inte gdpr hindrar).

Därför yrkar vi:

- att kommunen testar detta förslag och bjuder in till en återvändarträff nästa år.
- att man sedan utvärderar träffen och ser om det är något som man kan ha återkommande.

Sjölunden 2024-10-12

Marwin Johansson

Gruppledare för Kristdemokraterna Borgholm



Motion (Marwin Johansson KD) Markera upp p-platser på torget

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad i och med att beställning av uppmärkning av p-plats är beställd och planerat att genomföras innan gågatuperioden 2025 startar.

Ärendebeskrivning

Marwin Johansson (KD) föreslår i sin motion:

Det är ofta fullt på parkeringen vid torget i Borgholm. Ibland när man kommer och söker parkering så ser man att det kan finnas stora luckor mellan bilarna vilket gör att parkeringen inte utnyttjas fullt ut. Vi föreslår att man markerar ut parkeringsrutor så att bilarna hamnar rätt och att det inte uppstår luckor som inte kan användas. Det behöver inte målas ut hela rutor utan det kan räcka med att markera fyra hörn.

Därför yrkar vi:

- att kommunen undersöker möjligheten att markera p-platser på torget

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Motion (Marwin Johansson KD) Markera upp p-platser på torget, daterad 2025-02-10
- Beslut kommunfullmäktige 2024-12-16 § 168
- Motion - Markera p-platser på torget, inkommen 2024-12-14

Bedömning

Parkeringsplatsen på torget har stenar som markerar var parkeringsplatserna är. Dessa har dessvärre bleknat under årens lopp, vilket påtalats vid flera tillfällen tidigare och ett uppdrag har därför lämnats till gata/park- chefen senast under hösten 2024 att ombesörja att markeringarna tydliggörs i syfte att få in fler bilar på parkeringsplatsen.

--	--	--	--	--

Dagens sammanträde

Ordförande frågar arbetsutskottet om de vill besluta enligt förvaltningens förslag till beslut och finner att så är fallet.

Yrkande

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut.

Beslutet skickas till

- Förslagsställaren
- Gata-parkchef

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--



Till kommunstyrelsens arbetsutskott

Tjänsteskrivelse - Motion (Marwin Johansson KD) Markera upp p-platser på torget Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad i och med att beställning av uppmärkning av p-plats är beställd och planerat att genomföras innan gågatuperioden 2025 startar.

Ärendebeskrivning

Marwin Johansson (KD) föreslår i sin motion:

Det är ofta fullt på parkeringen vid torget i Borgholm. Ibland när man kommer och söker parkering så ser man att det kan finnas stora luckor mellan bilarna vilket gör att parkeringen inte utnyttjas fullt ut. Vi föreslår att man markerar ut parkeringsrutor så att bilarna hamnar rätt och att det inte uppstår luckor som inte kan användas. Det behöver inte målas ut hela rutor utan det kan räcka med att markera fyra hörn.

Därför yrkar vi:

- att kommunen undersöker möjligheten att markera p-platser på torget

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2025-02-10

Kommunfullmäktige 2024-12-16 §168 anmälan av motion - Marwin Johansson (KD)

"Markera p-platser på torget"

Motion - Markera p-platser på torget, 2024-12-14

Bedömning

Parkeringsplatsen på torget har stenar som markerar var parkeringsplatserna är. Dessa har dessvärre bleknat under årens lopp, vilket påtalats vid flera tillfällen tidigare och ett uppdrag har därför lämnats till gata/park- chefen senast under hösten 2024 att ombesörja att markeringarna tydliggörs i syfte att få in fler bilar på parkeringsplatsen.

Beslutet skickas till

Förslagsställaren
Gata-parkchef

Jens Odevall
Kommunchef

Magda Widell
Förvaltningssekreterare



Anmälan av motion - Marwin Johansson (KD) "Markera p-platser på torget"

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att skicka motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Ärendebeskrivning

Marwin Johansson (KD) inkom 2024-12-14 med motionen "Markera p-platser på torget".

Motionen lyder som följande:

Det är ofta fullt på parkeringen vid torget i Borgholm. Ibland när man kommer och söker parkering så ser man att det kan finnas stora luckor mellan bilarna vilket gör att parkeringen inte utnyttjas fullt ut. Vi föreslår att man markerar ut parkeringsrutor så att bilarna hamnar rätt och att det inte uppstår luckor som inte kan användas. Det behöver inte målas ut hela rutor utan det kan räcka med att markera fyra hörn.

Därför yrkar vi:

att *kommunen undersöker möjligheten att markera p-platser på torget.*

Beslutsunderlag

- Motion - Markera p-platser på torget, inkommen 2024-12-14

Dagens sammanträde

Marwin Johansson (KD) förklarar sin motion för kommunfullmäktige.

Ordförande frågar kommunfullmäktige om de vill skicka den till kommunstyrelsens för beredning och finner att så är fallet.

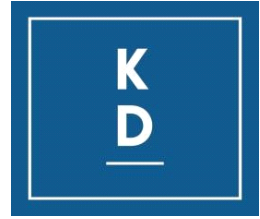
Yrkande

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut.

Beslutet skickas till

- Kommunstyrelsen

--	--	--	--	--



Till Kommunfullmäktige i Borgholms kommun

Motion: Markera p-platser på torget

Det är ofta fullt på parkeringen vid torget i Borgholm. Ibland när man kommer och söker parkering så ser man att det kan finnas stora luckor mellan bilarna vilket gör att parkeringen inte utnyttjas fullt ut. Vi föreslår att man markerar ut parkeringsrutor så att bilarna hamnar rätt och att det inte uppstår luckor som inte kan användas. Det behöver inte målas ut hela rutor utan det kan räcka med att markera fyra hörn.

Därför yrkar vi:

- att kommunen undersöker möjligheten att markera p-platser på torget.

Sjölunden 2024-12-13

Marwin Johansson

Gruppledare för Kristdemokraterna Borgholm



Till kommunstyrelsen

Tjänsteskrivelse - direktiv till ägarrepresentant i Ölands Besöksnäring AB för bolagsstämman 2024

Kommunstyrelsen beslutar

att ge följande direktiv till kommunens ägarrepresentant för bolagsstämma 2024 avseende Ölands Besöksnäring AB:

- Rösta för styrelsens och revisorernas förslag om fastställande av resultat- och balansräkning för år 2024 samt om disposition av årets resultat enligt förvaltningsberättelsen.
- Rösta för ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter och verkställande direktör.

Ärendebeskrivning

För varje år ska kommunfullmäktige, från de kommunalt ägda bolagen, delges årsredovisning, revisionsberättelse och granskningsrapport. Detta för att ta ställning till vilket direktiv man ska skicka med ägarrepresentanten till bolagsstämman och för de helägda bolagen ta ställning till ansvarsfrihet och godkännande av årsredovisning.

Beslutsunderlag

- Årsredovisning 2024 signerad Ölands Besöksnäring AB, inkommen 2025-03-20

Beslutet skickas till

- Ägarrepresentant

Anton Karlsson
Kommunsekreterare

Årsredovisning
för
Ölands Besöksnäring AB
559448-8248

Räkenskapsåret
2023-09-18 - 2024-12-31

Styrelsen och verkställande direktören för Ölands Besöksnäring AB avger följande årsredovisning för räkenskapsåret 2023-09-18 - 2024-12-31, vilket är företagets första verksamhetsår.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (kr).

Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

Ölands Besöksnäring AB, som ägs av Borgholms och Mörbylånga kommuner, verkar för att stärka och utveckla besöksnäringen på Öland. Bolagets verksamhet omfattar samordning av marknadsföring, utveckling av besöksnäringen samt stöd till företag och aktörer inom besöksnäringen. Målet är att öka Ölands attraktionskraft som destination året runt.

Företaget har sitt säte i Mörbylånga kommun.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Räkenskapsåret 2024 var bolagets första verksamhetsår. Övergången från tidigare kommunalförbund påbörjades under det fjärde kvartalet 2023 och skapade goda förutsättningar för etablering och uppstart av bolaget.

Under det första kvartalet 2024 beslutade ägarna om styrelsesammansättningen och färdigställde rekryteringen av verkställande direktör. För att stärka det viktiga samarbetet mellan kommunerna och näringslivet tilldelades tre platser i styrelsen till representanter från bolagets partners. Syftet med denna samverkan är att tillsammans skapa gynnsamma förutsättningar för Ölands fortsatta utveckling inom besöksnäringen.

Verksamheten började under året bedrivas under företagsnamnet **Öland & Co**, vilket speglar den helhet och styrka som bolagets samarbete med 156 partners innebär. Detta omfattande partnerskap, som sannolikt är unikt inom svensk besöksnäring, utgör en stabil grund för Ölands fortsatta utveckling.

Under året har bolaget satsat på att stärka verksamheten under alla fyra årstider. Genom riktade insatser har bolaget arbetat för att bredda besöksnäringens erbjudande och attrahera gäster även utanför högsäsongen. Höstevenemang som kombinerar kultur och gastronomi, vinterupplevelser med fokus på natur och avkoppling, samt vårens satsningar på cykling och olika vandringar har mötts av mycket positiv respons från både besökare, partners och lokala aktörer.

Enligt statistik från Tillväxtverket (inkvarteringsstatistik) konstaterades att antalet gästnätter på Öland ökat med 3,6 % under 2024 jämfört med 2023. Denna positiva utveckling innebär att Öland närmar sig en betydande milstolpe om 1,5 miljoner gästnätter/år. Den stadiga ökningen av gästnätter speglar destinationens ökade attraktionskraft, både nationellt och internationellt, samt framgången i de strategiska satsningar som genomförts för att stärka destinationens ökade attraktivitet.

Framtidsutsikter

Från och med 2025 och under en treårsperiod kommer ett omfattande och strategiskt projekt inledas, med syfte att attrahera nya målgrupper och skapa förutsättningar för fler lönsamma företag som är verksamma året runt på Öland. Projektet innebär en gemensam satsning i partnerskap med fyra andra europeiska länder och fokuserar på att stärka och utveckla hästturismen som en del av besöksnäringen på Öland.

Bolaget kommer under 2025 påbörja arbetet med att utveckla en förenklad hållbarhetsstrategi, både för bolagets egen verksamhet och för Ölands utveckling som destination. Strategin syftar till att skapa konkreta och mätbara åtgärder för att minska miljöpåverkan, främja socialt ansvar och stödja ekonomisk hållbarhet. Målsättningen är att stärka Ölands position som en hållbar och attraktiv destination, samtidigt som vi säkerställer en långsiktig och ansvarsfull tillväxt för både bolaget och det lokala näringslivet.

Med besöksnäringstrategin har bolaget tillsammans med kommunerna och partners skapat långsiktiga mål som möjliggör starka samarbeten och en långsiktig vision för en hållbar besöksnäring där Öland står väl rustad för att möta framtidens möjligheter och utmaningar samtidigt som Öland behåller sin unika identitet och attraktionskraft som destination.

Förväntad framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Bolaget planerar att under kommande år:

- Vidareutveckla Ölands position som en ledande turistdestination i Sverige, med särskild inriktning på hållbarhet och året runt-turism.
- Stärka den digitala närvaron genom att fortsätta använda och utveckla användningen av QR-koder som ett effektivt verktyg för att koppla samman fysisk och digital information.
- Stärka det fysiska värdskapet genom att fortsätta och vidareutveckla den ambulerande turistbyråverksamheten för att erbjuda ett mer tillgängligt och flexibelt värdskap.
- Initiera fler samarbeten med lokala företag för att skapa nya reseanledningar och förbättra utbudet för besökare.
- Tillsammans med partners arbeta med klimatsmarta lösningar för att minska miljöpåverkan från besökarna.

Bolaget har identifierat följande risker och osäkerhetsfaktorer för verksamheten:

- Bolagets verksamhet är känslig för förändringar i omvärldsfaktorer så som krig, väder, globala resetrender och ekonomiska förhållanden.
- Partners till bolagets uppfattning om bolaget
- Stigande priser på material och tryck för bolaget.
- Under högsäsong blir infrastrukturen en utmaning för destination. Ett arbete har påbörjats för att kunna mäta trafikflöden på framför allt Ölandsbron för att dels kunna informera olika aktörer, myndigheter och besökare om rådande trafiksituation. Långsiktigt ska informationen användas i syfte att förebygga och planera vid exempelvis större evenemang och helger.

Hållbarhetsupplysningar

Hållbarhet kommer att vara en central del av Ölands Besöksnäring AB:s verksamhet. Under året har bolaget påbörjat planeringen för att integrera hållbarhetsåtgärder både för sin egen verksamhet och för destinationen. Arbetet fokuserar på att långsiktigt minska miljöpåverkan, främja hållbar besöksnäring och stärka det lokala näringslivet genom samverkan. Målet är att Öland ska utvecklas till en ledande destination för hållbar besöksnäring, vilket ska bidra till en långsiktig och ansvarstagande utveckling av besöksnäringen.

Ägarförhållanden

Namn	Antal aktier	Antal röster
Borgholms kommun	50	50
Mörbylånga kommun	50	50

Ägarförhållanden

Bolaget ägs gemensamt av Borgholms kommun och Mörbylånga kommun, med en ägarandel om 50% vardera. Styrningen sker i enlighet med ägardirektiv som fastställts av respektive kommunfullmäktige. Verksamheten bedrivs i nära dialog med ägarna för att säkerställa att bolaget bidrar till kommunernas strategiska mål och tillväxt inom besöksnäringen.

Flerårsöversikt (Tkr)	2023/24 (16 mån)
Nettoomsättning	3 391
Resultat efter finansiella poster	1 348
Balansomslutning	4 198
Soliditet (%)	27,6

Förändringar i eget kapital

	Aktie- kapital	Årets resultat	Totalt
Insatt aktiekapital	100 000		100 000
Årets resultat		779 732	779 732
Belopp vid årets utgång	100 000	779 732	879 732

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

årets vinst	779 732
disponeras så att i ny räkning överföres	779 732 779 732

Företagets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys med noter.

Resultaträkning

Not

2023-09-18
-2024-12-31
(16 mån)

Rörelsens intäkter

2

Nettoomsättning

3 390 659

Bidrag och övriga rörelseintäkter

8 370 981

11 761 640

Rörelsens kostnader

Handelsvaror

-339 789

Övriga externa kostnader

-4 967 260

Personalkostnader

3

-5 109 374

Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar

-734

-10 417 157

Rörelseresultat

1 344 483

Resultat från finansiella poster

Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

4 444

Räntekostnader och liknande resultatposter

-873

3 571

Resultat efter finansiella poster

1 348 054

Bokslutsdispositioner

-350 000

Resultat före skatt

998 054

Skatt på årets resultat

-218 322

Årets resultat

779 732

Balansräkning	Not	2024-12-31
TILLGÅNGAR		
Anläggningstillgångar		
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>		
Inventarier, verktyg och installationer	4	123 033
		123 033
Summa anläggningstillgångar		123 033
Omsättningstillgångar		
<i>Varulager m m</i>		
Färdiga varor och handelsvaror		155 539
		155 539
<i>Kortfristiga fordringar</i>		
Kundfordringar		402 188
Fordringar hos intresseföretag och gemensamt styrda företag		17 334
Övriga fordringar		166 124
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		504 868
		1 090 514
<i>Kassa och bank</i>		2 828 695
Summa omsättningstillgångar		4 074 748
SUMMA TILLGÅNGAR		4 197 781

Balansräkning

Not

2024-12-31

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

Bundet eget kapital

Aktiekapital

100 000

100 000

Fritt eget kapital

Årets resultat

779 732

779 732

Summa eget kapital

879 732

Obeskattade reserver

350 000

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder

1 168 533

Skulder till intresseföretag och gemensamt styrda företag

87 575

Aktuella skatteskulder

199 446

Övriga skulder

149 626

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

1 362 869

Summa kortfristiga skulder

2 968 049

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER

4 197 781

Kassaflödesanalys

Not

2023-09-18
-2024-12-31
(16 mån)

Den löpande verksamheten

Rörelseresultat	1 344 481
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	734
Erhållen ränta	4 444
Erlagd ränta	-872
Betald inkomstskatt	-18 876

Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital

1 329 911

Kassaflöde från förändring av rörelsekapitalet

Förändring av varulager och pågående arbete	-155 539
Förändring av kundfordringar	-419 522
Förändring av kortfristiga fordringar	-670 992
Förändring av leverantörsskulder	1 256 108
Förändring av kortfristiga skulder	1 512 496

Kassaflöde från den löpande verksamheten

2 852 462

Investeringsverksamheten

Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-123 767
--	----------

Kassaflöde från investeringsverksamheten

-123 767

Finansieringsverksamheten

Insatt aktiekapital	100 000
---------------------	---------

Kassaflöde från finansieringsverksamheten

100 000

Årets kassaflöde

2 828 695

Likvida medel vid årets slut

2 828 695

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Intäktsredovisning

Intäkter har tagits upp till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras bolaget och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Anläggningstillgångar

Immateriella och materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar.

Avskrivning sker linjärt över den förväntade nyttjandeperioden med hänsyn till väsentligt restvärde. Följande avskrivningsprocent tillämpas:

Materiella anläggningstillgångar

Inventarier, verktyg och installationer	20%
---	-----

Ersättningar till anställda

Ersättningar till anställda avser alla former av ersättningar som företaget lämnar till de anställda. Kortfristiga ersättningar utgörs av bland annat löner, betald semester, betald frånvaro och ersättning efter avslutad anställning (pension). Kortfristiga ersättningar redovisas som kostnad och en skuld då det finns en legal eller informell förpliktelse att betala ut en ersättning till följd av en tidigare händelse och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar.

Som likvida medel klassificerar företaget, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats och har en kortare löptid än tre månader från anskaffningstidpunkten.

Nyckeltalsdefinitioner

Nettoomsättning

Rörelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar.

Resultat efter finansiella poster

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader men före bokslutsdispositioner och skatter.

Balansomslutning

Företagets samlade tillgångar.

Soliditet (%)

Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutning.

Not 2 Fördelning av rörelsens intäkter

2023-09-18
-2024-12-31

Rörelsens intäkter

Försäljning Turistbyrå	-936 817
Partnerskapsavtal	-1 764 000
Bidrag för marknadsföring, projektpengar	-689 843
Hysesintäkter	-184 974
Kommunala driftsbidrag	-8 170 000
Övriga ersättningar	-16 007
	-11 761 641

Not 3 Medelantalet anställda

2023-09-18
-2024-12-31

Medelantalet anställda	7
------------------------	---

Not 4 Inventarier, verktyg och installationer

2024-12-31

Inköp	123 767
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	123 767
Årets avskrivningar	-734
Utgående ackumulerade avskrivningar	-734
Utgående redovisat värde	123 033

Den dag som framgår av min elektroniska underskrift

Hans Gerremo
Ordförande

Ulrik Brandén

Ilko Corkovic

Michael Jonsson Granstedt

Carl Malgerud

Lovisa Ortvall

Per Petersson

Johan Rustan
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

KPMG AB

Niclas Bremström
Auktoriserad revisor

This document has been digitally signed and sealed using ECIT Sign in accordance with the EU regulation **eIDAS**. The signatures within this original file carry legal validity in all EU states.

Important: Please refrain from making any changes to this file as it may impact its integrity.



SEALED

All the original signatures incorporated in this document file strictly adhere to the provisions set forth by the European **eIDAS** regulation. They have been constructed in accordance with the **PAdES** (PDF Advanced Electronic Signatures) standard, as stipulated by the technical regulations specified in **ETSI 319 142** (European Telecommunications Standards Institute). The signatures have been securely encoded within this document file, and the subsequent page(s) provide a visual representation of the encoded signatures.

These signatures hold legal weight in all EU states as regulated by eIDAS.

2025-02-07 09:36:18 UTC+00:00

VD

Johan Rustan



SE BankID - bb438ab9-670c-42f2-87d9-bfee6a05b4d3

2025-02-07 13:18:03 UTC+00:00

Styrelseledamot

Lovisa Emelie Christina Ort...



SE BankID - 3f8bfebf-f364-4f27-99da-a3c8b02662e1

2025-02-07 13:20:32 UTC+00:00

Styrelseordförande

Hans Gustaf Gerremo



SE BankID - d26daada-be5c-46c1-b11f-6202978a59ea

2025-02-08 17:42:04 UTC+00:00

Styrelseledamot

PER PETERSSON



SE BankID - 0b097e8e-3f64-44bb-8807-120e607ae190

2025-02-08 19:04:03 UTC+00:00

Styrelseledamot

Ilko Corkovic



SE BankID - 5f4d8a78-c63f-41c9-a77d-4c25d0a576ae

2025-02-08 20:18:42 UTC+00:00

Styrelseledamot

CARL MALGERUD



SE BankID - ce9c4b79-cde6-4f3e-a5a1-aab09dde9206

2025-02-08 21:53:29 UTC+00:00

Styrelseledamot

MICHAEL JONSSON GRANSTEDT



SE BankID - 833a0610-7cb0-445c-95ad-9ff64755e207

2025-02-09 07:27:53 UTC+00:00

Styrelseledamot

ULRIK BRANDÉN



SE BankID - ce9441e5-2cca-49c4-bd8d-a0d42e19eb0b

2025-02-11 14:11:37 UTC+00:00

Auktoriserad revisor

Lars Niclas Bremström



SE BankID - 744a5f78-7d91-429b-a036-6de2d80576f6

Ärendenummer	Änderubrik	Uppdrag	Beslut fattades	Äterrapporteringsdatum	Har beslutet genomförts?
2024/119-003	Kompetensförsörjningsstrategi 2024-2027	att uppdraga till förvaltningscheferna att upprätta förvaltnings specifika kompetensförsörjningsplaner i respektive förvaltning. Att uppdraga till VD i Borgholms hem samt VD i Borgholm Energi att upprätta bolags specifika kompetensförsörjningsplaner.	KF 2024-11-18 § 151		

Ärendenummer	Ärenderubrik	Uppdrag	Beslut fattades	Ätterapporteringsdatum	Har beslutet genomförts?
2023/37-001	Projekt –minskad veckoarbetstid för heltidsanställda på Åkerbohemmet	att utvärdering av målpuppfyllelse ska rapporteras i slutet av september 2025	KS- 2024-12-10 §148		
2023/113-630	Utveckling av Soldalen	att påbörja genomförandet av markanvisningstävling för trygghetsboende (seniorbostäder med gemensamhetsutrymmen) /hyresrätter på Solberga 5:11	KS- 2023-09-26 §129		
2024/125-106	Avsiktsförklaring om att ingå i samarbete i utvecklingsprojekt med Statens Bostadsomvandling AB	att uppdra åt planavdelningen att starta upp ett planarbete för fastigheten så att hyresrätter möjliggörs på fastigheten.	KS 2024-10-29 §116		
2023/103 003	Arbetsform för funktionsvariationsfrågor	att anta arbetsformen för tillgänglighetsrådet	2024-11-26		

Delegeringsbeslut

Utskriftsdatum: 2025-03-20 Utskriven av: Anton Karlsson

Diarieenhet:	Kommunledningsförvaltningen
Beslutsfattare:	Alla
Kategori:	Alla
Beslutsinstans:	Kommunstyrelsen
Sammanträdesdatum:	2025-03-25
Sekretess:	Visas ej

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2025.577	Borgholms kommuns lokala trafikföreskrifter om upphävande av Borgholms kommuns lokala trafikföreskrifter 0885 2022:11 om parkering för rörelsehindrad på Södra Långgatan i Borgholm;	GIS-H §3/2025
2025-03-02	0885 2025:2	Helene Wertwein Haavikko
KS 2025/5-002	Lokala trafikföreskrifter 2025	GIS-H Magdalena Widell
2025.579	Borgholms kommuns lokala trafikföreskrifter om parkering för rörelsehindrad på Södra Långgatan, Borgholm; beslutade den 3 februari 2025. Borgholms kommun föreskriver med stöd av 10 kap. 1 § andra stycket 16 och 17 samt 3 § första stycket trafikförordningen (1998:1276) följande. 1 § På höger körfält för västlig färdriktning på Södra Långgatan i Borgholm (en plats) får endast sådant fordon parkeras som används för befordran av rörelsehindrad med parkeringstillstånd enligt 13 kap. 8 § trafikförordningen (1998:1276) eller utländskt parkeringstillstånd som ger samma rätt att parkera. 2 § Tillåtelsen att parkera i paragraf gäller under högst 1 tim i följd. 3 § Parkeringsskiva eller motsvarande ska användas.	GIS-H §4/2025
2025-03-02	0885 2025:1	Helene Wertwein Haavikko
KS 2025/5-002	Lokala trafikföreskrifter 2025	GIS-H Magdalena Widell
2025.587	Borgholms cityförening - ingen erinran om ansökan om loppis fredagar och lördagar mellan perioden 2024-03-29--2024-12-28 k	TC §14/2025
2025-03-12		Anders Magnusson
KS 2025/14-002	Uppvisning/motionslopp 2025	TC Magdalena Widell

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2025.588	Borgholms kommun - ingen erinran om ansökan om offentliga tillsställningar lördagar med start 2025-03-01-2025-12-27	TC §13/2025
2025-03-12		Anders Magnusson
KS 2025/14-002	Uppvisning/motionslopp 2025	TC
		Magdalena Widell
2025.589	Borgholms båtklubb- ansökan tillstyrks 2025-04-26, 2025-05-03, 2025-09-20 samt 2025-10-04. Samtliga tillfällen mellan 07:00 och 16:00	TC §15/2025
2025-03-12		Anders Magnusson
KS 2025/14-002	Uppvisning/motionslopp 2025	TC
		Magdalena Widell
2025.590	Länsförsäkringar- tillstyrks för en trottoarpratare 2025-02-12 -- 2026-02-28	TC §16/2025
2025-03-12		Anders Magnusson
KS 2025/6-002	Begagnade av allmän platsmark 2025	TC
		Magdalena Widell
2025.591	Nyströms skor- tillstyrks för en trottoarpratare 2025-03-01 -- 2025-12-31	TC §17/2025
2025-03-12		Anders Magnusson
KS 2025/6-002	Begagnade av allmän platsmark 2025	TC
		Magdalena Widell
2025.592	Borgholms bokhandel- tillstyrks för en trottoarpratare 2025-04-01-2026-03-31	TC §18/2025
2025-03-12		Anders Magnusson
KS 2025/6-002	Begagnade av allmän platsmark 2025	TC
		Magdalena Widell
2025.593	Verandan- ansökan om uteservering tillstyrks 2025-05-17 -- 2025-09-30	TC §19/2025
2025-03-12		Anders Magnusson
KS 2025/6-002	Begagnade av allmän platsmark 2025	TC
		Magdalena Widell
2025.623	Ölands motorklubb- Tillstyrkt ansökan för utställning av veteranfordon på hamnplanen i Byxelkrok samt societetsparken	TC §20/2025
2025-03-13		Anders Magnusson
KS 2025/14-002	Uppvisning/motionslopp 2025	TC
		Magdalena Widell
2025.641	Delegationsbeslut - fullmakt att företräda kommunen Leon Hansson	KSO §21/2025
2025-03-19		Ilko Corkovic
KS 2025/9-002	Delegation KSO 2025	KSO
		Ilko Corkovic

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2025.644	Delegationsbeslut -att ge kommunchef Jens Odevall fullmakt att företräda Borgholms kommun i mål 5295-24 3:4 gällande Skadestånd enligt 32 kap miljöbalken, fastigheten Norra Gärdslösa 4:4.	KSO §22/2025
2025-03-20		Ilko Corkovic
KS 2025/9-002	Delegation KSO 2025	KSO
		Ilko Corkovic

Handlingar

Utskriftsdatum: 2025-03-20 Utskriven av: Anton Karlsson

Diarienummer:	Kommunledningsförvaltningen
Datum:	2025-02-15 - 2025-03-20
Riktning:	Alla
Status:	Alla
Notering:	KS meddelande
Sekretess:	Visas ej

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
		Avsändare/Mottagare	Avdelning
		Notering	Dokumenttyp
		Ärendemening	
2025.428	I	Mötesprotokoll Hjälpmedelsnämnden 2025-02-14 signed	Magdalena Widell
2025-02-20		Hjälpmedelsnämnden KS meddelande	PROTOKOLL
2025.433	I	Årsrapport 2024 för Kommunal hjälpmedelssamverkan	Magdalena Widell
2025-02-21		Hjälpmedelsnämnden KS meddelande	RAPPORT
2025.437	I	Förslag på buss anslutning Borgholm till Färjestaden	Magdalena Widell
2025-02-24		Helmut Krumm	
KS 2023/137-059		KS meddelande Skolskjuts- och trafikupphandling	SKRIVELSE
2025.473	I	Länsstyrelsen Kalmar län har fattat ett nytt beslut om skyddsjakt på storskarv år 2025-2027.	Magdalena Widell
2025-02-28		Länsstyrelsen Kalmar län KS meddelande	BESLUT FRÅN ANNAN MYNDIGHET
2025.479	I	Kallelse till direktionsmöte Räddningstjänsten Sydost 2025-03-07	Magdalena Widell
2025-02-28		Malin Olausson KS meddelande	KALLELSE
2025.524	I	Beslut RS 2025-02-06 Förlängning av Överenskommelse om finansiering inför regionbildning 2019	Magdalena Widell
2025-02-28		Region Kalmar län	
KS 2024/148-106		KS meddelande Förlängning av överenskommelse om finansiering inför regionbildning 2019	BESLUT FRÅN ANNAN MYNDIGHET

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Notering	Dokumenttyp
		Ärendemening	
2025.541	I	Kallelse och handlingar till förbundsdirektionens möte fredag den 14 mars kl. 09.00.	Magdalena Widell
2025-03-10		ÖKF	
KS 2024/128-041		KS meddelande	KALLELSE
		Årsplan med budget 2024, med plan för 2025-2027, samt delårsrapport och årsredovisning; Ölands kommunalförbund	
2025.636	I	Begäran om undantag från kraven på hushållsnära avfallssortering via flerfackskärl - signerad250317	Magdalena Widell
2025-03-19			
KS 2017/211-253		KS meddelande	SKRIVELSE
		Önskemål om inköp av mark inom Sjöstugans samfällighet	
2025.642	I	Revidering av delegationsordning Beslut § 17 Direktionen för Kalmarsunds gymnasieförbund 2025-03-06.	Magdalena Widell
2025-03-18		Kalmarsunds gymnasieförbund	
KS 2023/183-041		KS meddelande	BESLUT FRÅN ANNAN MYNDIGHET
		Budget, delårsrapport och årsredovisning 2024; Kalmarsunds gymnasieförbund	